

МАЙКЪЛ УАЙТ ТАЙНАТА НА МЕДИЧИТЕ

Превод от английски: Асен Георгиев, 2009

chitanka.info

1.

Флоренция, 4 ноември 1966

Очите на пазача на параклиса на Медичите рязко се отвориха в шест без четвърт сутринта, когато капакът на прозореца на спалнята се тресна в стената на сградата, обзет от усещането, че настъпва краят на света. Разбуди се мигновено, а в главата му се застрелкаха думи от Откровението на Йоан Богослов: „И змията изпусна от устата си подир жената вода като река, за да я отвлече с реката.“^[1]

Помисли си, че някак си е попаднал в капана на истински кошмар, но в този момент дървеният капак политна назад толкова силно, че разби стъклото на прозореца на спалнята и то се пръсна на проблясващи късчета из стаята. Дъждът плющеше така жестоко по сградата, че си представи как старите камъни ще започнат да падат и накрая цялата постройка ще рухне. Това определено не беше сън.

Трябваше му само секунда, за да скочи от леглото и да повлече жена си през прага и по коридора към стаята на бебето. Чуваше писъците на сина си, които заглушаваха грохота от бурята. София го грабна от детското креватче и се опита да го успокои.

— Софи, вземи Лео и няма да излизате от задната стая. Затвори капациите на прозорците и пусни резетата. Ще ти донеса завивка и фенерче. Аз трябва да отида в параклиса.

— Марио, не бива да го правиш.

— Налага се — отговори той. — Кой знае какви поразии са станали. Може да се наводни погребалната камера и телата ще...

Марио забърза към вратата. Няколко минутки по-късно се върна с бутилката на бебето, фенерче, малко хляб и завивката от семейното легло. Целуна жена си и детето, обърна се и излезе бързо. Заклучи вратата, хукна надолу по коридора, спусна се по тясната дървена стълба, толкова тъмна, че едва виждаше стъпалата пред себе си, и пое коридора, който водеше към входната врата.

Вратата едва не го нокаутира, когато дръпна резето и вятърът с рев нахлу в коридора. Опита се да я затвори, но тя беше прилепнала

като закована към стената. Той заряза вратата, наведе глава и приведен напред, направи две бавни крачки. Навън цареше мрак. Буреносните облаци бяха закрили луната и очевидно електричеството беше прекъснато.

Когато Марио надникна от входа на сградата, небето се озари от огромна светкавица. Цялата улица беше наводнена. Дълбоката до колене кална вода се носеше бързо надолу. Миришеше на отпадни води. Видя велосипед да плува по Виа Джинори по посока на Пиаца Сан Лоренцо. Пое си дълбоко дъх и се насили да нагази във водата.

Студът направо го пресече и той конвулсивно раззина уста. Крачеше неуверено, а под подметките си усещаше калния паваж. Нямаше за какво да се хване, освен за влажните тухли и камъни на околните сгради. Небето леко се освети и лунните лъчи пробиха за кратко мрака, хвърляйки слаба неясна светлина, която му позволи да различи очертанията на Виа Джинори и стените на базиликата „Сан Лоренцо“ пред него.

Марио се опита да върви по-бързо, но беше безнадеждно. Едва напредваше срещу течението с по няколко сантиметра. Трябваше да се притиска в стената; един клон, после гума, а след нея празна кутия и кофа за боклук профучаха край него, носени от вятъра, блъскаха се в сградите и цопваха опасно в носещата се бързо мътна вода.

Когато най-сетне стигна ъгъла, където Виа Джинори се пресичаше с Виа деи Пучи, вече беше изтощен и целият покрит с кал. Пронизващият студ жилеше бузите му и вече не усещаше пръстите на краката си. Обикновено оживената главна улица сега бе пуста. По нея течеше същата кафява мътилка, която заливаше основите на древните постройки от двете ѝ страни. Марио чу в далечината трясък и стържене на метал, последвани от уплашен писък. Докато гледаше онемял опустошението, поредната светкавица проряза небето, а дъждът се превърна в градушка, която започна да отскача от покривите и го заблъска по лицето.

Той продължи напред по главната улица и успя да намери малко убежище в сянката на базиликата. Тук течението беше по-силно и му бяха нужни всички сили, за да му отстоява. И тогава, точно когато се приближаваше към вратите на параклиса, друг клон полетя към главата му. Наведе се, но беше прекалено късно. Клонът се стовари в лицето му и той падна назад във водата.

Калта го заля и го завъртя под повърхността. Нещо твърдо го смушка силно в ребрата и Марио се напрегна да се изправи на крака, опитвайки се да намери някаква опора в тинята. Почти успя, но се подхлъзна и се намери отново във водата с уста, пълна с кал. Изплю се с отвращение, завъртя се и внезапно изпита страх. С дясната си ръка се вкопчи в една от халките в стената на базиликата. Стискаше я с всички сили и се издърпа нагоре, докато кашляше, плюеше и се опитваше да си поеме въздух. Гадеше му се от гнилия вкус в устата.

Намираше се почти до параклиса и се промъкваше напред като се подпираше на стената. Заобиколи внимателно каменните подпорни стени и най-сетне успя да зърне входа на параклиса. Вратата се беше откъснала от пантите и водата се изливаше вътре като водопад.

С нова решителност Марио преодоля течението и пое към входа, след това се спусна надолу по десетината каменни стъпала, водещи до приземния етаж на криптата. Тук водата стигаше до прасците му. Ставаше все по-дълбока и носеше боклуци и фекалии; те се полюшваха в кафеникавата мътилка, която нахлуваше през прага и се изливаше надолу по стъпалата. Встрани от входа, на стената, имаше кутия, където се съхраняваха фенерче и брадва. Той строши стъклото и сграбчи фенерчето.

Едва не се хлъзна по камъните, но успя да стъпи на пода на главното помещение. Шумът от падащата вода кънтеше в ниския сводест таван. Наоколо се издигаха паметниците на повече от петдесет членове на фамилията Медичи, погребани в прости каменни ковчези под земята преди много години. Паметниците се издигаха над повърхността, но водата се надигаше и скоро щеше да покрие статуите и богато украсените саркофази. Но не това беше главната грижа на Марио Спорани. Много по-тревожна беше вероятността водата да намери път и да проникне под земята в същинската гробница. Трябваше да направи всичко възможно, за да го предотврати.

Марио разплиска водата, когато тръгна към олтара, издигащ се върху подиум в задната част на криптата. Тук се извисяваха два големи каменни ангела, разположени от двете страни на мраморната платформа. Зад тях се намираше входът към семейната гробница на Медичите.

Марио крачеше колкото може по-бързо в ледената вода към олтара. Капакът в пода, през който се влизаше в гробницата, беше

изненадващо лек и лесно се вдигна. През пролуката съзря част от стълбата на стената. Освети мрака с фенерчето и едва успя да различи металните стъпала, изчезващи надолу в нищото. Водата, която беше раздвижил, се изля вътре и той я чу как изплющя върху каменния под. Бързо, доколкото бе възможно, той се спусна в отвора и дръпна капака над главата си. Изолацията не беше добра и водата продължаваше да се стича надолу по стълбата и в гробницата.

Минута по-късно Марио вече стоеше на пода на криптата и плъзгаше лъча на фенерчето по древните стени и редиците каменни ниши от двете страни. Въздухът беше тежък, пропит с миризмата на плесен, пръст и разлагаща се плът, но той вече беше свикнал с нея и тя не му правеше впечатление. Точно в този миг чу зловещо пукане. Рязко се извърна и видя как един каменен блок се отдели от стената и се стовари на пода. През зейналата дупка нахлу вода.

Стихията за малко не го повали. Наелектризиран от страха за живота си, той се изкатери на един каменен перваз, който се намираще точно зад него. От мястото си можеше да види отвора към една от погребалните ниши и крайчеца на разръфан, посивял саван. След това се чу втори трясък и още един камък падна и разплиска силно водата по стените на гробницата. Фенерчето се изплъзна от ръката му и цопна във водата. Той го наблюдаваше как потъва и как след малко загасна. Помещението потъна в черен мрак. Някакъв глас крещеше в главата му: „Как може да си такъв идиот и да слезеш тук? Какво би могъл да направиш за гробницата? И сега — не спираше гласът — на това място ще намериш смъртта си.“ Щеше да се присъедини към мъртъвците, които го заобикаляха.

Обаче паниката отмина и той беше обхванат от стоманена решителност. Не можеше да види каквото и да било, но знаеше накъде е изходът. Надигна се от перваза и се плъзна в ледената вода. Тя стигна до бедрата му и вече се плискаше около первазите на нишите, където лежаха труповете. Без да обръща внимание на почти безчувствените си крака и засилващото се виене на свят, той пое назад към мястото, където знаеше, че е стълбата. В мрака опипваше за металните пречки на стъпалата, но те бяха още извън неговия обсег. Не виждаше нищо, напредваше трудно с протегнати ръце срещу силното течение, водата продължаваше да нахлува през зеещата в стената дупка.

Тъкмо вече започваше да се отчайва, когато пръстите му напипаха метал. Той стисна края на стълбата и се издърпа на първото стъпало. Щом вдигна крак, за да намери следващото, почувства как стълбата се поклаща и започва да се отделя от стената. Марио се хвърли напред, тежестта му я върна на място и тя отново се опря в каменната стена. Над себе си можеше да види ивичка светлина, нахлуваща от недобре прилепналия капак. Мръсна вода се стичаше върху главата му и надолу по гърба. Чувстваше как сърцето му блъска в гърдите, докато внимателно се качваше на следващото стъпало. Стълбата отново се заклати. Оставаха му още шест стъпала и щеше да стигне до капака.

В този миг видя нещо, прилично на дълга черна тръба с дължина около трийсетина сантиметра, да се полюшва във водата на не повече от половин метър от него.

Марио се изви колкото може по-внимателно. Протегна се и връхчетата на пръстите му докоснаха предмета. С едно последно усилие той успя да го сграбчи. Напъха го под колана на панталона си и с всички сили се закатери по стълбата, защото болтовете, които я държаха, започнаха да се измъкват от гнездата си в стената. С почти нечовешко усилие се протегна към ръба на капака. Пръстите му откриха металната дръжка. Водата блисна върху лицето му и той с мъка пое въздух. Тласкан от инстинкта си за самосъхранение, Марио успя да се издърпа нагоре. Краката му драскаха по грубата каменна стена, с едната ръка блъсна капака да се отвори и се просна със зинала от ужас уста върху пода пред олтара.

[1] Откровение на св. Йоана Богослова, 12:15, Библия, Апокалипсис — Б.пр. ↑

2.

Флоренция, днес

Еди Грейнджър заключи червения си фиат на частния паркинг до параклиса на Медичите и тръгна по паважа към входната врата. На токчета беше висока един и седемдесет и четири и благодарение на ежедневната едночасова тренировка се намираше в прекрасна форма. Макар че беше необичайно за английски учен, Еди поставяше елегантните дрехи високо в списъка си с приоритети и това я сближаваше с нейните италиански приятели, които от време на време твърдяха полушеговито, че е двойничка на актрисата Лив Тейлър.

Както беше правила през последните няколко месеца, тя се постара да не обръща внимание на закачулените фигури в износени кафяви раса с плакати в ръце, които демонстрираха пред вратите на черквата. Протестиращите бяха членове на странна групичка, наричаща се „Труженици на Господа“. Предвождани от един фанатизиран доминиканец, отец Баджио, те се противопоставяха на всякакви научни изследвания, провеждани в параклиса на Медичите. За Еди те отдавна се бяха превърнали в част от пейзажа.

Размаха пропуска си пред будката на охраната и запрескача по две стъпала наведнъж, за да влезе в онази част от криптата, където тълпи посетители се въртяха всеки ден и четяха надписите по надгробните паметници на Медичите.

В далечния край на църквата имаше район, ограден с шнурове, за да не могат хората да влизат там. Кремаво ленено платнище закриваше входа за тясното стълбище към гробницата, където в дълбоки ниши по протежение на двете стени лежах саркофазите. Когато навлезе в района на проучванията, Еди зави покрай две дисекционни маси и мина през вратата на първата от двете лаборатории, разположени вляво.

Гробницата под криптата на параклиса на Медичите представляваше помещение с ниски тавани, дълго десет и широко шест метра. То беше тясно и горещо, но благодарение на мощната

преносима климатична система въздухът беше пресен. Покрай стените на лабораторията стояха рентгенови апарати, спектрометри и ДНК анализатори. От другата страна на главната гробница се намираше кабинетът на Карлин Макензи. Там запечатани кутии с кости се търкаляха до два тунинговани макинтоша.

Еди току-що се беше отпуснала на една пейка и преглеждаше няколко разпечатки от инфрачервените спектрометри, когато Макензи влезе, придружен от двама мъже в костюми. Беше се срещала с тях и преди: по-ниският от двамата бе Умберто Неро, заместник-ректор на Пизанския университет, а по-младият мъж беше популярен местен политик, Франческо дела Пиноро, който в момента беше начело в допитванията за кметските избори.

— А, Еди — възкликна Макензи. Професорът беше нисък, пълен мъж в края на шейсетте. Носеше очила а ла Джон Ленън, бялата му коса беше чорлава и много фина. Нежното му красиво лице го беше направило много популярен сред режисьорите на документални филми. — Господа, това е моята племенница, доктор Еди Грейнджър.

Дела Пиноро протегна ръка, а Неро кимна. Той и Еди се бяха срещали много пъти, но така и не успяха да се сприятелят.

— Еди, чудя се дали би могла да отделиш малко време на нашите гости? Колата им ще пристигне след малко. Можеш ли да ги разведеш набързо?

— Разбира се — Еди успя да вкара малко въодушевление в гласа си.

— Чудесно. Господа, благодаря за ценните ви мнения. Скоро ще ви се обадя — Макензи стисна ръцете им и се завъртя на токовете си.

— Оттук. — Еди поведе Дела Пиноро и Неро обратно в централната гробница към дълга метална маса. Докато крачеха по каменния под, тя им разказа как телата в нишите са били балсамирани и запазени в това подземие. Заобиколи масата и погледна към гостите. Между тях лежеше един четиристотин и седемдесет годишен труп.

Отметна черния кичур къдрава коса, паднал на лицето ѝ, вгледа се в мъжете с тъмнокафявите си очи, кръстоса ръце и се изправи в целия си ръст, извисявайки се и над двамата.

— Това е Иполито де Медичи, незаконният син на Джулиано де Медичи, херцога на Немур — започна да обяснява тя. — В продължение на почти пет века неговата смърт е забулена в

тайнственост. Някои хора предполагали, че този млад мъж — бил само на двайсет и четири, когато е умрял, — е убит от своя братовчед Алесандро, който на свой ред е убит от друг приятелски настроен роднина — Лоренцо де Медичи. Обаче не са имали доказателства. Или поне досега. Ние току-що завършихме работа по тези останки и открихме ясни следи, че Иполито е бил отровен.

Неро вдигна поглед от мумията на масата. Еди забеляза, че е малко пребледнял. Тя бързо поведе мъжете към едно по-малко помещение встрани от главната гробница. Тук миризмата на пръст и стара тъкан беше по-слаба. Един мъж седеше на работната маса, вперил очи в окулярите на голям микроскоп.

— Тук е сърцевината на нашите проучвания — продължи Еди. — Това помещение и съседната лаборатория някога са съдържали десетки ковчези, които са били тежко повредени по време на наводнението през 1966 година. Телата, принадлежащи на по-маловажните членове на фамилията Медичи, са били препогребани в друга част на параклиса. Сега тук се помещава главната лаборатория, където анализираме проби, взети от мумиите в криптата.

— Как може да сте сигурни, че мъжът отвън е бил убит? — попита Дела Пиноро. През последните няколко минути той беше проявявал видим интерес към V-образното деколте на престилката на Еди. — Всички тези столетия не са ли заличили всякакви доказателства?

— Добър въпрос — отбеляза Еди и почувства облекчение, че може да покаже познанията си. — Основната цел на нашата работа тук е да установим причината за смъртта на известните членове на фамилията Медичи. Тези трупове може да приличат на безжизнени обвивки — подхвана тя и посочи с ръка помещението, откъдето току-що бяха излезли, — но ни разказват невероятни неща, останали скрити досега.

— Например?

— Често се налага да възстановим сценария на случилото се само от онова, което е останало от скелета. След петстотин години обикновено оцеляват само костите. Но дори разпадащите се кости могат да ни разкажат много неща. Обичайните за времето болести като сифилис и дребна шарка оставят ясно забележими знаци по останките

на жертвата, които можем да изучаваме, като използваме имунохистохимичен и ултраструктурен анализ.

Дела Пинора загледа объркано.

— В случая с Иполито — продължи Еди, — успяхме да проведем подробно проучване на скелета, което разкри необичайно високи равнища на химическо съединение, наречено салицилат.

— И това доказва какво?

— Алесандро е успял да се измъкне от обвинение в убийство, защото на смъртния си одър Иполито е показвал всички симптоми, присъщи на маларията: температура, тръпки, нетърпимо главоболие и ужасни болки в корема. Обаче отравянето с масло от вечнозелената гаултерия предизвиква същото въздействие, а това масло съдържа метилов салицилат.

Дела Пиноро точно се готвеше да каже нещо, когато някакво движение зад двамата мъже привлече погледа на Еди.

— А, тъкмо изнасят последната причина за спорове.

— Причина за спорове? — възкликна Неро, когато тя тръгна към вратата.

— Както изглежда, това е Козимо де Медичи, или известен още като Козимо Старши — отговори Еди и поведе мъжете към друга дисекционна маса, долепена с челната си част до долния край на масата, върху която лежах останките на Иполито. Там беше Макензи заедно със своя доведен син Джек Картрайт; той беше и ДНК експертът на екипа.

— Изглежда? — Макензи погледна въпросително към Еди.

— Имаме противоположни мнения за самоличността на това тяло — обясни Еди. — Чичо ми е сигурен, че това е Козимо, но аз не съм толкова убедена.

Джек Картрайт, високият мъж с широки рамене, който беше застанал до Макензи, пристъпи напред и се представи на гостите. Току-що се беше върнал от Флорентинския университет, където бе прекарал сутринта.

— А вие, доктор Картрайт, какво мислите по този въпрос? — попита заместник-ректорът, когато откъсна погледа си от трупа.

Картрайт тъкмо се готвеше да отговори, когато дойде една млада жена с доста объркан вид.

— Съжалявам, че трябва да ви прекъсна — намеси се тя, — но колата на нашите гости пристигна.

Заместник-ректорът не успя да прикрие облекчението си и преди Дела Пиноро да успее да отвори уста, той вече беше пристъпил към Макензи.

— Много съм ви благодарен, че успяхте да ни отделите време — рече бързо той. — Доктор Грейнджър, благодаря ви, че ни разведохте.

Еди се върна само няколко минути след като изпрати гостите до лимузината им. Макензи и Картрайт изучаваха тялото на масата. Макензи с лупа на окото и помощта на пинсета разтваряше крайчеца на забележително добре запазена копринена туника. В течение на две седмици вече изследваха проби, взети от това тяло, като провеждаха тестове с тъканите и костите, използвайки един преносим рентгенов апарат. Обаче едва тази сутрин бяха стигнали до съгласие, че тялото трябва да бъде извадено от нишата му и проучено по-внимателно. Този труп споделяше алкова с още един. Макензи смяташе, че това са останките на Контесина де Медичи, съпругата на Козимо I, починал през 1473 година.

— Бих искал да не развяваш кирливото ни бельо пред чужди хора — изсумтя Макензи, без да поглежда към нея.

— Не виждам нищо лошо в това да си признаем, че и между учените царят различия — отговори Еди, докато взимаше друга пинсета от подноса.

— Да, но аз виждам. Нямам доверие на тези хора. Те постоянно търсят предлог, за да спрат финансирането ни.

— Аз пък мисля, че повече ги интересуваше как по-бързо да излязат оттук.

— Твърде вероятно, но аз смятам, че Пиноро е пепелянка.

— Затова ли ми ги натресе? — озъби се тя.

Макензи я погледна ядно. Еди отклони поглед и бързо смени темата.

— Коприната на този жакет е от изключително качество.

— Наистина. Погледни това — Макензи подаде лупата си на Картрайт. Трупът беше облечен с кремава копринена риза и кадифен жакет, някога радвал окото с най-яркото и красиво пурпурно. Копчетата му бяха от масивно злато. — Това добавя тежест към теорията ми, нали? — измърмори Макензи.

Еди вдигна рамене.

— Може да се очаква Козимо да е погребан с най-хубавите си дрехи, но това важи и за всеки друг известен член на фамилията.

— Възможно е. Джек, откри ли нещо в ДНК пробите?

— Още работим по тях — отговори Картрайт и върна лупата на Макензи. — Излезе по-трудно, отколкото очаквахме.

Макензи въздъхна, докато внимателно повдигаше трошация се жакет, за да открие намиращата се под него ронлива кафеникава кожа на мумията. Тялото имаше вид, сякаш е направено от папиемаше.

— Добре де, нали затова извадихме горкия човечец — отбеляза той.

Козимо де Медичи, или Козимо Старши, както също са го наричали, бил един от най-важните членове на фамилията. Човек, който беше направил повече от всички останали, за да я издигне на нейното блестящо място в историята. Роден във Флоренция през 1389 година, той фактически управлява града в продължение на едно поколение. Запалва пламъка на италианския Ренесанс и печели за семейството суми, днес равни на милиарди. След смъртта му през 1464 година е почетен с официалната титла Pater Patriae, или Баща на отечеството.

Макензи прекара скалпел по изсъхналия гръден кош на тялото. Без усилие острието срязва кожата и той го плъзна надолу по тялото, за да направи един У-образен срез. Балсаматорите бяха проявили забележително умение. Древният труп беше твърде различен от този на Иполито, чието тяло, макар погребано по-скоро, се беше превърнало в разпадащ се скелет. Под сбръчканата кожа, в сухата кухина на гръдния кош, органите се бяха свили значително от първоначалните си размери и бяха изсъхнали като кожата му.

Той отрязва късчета от всеки орган, постави ги в отделни тубички за проби с етикети. Еди ги сложи внимателно на стойката, отстрани на масата. Макензи бръкна по-дълбоко, съсредоточено остърга проба от гръдната кост и едно ребро и постави люспите в две тубички. Наведе се напред и заоглежда празното пространство в гръдния кош на трупа.

— Странно — промърмори той след известно време. — Изглежда, има някакво чуждо тяло върху гръбнака. Не се вижда добре. Еди, я погледни.

Тя завъртя монтираната на стойка лупа над трупа и се взря надолу към областта на сбръчканото сърце.

— Виждам нещо... има черна повърхност и е забито във външните слоеве епидермална тъкан. Или поне така си мисля. Със сигурност не прилича на естествен продукт.

— Помогнете ми да обърна тялото настрани — нареди Макензи.

Еди и Джек Картрайт внимателно завъртяха трупа и повдигнаха едната му страна на пет-шест сантиметра от масата. Оказа се много лек.

— Още малко — обади се пъхналият главата и рамото си под мумията Макензи. С точността на хирург той плъзна скалпела по протежение на гръбнака, като внимаваше острието да потъне така, че да не го повреди. Когато се изправи, вдигна пинсетата към светлината. Краищата ѝ бяха стиснали скучен черен правоъгълник.

Карлин Макензи седеше сам в погребалната камера на параклиса на Медичите. Електронният часовник на бюрото му показваше, че вече приближава девет вечерта, но той не се чувстваше уморен, нито изпитваше желание да загаси компютрите и да измине пеша краткото разстояние до апартамента си на Виа Кавур.

Изминалият ден беше необикновен. Може би най-забележителният през целия му живот или поне най-изключителният в цялата му кариера на палеопатолог. Природата на артефакта, който бяха открили във вътрешността на тялото на Козимо де Медичи, си оставаше пълна загадка, но дори простият факт на неговото съществуване представляваше огромна мистерия. Като се изключи бъркотията, предизвикана от наводнението през 1966, телата не са били докосвани, откакто са ги погребали. Въпреки това ето го този странен правоъгълен предмет, скрит в изсъхналата епидермална тъкан на човек, който е умрял преди петстотин години.

Обектът лежеше в една петриева паничка до компютъра на Макензи. Той, Еди и Джек Картрайт го бяха проучили колкото можаха по-грижливо, без да поемат ненужни рискове. Беше напълно черен, каменно парче, подобно на гранит, с размери точно 3,9 на 1,9 сантиметра и дебелина само няколко милиметра. Рентгенът показва, че няма скрити кухини, нито особени белези и е с равномерна плътност.

Те се въздържаха от всякакви химически тестове, докато не се убедят, че няма да повредят по някакъв начин камъка. Когато го сложиха под силен микроскоп, се видя, че кристалната му структура представлява смес от фелдшпат, кварц и потасий, или с други думи изключително чист гранит, наречен аманортозит.

Макензи започна да вписва бележки в дневника. Описваше какво бяха научили: химическата структура на обекта, масата, плътността, размерите. След това остави химикалката и вдигна каменния правоъгълник към светлината, като го държеше между палеца и показалеца на защитената с гумена ръкавица ръка. Той трепна, когато осъзна, че с обекта беше настъпила промяна. По преди безличната повърхност започнаха да се появяват бледи зелени линии. Те се променяха и сливаха, докато ги гледаше озадачено. Той протегна ръка за лупата си и се вгледа по-внимателно. Случващото се бе направо смайващо. В края на правоъгълника се очертаваха бледи зелени контури. Под тях успя да види началото на някакви букви, а малко по-надолу се появи група линии.

— Направо невероятно — се чу да казва на глас. Няколко секунди не беше сигурен какво да прави. След това грабна телефона и бързо набра един номер. Включи се телефонен секретар. По памет набра още един номер. Включи се втори телефонен секретар и без да се колебае, той започна да описва какво вижда на повърхността на каменната плочка.

Две минути по-късно, когато се готвеше да каже последните си заключения, чу писукане и разбра, че е изразходил паметта на телефонния секретар. Остави слушалката и се загледа в стената. Онова, което беше видял, го възбуждаше, но и плашеше. Никога не е бил суеверен. Беше обучен да действа като учен, но не можеше да отрече страховете дълбоко в себе си. Това беше последното от поредицата странни събития и съвпадения, за които не бе споменавал на никого. Дали направи достатъчно, като остави това съобщение? Или беше прекалил? Дали не беше изложил други хора на ужасна опасност?

Точно в този миг чу слаб шум в помещението отатък. Вдигна очи към найлоновата завеса, която отделяше импровизирания кабинет от гробницата. Тишина.

Остави плочката обратно в петриевата паничка и върна лупата на мястото ѝ. Тогава изпита внезапна, силна болка в тила си. По-скоро усети, отколкото видя, че някой се навежда към него. Ръцете му се стрелнаха към гърлото и пръстите му усетиха студената стомана на гаротата. Нападателят му я завиваше с невероятна сила.

Очите му изскочиха. Раззинал уста за въздух, той направи опит да се дръпне и същевременно да пъхне пръстите си под гаротата. Но опитът се оказа неуспешен. Ужасна болка прониза главата му и той престана да вижда фокусирано. Нападателят го издърпваше все по-назад, а стоманеното въже се врязваше във врата му. За кратък миг Макензи изпита усещането, че ще успее да се откопчи, но мъжът зад него беше прекалено силен. Сфинктерът на Макензи се отвори и се изпразни. От стола му се понесе отвратителна миризма. Чу се едва доловимо пукане, когато стоманата срязва трахеята на учения, и върху него се спусна мрак.

3.

Венеция, днес

Джеф Мартин лекичко измъкна кашмирения си пуловер през главата и прекара длан по наболата по бузите му брада. Вечерта, преди да излезе от апартамента си, беше прекалено късно да се избърсне. Когато на излизане зърна отражението си в огледалото във фойето, си помисли, че изглежда уморен. По кожата му сякаш имаше петна, а светлокестенявата му коса изглеждаше мазна и безжизнена. За да си вдъхне увереност, си каза, че наситеносините му очи още притежават част от предишния блясък, но не можеше да отрече, че е изглеждал и по-добре.

Сега, когато се озърташе из „Барът на Хари“, той не за пръв път размишляваше какво ли е минавало през главата на Ърнест Хемингуей, когато е гледал същата сцена преди повече от половин век. „В «Барът на Хари» можеш да намериш каквото поискаш... с изключение на щастиято.“ Мястото не се бе променило, нито пък това усещане, помисли си той. Наполовина покритите с ламперия стени все още имаха онази кремава отсянка, каквато са имали, когато заведението е отворило врати през 1931 година. Красивите и елегантни келнери носеха същите униформи с черни панталони, бели папийонки и бели сака, скърцащи от колосването. Менюто беше подобно, оформлението на бара непроменено, подредбата на масите и столовете в скромното помещение такива, каквито ги беше проектирал в мечтите си основателят му Джузепе Киприани. Той го беше кръстил „Барът на Хари“ на името на приятеля си Хари Пикъринг, дал му двестата лири, нужни, за да отвори заведението. То все още излъчваше същата аура на нежна меланхолия, която беше притежавало толкова отдавна.

— Още едно?

Въпросът рязко измъкна Джеф от унеса. Той погледна към своя приятел виконт Роберто Арматовани и кимна.

— Защо не?

Не се бяха виждали от доста време. Роберто, световноизвестен музиколог, беше на лекционен турне из Америка. Бяха се срещнали по-рано тази вечер и се насладиха на безбожно скъпа вечеря горе в ресторанта. Сега и двамата се чувстваха малко преяли, но отморени. Келнерът чакаше до масата и двата „Белини“^[1] бяха поръчани на часа.

— Е — започна Роберто, — как свиква Роуз с Венеция?

— О, много добре. Тя е в трудната възраст, но много се привързва към скъпата стара Мария. Това е голямо облекчение.

Роуз, единственото дете от несполучливия му брак, беше най-доброто нещо, което бе направил през живота си. На Джеф му се искаше да прекарва повече време с нея, но майка ѝ Имоджин, жената, за която беше женен тринайсет години и разведен от две, изглеждаше решена да му причинява болка и неприятности. Това беше първото гостуване на Роуз в новата родина, която си беше избрал. След разтрогването на брака им той беше успял да я види само няколко пъти. Роуз живееше с майка си в Хогсдаун, огромен, студен и величествен дом в Глостършир, който Имоджин беше наследила, когато родителите ѝ починаха. Испита моментна болка от мисълта, че четиринайсетгодишната му дъщеря вече е почти млада жена и скоро завинаги ще изгуби момиченцето си.

Той отпи глътка от своя „Белини“. Остави чашата обратно на масата и хвърли поглед към Роберто; приятелят му както винаги беше спокоен като човек, чувстващ се навсякъде у дома си. Беше в постоянната си униформа от черни джинси, черно поло и черно кожено яке. Прошарената му коса бе късо подстригана, а слабото му лице с черни очи и изпъкнали скули го правеше да изглежда много по-млад от четирийсет и четирите му години.

Двамата мъже се бяха срещнали преди пет години. Роберто беше признат авторитет в областта на музиката на ранния Ренесанс и най-вече творчеството на Палестрина, маестрото от шестнайсети век, любимец на папа Юлий III. Но Роберто беше нещо много повече. Той беше изключителен енциклопедист, великолепен цигулар, автор на множество популярни книги по различни мистериозни теми. Онова, което най-много привлече Джеф, беше, че е специалист по историята на Венеция. Заедно бяха участвали в две археологически експедиции и му помогна в някои от проучванията за последната му книга: описание на ранното селище на мястото на Венеция през четвърти век.

За Роберто всички негови начинания бяха екзотични хобита, защото се явяваше наследник на едно от най-големите и древни богатства в Италия. Фамилията Арматовани можеше да проследи предците си чак до тринайсетото столетие. Сред тях имаше половин дузина дожи, кардинали и безброй военачалници и местни благородници. Роберто беше най-младият от четирима братя и единственият, останал във Венеция след смъртта на родителите им. Живееше в един от малкото дворци, които още не бяха превърнати в пищни апартаменти или хотели.

— Е, Роберто, няма ли да ми разкажеш за турнето си? Чакам цяла вечер да го споменеш.

— Боже мой, честно казано, толкова се радвам, че съм си вкъщи, че не мисля много за него. — Английският му беше чист оксбриджски^[2]. — То беше... въъ... как да го кажа? Полезен опит. Не смятам, че знаеха какво да мислят за мен. Явно бяха убедени, че европейските професори задължително ходят със сака от туид и пушат лула.

И двамата се засмяха.

— А турнето? Сигурно си им взел акъла.

— Разбира се — отговори Роберто, — но и те имат някои отлични млади музиканти. А ти, Джеф? Изглеждаш малко смачкан.

— О, това са глупости.

— Какво не е наред?

— Роберто, добре съм. Всъщност, не съм бил по-удовлетворен.

— Удовлетворен? Колко отвратителна дума. Нищо неозначаваща. Точно по средата между агонията и екстаза. Драги приятелю, това е много буржоазно от твоя страна.

Джеф вдигна рамене и пресуши чашата си.

— Добре де, да кажем доволен. Това върши ли работа?

— Да, така е много по-добре.

— Ти знаеш най-добре колко потиснат бях, когато се преместих тук, но сега вече го преодолях.

— И не ти липсва старият живот?

— Имоджин?

— Не, не тази кучка. Блестящата ти кариера, да бъдеш младият феномен, историкът чудо?

— Не.

— Защо ли не ти вярвам?

— Добре де, да. Понякога се улавям, че се чудя какво ли щях да правя, ако нещата се бяха развили другояче. Опитвам се да следя новите открития, макар че съм персона нон грата в Кеймбридж. А и нали работя с теб.

Джеф повика келнера и поръча още по едно. Не беше напълно честен със своя приятел. Обичаше Венеция и започна да изпитва истинско удоволствие, когато работеха заедно. Проблемът беше в това, че тези проучвания бяха само една от многото задачи на Роберто, който притежаваше удивителната способност да жонглира с по няколко проекта едновременно. Последното му пътуване до Америка беше прекъснало съвместните им проучвания и Джеф знаеше, че сега, когато отново си е у дома, Роберто веднага щеше да се хвърли в поне десетина нови начинания. Освен това беше започнало да му липсва удовлетворението, което получаваше от това да бъде уважаван член на академичната общност, преподавател в Тринити Колидж, Кеймбридж.

Издигането му до световен авторитет в историята на ранното Средновековие се беше превърнало в легенда и в университета го бяха смятали за истински феномен. Преди още да вземе последните си изпити, беше написал новаторска студия за антисемитизма във Франция през десети век, която излезе във водещото историческо списание „Джърнал ъф юропиън хистъри“. След това получи почетна степен от Кингс Колидж, Лондон, преди още да е навършил двайсет.

Когато се премести в Кеймбридж, стана протеже на Норман Хониуел-Скот, прочутия учен с многото важни връзки. Джеф не се срамуваше да си признае, че беше плавал в килватера на Хониуел-Скот, но три години след като започна работа с историка в Кеймбридж, те се скараха и повече не си проговориха. Хониуел-Скот се премести в Сорбоната, където се превърна в още по-голяма звезда на академичния небосклон. Същото лято Джеф срещна Имоджин Паркхърст и се влюби в нея. Тя беше единственото дете на министъра от кабинета на консерваторите сър Максвел Паркхърст, чиито предци бяха спечелили богатството си, финансирайки Наполеоновите войни.

Бащата на Имоджин така и не го хареса (майка ѝ беше починала преди девет години) и Джеф знаеше, че въпреки блестящия му ум и академичните успехи Имоджин беше далеч над неговата категория. Той беше роден в апартамент с две спални над магазина в Уикфорд,

Есекс, където баща му търгуваше с електроматериали. Интелектуалното наметало можеше само отчасти да прикрие долния произход. Имоджин отричаше яростно, че чувствата ѝ към него се дължат на закъснел бунт срещу родителите ѝ, но това, разбира се, беше самата истина. И тогава като гръм от ясно небе Джеф научи, че съпругата му има връзка с един семеен приятел, Каспиън Найтли, далечен братовчед на покойната лейди Даяна Спенсър.

От този миг насетне неговият живот и този на Имоджин започнаха да се отделят. Два месеца след като се бяха разделили, сър Максвел загина при катастрофа с хеликоптер и Имоджин наследи семейните милиони. Джеф се зарови в работа и възложи големи надежди на един телевизионен сериал за Шарлеман. Бяха го поканили да напише сценария и да води сериите. Пилотната серия се провали и само за една нощ той се лиши от тази възможност. Провалът, първи в неговата кариера, му нанесе тежък удар. Започна да пие и не след дълго под влияние на приятелите си от медиите за кратко се заигра с кокаина. По това време академичният му живот започна да се разпада. Няколко месеца по-късно, когато разводът приключи, той се възползва от съвета на ректора на Тринити и замина за продължителна „отпуска“ в Италия.

В някои отношения извади късмет. По време на брака си с Имоджин се запозна с някои полезни хора, с които се сприятели истински. Един от тях, Марк Торнтън, се оказа сред най-способните бракоразводни адвокати в Британия. Торнтън никога не беше харесвал кой знае колко фамилията Паркхърст и специално Имоджин. Той хвърли много усилия, за да осигури на Джеф едно необичайно добро споразумение. Това означаваше, че синът на търговеца на електроматериали от Уикфорд беше осигурен до края на живота си, разполагаше с апартамент в „Мейфеър“, луксозен апартамент с четири спални на площад „Сан Марко“ във Венеция и няколко милиона в банката. Обаче Джеф знаеше, че с удоволствие би пожертвал тези неща, ако можеше да пренапише историята на живота си и да прекарва повече време с Роуз.

— Да няма някоя мацка на бара? — внезапно попита Роберто.

— Какво?

— Проявяваш неотклонен интерес към нещо или някого на бара.

— Извинявай, просто мислех за Роуз — излъга той.

— Тя сигурно е разцъфтяла. Направо не повярвах, когато онази вечер дойдох да ви посрещна. И се разбира с непоправимата Мария? Това наистина е нещо.

Джеф се засмя.

— Никога не си изпитвал топли чувства към моята икономка. Признай си!

— Така е — ухили се той. — Жената не може да ме понася.

— Глупости. — Джеф погледна часовника си. Вече беше единайсет. — Съжалявам, че ставам досаден, но трябва да си вървя. Аз черпя.

Навън беше студено и парата от дъха им оставаше да виси във влажния въздух. Беше хладна февруарска вечер в навечерието на карнавала, любимия венециански сезон на Джеф. Те вдигнаха яки и закрачиха по Кале Валарес покрай бутиците от двете страни на улицата, поемайки към „Сан Моизе“. Разделиха се на кръстовището с обещанието да се видят за неделен обяд в двореца „Грити“. Джеф пъкна ръце в джобовете на палтото си и пое на изток към „Сан Марко“.

Беше тихо. Повечето туристи вече се бяха стгушили в леглата си, африканските улични търговци бяха почнали да прибират фалшивите чанти „Луи Вюитон“ и ролексите за по пет долара. Той прекоси площада близо до западния му ъгъл и закрачи бързо по късия пасаж. Апартаментът му се намираше на последния етаж на сградата в северния край на площада. След като зави надясно, той пое по тясна уличка откъм задната страна на сградата. Тишината се нарушаваше единствено от плиська на вълните, идващ от канала вляво от него. Стигна до входната врата, която водеше към фойето, и бръкна в джоба за ключа си, ала в мига, когато го пъкна в ключалката, чу тихо покашляне. Джеф се обърна рязко. В сенките стоеше мъж с дълго палто и мека шапка. За съвсем кратко светлината от един прозорец в сградата, където живееше, освети нещо лъскаво в ръката на мъжа и то проблесна в мрака.

— Съжалявам, не исках да ви изплаша — заговори непознатият и излезе от сянката. Беше дребен, малко над метър и петдесет, а лицето му бе сбръчкано и изтощено. Носеше развлечено палто и омачкана шапка, изпод която дългата му бяла коса се спускаше до раменете. Когато направи крачка към Джеф, се облегна тежко на дървен бастун с

лъскава метална топка в края на дръжката. — Казвам се Марио Спорани — представи се той. — Вие не ме познавате, но аз имам информация, която смятам, че ще ви интересува. Бих ли могъл да се възползвам от вашето гостоприемство? Малко е хладничко.

— Каква информация? — попита Джеф докато подозрително оглеждаше мъжа.

— Историческа.

— Историческа?

— Моите извинения. Тази вечер пристигнах от Флоренция. Някога бях пазач на параклиса на Медичите. Има нещо много важно, което трябва да обсъдя с вас. — Той подаде на Джеф една орфана черно-бяла снимка. На нея се виждаше един много по-млад Марио Спорани, който държи черен цилиндър с дължина около трийсетина сантиметра. В единия му край Джеф можа с усилие да различи кръст и подредени пет топки с чифт кръстосани ключове: беше гербът на Медичите.

— През последните петстотин години аз съм един от малцината, които са виждали този предмет — продължи Спорани. — А сега той изчезна от лицето на земята.

Дневната на Джеф беше забележителна: едно огромно отворено пространство, обзаведено в модерен стил. Всичко беше в неръждаема стомана, тъмно дърво, светлокремави и бели тъкани. Стената срещу входа беше заменена с огромни прозорци, които гледаха към „Сан Марко“, „Кампаниле“ и по-нататък до „Сан Джорджо Маджоре“. Вдясно от дневната се намираше кухнята, а вляво минаваше сенчест коридор, който водеше към спалните.

Марио Спорани се спря на прага, поглъщайки мълчаливо обстановката, а очите му заблестяха одобрително.

— Красиво — заяви той простичко и Джеф му посочи с жест да седне. Цареше тишина. Очевидно Роуз и Мария вече си бяха легнали.

Джеф отиде в кухнята, за да направи кафе, но не изпускаше Спорани от очи. Той се оглеждаше наоколо и после отправяше поглед навън през прозорците с вид на човек, изпаднал в захлас. Видя го как стана, за да разгледа отблизо картините, а след това стъклените

полиця, на които беше подредена колекцията му от различни джунджурии.

Няколко минути по-късно Джеф се изправи зад него с поднос в ръцете. Спорани зяпаше картина с изтегната гола жена.

— Когато я видях за пръв път, бях готов да се закълна, че е „Полегналата гола“ на Модилиани, но в тази нещo не е наред.

Джеф похвали възрастния човек.

— Това е много ранна творба от дните му във Венецианския институт за изящни изкуства. Всъщност, от времето, когато е започнал истински да пуши хашиш. На следващата година се мести в Париж и преработва тази картина.

Спорани бавно поклати глава.

— Изумително.

Джеф постави подноса на масата от неръждаема стомана между двата дивана, разположени близо до панорамния прозорец.

— Добре — започна той, докато подаваше чашата на Спорани, — за какво става дума?

— Господин Мартин, естествено е да изпитвате съмнения. Преди четирийсет години и аз щях да реагирам по същия начин. — Той отпи глътка кафе. — Както вече казах, бях пазач на параклиса на Медичите. Пенсионирах се преди няколко години. Аз отговарях за параклиса, когато стана ужасното наводнение във Флоренция през ноември 1966, което разруши много ценности.

Джеф го гледаше мълчаливо. Предположи, че Спорани вероятно е на около седемдесет, но изглеждаше по-възрастен от годините си.

— На сутринта водите скъсаха дигите на Арно и се изляха като стремителен порой по улиците. Въпреки бурята успях да стигна до параклиса. Най-големите ми страхове се оказаха действителност: криптата беше наводнена и телата на погребаните Медичи бяха изложени на опасността да бъдат отнесени от водата.

Бях млад и импулсивен. Без да се замисля за моята собствена безопасност, бързо се спуснах в гробницата и едва не се удавих. Измъкнах се на косъм. Не можах да направя много, но слава богу, макар наводнението да причини големи вреди, най-лошото не се случи и още същата вечер водата в този район започна да спада. Докато бях в криптата и се борех да избягам от надигащите се води, попаднах на странен предмет — абаносов цилиндър. По кръста веднага разбрах, че

някога е принадлежал на Медичите, но нямах никаква представа какво представлява. Както вече споменах, бях млад. Трябваше да го предам на властите, но не го направих, или поне не веднага.

Той направи пауза и отпи още една глътка кафе.

— Счупих печата. Вътре намерих листове, изписани със ситен почерк на някакъв странен език. Тогава стигнах до заключението, че вероятно става дума за гръцки и аз, разбира се, не можах да разбера и думичка.

— Сетихте ли се да го дадете да се преведе? — поинтересува се Джеф.

— Откровено казано, си го помислих. Всъщност, споменах за откритието си на неколцина приятели. Вероятно това беше грешка. Трябваше да си държа устата затворена.

Джеф го погледна учудено.

— Нали се досещате, никой от тях не можеше да помогне. Дори тези, които поназнайваха някой и друг език, не можеха да преведат повече от една-две думи. Обаче научих нещо важно. Последната страница беше подписана от Козимо де Медичи, великия защитник и управник на Флоренция. Макар, както казах, да не разбрах и думичка от документа, това очевидно беше един вид дневник или отчет, защото текстът беше отделен с дебели черти с дати в началото на отделните части. Запомних ги и по-късно открих, че става дума за събития от 1410 година.

— И това ви накара да предадете находката си?

— Това трябваше да сторя — отвърна Спорани и остави празната чаша на масата. — И щях да го направя, защото не съм крадец.

— Щяхте?

— Две вечери, след като открих цилиндъра, на вратата ми се почука. Жена ми и детето спяха в задната стая. Отидох да отворя. Бях изблъскан вътре и опряха пистолет в слепоочието ми. Бяха двама мъже. Мисля, че единият беше англичанин, а другият италианец, въпреки че не бяха много приказливи. Поискаха дневника на Козимо.

— Как са разбрали за него?

— Не съм сигурен, но не биваше да разказвам на никого за находката си. Разбира се, че им го дадох. Когато италианецът забеляза, че печатът е счупен, бях сигурен, че ще ме убие. Трябваше да мисля бързо. Казах им, че е бил счупен, когато съм го намерил.

— И ви повярваха?

— Не знам. Мисля, че човекът с пистолета много искаше да дръпне спусъка, но британецът го спря. Той каза нещо, което никога няма да забравя: „Ще пръсна главата на детето ти, ако някога кажеш някому за това“.

Отвън се чу слабият рев на корабна сирена.

— Е, кажете сега за какво сте тук?

Спорани се беше вторачил през прозореца навън, сякаш бленуваше. Когато излезе от унеса, той насочи изморените си очи към Джеф.

— О, господин Мартин, те вече нямат власт над мен. Моето бебе порасна и се превърна в чудесен млад мъж, но преди пет години загина в Болоня при мотоциклетна катастрофа. А жена ми София почина миналия месец. Рак на гърдата.

— Съжалявам.

— Няма защо. Ние, тримата, имахме щастлив живот.

Джеф наля още малко кафе.

— Добре, защо дойдохте при мен?

— Нуждая се от вашата помощ. Сигурно сте чували за проекта „Медичи“. Екипът, който проучва останките в параклиса?

— Да.

— Смятам, че се намират в голяма опасност.

— Защо мислите така?

— Заради онова, което току-що ви разказах.

— Но това се е случило преди четирийсет години...

— Когато за пръв път чух за проекта „Медичи“, изразих своето несъгласие. Казах на ръководството на Пизанския университет, което финансира екипа, че по мое мнение някой или група хора не искат телата да бъдат безпокоени. Но никой не ме послуша.

— Мога да разбера защо са се отнесли с недоверие — подхвърли Джеф.

— Да, така е. По онова време не можех да предложа нищо, което да ги накара да ме приемат за нещо повече от чуждак.

— Но сте говорили с екипа?

— Затова дойдох да се срещна с вас, господин Мартин. Професор Макензи не би се съгласил дори да ме приеме. Те си

получават ежедневната порция протести от хора като отец Баджио. Чували ли сте за него?

Джеф кимна.

Спорани го погледна изпитателно.

— Вашата стара приятелка Еди Грейнджър. От нея сигурно сте научили, че професор Макензи е арогантен човек, но трябва да бъде убеден да си помисли наново за работата си в параклиса.

Джеф и Еди се познаваха от много години. Тя наистина беше най-близката и най-стара негова приятелка. Бяха се запознали в университета и въпреки че оттогава бяха поели по твърде различни пътища, си останаха близки. Когато се срещнаха за първи път, тя беше осемнайсетгодишна пълнкарка, заела се да спечели първата си научна степен по химия и палеопатология, преди да е защитила доктората си по последния предмет. Приятелите ѝ се шегуваха, че тя продължава семейния бизнес: и двамата ѝ родители бяха археолози.

— С професор Макензи съм се срещал само няколко пъти. Познавам го само по името, което си е спечелил, но нищо повече.

— Да, разбира се. Световноизвестният палеопатолог, който днес се е превърнал в нарицателно. Човекът, наречен от списание „Тайм“ „детективът на мумиите“. Може би е прекалено важен, за да говори с мен. Затова дойдох да се срещнем. Вие сте единственият, който може да ги убеди, че са изправени пред голяма опасност.

Джеф се втренчи в Спорани и бавно поклати глава.

— Господин Спорани, много ми е неприятно, че трябва да ви разочаровам, но грешите. Нищо не мога да направя. Освен това не съм убеден, че страховете ви са оправдани.

— Не сте?

— Да. Вярвам ви за онова, което ми разказахте, но то се е случило преди много време. Може би двамата мъже, нахлули у вас, са били обикновени крадци, които са знаели как да ви накарат да си мълчите.

— Може би — отговори Спорани, вторачен напрегнато в Джеф. — Но една година преди София да почине и скоро след като беше обявено ваденето на труповете, получих това.

Спорани подаде плик за писмо на Джеф. Той измъкна лист хартия от него и прочете късото съобщение.

СПРИ ПРИЯТЕЛИТЕ СИ. НЕ СМУЩАВАЙТЕ
ГРОБОВЕТЕ НА МЕДИЧИТЕ. СИНЪТ ТИ МОЖЕ ДА Е
МЪРТЪВ, НО ЖЕНА ТИ Е ОЩЕ ЖИВА.

През по-голямата част от нощта сънят бягаше от очите на Джеф и още преди да се съмне, той стана и се облече. Точно си правеше кана силно кафе, когато Роуз се появи, прозявайки се, с чорлава руса коса.

— Добро утро! — усмихна се той широко.

Тя направи физиономия и потърка очите си.

— Тате, винаги ли ставаш толкова рано?

— Само когато съм прекарал цяла нощ по клубовете.

За миг Роуз се смая, но скоро разбра, че баща ѝ се шегува. „Когато се усмихва, помисли си Джеф, страшно прилича на майка си.“ После пропъди болезнените спомени. Чуваха как Мария включва прахосмукачката в коридора. Преди да започне работа, тя надникна през вратата да пожелае добро утро.

— Роуз, най-много обичам този град, когато няма хора — въздъхна Джеф и отпи голяма глътка кафе. — Някой психиатър може да си направи тревожни изводи от тези ми думи, но това е истината. — Той си сложи авиаторското яке. — Сипи си кафе. Сложих във фурната няколко кроасана, за да са топли.

— Къде отиваш?

— Имам малко работа.

След като излезе от асансьора, Джеф прекоси покритото с мрамор фойе, помахна на дремещия портиер и излезе в тесния пасаж зад сградата. Зави зад ъгъла и едва не се препъна в едно тяло, скрито в сенките. Мъжът изстена и с изненадваща бързина се изправи и седна.

— А, моят приятел Джефри — обади се дрезгав глас със силен акцент.

— Дино, това не е обичайното ти място през деня.

Дино потърка очи.

— Променям навиците си. Това държи туристите в напрежение — обясни той с крива усмивка.

Дино живееше на улицата, откакто Джеф се настани на „Сан Марко“. През мрачните дни, когато се премести във Венеция и остави зад гърба стария си живот в Англия, Джеф се сприятели с него и от време на време го водеше на кафе и сандвичи. Там Дино беше разказал малко за себе си. Как е избягал от Косово, след като жена му и малката му дъщеря били убити. Погребал ги с голите си ръце и след това поел на запад само с дрехите, които били на гърба му. Преди войната в Прищина бил учител по математика. Сега живееше от няколкото евро, които от време на време благоволяваха да му подхвърлят богатите американски туристи.

Дино следваше график, който веднъж седмично го довеждаше на „Сан Марко“, след като предишните дни беше обиколил дълъг списък с популярни туристически забележителности. Джеф винаги му предлагаше няколко евро или го водеше на кафе. По един странен начин те бяха свързани. И двамата бяха изгнаници, хора, прекрачили отвъд завесата на нормалния живот. Дино беше дълбоко религиозен и вярваше от все сърце, че тук, долу на земята, само изчаква удобния момент и че отново ще се събере със семейството си, но в един подобър свят. Джеф, който беше убеден атеист, пазеше мнението си по въпроса за себе си, но разбираше, че със самото си съществуване неговият приятел му помагаше, защото непрекъснато му напомняше, че собствената му дъщеря е жива и здрава.

— Дино, заповядай — Джеф му подаде няколко новички банкноти. — Вземи да хапнеш нещо. Аз трябва да вървя. Ще си поговорим следващия път. Съгласен ли си?

Дино взе парите и стисна ръката му.

— Бог да те благослови — рече той с усмивка.

Когато Джеф закрачи по „Сан Марко“, по източното небе започна да се разлива оранжева светлина. Дълги сенки се простираха по площада. При двореца „Торе дел Орлоджо“ пое по криволичещата Кале Ларга, а след това зави по Кале деи Спечиери. Улицата беше пуста, а магазините още не бяха отворили. Джеф лесно можеше да си представи, че цялото население на земята е изтребено и той е последният оцелял, който се разхожда сам по тези пасажи. Но скоро пресече канала Рио ди Сан Джулиан, където се размина с жена, повела малко куче на каишка. Между ярките си устни стискаше черно цигаре, което не извади от устата даже като започна да гълчи кучето, че се

размотава около стълба на уличната лампа. Цигарена пепел падна на плочите. Зад нея крачеха две жени на средна възраст с лоша кожа и уморени очи. И двете имаха крайно раздърпан вид. Изключение правеха само шарените им кърпи, дръпнати ниско над веждите.

Когато стигна квартала „Риалто“, слънцето вече беше започнало да се показва, оцветявайки водите на Канале Гранде в пастелни цветове. Под моста мина едно вапорето, както италианците наричаха корабчетата, които използваха вместо автобуси, пълно с подранили пътници. Мостът беше почти пуст. Гондолите, тениските и евтините карнавални маски бяха скрити зад зарешетени стъкла.

Джеф се спря за миг, за да се наслади на гледката. Беше я виждал поне хиляда пъти, но винаги го трогваше дълбоко. Преди много време беше стигнал до извода, че Венеция е онова, което някои наричаха „усилвател на чувствата“. Ако си щастлив, градът удвоява усещането, а ако си потиснат, може да те завлече в още по-голяма депресия. По един или друг начин Венеция винаги е била специално място за него и бившата му съпруга. Бяха дошли тук като новобрачна двойка. Въодушевени и самонадеяни от високите цени на борсата, те си купиха апартамента на „Сан Марко“. Но това беше и мястото, където научи за изневярата на Имоджин.

Бяха оставили Роуз на бавачката в Лондон и дойдоха със самолет във Венеция, като планираха да останат за две нощувки. Вечерта, когато пристигнаха, веднага излязоха да вечерят в „Даниели“. Заведението беше типично с прекалената си скъпотия, но по това време Джеф, вече свикнал с хайлайфския живот се наслаждаваше на предимствата му. Докато се връщаха вкъщи по Рива Дегли, решиха да се отбият в един пиано бар на Монако. Там Имоджин му каза, че се вижда с друг мъж. На следващата сутрин тя хвана обратния полет за Англия, но той избра да поостане още малко. Беше му нужно време да се опита да осмисли онова, което беше научил.

Останал сам и съкрушен, за него Венеция се превърна в град на призраците и започна да изпитва усещането, че губи връзка с действителността. Лежеше в леглото в техния апартамент и ровеше в мозъка и душата си, мъчейки се да открие какво е сбъркал.

Естествено, изпитваше самосъжаление, но най-голямата му тревога беше за Роуз. Същевременно го беше яд на Имоджин, защото разруши семейството им. Гневът го направи стоик и сам се изненада от

безсърдечието си. Когато се върна в Англия, веднага подаде молба за развод и заглуши всички чувства, които беше изпитвал някога към невярната си жена.

Понякога си задаваше въпроса дали е било добра идея да се върне в града, където неговият свят беше рухнал. Но обичаше това място твърде много, за да го изостави. Не можеше да обвинява Венеция за това, което жена му му беше причинила. През дните скоро след развода той се разтушаваше с дълги нощни разходки из пустите градски лабиринти, слушаше Самюъл Барбър и Том Уайтс на айпода и се чудеше дали някога отново ще изпита щастие.

Еди му помогна да се съвземе. Беше си взела отпуска, за да остане при него във Венеция. Насила го караше да излиза и да ходят по ресторанти, принуждаваше го да разговаря и се грижеше да намали пиенето, което с лекота изливаше в гърлото си. Връзката помежду им стана по-силна от всякога. Джеф знаеше, че Еди не харесва Имоджин. Не беше казала и дума против бившата му съпруга, но познаваше Еди толкова добре, че от време на време се разбираха като по телепатия. Жена му със сигурност е ревнувала от близката им връзка, но не беше права. Еди беше най-добрата му приятелка. Близостта помежду им беше като между брат и сестра. Имоджин беше негова съпруга и я бе обичал известно време.

Когато се размисли за Еди, си спомни миналата нощ и странната личност на Марио Спорани. Мъжът беше убеден, че Джеф може по някакъв начин да накара Еди да повлияе на Карлин Макензи и очевидно вярваше, че екипът, работещ в параклиса на Медичите, е наистина в опасност. Възрастният мъж си тръгна скоро, след като му показва странната бележка, отказвайки поканата да пренощува у него. Джеф му даде половинчатото обещание, че ще преспи с мисълта дали да звъне на Еди. Спорани щеше да бъде още няколко дни във Венеция и Джеф се съгласи да се срещнат, за да пият по кафе. А сега не знаеше какво да мисли. Не можеше да не изпитва загриженост за Еди, но нали всичко това бяха глупости. Само религиозните фанатици смятаха, че има нещо нередно в изравянето на Медичите. Сигурно Спорани е заблуден фантазьор. Може би загубата на семейството го беше накарала да превърти.

Стигна до северния край на „Риалто“, веднага зави надясно и попадна право в рибния пазар „Меркато дел Пеше“. Обичаше това

място, включително острата миризма на риба, обработвана от мъже в бели престилки и гумени ботуши. По щандовете се виждаха безброй сепии, приличащи на подути мозъци, крабове, чиито щипки се опитваха да сграбчат небето, за да стигнат до място, което никога нямаше да намерят, огромна риба тон, върху която се мъдреше печатът на продавача, той щеше да я нареже на парчета, достатъчни да се нахранят трийсет семейства. Оттатък сергиите с риба бяха щандовете с плодове и зеленчуци, а до тях сергиите с цветя, искрящи в хаос от всякакви цветове и отсенки.

Джеф обичаше да готви и това беше любимото му място за снабдяване с пресни продукти. Собствениците на щандовете го наричаха на малко име, шегуваха се с него и през изминалата година го бяха научили на цял том жаргонни и мръсни думи.

Той се разходи бавно край щандовете, за да избере най-добрата риба, която можеше да се намери. Спря се на филета от пъстърва — Роуз със сигурност щеше да хареса. След това си купи тиквички, патладжани, гъби и хубави нови картофи. Беше готов петнайсет минути след като влезе в пазара. Две пластмасови торбички поеха всичко необходимо, за да сготви тази вечер.

Когато излезе от пазара, денят вече бе настъпил. Наоколо имаше много хора, светлината се беше променила и предишната унила атмосфера сияеше с блясъка на истинската утрин. Вече беше време за кафе и може би дори за малък аперитив.

Джеф пусна найлоновите торбички до масата, повика келнера и поръча. След това забеляза телевизора в далечния ъгъл, поставен високо на дървена лавица. Предаваха новините, но звукът беше намален. Дадоха кадри от взривен танк, под който се виждаха лицата на загиналите войници. После водещият в студиото каза няколко изречения, преди картината да се смени. Келнерът донесе кафето и две бисквитки на малка чинийка. Джеф отново насочи погледа си към екрана. Сега под картината се появи цветна лента, в която можа да прочете думите: ПАРАКЛИС НА МЕДИЧИТЕ, ФЛОРЕНЦИЯ. Над лентата се виждаше сумрачно помещение. Той се досети, че това трябва да е криптата на параклиса. Помещението изчезна и на негово място се появи снимка на професор Карлин Макензи.

Джеф почувства как стомахът му изведнъж се сви на топка. Точно се готвеше да помоли келнера да усили звука, но лицето на

професора изчезна и на негово място се появи „Даунинг стрийт“. Джеф бръкна в джоба си и извади мобилния телефон. Като в сън започна да натиска нужните бутончета, докато намери новинарската интернет емисия на Би Би Си. Откри бутончето, за да излязат актуалните новини, и зачете краткия репортаж. Едва когато прочете и последното изречение, осъзна, че ръцете му треперят.

[1] Популярен коктейл от бяло шампанско и нектар от праскови, с който „Барът на Хари“ се прочува. — Б.пр. ↑

[2] Сборно наименование на двата престижни университета „Оксфорд“ и „Кеймбридж“. — Б.пр. ↑

4.

Флоренция, 4 май 1410

Козимо де Медичи преценяваше отражението си в малкото огледало в неговата спалня. Беше грозен млад мъж и го знаеше. Не можеше да иска тежките руси къдрици или добре оформения нос на най-добрия си приятел Амброджио Томазини, нито пък да мечтае за големите му кафяви, понякога неразгадаеми очи с дълги мигли. Лицето на Козимо беше странна смесица от неподходящи си черти: изпъкнала брадичка, тънки устни и напълно непривлекателен нос. Да, очите му бяха големи и с хубава форма, но се различаваха малко в размерите си, а и бяха разположени някак си несиметрично около носа. Макар да беше току-що навлязъл в двайсет и втората година от живота си, косата му беше тънка и рядка, а кожата жълтеникава. Усмихна се леко и лицето му на секундата се промени. Все още си беше грозен, но в очите му заблестя нова светлина. Внезапно появилите се бръчици около тях го състариха с десет години, но излъчваха топлина. Той се чувстваше удобно с лицето, което го гледаше втръчено от огледалото, и в този миг не би разменил своята чудата физиономия с вдъхващата страхопочитание красота на Амброджио. Вдигна своето луко, разкошното пурпурно, дълго до глезените палто, което носеше всеки ден, пъкна ръце в ръкавите и остави големите дипли елегантно да се нагънат около китките му. Миг по-късно вече крачеше към вратата.

Докато вървеше по отекавия коридор и после надолу по широкото, извиващо се каменно стълбище, къщата оставаше тиха, но щом Козимо се озова във фойето, започна да чува шума от крачещите на улицата хора и на тракащите по паважа копита.

Козимо намери майка си Пикарда седнала в стаята за шев, разположена близо до фасадата на сградата. Пердетата бяха дръпнати докрай и слънчеви лъчи нахлуваха през капациите, очертавайки широки лимоненожълти ивици из помещението. Шестгодишното му братче Лоренцо си играеше с една от котките. Оломо, малкият черен роб, пристигнал наскоро от Лисабон, почистваше пепелта от камината и я

смиташе в голямо дървено ведро, подпряно на ръба на цокъла. От време на време той размахваше метлата в широка дъга, за да прогони кафяво-бялото котенце, опитващо се да разпръсне купчината сива прах, която беше свалил толкова грижливо от решетката.

— Ще се срещна с татко в един — съобщи Козимо на майка си.

— А закуската?

— Някъде по пътя ще спра да хапна хляб. — Наведе се и целуна Пикарда по бузата.

Лоренцо забеляза брата си и дотича при него. Козимо разчорли косата на детето. После го вдигна високо и го завъртя във въздуха.

— Кози, да не забравиш нашата игра на топка. Нали помниш, че ми обеща по-късно да поиграем.

— Как бих могъл да забравя едно толкова важно обещание? — Той постави брат си отново на килима, целуна го по темето, махна на майка си и излезе.

Семейство Медичи живееше в голяма, но съвсем обикновена къща на Пиаца дел Дуомо и прозорците на горния етаж предлагаха възхитителна гледка към Понте Векио. Предната част беше доминирана от издигащия се в далечината недовършен колос на катедралата „Санта Мария дел Фиоре“, цялата обгърната от дървени скелета.

Улиците в близост до катедралата вече бяха оживени. На площада Козимо ловко избягна мъж, който дърпаше количка, натоварена със зеленчуци, и пое на юг по Виа деи Калцауоли в посока реката и района на банките, разположен около Виа Порта Роса, където неговият баща Джовани ди Бичи преди тринайсет години основа банката на Медичите. Въздухът беше натежал от смесицата различни миризми: оцетеният лъх от работилниците за щавене на кожи и амонячната воня на рибешки черва се сблъскваха с прекрасния аромат на прясно опечен хляб. Но Козимо почти не усещаше миризмите. Той беше роден само на няколко метра оттук в ден, когато наоколо са се носели същите ухания. За него бяха толкова естествени, колкото безоблачното синьо небе над кулите, покритите с керемиди покриви и уличните павета под краката му.

Когато вдигна очи, видя една матрона да тръска чаршаф, преди да го закачи по дължина на тънката връв, опъната на балкона. От вътрешността на къщата се носеха детски писъци, след това се чу

трясък и после се разкреця някакъв възрастен. Козимо се усмихна на себе си и ускори крачки, защото вече закъсняваше.

Няколко метра по-напред можеше да види как проблясва реката на утринното слънце, а точно насреща му се намираше Понте Векио с неговите струпани магазинчета и къщи, щавачите, майсторите на кесии и неколцината месари. Мостът вече беше пълен с хора, които разменяха стоки или се пазаряха за цената на фина кожена кесия или еленска плешка. В реката малка баржа се приближаваше към кея. Момче с черна филцова шапка и скъсани тесни панталони стоеше на носа; то се наведе напред и запрати швартовото въже с умела ръка и още от първия опит го наниза на кнехта. След това момчето извика нещо неразбираемо към мъжа на руля и се втурна към кърмата, за да върже лодката.

Козимо зави надясно по Виа Порта Роса и пред себе си видя фасадата на банката. Както през повечето дни отпред се въртяха трийсетина души. На малките дървени маси, покрити със зелено сукно седяха мъже в черни официални жакети, закопчани догоре. Около всяка от тях се тълпеше малка групичка хора, които се блъскаха и пречеха на мъжете отпред да говорят със служителите. Пред тях стояха пачи пера и мастилници, купчинки полици и малки кулички монети. До всяка маса стърчаха въоръжени пазачи, стиснали пики. На ревностните им лица беше изписана готовност да се хвърлят в действие.

Козимо мина покрай масите и струпаните около тях клиенти, изкачи шестте каменни стъпала пред входа на банката, кимна на охраната пред вратата и влезе в голямото фоайе.

Вътре беше хладно. Стъпките му отекваха по гладкия каменен под. От двете страни бяха разположени още маси и модно облечените мъже с още по-важен вид от онези, които вършеха същата работа отвън. Козимо мина между тях, без да поглежда към клиентите, и се изкачи по тясно стълбище до мецанина. Щом стигна горе, зави надясно и пое по коридора към тежка дървена врата. Почука, но когато не получи отговор, потропа повторно.

— Кой е?

— Твоят син, татко.

— Влез.

Козимо отвори вратата и пристъпи в голямо полупразно помещение с нисък таван, в което имаше само едно тежко дървено писалище и две кресла. По-голямото стоеше зад бюрото, а по-малкото беше разположено от другата страна. Бащата на Козимо — Джовани ди Бичи вече крачеше към него с протегнати ръце. Носеше официална червена мантия, а на главата си кепето на неговата гилдия.

— Ела, момчето ми — посрещна го той с топъл и нежен глас. — Ял ли си? Да ти донесат ли нещо?

Козимо погледна баща си в лицето. Скоро беше станал на петдесет, но изглеждаше по-възрастен. И неговата физиономия беше уродлива. Също като при най-големия му син, нищо не си подходеше както трябва. Всяка черта беше леко разместена, създавайки една непривлекателна асиметрия. Но настойчивите кафяви очи на Джовани, загриженото смръщване и линията на брадичката му, всяка от тези черти изразяваше с необичайна яснота различни страни на неговия характер.

— Не, татко, благодаря — отговори Козимо и когато Джовани се оттегли зад писалището, младият мъж седна на другия стол. Постави ръце в скута и се загледа внимателно в баща си в очакване да заговори.

На бюрото пред Джовани имаше купичка с недоядени плодове. Беше я сложил върху купчина листове и сок беше изпръскал нещо, което на Козимо се стори като официални документи. Преди да заговори, възрастният мъж набоде парче портокал със сребърна вилица и поднесе капещия резен към устата си. После избърса с длан влажната си брадичка.

— Предполагам, че се чудиш защо те повиках днес тук, Козимо — започна той бавно, вторачвайки в сина си тъмните си очи. Приведе се малко и набоде парче светлозелена круша.

— Е, татко, завърших следването си преди две седмици. Предполагам, че искаш да вложи усилията си тук, в банката.

Джовани му се усмихна нежно.

— Казваш го така, сякаш съм чудовище. Две седмици и вече искам да те заробя!

Козимо отвърна на усмивката, но се почувства обезпокоен. Баща му се шегуваше, но той знаеше, че свободата му скоро ще свърши и че завинаги щеше да изгуби досегашния си живот на учение и размишления, на който толкова се беше радвал.

— Всъщност, имам някои новини и си помислих, че може да те развълнуват.

— Така ли?

— Уредих да направя една обиколка на клоновете на нашата банка.

— Обиколка?

— Да. Разбира се, тя няма да включва всичките трийсет и девет клона, но пътуването ще ти даде възможност да посетиш тези в Италия. Обиколката ще те отведе във Венеция, Генуа и Рим. За теб това ще бъде прекрасен начин да научиш повече за бизнеса на Медичите.

Козимо показва колко високо оценява жеста, но усети, че настроението му се помрачава.

— Кози, изглеждаш ми недоволен.

Младият мъж се беше загледал в празното пространство, а пред очите му проблясваше предначертаната кариера.

— Козимо?

— Извинявай, татко. Да, обиколката.

— Казах, че не ми изглеждаш доволен.

Козимо замълча секунда по-дълго, преди да отговори. Беше ясно, че каквото и да каже, то ще окаже малко въздействие, а може дори да усложни нещата.

— Татко, не съм недоволен. Просто се чувствам малко... ъъ... сякаш ме караш да бързам?

Джовани остави вилицата в купичката и се облегна. Отново се вторачи в сина си със своите пронизващи тъмни очи. Козимо познаваше баща си като грижлив и добросърдечен мъж. Знаеше, че всички, които въртяха бизнес с него, го уважаваха и му се възхищаваха като човек, издигнал се от скромен произход до един от най-успешните банкери в Италия. Но Козимо също така знаеше, че баща му има желязна воля и винаги постигаше онова, което поиска. Той вярваше, че знае какво е най-доброто за семейството и за бъдещата династия, която беше основал. Козимо се беше наслаждавал на свободата и жизнерадостта на младостта, но сега дойде времето да поеме тежкото бреме на зрелостта и отговорностите. Освен това Джовани не одобряваше твърде групичката приятели, която Козимо беше събрал около себе си през последните една-две години. Такива млади мъже

като Амброджио Томазини и онзи, другия тип Николо Николи, с когото неговият син изглеждаше особено близък, определено излъчваха поквара. Джовани не приемаше голяма част от хуманистичните идеи на по-младите поколения.

— Козимо, смятам, че вече е време. Дойде мигът да поемеш ролята, за която си подготвен. Ти си Медичи и моят най-голям син. Доказа стойността си като учен, но сега вече трябва да започнеш да показваш на света многото си други качества.

— Но татко, аз се надявах...

— Искаше да прекараш лятото в градината на удоволствията и в безделие с приятелите си?

— Не в безделие, татко, а в разговори и спорове. Сигурно...

— Скъпо момче — прекъсна го Джовани, без да губи търпение, но и това щеше скоро да се случи, — разбирам тези подтици. И аз някога мечтаех за света на интелекта, както ти сега, но бързо ми се струпаха отговорностите и трябва да кажа, че вече трийсет години не съжалявам за пътя, по който поех. Не желаш ли да имаш жена и семейство? Не мечтаеш ли за самостоятелност и за свой собствен принос в разрастването на семейния бизнес? На тази велика банка? Аз си мислех, че искаш.

Козимо много добре знаеше, че баща му го манипулира и въобще не се заблуждаваше кой ще спечели този спор. Ако ставаше дума на по чаша вино да се обсъди литературната значимост на Данте, може би щеше да има някакъв шанс. Но на тази тема и срещу желязната воля на баща си, той се почувства попарен като цвете при първите студове.

— Разбира се, татко. Просто си помислих...

— Много добре. Тогава ще направя необходимата подготовка. — Джовани скочи на крака и показно се зарови в документите на писалището. — Смятам, че тази обиколка ще те обогати много, момчето ми.

5.

Лондон, юни 2003

Шон Клифтън, специалистът на „Сотбис“ по ранния италиански Ренесанс, се спускаше с охранявания асансьор към подземните трезори в седалището на аукционната къща в „Мейфеър“. Следвайки пазача по къртящия от стъпките им ярко осветен бетонен коридор, той стигна до входа към климатизирания трезор за съхраняване на документи и изчака пазачът да набере личния му номер в електронната заключваща система. След това той му нареди да сложи чантата и компютъра си в детектора, преди да отвори тежката метална врата, за да може Клифтън да започне работа.

Когато най-сетне се озова вътре и остана сам, Клифтън се отпусна и започна да се подготвя за предстоящата задача. Работата му често налагаше да удостоверява автентичността и стойността на най-различни стари ръкописи. Пред него на масата лежеше уникална находка, наскоро открита колекция от редки свитъци на великия ренесансов хуманист Николо Николи.

Преди да пристъпи към работа, Клифтън извади чифт бели ленени ръкавици и се настани удобно на стола. После започна да проучва сбирката. Отляво лежеше купчинка листове, а отдясно — комплект навити и завързани с тесен червен шнур свитъци. Той се протегна и отмести купчинката отделни листове и започна внимателно да развързва шнура, за да освободи първия от стегнато навитите и здраво завързани свитъци.

Клифтън седеше в пълна тишина. Единственият звук в помещението предизвикваше той, докато вдишваше и издишваше, местеше документи, сменяше позата си на стола или потракваше от време на време по клавиатурата на преносимия си компютър, тъй като едновременно с проучването изготвяше доклад за архива на Николи, в който трябваше да определи неговата стойност, за да бъде предложен на търг.

Налагаше се да чете бавно, защото почеркът беше особен и на места почти не се четеше. Беше изчел шест гъсто изписани страници и започна да потъва в света отпреди шестстотин години и мислите на един от най-авантюристичните пътешественици през петнайсети век, когато го осени прозрението. По-късно си го спомняше като забавено повторение на някой интересен момент от футболен мач. Основната част на колекцията се състоеше от три тома дневници и сметки, писани на ръка и датирани от 1410 година. В тях Николо Николи подробно описваше пътуване на изток от Флоренция до Македония. Това беше приключение, пълно с цветове и вълнения, но самото пътуване изглеждаше малко безцелно. И тогава, когато обърна страницата, сърцето на Клифтън заби учестено. От объркване той остана за миг неподвижен, след това започна да чете колкото може по-бързо.

Сякаш авторът се беше отегчил от своята собствена история и внезапно бе решил да смени темата. А може би бе изпаднал в делириум и описваше фантазиите си? Много странно. Николи беше известен със своята рационалност и преданост към науката и изкуствата. Какво се беше случило? Да не би ученият временно да бе изгубил разума си? Онова, което така внезапно беше започнал да описва, нямаше никаква връзка с действителността през петнайсети век.

Изненадата продължи само няколко минути, преди да бъде заменена от много по-силно чувство, на каквото Клифтън никога не би могъл да си представи, че е способен. През петнайсетте години, през които се занимаваше с безценни документи и невиджани дотогава антики, той никога досега не се бе изкушавал да се отклони от правия път. Но сега, докато гледаше тези необикновени страници, изкушението бе непреодолимо.

Протегна се към скенера, включен в лаптопа, и бързо прекара всяка от страниците през него, съхранявайки информацията в твърдия диск на компютъра. Без дори за миг да се замисли какви ги върши, остави документите по предишните им места, изключи лаптопа и излезе от трезора. Клифтън мина през проверката с рентгенови лъчи, последва пазача до партера и излезе от сградата, обзет от вълнение и радостно очакване.

6.

Венеция, днес

Следобедният влак за Флоренция беше препълнен и Джеф извади късмет, че успя да намери място, защото дори в първа класа бяха останали само няколко. Притиснат в прозореца от едно огромно женище, седнало на средната седалка, той съзерцаваше пейзажа, който прелиташе пред очите му. Мария нямаше нищо против да се грижи за Роуз и той обеща на дъщеря си да се реваншира, когато се върне. Очакваше да се прибере във Венеция още утре.

Макар да се бе срещал с Макензи само два или три пъти, все още му беше трудно да повярва, че е мъртъв. Не се беше виждал с Еди от почти три месеца. Тя обеща да му дойде на гости във Венеция — Флоренция беше съвсем близо, — но винаги имаше толкова много работа, че той не искаше да я безпокои. Ала тази новина, в съчетание с онова, което чу от тайнствения Марио Спорани, го беше подтикнала да направи нещо. Веднага й се обади и ето го сега в първия влак за Флоренция.

Знаеше, че Макензи беше с чепат характер и е имал повече врагове, отколкото истински приятели. Уважаваха го за познанията и големия му опит, но много от неговите колеги го смятаха за надменен егоцентрик, който вярва малко повече, отколкото трябва в собственото си величие. Със сигурност не беше популярен сред останалите учени, но на Джеф му беше трудно да повярва, че е бил убит заради недостатъците в своя характер.

Той отвори „Кориере дела Сера“, който си беше купил на гарата, и на трета страница намери подробен репортаж за убийството. Макензи е бил удушен с гарота. Един член на екипа намерил тялото вчера, в 8 сутринта. Както можеше да се очаква, флорентинската полиция не беше много приказлива за подробностите. До репортажа Джеф забеляза и материал за фанатичната група „Труженици на Господа“, които протестираха пред параклиса на Медичите още от

пристигането на екипа на Макензи. Той се зачете в него с нарастващ интерес.

Флоренция, 17 февруари

След вчерашната шокираща новина за убийството на един от най-известните в света популяризатори на науката професор Карлин Макензи флорентинската полиция предприе енергични мерки срещу организацията „Труженици на Господа“. Вече три месеца тази група, ръководена от харизматичния, но загадъчен свещеник отец Джузепе Баджио, всеки ден демонстрира пред параклиса на Медичите, но вчера сутринта на протестиращите беше заповядано незабавно да се оттеглят. Според официалния доклад отец Баджио наредил на последователите си да не обръщат внимание на искането на полицията да напуснат района, което предизвика незабавна намеса на властите. За щастие, след това групата не направи повече опити да оказва съпротива и протестиращите бяха отведени, а отец Баджио беше задържан за разпит. Свещеникът излезе от дирекцията на полицията вчера по обед, но отказа да разговаря с насъбралите се отвън репортери, като заяви, че ще даде интервю само на местното католическо списание „Гласът“.

Отец Баджио и неговата група настояват гръмогласно, че телата на Медичите не трябва да бъдат пипани. Водачът на групата наскоро каза пред „Гласът“: „Аз вярвам, че професор Макензи и неговият екип рискуват душите си, когато вършат подобни безбожни неща. Те работят за дявола и ще си платят за греховете“.

Отец Баджио е известен и с фундаменталистките си изригвания от амвона. Появиха се твърдения, че крайните му забележки и протести са предизвикали мъмрене от страна на неговите началници. Свещеникът съвсем недвусмислено заяви на всички, които пожелаха да го чуят, че се смята за съвременен Савонарола, фанатичния доминикански духовник, който в края на петнайсети век управлява за кратко Флоренция, а през 1498 е изгорен на

клада, издигната на Пиаца дела Синьория. Баджио не крие амбициите си, както се изрази той, „да изкара с камшик демоничните сили от модерна Италия“. През последните години той оглавява протести срещу хомосексуалистите, напада местни телевизионни станции, защото според него излъчват порнография. Съвсем наскоро накара последователите си да унищожат няколко снимки в ретроспективната изложба на известния гей, фотографа Робърт Мапълторп. Този опит за щастие се провали. Сега, когато човекът, който според него „работи за дявола“, е убит в неговата собствена лаборатория само на метри от мястото, където „Труженици на Господа“ протестират, някои започнаха да изказват подозренията си срещу организацията на Баджио.

Джеф влезе заедно с тълпата през вратите на гара „Санта Мария Новела“, спря се и огледа централното фоайе. Мястото беше доста неугледно и мърляво. От едната страна имаше гише за билети, а от другата бяха подредени сергиите на продавачите на вестници. Това беше гара, която не подсказваше с нищо великолепието на града отвън. Той и Еди се видяха едновременно.

Прегърнаха се и Джеф изпита усещането, че тя не иска да го пусне. Когато се отдръпнаха един от друг, Джеф забеляза, че Еди се опитва да изглежда храбра.

— Твърде отдавна не сме се виждали — рече простичко тя.

Джеф я последва до паркинга. Остави сака си в багажника на малкия фиат и се сви на седалката до шофьора.

— Боже, колко е хубаво, че те виждам отново — усмихна ѝ се Джеф, докато Еди се спускаше по дългата извита алея към улицата.

Беше оживена и задръстена с коли. Поеха надолу по Виа Сан Антонио. Джеф гледаше древните сгради, служителите, туристите, амбулантните търговци, магазинерите и продавачите, тази смесица от човешки дейности, които са се извършвали във Флоренция през последните хиляда години без особени промени.

— Предполагам, че ти е било доста трудно — подхвърли Джеф.

— Много хора ненавиждат чичо ми. Честно казано, той можеше да бъде истински задник, но станалото наистина ми дойде като ужасен шок.

— Защо не ми се обади?

— Няколко пъти си мислех за това, но не знам... не смятах, че можеш да ми помогнеш и не исках да те тревожа излишно. А освен това заедно с адвокатата си висях в полицейския участък до късно през нощта. Полицията разпита всички от екипа поне по веднъж и никой от нас не може да напусне Италия, докато не приключат разследването.

Тя вкара колата в малко свободно пространство зад параклиса на Медичите. След това го поведе към сградата, влязоха през страничната врата и Джеф последва Еди надолу по стълбите, които водеха в погребалната зала. Светлините бяха слаби и цареше призрачна тишина. В едно помещение, встрани от главната крипта, можеха да видят как един мъж бавно сваля бялата си престилка.

— Познаваш ли Джек Картрайт? — попита Еди.

Картрайт му протегна ръка.

— Радвам се да ви видя отново — поздрави той доста хладно.

На лицето на Джеф се изписа учудено изражение.

— Срегнахме се в Лондон... на трийсетия рожден ден на Еди.

— О, да, разбира се — спомни си Джеф. — Това беше толкова отдавна. — Усмихна се на Еди, а тя му отвърна с престорена усмивка.

— Съжалявам за тежката загуба — вече сериозно добави Джеф. Джек Картрайт, мъж над четирийсетте, беше много уважаван като специалист в проучването на древни ДНК. Макар да му се възхищаваха много в академичните среди, винаги беше живял в сянката на своя пастрок.

— Благодаря. Това е голям удар за всички нас. — Картрайт имаше дълбок боботещ глас и нежно приветливо лице. Той взе палтото си от закачалката и започна да го облича. — Извинявам се, но трябва да бързам. Имам среща в университета. Джеф, Еди, надявам се, че ще се видим по-късно.

Еди се обърна към Джеф и сложи ръка на рамото му.

— Ела в лабораторията да поседнем.

Тя издърпа един стол за него и се отпусна на другия.

— По телефона каза, че имаш да ми съобщиш нещо важно.

— Снощи ме посети един възрастен господин, който ми каза, че е направил опит да предупреди Макензи, че се намира в опасност.

Еди въздъхна и леко поклати глава.

— Предполагам, че говориш за господин Спорани?

Джеф кимна.

— Идва тук няколко пъти. Убеден е, че през шейсетте години е намерил артефакт на Медичите, но не може да подкрепи твърденията си със сериозни доказателства.

— Каза ми, че бил посетен от някакви хора, които отправили заплахи срещу неговото семейство. Наистина е бил пазач тук, нали?

— Да, допреди няколко години. Джеф, честно казано, мисля, че е леко изперкал.

Изведнъж Джеф се почувства малко глупаво.

— Трябва да призная, че Спорани ми се видя съвсем наред — измърмори той. — Стори ми се, че е с всичкия си.

Еди го хвана за ръцете.

— Оценявам наистина високо загрижеността ти — каза тя и след като стана, предложи: — Щом така и така си тук, не искаш ли да разгледаш?

— И то много.

Еди тръгна пред него към погребалната камера.

— Тук са погребани петдесет и четирима представители на фамилията Медичи — обясни тя. — Точно преди Карлин да умре... да бъде убит, ние започнахме да работим по тяло, което моят чичо смяташе, че е на Козимо Старши. — Тя посочи към маса, където найлон покриваше някакъв парцалив предмет.

— Смяташе?

— Това е дълга история.

— Все още ли продължаваш да работиш тук?

— Джек и аз се върнахме рано сутринта. Смятам, че да се занимаваш с нещо, помага да забравиш станалото. На другите дадохме малко отпуска.

Джеф хвърли поглед в помещението, където е бил офисът на Макензи.

— Полицията отнесе почти всичко — обясни Еди.

Компютрите ги нямаше, както и много от папките, които преди стояха по лавиците над писалището. Останалите документи на бюрото

на професора бяха подредени на спретнати купчинки.

— Имаш ли някаква представа защо е всичко това? — попита Джеф и седна на една свободна дисекционна маса, разположена малко след входа към офиса на Макензи. Той забеляза нещо странно в изражението ѝ. — Ти знаеш нещо!

— Чичо ми е получил поне една заплаха за убийство — простичко обясни тя.

— Кога?

— Първата беше преди няколко седмици. Той не знаеше, че знам, но тук малко неща се случват, без да разбере. Бях в офиса му и търсех един лабораторен доклад, когато попаднах на тази бележка. Беше от онези, смешните, с изрязани от вестниците букви. Такова тъпо клише! Гласеше: „Спри работа или... ще има последствия“.

— Кога се появи Спорани?

— Не можех да кажа, че съм видяла бележката.

— Не, разбира се. Сигурно си била изплашена до смърт.

— И сега съм.

— Джек знае ли за това?

— Двамата никога не сме били близки и аз не можех да му кажа за бележката, защото щеше да реши, че си пъхам носа навсякъде.

— Какво каза полицията?

— Всъщност, почти нищо. На един от нашите лабораторни техници брат му работи в полицията и чрез него научихме едно — друго. Сега работят по хипотезата, че убийството е случайно. Както можеш да видиш, тук нямаме истинска охрана.

Той я погледна в очите.

— Има и още нещо, нали?

— Да — отвърна тя тихо и му разказа за предмета, който бяха намерили в тялото само няколко часа преди Макензи да бъде убит и че след това е изчезнал.

— Съобщихте ли на полицията?

— Разбира се. Но за тях няма кой знае какво значение. Нямахме време да анализираме както трябва този артефакт, но той изглеждаше напълно лишен от всякакви отличителни черти.

— Изглеждаше?

Тя въздъхна.

— Същата вечер, когато умря, чичо ме е търсил късно. Аз бях на тържество в Пиза. Оставил ми е съобщение на мобилния, което прослушах едва на следващата сутрин, малко след като Джек ми се обади, че Карлин е бил убит.

Последния път, когато видях чичо си жив, той седеше на този стол и изучаваше плочката под светлината на настолната лампа. Още ми беше ядосан за едно глупаво недоразумение часове преди това и едва ме погледна, когато му пожелах лека нощ. Това стана около седем часа. Полицията смята, че е умрял скоро след това. Не по-късно от десет вечерта. Съобщението е оставено малко преди девет.

— Какво казва?

— Това. — Еди извади мобилния си телефон, включи го на получени съобщения и го пусна през високоговорителя.

От телефона се чу гласът на мъртвия учен.

— Еди, нямам много време. Аз... — Гласът на Макензи звучеше едновременно развълнуван, нервен и по-пронизителен, отколкото Джеф си го спомняше. — Гледам плочката и на повърхността започнаха да се появяват линии. Удивително! Единственото заключение, което мога да направя, е, че химическата структура на плочката се променя, когато абсорбира влага. В тялото сигурно е била покрита с тънък слой течност за балсамиране, която я е запечатала срещу атмосферните влияния. Когато я извадихме и измихме повърхността ѝ, отново е започнала да се овлажнява. Сега линиите се появяват с невероятна бързина. Флуоресциращо зелени на черния гранитен фон. Трябва да е някакво странно съединение.

Мога да видя нещо като животно и под него няколко реда текст. Да видим... — Те чуха как столът заскърца по пода, докато се наместваше по-удобно под лампата. — Животното е лъв. Малко странен обаче... Почакай, това е крилат лъв. Да, сега го виждам ясно. Под него има текст... на италиански. Така, както го гледам, става дума за стих.

*Sull'isola dei morti
i seguici di geographus incomparabilis
progettato qualcosa nesuna ha desiderato
Sarà ancora lá*

Al centro del mondo.

— Нямам представа какво означава... — После се чу... — Чакай малко... Сега виждам на няколко сантиметра от долния край... две, не три вълнообразни линии, разположени на равни разстояния. Слушай, Еди...

Чу се пиукане, което съобщаваше, че паметта на телефона е свършила.

Еди заключи лабораторията и двамата излязоха през горния етаж над гробницата. Виа деи Пучи беше много оживена, докато си пробиваха път към малкото кафене, разположено срещу параклиса. Масите отвън бяха защитени с червена тента и найлонови стени от зимния вятър. Вътре бяха заети само няколко места. Един келнер, който разпозна Еди, ги заведе до огъня в откритата камина и двамата си поръчаха кафе.

Джеф взе една от салфетките. Извади химикалка от джоба си и нарисова върху нея грубоват крилат лъв.

— Какво гласеше стихът?

Тя пусна отново съобщението.

— Звучи архаично, а моят италиански съвсем не е свършен — заяви Джеф, — но смятам, че преводът е нещо такова: „На Острова на мъртвите последователи на *geographus incomparabilis*...“ Какво, по дяволите, значи това?

Еди вдигна рамене.

— Предполагам, „несравнимия географ“.

Джеф я погледна с неразбиращ поглед.

— Добре... И така: „На Острова на мъртвите последователи на... несравнимия географ... направиха, не — създадоха нещо, което никой не искаше.“ Можеш ли да го пуснеш наново?

Докато слушаше, той записваше стиховете на салфетката:

*На Острова на мъртвите
последователите на несравнимия географ
създадоха нещо, което никой не искаше.*

*То е още там
в центъра на света.*

Еди се беше вторачила в салфетката.

— Какво означава това?

— Ами крилатият лъв очевидно е символът на Венеция.

— Островът на мъртвите? Центърът на света?

— Не знам.

Кафетата пристигнаха и Еди започна разсеяно да бърка своето.

— Чичо сякаш беше изплашен.

— И моето впечатление е такова.

— Което подсказва, че се е отнесъл много по-сериозно към смъртните заплахи, отколкото е показвал.

— Той знаеше, че има достатъчно неприятели.

— Но ти мислиш, че има нещо повече и че артефактът, който сте открили, е пряко свързан с неговото убийство? Какво ще кажеш за този тип Баджио?

Еди изведнъж се ядоса.

— Не мисли, че не съм обмисляла и това — тросна се тя, — но полицията го оневини. Добрият отец има свършено алиби. Служил е вечерня пред около седемдесет души, когато се предполага, че Карлин е бил убит. След това е участвал в група за молитви до малко след полунощ. Той е точно това, на което прилича: шантав, но не и убиец. Както и да е, но аз съм напълно убедена, че чичо умря заради плочката, която намерихме. Иначе ще се окаже прекалено голямо съвпадение.

— Защо тогава не каза на полицията за оставеното съобщение?

— Защото не виждам как мога да помогна и...

— И какво?

— Не знам. Може би инстинктивно. Може и да е глупаво...

Той я погледна въпросително.

— Имам чувството, че на никого не мога да се доверя.

Слънцето вече беше започнало да залязва, когато излязоха от кафенето и се върнаха при колата на Еди. Тя потегли по Виа дел Джилио в югозападна посока към Понте ала Карайа и нейния

апартамент от другата страна на реката. Арно блестеше в оранжево, каменните блокове на моста бяха оцветени в сиво-черно и по тях се отразяваха червените светлини на стоповете на стотиците автомобили. Еди се качи на моста и веднага попадна в задръстване.

Тя натисна клаксона в безплоден опит да раздвижи колите пред тях. Изведнъж се появи малка пролука и Еди се стрелна през нея, преди да завие наляво след моста. После подкара покрай реката към Пиаца Фрескобалди. Там завиха надясно и поеа в обратната посока, преди да направят още един десен завой и да влязат в една по-тясна и сравнително спокойна улица.

Джеф погледна в страничното огледало, а след това се извърна, за да хвърли поглед и през задното стъкло.

— Може да прозвучи смешно — обади се той, — но мисля, че ни следят. Сивият мерцедес със затъмнени стъкла. Две коли след нас. Последва ни, когато минахме по моста.

На следващата пряка Еди зави наляво и малко по-късно, без да дава мигач, направи остър десен завой и подкара по една странична улица. Няколко секунди по-късно сивият мерцедес се появи отново и бързо пое подире им.

— Мамка му — изруга Еди и натисна газта докрай.

В края на улицата завиха наляво по една от главните улици, Виа Романа, и поеа на юг към широк площад. Там отново попадна в задръстване. Сега имаха време да помислят и веднага щом колоната отново тръгна, Еди използва първата пряка, за да излезе от булеварда. След това подкара бързо по страничната улица и в края зави рязко наляво, заобикаляйки Пиацале ди Порта Романа.

Джеф погледна назад и сърцето му се сви, когато видя преследвачът им да завива в същата улица на не повече от двайсет метра зад фиатчето.

— Не можем да идем в апартамента — заключи Еди. — Трябва да се отървем от тях.

Точно се готвеше да даде газ, когато жена с детска количка се приготви да стъпи на платното. Еди натисна спирачките. Жената бързо се дръпна назад и започна да ги ругае, а Еди мина на втора и полетя напред.

— Насочи се към магистралата — предложи Джеф.

АГ се намираше само на няколко километра в южна посока и до нея водеше широка улица. Те се гмурнаха в движението и за малко изгубиха от поглед сивия мерцедес. Еди караше бързо и на всеки няколко минути Джеф трябваше да се вкопчва в пластмасовото арматурно табло.

— Може ли да се опиташ да не се забавляваш толкова?

— Повярвай ми, това не е моята представа за забавление — озъби му се тя в отговор.

Докато се приближаваха към магистралата, отново съзряха автомобила със затъмнени стъкла. Беше попаднал сред по-бавни коли, но въпреки това се приближаваше към тях.

Те поеха към изхода за Рим по А1 и след това се насочиха на изток.

— Може би това не беше добра идея. Не сме по-бързи от тяхната кола — обади се Джеф.

Еди не му обърна внимание и натисна газта до края, прелитайки край колите по вътрешната лента. Тъмните поля профучаваха край тях. Далеч вляво се виждаха светлините на Флоренция.

— Ако имаш някакви идеи, сега е подходящият момент да ги споделиш — викна тя.

В този момент Джеф видя знака за сервиз на двеста метра пред тях.

— Отбий там.

Тя леко намали и изчака до последната секунда, за да завърти волана. Гумите започнаха да свирят, когато колата зави и слезе от магистралата.

Тук беше по-тъмно, но вляво можеха да видят многоцветни светлини: бензиностанция и ресторант за бързо хранене.

Еди загаси фаровете и изведнъж се озоваха в тунел от мрак, защото над тях се издигаха дървета, които закриваха гледката към сервиза. Почти без да намали, тя зави рязко наляво и се вмъкна между двете редици паркирали автомобили. Джеф погледна назад. Мерцедесът не се виждаше. Еди завъртя волана и колата поднесе, докато поемаха наляво към редицата паркирали пред тях камиони, и после спряха. Между камионите успяха да зърнат мерцедеса, който се носеше с висока скорост по магистралата, от която току-що бяха слезли. Колата профуча покрай отбивката.

— И сега какво? — Лицето на Еди беше в сянка. През прозореца влизаше само тесен лъч светлина.

— Оставяме колата тук. Не можем да рискуваме да се върнем на магистралата, защото ще ни видят. Отиваме в ресторанта. Вероятно сме спечелили само няколко минути.

Входът към ресторанта за бързо хранене беше само на десетина метра от тях. Към него водеше покрито стълбище. Вътре имаше много хора и те се смесиха с пътниците, семействата и шофьорите, които се отбиваха за по едно кафе, преди да поемат пътя за вкъщи.

На горния етаж имаше малка галерия с аптека, барче, кафене и няколко тоалетни, разположени в края на надлеза, прехвърлящ магистралата. Мястото вонеше на цигари и пържено. Те продължаваха да хвърлят погледи назад, но нямаха представа кой беше техният преследвач, нито как изглеждаше. Двамата бързо пресякоха моста, като се опитваха да не привличат внимание. Когато слязоха по стълбите от другата страна, се озоваха на паркинг за камиони. Пред тях един шумен камион точно завиваше надясно и те трябваше да отстъпят назад. Въздухът беше напоен с дим от дизеловите двигатели.

Малко по-надолу видяха бял микробус. Шофьорът, мъж в джинси, яке от овча кожа и цигара, увиснала на устните, точно затваряше задните врати. За миг съзряха, че каросерията е пълна с кашони. Джеф хукна при шофьора, а Еди остана да чака на паважа, озъртайки се тревожно, докато се опитваше да се загърне плътно с палтото си. Беше застудяло и тя можеше да види дъха си във въздуха. Забеляза как Джеф извади портфейла си и измъкна няколко банкноти. Миг по-късно махна на Еди да дойде при тях, а мъжът започна да отваря страничната врата. Те се качиха и шофьорът блъсна вратата да се затвори. След това бусът бързо потегли.

Мъжът пътуваше за Болоня и се съгласи да ги вземе до Галуцо, предградие на няколко километра източно от центъра на Флоренция, което се намираще съвсем близко до магистралата. Оттам взеха такси до града. Апартаментът на Еди беше на Виа Сан Агостино. Те помолиха шофьора на таксито да ги остави на Пиаца Санто Спирито на няколко крачки от жилището. Вече беше седем часът и баровете

започваха да се пълнят, а площадът грееше в разноцветните светлини от магазините и заведенията.

Двамата забавиха крачки, когато приближиха апартамента. Улицата беше пълна с коли, а по тротоарите се разхождаха хора, зяпащи витрините. Жилището на Еди се намираше над елегантен магазин, който предлагаше луксозни опаковки и книжарски стоки. Входът беше в задната част под един свод. Тя живееше в стара триетажна сграда, потъмняла от мръсотията, идваща от оживената улица.

Когато влязоха във фойето, автоматично светна лампа и Еди побърза да затвори вратата след тях. Широко каменно стълбище водеше нагоре към втория и третия етаж. Апартаментът на Еди беше на втория етаж.

Едва когато стигнаха пред полуотворената врата, разбраха, че нещо не е наред.

— Почакай тук — нареди Джеф и лекичко бутна вратата навътре. Много предпазливо пристъпи напред и след това се спря, за да се послуша. Единственото, което се чуваше, беше шумът от движението на улицата долу. Еди изглеждаше уплашена, а Джеф вдигна пръст до устните си, преди да направи две внимателни крачки навътре в антрето на жилището. В края на коридора се спря отново при далечната стена, заслуша се и след това бързо влезе в дневната. Еди го последва и двамата се вторачиха невярващо в опустошението, разкрило се пред очите им.

Подът беше покрит с листове хартия. Компютърът на Еди лежеше строшен на парчета, а частите му се търкаляха по килима. Дисплеят беше разбит. Дискове, книги и листове бяха разхвърляни наоколо, а шкафовете с книги бяха съборени.

Без да каже дума, Еди вдигна стола зад писалището и седна на него, захлупвайки лицето си с ръце. След миг вдигна глава. Очите ѝ бяха влажни, а лицето пребледняло.

— Кой би сторил подобно нещо? — попита тя.

Джеф сложи леко ръка на рамото ѝ, а след това се обърна към кухненския бокс, който беше останал почти невредим. След малко откри бутилка бренди. Наля две големи дози в чаши за чай и подаде едната на Еди.

— Заповядай. Мисля, че ще ти дойде добре.

Еди се загледа безмълвно в чашата и след това я изпи на екс.

— Не искам да прозвуча безчувствено — обади се Джеф след малко, — но не мисля, че можем дълго да се бавим тук.

Еди не отговори.

— Който и да е човекът, който ни следваше, очевидно знае къде живееш. Скоро ще разберат какво е станало.

— И какво очакваш да направя? — озъби се Еди.

Джеф отклони поглед.

— Просто смятах...

— Джеф, никъде няма да ходя. — От гняв лицето ѝ беше застинало като маска. Цялата болка и ярост бяха избили по него. Тя коленичи и вдигна сребърната рамка със снимката на починалите си родители. Стъклото беше строшено. Тя внимателно измъкна останалите парчета, с върха на пръстите нежно докосна снимката и я занесе на кухненския плот.

— За какво, по дяволите, е всичко това? — лицето ѝ беше обтегнато и на Джеф му стана ясно, че едва се владее. После рухна на стола и избухна в сълзи.

Той не знаеше какво да прави, но сълзите спряха също толкова внезапно, както бяха дошли. Тя вдигна поглед към него. Очите ѝ бяха зачервени, а бузите мокри. Еди избърса лицето си с опакото на дланта и подсмръкна.

— Къде да отида? Да извикам ли полицията?

Джеф придърпа един стол, седна близо до нея и я прегърна през рамо.

— Не мисля, че полицията ще може да те защити... освен това не им каза за съобщението, оставено на мобилния ти телефон. В най-добрия случай ще решат, че си ги измамила. В най-лошия може да те заподозрат, че си съучастник в убийството на чичо ти.

— Такива неща не се случват на хора като нас — промълви тя след известно време. — Обикновено ни оставят на мира, за да живеем спокойния си живот. Преследванията с коли и убийствата не са част от него.

Джеф вдигна вежди.

— Какво предлагаш? — Тя огледа разрухата наоколо и се почувства изоставена.

— Ако искаш да научиш кой е убил чичо ти, плочката ни предлага първата следа, а тя очевидно води във Венеция.

7.

Флоренция, 4 май 1410

Нощта беше безоблачна, небето обсипано със звезди, а времето прекрасно за разходка и размишления къде е твоето място в общата система на нещата. Козимо пристигна късно в дома на своя приятел, бившият кондотиер^[1] Николо Николи. Внушителната стара къща беше построена през тринайсети век и се намираше съвсем близо до черквата „Санта Кроче“, в югоизточната част на Флоренция, недалеч от мястото, където градските стени се спускаха надолу, за да се срещнат с река Арно. Зад къщата, по посока на градския център се простираше обширна, красива градина. В нея Николи най-често домакинстваше на срещите с Козимо и приятелите си, които наскоро малко на шега се бяха нарекли Лигата на хуманистите.

Един от слугите посрещна Козимо на вратата и го поведе мълчаливо през къщата. За да излязат в градината, първо пресякоха подобно на сводеста пещера фойе с мраморна настилка, а после поеха през свързани едно с друго помещения. Когато Козимо прекрачи през голямата врата, чу гласове и смях. Неговите другари се бяха събрали близо до фонтана, изобразяващ Икар, който се носи към слънцето. Приятелите на Козимо редовно участваха в срещите на флорентинските хуманисти. Щом ги наближи, видя Амброджио. Искаше да говори с него, преди да съмне, защото той още на другия ден трябваше да замине, за да започне работа за дожа на Венеция. Но в този момент вниманието му привлече един възрастен мъж, когото не познаваше и който говореше на малката група. Той беше необичайно висок и кльощав като врабче. Носеше старомодно черно, дълго до глезените луко. Сивата му брада беше подстригана късо, скулите му бяха изпъкнали, а очите големи, черни и въодушевени.

Козимо направи няколко крачки до павираното пространство около фонтана и когато стигна при своите приятели, непознатият продължи историята си, а неколцина от мъжете добродушно се разсмяха.

— А, ето го и него — възкликна Николи, когато Козимо наближи. Облечен в червената тога, която си слагаше при тези срещи, Николи пристъпи напред пред събралите се приятели и прегърна младия Медичи. След това обгърнал го с една ръка през рамото, той го поведе към останалите.

— Козимо, искам да те запозная с Франческо Валиани, той само преди няколко дни пристигна във Флоренция от пътешествията си до далечни страни и тази вечер е наш почетен гост.

— За мен е удоволствие да се запозная с теб, господине — обяви Валиани. — Чух много неща за теб... и всички бяха хубави.

Козимо лекичко се засмя.

— Е, това е голямо облекчение. — След това се обърна към Николи. — Извинявай, че закъснях, но днес беше един много объркващ ден.

Николи точно се готвеше да попита защо, когато вниманието му беше привлечено от един слуга, който застана до него. След като го изслуша, той се обърна към другарите си.

— От достоверен източник знам, че ни канят на масата. Заповядайте, господа — подкани ги той да го последват в къщата.

Трапезарията беше огромна и посрещането, предложено им от Николи, както винаги беше повече от пищно дори за кръга от приятели на Козимо, в който всеки се опитваше да надмине останалите, когато домакинстваше на подобни срещи. Помещението се осветяваше само от свещите в големите сребърни полилеи, виснали ниско над масата. В единия ъгъл свиреше групичка музиканти: лютнист, красив млад арфист и възрастен флейтист.

Щом гостите бяха отведени по местата им, донесоха огромен позлатен пай на сребърен поднос. Бяха нужни четирима роби, за да го внесат и поставят в центъра на масата. Един слуга на средна възраст с късо подстригана коса и зелена униформа се наведе над масата и тържествено започна да реже печивото. Когато отрязва малко и се получи отвор, масленото тесто сякаш започна да се надига и една яркожълта птица разкъса коричката и полетя объркана из помещението. Последваха я още дузина птици и скоро откриха оставената отворена врата към градината.

Гостите започнаха възторжено да ръкопляскаат. Паят беше пълен с фурми и борови семки (е, имаше и малко птичи курешки). Двама роби

бързо го нарязаха на парчета и започнаха да ги слагат на сребърните чинии.

Гостите изядоха порциите, сребърните прибори бяха прибрани и донесоха нови чинии с желирани гърди от скопен петел. След като изядоха и това, последваха още дванайсет блюда, включително гълъби, сърна, лебед и специално внесени от чужбина смокини, увити в невероятно тънък златен варак.

Мъжете се хранеха шумно, разговаряха с пълни уста, от време на време избухваха в гръмогласни смехове или спореха яростно, преди да постигнат съгласие, после се тупаха по гърбовете и отново се залавяха за вилиците и следващото блюдо. Поливаха храната с отлични местни и отлежали френски вина.

Празненството щеше да се запомни и тази вечер Козимо изпитваше особено удоволствие, защото знаеше, че за известно време това е последната среща, на която присъства. „Може би, помисли си той, това е последният ми гуляй с тях.“ Той щеше да продължава да се среща с тези мъже и от време на време да се наслаждава на компанията им, но скоро буйните младежки забавления щяха да бъдат заменени от банкети, давани за и от новите приятели и съдружници от света на банките. Приятелите на неговия баща и онези, които Джовани беше уредил да се свържат със сина му.

Гостите лениво се заеха с различните сладки и млечния пудинг, поливани със силни напитки и сладко десертно вино от Нормандия. Козимо точно се готвеше да иде в другия край на масата и да говори с Амброджио, когато седналият начело на масата Николи се изправи и помоли гостите да минат в друга стая, където Франческо Валиани ще им говори.

Благородниците насядаха на меки дивани, а Валиани се настани на кресло срещу тях. Слугите поднесоха на мъжете още напитки и събрали се утигнаха.

— Прекарах две години в Турция — започна възрастният мъж. — През по-голямата част от времето бях гост на Мехмед, обаятелния син на султан Баязид I, който както може би знаете, е известен и като Светкавицата. Баязид беше много начетен човек и яростен воин, а докато бях там, неговият син се опитваше да предотврати избухването на бунт в страната и пое по пътя на баща си. Библиотеката на султана е

пълна с безценни чудеса, способни да те задържат цял живот, а не само две години.

Библиотеката е истинско чудо не само заради невероятната сбирка от книги, която притежава, но и заради препратките, които можах да открия там. Справки за още по-тайнствени източници, пазени далеч от погледите на обикновените хора. Султанът редовно ми оказваше честта, защото беше чул за скромната ми работа, и ми даде разрешение да правя проучвания, както ми е угодно. В тази библиотека попаднах на оригинални ръкописи на гръцки драматурзи, томче, написано саморъчно от ученик на Платон, както и множество ръкописи, съчинени на странни езици, които никога преди това не бях чувал. Библиотекарят ми обясни, че някои от тези книги произхождат от великото египетско царство и са на много хиляди години. Написани са с йероглифи на мъртъв вече език, които нито един жив човек не разбира.

Валиани огледа помещението и съсредоточените лица.

— Но както казах, въпреки великолепието на тези неща, още повълнуващото е обещанието, че много по-големи съкровища могат да бъдат открити в далечните краища на турската държава. Най-много съжалявам, че не можах да се възползвам от тази информация, защото дни, след като направих тези открития в султанската библиотека, отправиха заплахи срещу моя живот.

Мехмед изгуби контрол върху страната си, избяга от Константинопол и живее за следващата битка. Разполага с много ресурси и по-голямата част от народа е на негова страна. За мен стана опасно, първо, заради моята националност и защото се радвах на специалното покровителство на султана, който трябваше да се страхува за своя собствен живот. Затова набързо се подготвих да напусна града. Смятам, че тогава се намеси съдбата.

Двамина от моите спътници, Микеланджело Габатини и Пиеро де Марко бяха убити на път за пристанището, където бяха уредили транспорт през Егейско море. Един от техните роби оцеля при нападението и успя да избяга и да ме предупреди. Пристанището вече беше прекалено опасно. Нямах друг избор, освен да обърна очи на север с надеждата да избягам до Адрианопол и оттам през границата в Северна Гърция.

Няма да ви отегчавам с подробности за пътуването ми. Достатъчно е да кажа, че четирите седмици, които ми трябваха, за да стигна до Адрианопол, ми се сториха най-дългите в моя живот. По пътя един от робите ми почина от треска. Една вечер друг избяга от лагера и на следващата сутрин го открихме на дъното на една клисура.

Сега, докато седя тук, сред удобствата на този красив дворец, мога да кажа, че си заслужаваше, но по онова време, не ми се струваше така. Обаче най-важното беше, че голямото ми откритие ме очакваше в Адрианопол. Намерих убежище в един манастир точно пред градските стени. Добрите монаси ни нахраниха и напоиха. Дори ни дадоха стая, където можеха да се настанят робите и тези храбреци, които избягаха заедно с мен, и се отнасяха към тях като с равни. Скоро след като пристигнахме, бях повален от силна треска и си помислих, че никога няма да се оправя. Монасите се погрижиха за мен и постепенно започнах да си възвръщам силите. Носеха се слухове, че смутовете в столицата са плъзнали из цялата страна и че животът дори зад тези свети стени не е безопасен. Но монасите не проявяваха страх, защото бяха поставили душите си в Божиите ръце.

Когато оздравях, аз им обясних каква е мисията ми в тази страна и им разказах за чудесата, които открих в султанската библиотека в Константинопол. Един от монасите, брат Алие беше пленен от моя разказ и ние много се сближихме. Той беше млад и жаден за познания. Живееше в манастира от десетгодишен, но беше роден в близкото село. Родителите му бяха починали и светите отци се заели с отглеждането му, преди да го приемат в ордена.

Една вечер, точно когато планирах да си тръгна, за да продължа бягството си към Гърция, след вечернята Алие дойде да се видим. Изглеждаше развълнуван. Попитах го какво го тревожи. В началото не искаше да говори, но след това малко се успокои и ми разказа една много странна история. Когато бил момче, една вечер някакъв непознат посетил родителите му в селото. Алие се престорил, че спи, но през полуотворените си очи видял как родителите му разговарят с непознатия. Мъжът им предал малък пакет и след това си тръгнал безмълвно. Брат Алие видял как баща му скрива пакета под пода на колибата, в която живеели. На следващия ден и двамата му родители били убити. Никой не продумвал за това как са умрели, а той бил твърде малък, за да му разкажат подробностите за последното им

прибиране вкъщи след полската работа и как обезобразените им тела били открити в яма наблизно.

Алие ми каза, че само минути преди да дойдат монасите и да го отведат в манастира, той изровил пакета, който родителите му били получили. Макар и малък, осъзнавал, че има някаква връзка между пакета и тяхната смърт и че той трябва да има някакво особено значение. Скоро след като заживял в манастира, Алие отворил пакета. Вътре намерил карта. Онази вечер, само часове преди да тръгна за Адрианопол, той ми показва тази карта.

Сподели, че пазил тази тайна през целия си живот. Това била единствената останала връзка с родителите му. Не можел да се раздели с нея, но ми каза, че ще се радва, ако я прекопирам през времето, което ми оставаше в компанията на монасите, и се надявал да ми бъде полезна при моите пътувания и планове.

Валиани спря за миг, за да си поеме дъх и отпи глътка вино.

— Бях удивен от онова, което открих. Картата на Алие показваше пътя до друг манастир високо горе в планината Голем кораб^[2] в северозападната част на Македония. Манастирът е скрит от хорските очи и служи за тайно убежище на монаси, избягали преди стотици години от мюсюлманските завоеватели. От едната страна на картата имаше някакъв текст, който разказваше, че в манастира се пазят големи литературни и херметически чудеса. Там се казваше, че манастирският библиотекар е опазил безценни томове, смятани за унищожени при палежа на Александрийската библиотека. Оригинали на гръцки учени, текстове на египетски и елински жреци. Един свят на наука, магии и изгубени познания.

Валиани се изправи и един роб се приближи до него. Той носеше богато украсена кутия и я беше отворил, така че господарят му да може да извади нещо отвътре. Старецът пристъпи към слушателите си.

— А сега трябва да се отклоня от условностите. — В ръката си държеше свитък, завързан с черна копринена лента. Той дръпна единия край на фльонгата и остави лентата да падне на земята. После много тържествено разви свитъка.

— Скъпи приятели, ето копието, което направих. Когато напуснах манастира и гостоприемството на Алие и неговите братя, разбрах, че сам не мога да предприема пътуването до Македония. Аз съм прекалено стар и бягството от Константинопол невъзвратимо

изсмука силите ми. Не очаквам да живея още дълго и зная, че повече никога няма да пътувам извън нашата страна. Нямам семейство, нито наследници. Нямам и ученици. Вместо това реших да донеса това в Италия и да го предам на онези, които заслужават и чиито гледища уважавам и им се възхищавам. От кореспонденцията ми с господаря Николи преди да дойда тук тази вечер и многото неща, които чух за всички вас, аз стигнах до убеждението, че трябва да оставя това съкровище във вашите ръце, за да правите с него каквото решите. Зная, че ще постъпите мъдро и достойно.

Слушателите му потънаха в удивено мълчание. Николи се изправи и се приближи към въззрастния човек.

— Сигурен ли си, учителю Валиани?

— Да — отговори ученият, — но трябва да се пази пълна тайна. Има мнозина, които искат да сложат ръка на това съкровище. Затова включих в предложението си известни предпазни мерки.

— Предпазни мерки? — попита Козимо.

— Картата е непълна — започна да обяснява Валиани. — Сигурно сте забелязали това — и той посочи един празен кръг в средата на картата с диаметър около осем сантиметра. — От центъра липсва важна част. Липсващото парче е във Венеция. Ако искате да разкриете тайните на Голем кораб, първо трябва да отидете в най-безоблачната република. Когато пристигнете, пратете вест на Луиджи в странноприемницата, наречена „Чинкуе Канали“. Луиджи е един необикновен човек, но аз бих му поверил живота си. Той ще ви отведе при липсващото парче от картата.

Ученият свали един пръстен от ръката си. Доближи се до слушателите си и го подаде на Козимо. Той представляваше сребърна халка, на която беше закрепен голям квадратен гранат.

— Дай това на Луиджи за доказателство кой си. Щом се сдобиеш с липсващото парче, трябва да защитаваш картата с всички сили и да напуснеш Венеция без бавене. Ако там имаш нужда от помощ, можеш да се довериш на малцина. Гранатът е моят фамилен камък и таен знак за моите приятели. Последното нещо, от което имаш нужда, е това — добави той и подаде на Козимо малък златен ключ. — Останалото зависи от теб.

Скоро след като направи неочакваното си предложение, Валиани си тръгна, но малцина от гостите на Николи останаха да го обсъдят. Козимо беше въодушевен и не можеше да спре да мисли за Валиани и до началото на зазоряването още разговаряше за случилото се със своя най-добър приятел Амброджио Томазини и с домакина Николо Николи.

— Можем ли да му имаме доверие? — попита Козимо, докато въртеше из ръцете си златния ключ, който му беше дал Валиани.

— Той е честен човек — увери ги Николи. — Няма причини да лъже за това, на което е попаднал. Не ви казах по-рано, но когато бях малък, Франческо Валиани беше мой учител. Дължа му много. Винаги е бил благороден и искрен и има чисто сърце. С готовност бих му станал поръчител.

Козимо погледна приятеля си в очите.

— Това ми е достатъчно — кимна той. — А сега да разгледаме картата.

Николи я разгъна на масата между тях. Копието беше добре начертано, но омачкано и зацапано след дългото пътуване, доведе го във Флоренция. На него беше изобразена планинска верига, тя минаваше диагонално през свитъка, а около нея имаше цяла мрежа от имена на различни селища и местности. През планината лъкатушеше очертан в червено път. Това беше пътят, който водеше към върха Голем кораб и отдалечения манастир, описан от Валиани. В центъра имаше дупка, където трябваше да бъдат разположени манастирът и околните възвишения. Празнината правеше картата безполезна.

— Страната е дива — отбеляза Николи. — Не съм пътувал толкова на изток, но ми прилича на опасен планински път, особено тук — той посочи към краищата на дупката в картата. — Бог знае какъв е теренът в близост до манастира.

— Голямата награда не се пада на страхливите — напомни Козимо.

— Да, така е, приятелю мой. Но се страхувам, че трябва да имаш много решително сърце, ако решиш да посетиш Голем кораб.

Козимо и Амброджио мълчаливо излязоха през вратата на имението на своя приятел, когато слънцето с цвят на портокал започна

да се издига над далечните хълмове, и поеха обратно към града по прашния път. Козимо беше потънал в мисли, опитвайки се да разбере противоположните чувства, които странният гост на Николи събуди в душата му.

— Познавам това мълчание — обади се Амброджио.

— Така ли?

— Твоето разсеяно мълчание, което те обгръща, когато се опитваш да решиш един наглед нерешим проблем.

Козимо се засмя.

— Добре казано, приятелю, защото наистина съм обгърнат от мисли.

— Не мога да отрека, че Валиани предлага едно изкусително предизвикателство.

— Амброджио, не е ли това една сбъдната мечта?

— Прекалено е хубаво, за да е истина. Може и така да се каже.

Козимо се обърна да го погледне; бяха навлезли в малка смърчова горичка.

— Нямах доверие на този човек?

— О, не съм казал това. Просто...

— Какво?

— Мисля си, че никой от нас, разбира се, с изключение на Николо няма ясна представа за опасностите, ако приемем предложението на Валиани.

— О, Амброджио, я стига. Ние гъделичкаме егото си с изучаване на езотерични идеи и се чувстваме спокойни сред възвишените си занимания, но аз смятам, че всички сме направени от по-корав материал, отколкото мнозина могат да си представят.

Амброджио се усмихна.

— Скъпи Кози, не съм имал намерение да те обидя. Може би имах предвид себе си.

— Амброджио, тогава сам се обиждаш. След като аз мога да мисля за едно голямо приключение, можеш и ти. — Той потупа приятеля си по гърба, който се престори, че залита напред, правейки се на смъртно ранен. И двамата избухнаха в смях.

— Може би наистина мога — отвърна Амброджио, — но нима си забравил? Днес заминавам за Венеция.

— Не, приятелю, не съм забравил и честно казано, това ме натъжава. Двамата щяхме да сме добри спътници.

— Да, сигурно, но се страхувам, че няма да стане. — И той прегърна Козимо през рамото.

Когато стигна в дома си на Пиаца дел Дуомо, Козимо беше изтощен, но не можа да заспи. Продължаваше да мисли трескаво, но сега вече знаеше какво трябва да направи. Изми се набързо, прислужникът му го обръсна, помогна му да се облече и си тръгна. Остана сам в стаята си, а отвън звуците на пробуждащата се улица се носеха нагоре към прозореца му. Той седна на писалището и се опита да се съсредоточи достатъчно, за да може да пише.

Кратката бележка беше за неговата любима Контесина де Барди, с която я молеше да се срещнат същата вечер. Трябваше да говори с нея. Сгъна бележката, запечатана я с герба на Медичите и повика Оломо, за да му даде наставления.

Денят минаваше бавно. Поигра с по-малкия си брат Лоренцо, попълни дневника си и след това се поразходи по улиците на Флоренция.

Пристигна по-рано на мястото, където беше предложил да се срещнат. Беше избрал градината на Николи, защото знаеше, че там никой нямаше да ги шпионира. Козимо се беше настанил на една каменна пейка под обвита с цветя арка и преди тя да го забележи, той я съзря да слиза по четирите изтъркани стъпала. Зелената ѝ кадифена наметка метеше камъните. Висока и грациозна, с лъскава черна коса, високи скули и пълни устни, тя беше възплащение на съвършенството според древногръцките представи.

— Кози, изглеждаш ми загрижен — възкликна тя, хващайки двете му ръце, и се отпусна на пейката до него.

Той се вгледа в абаносовите ѝ очи.

— Контесина, нищо не мога да скрия от теб.

Тя не го прекъсна нито веднъж, докато ѝ разказваше историята на Валиани.

— Значи смяташ, че трябва да заминеш, за да видиш това място и да разкриеш тайните му сам. Така ли е? — попита тя, когато той свърши разказа си. — Но, Кози, какво ще стане с нас?

— Това нищо няма да промени, любима моя. След няколко месеца ще се върна и ще продължим с плановете за сватбата ни.

— Кози, а баща ти? Той не знае нищо, нали?

— Да.

Тя издържа погледа му.

— Искам да дойда с теб.

Козимо се усмихна.

— Това би ме зарадвало много, любов моя, но и двамата знаем, че е невъзможно.

— Защо? — погледна го изпитателно Контесина. — Изучих древните класици толкова подробно, колкото и ти и също изпитвам горещо желание да науча повече.

— Но твоето семейство никога не би...

— Предполагам, че твоето ще се съгласи.

Козимо обмисли този довод.

— Ще бъде много опасно.

— Знам това.

— Освен това ще ме обвинят, че съм те отвлякъл. Това ще разруши отношенията между нашите семейства.

— Кози, не смяташ ли, че това е малко мелодраматично?

— Не, Контесина, не смятам — нежно отговори Козимо. А след това добави със стоманена нотка в гласа.

— Скъпа, ще трябва да свърша това без теб.

Тя се загледа в потъмняващото небе отвъд арката и силуетите на розите в кехлибарения сумрак.

— Очевидно вече си решил. Нищо ли не мога да кажа?

— Можеш да ми пожелаеш късмет.

Той погледна стиснатите ѝ в скута ръце, кокалчетата им бяха побелели. Тогава тя впи очи в неговите и каза:

— Козимо, любов моя, ужасявам се от мисълта, че ще предприемеш това пътуване, но зная, че щом веднъж си решил нещо, вече няма връщане. Това е едно от многото неща, които обожавам в теб. Разбира се, че ще ти пожелаая късмет, но най-вече искам да ти предложи своята вечна любов. — И тя го целуна нежно по бузата.

[1] Предводител на наемна войска в Италия през XIV-XV век. — Б.пр. ↑

[2] Става дума за Кораб планина на границата между Албания и Македонија. — Б.пр. ↑

8.

Флоренция, май 1410

До Светия отец Папа Йоан XII, Пиза

Свети отче, ти както винаги се оказа абсолютно прав и годините, прекарани тук, не бяха напълно пропилены, както се притеснявах, че може да стане. Тази вечер до ушите ми стигна най-необикновената новина. Един вестносец от Изтока разказа за откритие, което смятам, че може да роди значими плодове. Съществува карта, която показва пътя към някакъв уединен манастир в планините на Македония.

Смятам, че това е мястото, за което чухме, защото новината за него е съобщена от известен учен на име Франческо Валиани. Мъжът не е успял сам да иде до манастира, но вярва, че там може да се намери голямо съкровище. Не споменава за предмета, който твое Светейшество търси, но аз съм изпълнен с надежда.

Свети отче, готов съм да чуя мислите ти и очаквам наставленията, които би искал да дадеш на твоя най-скромен и изпълнен с любов към теб слуга.

9.

Лондон, юни 2003

Преди най-накрая срещата да се проведе в Бейсуотър, бяха предлагани няколко места и после отхвърляни. В помещението имаше трима души: Шон Клифтън, професор Арнолд Роситър, преподавател в Оксфорд и консултант, и Патрик Макнийл, старши вицепрезидент на „Вайтакс“, клон на холдинга „Фурние“ АД, огромна корпорация, собственост на канадския милиардер от френски произход Люк Фурние, който беше и колекционер на произведения на изкуството. Макнийл беше негов главен помощник. Роситър като наемен консултант бе лично избран от Фурние, защото бизнесменът знаеше толкова много за тъмните страни от живота на професора, че можеше да му се довери почти безусловно.

Беше горещо и в хотела нямаше климатична инсталация. Изнервеният Клифтън се потеше толкова обилно, че върху подмишниците на ризата му се бяха появили тъмни петна.

Той мълчаливо огледа другите двама, докато попиваше потта от челото си с кремава носна кърпа, и извади найлонов джоб с документи от чантата си. Не се беше срещал с Роситър, но беше чувал за него. Ученият беше над шейсетте, но по-близо до началото на седемдесетте, а безформеният му ленен костюм допълваше образа на небрежния интелектуалец.

Клифтън подаде документите на Макнийл.

— Естествено това са копия. — Нервността му противоречеше на проявеното хладнокръвие, което му беше нужно преди две седмици, за да мине покрай пазача на трезора на „Сотбис“.

Макнийл извади ксерокопията от джоба. Бяха около четирийсет листа, изписани на ръка от двете страни. Той прочете първите страници, потънал в унесено мълчание.

— И вашето семейство наскоро е наследило тези неща?

Клифтън кимна, отиде при прозореца и подозрително огледа улицата. Когато се обърна отново към стаята, запали цигара.

— Ще ми трябва малко време, за да вникна — заяви Роситър.
— Десет минути — отговори Клифтън, примижал заради дима.
— Разполагаш с десет минути.

Макнийл погледна развеселен към Роситър.

— По-добре се залавяй — нареди той и се настани удобно на един диван.

Роситър седна на маса близо до вратата и започна да чете.

— Предлагам да хвърлиш око на отбелязаните страници — обади се Клифтън.

Роситър обръщаше страниците бавно и с нарастващо вълнение. Никога не беше виждал този документ, макар учените да бяха водили дълги спорове за вероятността да съществува. Знаеше, че оригиналите се смятаха за изгубени преди много години и слуховете споменаваха копия на откъси, които може да са оцелели, захвърлени на таваните или напъхани в дъното на шкафове, оставени в прашни мазета. В резултат само малцина бяха виждали този документ от съставянето му преди около шест века. И сега, докато четеше, започна да осъзнава защо Шон Клифтън беше толкова нетърпелив да сключи сделка с Фурние. Едно от малкото неща, които медиите знаеха за шефа на холдинга „Фурние“, беше, че е най-богатият и най-въодушевен колекционер в света на документи и артефакти от ранния Ренесанс. А това беше една от най-забележителните находки.

Клифтън пристъпи към масата и започна да събира ксерокопираните страници.

— Времето изтече.

Роситър се опита да възнегодува, но с махване на ръката Макнийл го накара да замълчи.

— Професоре, пропиляхме ли си времето?

— Не. Това са копия от истински ръкопис, написан от ръката на Николо Николи.

— Благодаря. Това е всичко, което исках да разбера. А сега ще те помоля да ни оставиш насаме.

За миг на лицето на Роситър се изписа изненада, но после се обърна и излезе от стаята.

— Значи — започна Макнийл, когато вратата се затвори, — ако не бъркам, искаш десет милиона паунда?

— Точно така.

— И дума не може да става.

За момент Клифтън се умърлуши.

— Защо?

— Защото моят шеф предлага четири милиона. Сто хиляди сега, а остатъка ще получиш на два транша, когато... бъдат изпълнени другите изисквания.

— Това е смешно!

— Опасявам се, че в такъв случай не можем да сключим сделката. — Той се изправи и тръгна към вратата.

Макнийл направи само две крачки и вече се протягаше към дръжката, когато Клифтън се обади:

— Добре де, добре. Осем и милион предплата.

Макнийл дори не се спря и започна да отваря вратата.

Клифтън въздъхна и направи няколко крачки след него.

— Съгласен... шест.

Макнийл спря и се върна обратно в средата на стаята. Застана толкова близо пред Клифтън, че мъжът можеше да усети дъха му в лицето си, и каза преднамерено бавно.

— Четири и половина, от които двеста и петдесет хиляди предплата. Това е нашето окончателно предложение.

Клифтън направи крачка назад и запали друга цигара.

— Пет милиона и са ваши.

Макнийл се втренчи навън през прозореца в другия край на стаята. Чуваше се единствено шумът от движението навън.

— Много добре. Пет милиона, но при следните условия.

Клифтън дръпна силно от цигарата.

— Срещу нашите двеста и петдесет хиляди лири ще разполагаме две седмици с копията. Ако моят началник хареса документите, един от нашите хора ще издири оригиналите от трезора на „Сотбис“. Едва тогава ще получиш остатъка от парите.

— Не!

— Ами тогава ги занеси другаде.

Клифтън прехапа устни.

— А парите?

— Двеста и петдесет хиляди лири ще бъдат преведени в швейцарска банкова сметка до понеделник на обяд. Ти трябва да изпратиш документите по друга сметка в десет сутринта същия ден.

Прехвърлянето на парите ще дешифрира шестцифрена парола по твой избор, която ще бъде изпратена по интернет на моя представител. Тази парола ще ни осигури достъп до документите. Ако не получиш парите, паролата няма да бъде изпратена и обратното. Моите хора ще ти съобщят подробностите по електронната поща.

10.

Венеция, днес

— Без значение колко пъти виждам тази гледка, винаги ми спира дъхът — отбеляза Еди, докато гледаше през прозореца на всекидневната в апартамента на Джеф. Той стоеше до нея, прехвърлил ръка през рамото ѝ. Бяха пристигнали във Венеция едва преди час. Наближаваше обяд и тълпите вече бяха започнали да изпълват „Сан Марко“. От другата страна на площада, върху леко издигната сцена, малък оркестър свиреше потпури от произведения на Вивалди и Моцарт. Близко до двореца на дожите, по неравния плочник се клатушкаха клоуни на кокили и раздаваха балони на децата. Групички маскирани пешеходци се разхождаха наоколо, а някои от тях бяха облечени в богато украсени костюми. Карнавалът беше в пълен разгар.

От вратата на апартамента се чу шум. Когато се обърнаха, видяха Роуз и Мария, натоварени с торби.

Еди вдигна вежди.

— Дадох ѝ кредитната си карта — започна да обяснява Джеф. — Почувствах угризения на съвестта, че вчера я изоставих.

Еди го изгледа скептично.

— Това не е ли прекалено? — После се усмихна лъчезарно на Роуз.

— Здравей, млада госпожице. Не съм те виждала от... Боже, колко време мина?

Роуз престана да бърника из торбите си и погледна хладно Еди. Джеф се изненада и точно се готвеше да каже нещо, когато чу кашляне и видя един облечен изцяло в черно, висок мъж, облегал се на касата на вратата. По устните му играеше лека усмивка.

— Среща синьор Роберто, когато влизаме в сграда — обясни Мария на разваления си английски и забърза покрай него, принуждавайки го да се отмести от прага. Тя пое по коридора към спалните, като си мърмореше нещо и поклащаше глава.

Роберто пристъпи вътре, пое ръката на Еди и театрално я целуна. Тя се изчерви.

Зад Роберто Джеф успя да зърне Роуз. Лицето ѝ беше буреносно.

— Вие, двамата, трябва да се запознаете — подхвърли той, тръгна към Роуз и я поведе по коридора.

— За какво, по дяволите, е всичко това?

Тя се вторачи в пода.

— Е?

— Ти май наистина не знаеш, а? — сопна се Роуз. Очите ѝ започнаха да се пълнят със сълзи. Джеф тръгна към нея и понечи да я прегърне, но тя се завъртя на пети и хукна надолу по коридора.

— Роуз... — извика той, но вратата на стаята ѝ се тресна. Чувстваше се ужасно, но щеше да се оправя с това по-късно. Той се върна в дневната.

Без да откъсва очи от Еди, Роберто подхвърли на Джеф:

— Как си успял да ни попречиш да се срещнем по-рано?

— О, да, това беше напълно съзнателно — отговори Джеф и се опита да придаде весели нотки на гласа си. Еди, изглежда, не се смущаваше от вниманието и също толкова открито оглеждаше Роберто.

— Какво те води насам? — попита Джеф.

— Не помниш ли, че сме си запазили маса за обяд в „Грити“?

— Така ли? Напълно забравих.

— Но ако...

— Роберто, ела с мен — Роуз стоеше на вратата към коридора с леко зачервени очи. В ръцете си държеше хартиена чанта за покупки. — Искам да чуя честното ти мнение за това яке. — Тя се приближи към него, хвана го за ръката и погледна кръвнишки Еди.

Джеф въздъхна дълбоко, щом двамата излязоха от помещението.

— Много съжалявам — поклати глава той.

Еди вдигна рамене.

— Предполагам, че е от възрастта. Сигурно съм направила нещо, което я е обидило, макар че не съм я виждала повече от година.

— А Роберто само влоши нещата. Роуз много си пада по него.

— Кой е той? — очите на Еди блестяха.

— Роберто? Просто най-добрият ми приятел тук. Удивителен човек. Всъщност, смятам, че той може да ни помогне. Имаш ли нещо

против да му разкажа какво се случи?

— Защо мислиш, че може да ни помогне?

— Роберто е единственият гений, когото някога съм срещал. Напълно му се доверявам.

Еди вдигна рамене.

— Добре.

Двамата се обърнаха да видят Роуз с новото си яке, стиснала ръката на Роберто.

— Прекрасно — обади се Джеф.

— Не е — мрачно отговори Роуз и седна в далечния край на дивана, за да разгледа останалите си покупки.

— Роберто, всъщност, ти си човекът, който ми трябва. — Джеф го поведе към масата и му подаде разпечатка от съобщението, оставено от Макензи на телефонния секретар. Докато той четеше, Еди разказа как са намерили плочката и как чичо ѝ я е потърсил в нощта, когато е бил убит.

— Значи смяташ, че е убит заради вашата находка?

— Да, вероятно е така — отговори Еди.

— Вече е ясно защо сте дошли във Венеция — отбеляза Роберто, — но трите вълнообразни линии правят цялата работа много по-интересна. Заедно с лъва те представляват символа на I Seguiamte.

— Което значи?

— Буквално това означава „Последователите“. Това е група, която се откъсва от розенкройцерите. Редовно са се срещали във Венеция. Членовете им са идвали тук от цяла Европа. За първи път се появяват през средата на петнайсети век. За тях се чува за последен път в края на осемнайсетото столетие.

— Какво са правели тези последователи?

— Никой не знае с точност. Марсилио Фичино ги споменава в своя труд „Три книги за живота“, а Джордано Бруно намеква за тази група в своята книга „Пир върху пепел“, но тези препратки са твърде мистични и почти неразбираеми.

— Фичино? — попита Джеф. — Мистикът? Той е работил за Козимо де Медичи. Нали така?

— Малко преди Козимо да умре, превежда за него ръкописа Corpus hermeticum. Това е прочутата сбирка, която описва основите на древната магия.

— Но какво общо има това със стиха? — включи се Еди.

— Е, това е загадката, нали? Джеф, този превод точен ли е?

Еди пусна отново съобщението, за да може Роберто сам да го чуе.

— Но как да се разбира този *geographus incomparabilis*? — попита той смръщил вежди.

Роуз се приближи до масата и се изправи до Роберто.

— Какво правите? — попита тя. — *Geographus incomparabilis* ли споменахте?

— Правилно си чула — кимна Роберто.

— Така са наричали отец Мауро, великия създател на географски карти. Наскоро в училище писах реферат за него.

— Роуз, благодаря — усмихна се Роберто. — Има отличен вкус и е старателна ученичка.

Роуз засия.

— Отец Мауро е венецианец. По-точно е от Мурано. Работил е в манастира „Сан Микеле“... — започна да обяснява Роберто.

— На Острова на мъртвите — възкликна Джеф. — Естествено! — Двата забелязаха, че Еди е объркана.

— „Сан Микеле“ е гробището на Венеция.

— А стихът сочи, че каквото и да е нарисувал Мауро, то е все още там.

— Не зная много за Мауро, но той е най-известен със своята карта на света, или *Mappamundi*. Завършена е малко преди смъртта му. В 1465 или 1470?

— 1459 — уточни Роберто.

— Но картата се съхранява в библиотека „Марчиана“, ето там, отсреща — напомни Джеф и посочи към площада пред „Сан Марко“.

— Е, каквото и да подсказва този стих, очевидно не става дума за картата на Мауро в музея — подхвърли Еди.

— Може би, но ние не знаем кога е направен надписът на плочката. Нали така? Значи може да се отнася за нещо, което е било на Острова на мъртвите преди пет столетия, но след това е било преместено.

— Добро попадение. Тялото в криптата беше ли пипано? — попита Роберто.

— Ако имаш предвид дали е било дисектирано преди ние да го направим, не — обясни Еди.

— Значи плочката, която сте намерили, трябва да е пъхната там по време на погребението или малко преди това.

— Определено.

— В такъв случай Джеф е прав. Ако човекът, който е написал този стих, има предвид прочутата карта на Мауро, тя се намира в библиотека „Марчиана“ и ще бъде почти невъзможно да я разгледаме отблизо.

— Лесно ли се стига до „Сан Микеле“? — поинтересува се Еди.
— Можем ли да вземем корабче?

Роберто се усмихна.

— Не ставай глупава.

Облеченият в ливрея шофьор на Роберто, един забележително красив мъж с лъскава черна коса и фини черти на лицето, ги посрещна на кея близо до Кралските градини. Той ги съпроводи до катера на Роберто. Лодката беше произведение на изкуството от стомана, тиково дърво и светлосиня окраска, построено около 1930 година. Шофьорът помогна на Джеф и Еди да се качат на борда, докато Роберто остана още малко на носа, за да обясни на Антонио къде да ги закара. Когато се върна на кърмата на катера, носеше малка плетена кошница.

— Преди да излезе, Антонио е успял да приготви нещичко, за да се подкрепим — обясни той.

Джеф извъртя очи.

— Ах ти, стар хитрецо.

Еди се усмихна лъчезарно на Роберто.

Няколко мига по-късно той вече наливаше „Дом Периньон“, реколта 1996, във фини чаши за шампанско, а катерът се носеше с леко полюляване на запад по Канале Гранде.

Минаха покрай прекрасните дворци от двете му страни, плъзнаха се под Понте дела Академия, преди да последват завоя на водния път. Точно преди да стигнат „Сан Самуеле“ и черквата да остане от дясната им страна, Джеф посочи красиво червеникавокафяво палацо, което лежеше малко по-нагоре от същата страна на канала.

— Това е домът на Роберто — обясни той, преди да отхапе от сочната пастичка.

— Каква дупка — ухили се Еди.

Около „Риалто“ каналът гъмжеше от корабчета, а ресторантите покрай кейовете бяха претъпкани с чуждестранни туристи, пристигнали заради карнавала.

Малко по-нататък, след великолепната фасада на Каза д'Оро, или палацо Санта София, те стигнаха до голям страничен канал, който водеше към северния край на Венеция и Канале деле Фондамента Нуове. Той се стесняваше до ширината на баржа и катерът трябваше да забави ход, почти спирайки. След като минаха под поредица ронещи се мостове, каналът отново се разшири и те можаха да увеличат скоростта. Няколко минути по-късно навлязоха в залива Сака дела Мизерикордия, който беше превърнат в частно пристанище, където бяха закотвени хиляди лодки. Оттам поемаха на изток в открито море.

Точно пред тях можеха да видят укрепения остров Сан Микеле. Антонио бутна дроселите и те се стрелнаха по ледената, сиво-зеленикава вода, минавайки успоредно на Фондамента, североизточния ъгъл на града, и заобиколиха южния край на Острова на мъртвите. Тук духаше свиреп вятър и беше много студено. Еди се загърна по-плътно в палтото и вдигна яка, за да защити ушите си. Тя усещаше как леденият морски въздух пронизва бузите ѝ и ѝ се прииска пътуването да свърши.

Когато катерът наближи един от ъглите на почти квадратния остров, шофьорът намали скоростта и те за пръв път можаха да зърнат впечатляващата му северна страна, с издигащите се на десет метра височина стени с цвят на кехлибар. Малко по-нататък се виждаха фасадата на църквата „Сан Микеле“ и куполът на камбанарията. Пред очите им едно корабче бавно се приближи към кея и спря. Голяма група хора слезе от него. Това бяха вдовици, които идваха да навестят гробовете на скъпите си покойници. Черната тъкан, която ги покриваше от главата до петите, силно контрастираше с яркото червено и жълто на цветята, които носеха.

— Влизаме в царството на знатните мъртъвци — подхвърли Джеф на Еди и стисна ръката ѝ с ужасено на ужким лице.

— Е, аз знам всичко за тях.

— Наистина знаеш, но това място е много специално. Тук почиват за вечни времена хора като Езра Паунд, Стравински, Сергей Дягилев и Йосиф Бродски.

Катерът заобиколи кея и навлезе в малък тесен залив, разпрострял се почти до центъра на острова. На около сто метра навътре в залива Антонио зави към брега и загаси двигателя. Няколко минути по-късно Роберто ги поведе и посочи към камбанарията.

— Това е манастирът, където е живял и работил Мауро. Не е далеч.

Архиварят на манастира, висок мъж в монашеско расо, ги посрещна при входа на обителта. Въпреки напълно плешивата си глава, имаше много младежки вид и свежо лице, но очите му бях пълни с ведро спокойствие, неприсъщо на толкова млад човек.

— Маестро — представи се той тихо и протегна ръка на Роберто, — аз съм отец Пасчини. Игуменът се извинява, че не ви посреща лично, и ме помоли да ви окажа пълно съдействие.

— Много мило от негова страна — отговори Роберто. — Това са моите приятели Джеф Мартин и Еди Грейнджър.

Монахът им отправи лек поклон.

— Добре дошли.

— Роберто познава всички във Венеция — прошепна Джеф в ухото на Еди, когато отец Пасчини ги покани с жест да го последват из древния манастир.

— С какво точно бих могъл да ви помогна?

— Интересуваме се от работата на отец Мауро.

— А, нашият най-известен брат. Изведнъж всички започнаха да се интересуват от неговите карти.

— Така ли? — попита Джеф. — Кой друг е правил проучвания?

— Тази сутрин ми се обадиха по телефона — обясни отец Пасчини. — Някакъв историк от Лондон. Направо да не повярваш.

Бяха влезли в малък параклис. След като прекосиха мраморния под, монахът ги преведе през тежка врата и тръгнаха надолу по широко стълбище. Влязоха в тъмно, тясно помещение, чиито стени бяха опасани с абаносови рафтове, на които бяха подредени древни токове.

— Какво искате да узнаете за отец Мауро?

— Спомена карти — подхвърли Джеф. — В множествено число. Смятах, че неговата карта на света е в библиотека „Марчиана“, в града?

— Така е. Но Мауро не е нарисувал само една карта през живота си. Ние пазим в тази библиотека по-малък екземпляр на неговата карта на света. Изложена е на показ, за да може хората да я гледат. — Той ги поведе нататък и след няколко крачки се изправиха пред разположен в центъра на помещението стъклен шкаф.

Картата беше много добре запазена. Представляваше квадрат с дължина на страната около метър и осемдесет. Един кръг изпълваше по-голямата му част и на пръв поглед той беше запълнен със случайни изображения, огромни назъбени, светлокафяви форми, заобиколени от синьо. То навлизаше в по-светлите области, подобно на мастило, което разпростира пипалата си във водата. Но когато се вгледаха по-внимателно в удивителното изображение, формите започнаха да се променят и те започнаха да разпознават неравните очертания на Европа, Африка и Азия. Постепенно от абстрактен предмет картата започна да придобива очертанията на произведение на научното и художествено майсторство.

— По какво тази карта се различава от съхраняваната в „Марчиана“? — поиска да научи Еди.

— Тази е завършена след смъртта на Мауро — обясни отец Пасчини. — От неговите ученици.

— „Последователите на *geographus incomparabilis*“ — цитира Джеф от стиха.

Лицето на монаха изрази учудване.

— Защо е този внезапен интерес към Мауро? Мъжът, който ми се обади сутринта, се интересуваше най-вече от тази карта. Тук съхраняваме поне още една дузина, но той искаше да научи подробности само за тази.

— Каза ли си името или нещо друго? — попита Еди.

— Обясни, че се обажда от историческия факултет на Юнивърсити Колидж в Лондон. Но не спомена други подробности.

— Защо тази карта е тук?

Монахът се извърна към Джеф.

— Защото се смята, че е с по-ниско качество от прочутата карта в „Марчиана“. Била е поръчана от краля на Полша Казимир V, но той я

върнал, като обявил, че не е доволен. Всъщност, истината е, че по това време изпаднал във финансови затруднения и за да прикрие неудобното положение, заявил, че картата не отговаря на изискванията. Затова я задържахме при нас.

— Добре сте направили — отбеляза Еди.

— Картата може ли да се извади от шкафа? — попита с надежда в гласа Роберто.

Отец Пасчини поклати глава.

— Господин Арматовани, страхувам се, че това е невъзможно, но ако желаете, мога да ви инсталирам лупа.

— Чудесно!

Отец Пасчини излезе и скоро се върна с голяма лупа на дълга стойка. Той постави стойката до стъкления шкаф и изви рамото с лупата така, че да застане над центъра на картата.

— Ще ви оставя да работите на спокойствие — обяви той и се оттегли зад едно бюро в другия край на помещението.

— Прекрасна е — възкликна Еди полугласно.

— Удивително произведение. Направо невероятно подробно. Погледнете надписите. Между названията почти няма място.

Илюстрациите изобразяваха замъци и кули, на някои от тях се развяваха великолепни многоцветни знамена. Върху им бяха изобразени рицари в доспехи, яхнали силни жребци, странни животни, змии, грифони, абстрактни форми и ивици с всякакви цветове. Колкото по-внимателно се вглеждаше човек, толкова повече подробности излизаха наяве. Това беше един цял микрокосмос от изискана красота и удивително художествено майсторство.

— В стиха се казва „в центъра на света“ — обади се Джеф, когато разположи лупата над въображаемия център на картата, — но единственото, което мога да видя, е плетеница от думи и изображения. Къде ли се намира това на съвременна карта?

Еди надникна през лупата.

— Някъде в Турция? Или може би Ирак?

— Имате ли представа какво търсим?

— Никаква.

— Може ли? — Роберто се наведе, за да проучи въпросния район.

— Откри ли нещо?

— Само названия на области. Така, както гледам, става дума за Персия. Виждам Ефрат и планините на юг. Това е район, добре известен благодарение на Марко Поло и на други пътешественици; венецианците дори през петнайсети век са го познавали много добре.

— Но не се вижда нищо необичайно, нали?

— Май не — Роберто отстъпи назад и се смръщи. И тогава изведнъж лицето му се проясни. — Разбира се.

— Какво? — едновременно викнаха Еди и Джеф.

— Центърът на света. Казано е буквално. За хората през петнайсети век центърът на света е Свещеният град... Ерусалим.

Роберто бутна лупата наляво. И тук картата беше покрита с надписи и илюстрации, които бяха още по-нагъсто и по-изкусни, отколкото тези в района на Персия. В частта на Светия град пергаментът излъчваше едва забележимо сияние, което не можеше да се сбърка. Ерусалим беше изобразен с блестящи кули и куполи, заобиколени от вържени мъже. Беше очевидно, че създателят на картата е искал да отдаде почит на това място и да го издигне над всички останали.

— И тук не виждам нищо необичайно — проговори Роберто след продължителна пауза. — Погледнете сами.

Но и Еди не можа да забележи нещо, затова се дръпна назад, за да може и Джеф да погледне.

— Не, безнадеждно е — въздъхна той и се изправи. — Картата трябва да е тази, защото съответства напълно със стиха „създадена от последователите на geographus incomparabilis“. Също така отговаря на факта, че Казимир я е върнал. Последователите са „създали нещо, което никой не е искал“. Но ние нямаме представа какво търсим, а щом не можем да извадим картата...

— Някакъв успех? — отец Пасчини изникна до него.

— Никакъв — отговори Роберто.

— Има още една карта на света.

— Още една?

— Това е много лош екземпляр. Може да се каже, че на нея са се упражнявали. На места е повредена. Тя също е била отхвърлена от човека, който я е поръчал.

— Може ли да я видим?

— Разбира се. Последвайте ме.

Отец Пасчини ги поведе надолу по коридора до една заключена врата.

— Това е един от нашите архиви — обясни той, когато влязоха вътре. — Пазим документите в три специални кутии. — Той посочи към металните лавици, вградени в стената. — Всеки документ се съхранява в обезкиселена среда с контролирана влажност и температура. За да разгледате картата, трябва да влезете тук — той посочи към стъклената будка в ъгъла. — Ще ви дам ръкавици и пинсети.

Няколко минути по-късно тримата седяха около маса в помещението за работа с документите, а картата лежеше между тях. Тя беше покрита със защитна пластмасова обвивка, над която отец Пасчини разположи друга мощна лупа.

Краищата на картата бяха оръфани, а самата тя скъсана. Една назъбена линия минаваше през една трета от повърхността ѝ. Илюстрациите не бяха толкова подробни като тези на картата в залата на библиотеката.

Еди огледа района, който приблизително съответстваше на Близкия Изток, и приближи лупата още малко, за да намери илюстрацията, която посочваше Светите земи.

— Е, какво ще кажете за това — възкликна тя и се отмести, за да могат Джеф и Роберто да погледнат.

В подножието на цитаделата с лъскави червени знамена на върха на двете кули те успяха да видят ситен избелял почерк, който не съвпаднаше с другите надписи по картата. Природата на надписа също не съответстваше, защото представляваше стих от пет реда на италиански. Роберто го превеждаше, докато четеше на глас:

*Протяга се над водата
мъжът със свършеното име:
тъжен човек, изкушен от дявола.
Скрито е в линиите отвъд водата,
зад ръката на архитекта.*

Вече се беше стъмнило и върху Острова на мъртвите се беше спуснала гъста мъгла, когато излязоха от манастира. През деня слънцето и морският въздух бяха причина Сан Микеле да прилича на всяка друга част на Венеция. Но сега, в мастилената тъма, той се беше преобразил в място на сенките и безименните страхове.

Щом минаха отвъд външната стена, те хвърлиха погледи назад, докато крачеха по павирания път, който водеше към катера. Манастирът изглеждаше като изрязан в черния мрак. В тази част на Сан Микеле имаше малко лампи, а тези, които бяха близо до тях, почти не хвърляха светлина. Всъщност, най-силно светеха безбройните звезди и Млечният път, запечатал блестяща диря по безлунното небе.

Еди никога не беше идвала тук и макар че почти всеки ден работеше с мъртъвци, сметна готическия облик на мястото прекалено зловещ дори на дневна светлина. Единственото, което сега можеше да прави, беше да мисли за безбройните покойници около нея, прочутите и обикновените, които са живели и умрели и сега са забравени от всички, освен от червеите. Сякаш всеки евтин филм на ужасите и всяка страшна приказка бяха у дома си, тук в мрака. Вятърът беше отслабнал, но лекото плискане на лагуната никога не секваше. То звучеше като тихо ридание.

Катерът лежеше в дебела сянка, повдигаше се леко от вълните и се удряше доста силно в стената на кея. Без да губят време, тримата се качиха на лодката. Шофьорът запали двигателя и включи фаровете, запращайки два лимоненожълти лъча във водата.

— Антонио, откарай ни право вкъщи, моля — провикна се Роберто и се тръшна на меката кожена тапицерия на една от пътническите седалки на кърмата. Миг по-късно усетиха как катерът ускорява и прави завой в канала, преди да заплава още по-бързо към открито море.

Седяха в мълчание, като всеки прехвърляше в главата си онова, което бяха научили. И тримата бяха доволни да видят как сенките на Сан Микеле се разтварят във водата. Няколко минути плаваха право на юг, по посока на Фондамента Нуове и светлините на града, но тогава без предупреждение катерът неочаквано зави към пристанището. В продължение на секунда Роберто не реагира, но след това Еди и Джеф го видяха как отива към носа, за да говори с Антонио. Когато стигна при него, кормчията се завъртя, така че да застане с лице към тях.

Носеше смъкната до веждите шапка и тъмни слънчеви очила. В непрогледната нощ чертите на лицето му не се различаваха, но беше очевидно, че това не е Антонио. Мъжът държеше пистолет, насочен срещу Роберто.

— Моля, господин Арматовани, седни.

Роберто се поколеба.

— Сядай. Няма да повтарям. Трябва ми само един от вас. Освен това не съм известен с търпението си. Повярвай ми, ако застрелям двама от вас, пътуването много ще се улесни.

— Какво стана с Антонио? — настоя Роберто.

— О, той отиде да поплува.

Катерът забави ход и се насочи към някакво място нагоре по Фондамента Нуове, далеч от оживения път по Канале Гранде. Кормчията продължаваше да държи пистолета насочен към тях и, изглежда, не му беше трудно да управлява катера с една ръка и да поглежда напред само от време на време.

След няколко минути започнаха да се приближават към кея. Точно пред тях се издигаше сива, каменна стена, опасала тясна улица и редица къщи. На улицата се виждаха неколцина забързани минувачи с вдигнати яки. В студената нощ парата от дъха им се виеше около главите им.

— А сега искам да седите спокойно и да пазите тишина — изсъска кормчията.

Еди гледаше напред към приближаващата стена на канала, когато забеляза Роберто внимателно да измъква с крак нещо изпод седалката. С удивителна бързина той вдигна един черен цилиндър. Чу се остро пукане, след което изригна сноп оранжева светлина. От отката Роберто падна на палубата, а сигналната ракета прекоси катера по дължина, рикошира в арматурното табло и започна да описва зигзаги над носа.

Силен лъч светлина разкъса мрака, когато сигналната ракета се взриви само на няколко метра от смаяния похитител, когото ударната вълна запрати назад върху дроселите. Пистолетът падна от ръката му, плъзна се по гладките дъски на палубата и падна в канала. Катерът почти изскочи от водата, когато двигателите изреваха. Еди и Джеф се опитаха да запазят равновесие, но политнаха към столовете пред тях. Джеф се стовари в трюма на лодката, а коляното му блъсна Роберто в главата.

Излезлият от контрол катер с пълна газ се завъртя и полетя напред, преди да се блъсне странично в кея, разпръсквайки късове тиково дърво и парчета месинг във водата. Последното нещо, което Джеф чу, преди ледената вода да се захлупи над главата му, беше скърцането на триещия се в камъните метал и писъците на Еди.

Силни ръце го издърпаха на кея и грубите камъни се впиха в корема му. С отворена уста се опитваше да си поеме дъх. Когато избърса водата от очите си, видя Еди, коленичила над Роберто да попива главата му с кърпичка, изцапана кръв. Тя се обърна към Джеф, а на лицето ѝ се изписа облекчение. Той запълзя към нея, като се опитваше да регулира дишането си.

Щом го видя, Роберто направи гримаса.

— Добре съм.

Отдясно, откъм кея, се чуха викове.

Джеф се изправи и видя някакво обезобразено тяло да се полюшва във водата. Почернял крак се блъсна в камъните на кея. Беше шофьорът Антонио. Бил е вързан за кърмата на катера. Вържето все още стягаше китките му, а другият край беше прикрепен за един кнехт.

Джеф внезапно усети колко е студено. Той потрепери и отмести очи от грозната гледка, гневен и безсилен. Полицейският катер и линейката се появиха едновременно, носейки се по ледената вода към тях. Чува как двигателите им замлъкнаха и те изминаха последните няколко метра по инерция. Нямаше никакви следи от убиеца на Антонио.

— Здравсти, Роуз. Да, скъпа, много съжалявам. Стана произшествие... Не, нищо сериозно... Да, всички сме добре. Аз съм у Роберто, но по-късно ще се прибера. Виж... Не, изслушай ме. Не ме чакай. Утре ще излезем заедно. Обещавам. Да, да... Нали Мария е при теб, за да те наглежда? Да, така е добре. Добре, скъпа... Утре ще ти направя закуска и ще те разведа да видиш забележителностите... Хайде, лека нощ.

Вечерта беше изтощителна. Раната на главата на Роберто беше почистена още на място и тримата бяха отведени в полицейския

участък, грозна, схлупена сграда до Понте дела Либерта, по който минаваше единственият път, свързващ Венеция със сушата. Там ги разделиха. Джеф отговаряше на всякакви въпроси, направи подробно изявление и точно се готвеше да поиска адвокат, когато го пуснаха от стаята за разпити и го отведоха в една съвещателна зала, където намери Роберто и Еди. Те разговаряха с мъж в доста напета полицейска униформа. Скоро след това си тръгнаха от участъка.

Офицерът се оказа началникът на полицията във Венеция Алдо Кандоти, и сега седеше в единия край на богато украсено канапе от осемнайсети век, стиснал столчето на празна кристална чаша за шери марка „Шот Цвизел“. Кандоти беше мъж с масивно телосложение. Някогашен шампион по гребане, той беше започнал да едрее заради любовта си към хубавите вина и крехкото сърнешко месо. Лицето му беше червендалесто, а носът широк. Върху него се мъдреха очила „Диор“.

В другия край на канапето седеше Роберто. Беше се изкъпал и преоблякъл, косата му бе още мокра, а срезът, който беше получил по-рано, беше покрит с марля.

Еди въртеше чаша малцово уиски в ръката си. Седяха в библиотеката в приземния етаж на палацо Балиони. От пет века това беше домът на фамилията Арматовани. Дворецът с изглед към Канале Гранде беше въплъщение на отминалата слава. Четирите етажа с редици византийски прозорци и елегантни колони го правеха красив като картина на Тициан или мотет от Уилям Бърд^[1]. Всяко помещение в палацото беше пълно с антикварни мебели, някои от тях се намираха в сградата от купуването им преди векове. Библиотеката беше висока, просторна зала, а стените бяха покрити от земята до тавана с лавици от палисандрово дърво, на които бяха подредени хиляди книги. Сбирка, обогатявана от всяко следващо поколение. Сред книгите имаше безценно издание от осемнайсети век на „Левиатан“ на Хобс и подвързани с кожа първи издания на Хемингуей с автографи. Неколцина от предците на Роберто са били запалени библиофили и библиотеката на Арматовани се смяташе за една от най-богатите частни сбирки.

— Е, Роберто, ще те оставя насаме с твоите гости — рече Кандоти, стана от канапето и остави внимателно чашата на мраморната масичка за сервиране. — Един от хората ми ще ти звъне

утре, за да те информира за хода на разследването. Още тази вечер ще започнем да издирваме тайнствения непознат. Ти ли ще говориш със семейството на бедния Антонио?

Роберто кимна. Алдо Кандоти се сбогува с тримата и след това беше съпроводен по дългия коридор от Винсът, тънък като клечка и невероятно изтънчен иконом, който беше служил още на родителите на Роберто и вече се беше превърнал в част от инвентара на двореца.

— Изпълнена със събития вечер — отбеляза Роберто. — И какво научихме, като изключим факта, че животът ни наистина е в опасност?

— Можеш ли да си спомниш точните думи на надписа върху картата? — попита Еди, докато се настаняваше на мястото, освободено от Кандоти.

— Дори нещо по-добро — отвърна Роберто. — Може би е малко орфанно и изпомачкано, но се чете.

И той разгъна едно смачкано и зацапано парче хартия, изглади го, колкото можа, и зачете на глас стиховете, които беше преписал от картата на Сан Микеле:

*Протяга се над водата,
мъжът със свършеното име:
тъжен човек, изкушен от дявола.
Скрито е в линиите отвъд водата,
зад ръката на архитекта.*

— Разбра ли нещо? — попита Джеф своя приятел.

— Това беше единственото, за което мислех, докато отговарях на въпросите на полицията и се опитвах да бъда любезен с началника й.

— Е? — вдигна вежди Еди.

— Първата част е съвсем ясна, но последните два реда са малко по-неразбираеми. — Роберто погледна удивените им лица и се усмихна: — Мъжът със свършеното име? Трябва да е Андреа да Понте.

— Създателят на „Риалто“? Разбира се!

— „Протяга се над водата мъжът със свършеното име“ — измърмори Еди сякаш на себе си. — Понте, значи мост... ясно. Но защо „тъжен човек, изкушен от дявола“?

— Е, това наистина не е толкова очевидно. — Роберто се наведе към нея, за да ѝ допълни чашата, преди да подаде бутилката на Джеф. — В края на 1591, когато срокът за завършване на поръчката, възложена на Да Понте, наближил, по основната част на моста продължавали да се появяват пукнатини и единствено скелето пречело целият строеж да рухне в Канале Гранде. Легендата твърди, че една вечер, когато архитектът вървял сам покрай канала, пред него се явил дяволът. Ужасеният Да Понте замръзнал на място, а дяволът му се усмихнал зловещо, преди да му каже, че може да му помогне да реши всичките си проблеми с моста. Архитектът бил толкова отчаян, че изслушал предложението.

— Сигурно е поискал душата му, нали? — избърза Еди.

— Всъщност, не. Поискал душата на първия човек, който прекоси моста. — Роберто отпи глътка от пиетието си. — Да Понте очевидно решил, че това е добро предложение и бързо приел. Няколко седмици по-късно строежът на моста бил успешно завършен. В нощта преди официалното откриване Да Понте довършвал един от каменните орнаменти на украсата в единия край на моста, а вкъщи го чакала бременната му жена Киара. На вратата на къщата се почукало. Жена му отворила и видяла пред себе си млад строител, който казал, че трябва бързо да дойде, защото съпругът ѝ бил ранен. Киара да Понте изскочила от къщата и тъй като смятала, че Андреа е от другата страна на канала, стъпила на „Риалто“ и хукнала с все сили по моста. Едва след като го прекосила, нейният съпруг я видял и в същия миг чул ужасен студен смях зад гърба си. Той се обърнал, но нямало никого. Уплашен за жена си и своето неродено дете, той се втурнал на моста и отвел Киара вкъщи.

Месец по-късно Киара била повалена от чума и тя и бебето починали. Да Понте бил неутешим и се говори, че в годишнината от смъртта ѝ, духовете на Киара да Понте и на нейното бебе могат да бъдат видени да се лутат изгубени по моста, търсейки покоя, който винаги ще им убягва.

Еди пресуши чашата си.

— Много хубава история, Роберто.

— Благодаря. — Той се усмихна и за миг задържа погледа на Еди.

— Това обяснява „тъжния човек“ и така нататък. Но останалото? Нали не мислиш сериозно, че следващата следа е скрита на самия мост?

Роберто вдигна рамене.

— Предполагам, че с „линиите“ може да имат предвид запълнените с мазилка фуги между камъните, които крепят моста — възрази Джеф, — но какво ли значи „отвъд водата, зад ръката на архитекта“?

— Има само един начин да разберем — обяви Роберто и се изправи.

В два през нощта бреговете на Канале Гранде около „Риалто“ бяха почти тихи. Докато приближаваха моста в гребна лодка, Джеф, Роберто и Еди видяха един порядъчно пийнал мъж, който се олюляваше на път за вкъщи. Отвъд моста и надолу по протежение на канала имаше ярко осветени прозорци, а отдалеч се носеше силното думкане на басов барабан.

Роберто насочваше лодката внимателно по канала. Движението беше спряло и пътническите корабчета вече не плаваха. Те минаха бавно под моста и Джеф помогна на Роберто да насочи лодката към мястото, където камъкът се срещаше с водата в канала. Сега Джеф пое управлението на малката лодка. Роберто извади силно фенерче и заедно с Еди се заловиха да проучват стените. Видяха отчупени камъни, древни халки, куки, ръждясало желязо, но нищо, което да прилича на ръка или печата на мъжа, който беше конструирал моста преди повече от четири века.

Джеф отдалечи лодката малко назад и загреба през канала към далечния край на моста. Той се издигаше над главите им в сумрачна арка. Там повториха търсенето и на една трета от дължината на стената в югоизточния край на моста го откриха: малка месингова плочка, не по-голяма от няколко квадратни сантиметра. На нея имаше само едно просто изображение на човешка ръка, с обърната навън длан.

Джеф задържа лодката на място, като се вкопчи в голяма желязна халка само на около метър и нещо от плочката, а Роберто вдигна фенера на едно ниво с нея.

— Ръката на архитекта — измърмори Еди.

— Смайващо. Никога не съм я забелязвал, а трябва да съм минавал хиляди пъти под моста.

— Не виждам каква ни е ползата от нея — обади се Джеф. — Вградена е в здрав камък. Не можем просто да започнем да разкопаваме „Риалто“.

— Не — съгласи се с въздишка Роберто.

— И сега какво? — попита Еди и се опита да потисне прозявката си.

— Тази вечер не можем да направим нищо повече. Предлагам да идем да си починем. Трябва да поспим. Мисля, че ще е нужно малко да помислим, за да разрешим тази загадка. — И Роберто се обърна към Джеф: — Ще ви откарам у вас.

[1] Английски композитор и органист, автор на мотети — хорови произведения без съпровод, предназначени за изпълнение по време на литургия. — Б.пр. ↑

11.

Вестник „Таймс“, юни 2003

„Малко е останало от помещение №16 в трезора на «Сотбис» на осемнайсет метра под лондонското им седалище. Експертите смятат, че пожарът, който вчера унищожил няколко безценни сбирки с документи, сред които оригинали от четиринайсети и петнайсети век, е причинен от повреда в електрозахранването на автоматизираната охранителна система. Говорител на аукционната къща заяви: «Загубата е направо трагична. Много от документите, съхранявани тук, не могат да бъдат възстановени. В помещение № 16 се пазеха експонати, които предстоеше да бъдат продадени на търг. Тук те се архивираха на микрофилми и се качваха в бази данни.»

Смята се, че застрахователните компании ще трябва да изплатят многомилionна премия на «Сотбис». Най-голяма е загубата на сбирка ръкописи от Ренесанса, чийто автор е известен член на хуманистичното движение, свързано с Медичите във Флоренция. Различни източници твърдят, че преди да избухне пожарът, експертите на «Сотбис» са удостоверили автентичността на тези документи и техния автор. Независими експерти споменаха пред нас, че стойността им надвишава пет милиона лири.“

12.

Лондон, юни 2003

Наближаваше деветнайсет часа, когато Шон Клифтън се сети за срещата си по-рано през деня с брокера на недвижими имоти. Уговориха се да се видят, бързо приключиха преговорите и сключиха сделката за къщата с осем спални, която си беше избрал близо до Севъноукс. Докато излизаше от метростанцията „Хай гейт“, той с удоволствие запрехвърля из главата си мисълта, че няма още дълго да му се налага да изминава този път. Скоро щеше да се сбогува с мърлявия апартамент под наем близо до Хай стрийт.

Часът пик вече бе минал и трафикът беше намалял. Магазините бяха започнали да затварят. Уличните лампи вече светеха и беше започнало да вали. Чистачките отмерваха ритъма на градския живот. Обаче Шон Клифтън почти не осъзнаваше ставащото около него. В мислите си той вече беше господар на имението, който отпива джин с тоник в елегантната си всекидневна, а пред очите му се открива гледката на свършено окосената морава.

Той свърна от Хай стрийт по една по-тиха странична улица, а дъждът заваля още по-силно. Клифтън ускори крачки и пресече улицата с приведена напред глава и вдигната яка. В края на улицата зави надясно. Пресечката беше празна, като се изключи млада двойка, която се отдалечаваше в обратната посока. Без да се спре и да се огледа, той стъпи на паважа и започна да пресича.

В същия миг един сребрист лексус се отдели от бордюра.

Клифтън стигна до средата на платното, когато се обърна и успя да зърне двамата мъже в колата, големите ръце на шофьора и пръстена със златна лира на средния пръст на дясната му ръка.

Колата го блъсна и го подхвърли във въздуха. Клифтън се стовари върху предния капак и се плъзна под колелетата, но колата не намали и мина през него. От устата му излезе тихо свистене, докато животът го напускате на студения мокър паваж.

13.

Лондон, днес

Люк Фурние седеше в апартамент, някога принадлежал на фамилията Рокфелер, финансирала почти век по-рано изграждането на Дома на изящните изкуства, който гледаше към Грийн Парк. Сега цялата сграда беше част от неговия портфейл с недвижими имоти на стойност повече от няколко милиарда лири.

За миналото на Фурние се знаеше много малко. Той живееше в сенките, но се наслаждаваше на най-доброто, което светът можеше да предложи. Местейки се от дом в дом на пет континента, превозван с частен самолет, той много рядко се показваше на обществени места, но дори и тогава само малцина знаеха кой е Фурние.

Докато бавно разбъркваше ментовия си чай, той се отпусна назад в стола Джордж Нютън и хвърли поглед през стената от прозорци, която се издигаше от лявата му страна. Тя предлагаше великолепен изглед: пред него Грийн Парк се простираше като зеленото сукно на маса за бiliarд, а в далечината се виждаха Бъкингамският дворец, Пел Мел и катедралата „Сейнт Джеймс“. На стената зад гърба му висеше неговият любим Де Кунинг, хаос от жълто, оранжево и тюркоазено; Фурние харесваше картината, защото това беше представата му за света, преди да успее да изгради за себе си херметически защитено ъгълче.

Скоро щеше да стане на седемдесет. Не усещаше годините си и знаеше, че изглежда двайсет години по-млад благодарение на строг режим от физически упражнения и начин на хранене, спазваше го, откакто навърши трийсет. Вярно беше, че се роди богат, но лично увеличи наследеното стократно и в същото време имаше усещането, че е направил доста за света. Люк Фурние се възприемаше като боец, или по-скоро като командир на бойци, и човек, който прави така, че нещата да стават.

Той отпи още една глътка от чая и се замисли за многото успехи и провалите, които му се случваха от време на време. Вече четирийсет

и пет години беше в тази индустрия. Използвайки своята интелигентност, вродените си таланти и създадената от него организация, която се разрасна в огромна тайна мрежа от връзки, той осигуряваше оръжия и други военни доставки на всяка антизападна група, която можеше да си позволи да го наеме. Определен процент от печалбите му се заделяха, за да може да поддържа луксозния си начин на живот, но една част от всяка сделка биваше използвана, за да финансира своето хоби, което повече напомняше на мания: голяма и бързо растяща колекция от древни артефакти, повечето от времето на ранния Ренесанс. Красотата в живота му идваше от това, че всяка негова страна му носеше възнаграждение. Със спечелените пари можеше да купува нещата, които жадуваше, и същевременно можеше да напада онова, което най-много мразеше: модерното западно общество.

Омразата на Люк Фурние срещу Запада не беше отслабнала с възрастта му. Независимо какви усилия полагаше да се изолира от света, всеки новоизникнал „Макдоналдс“ му причиняваше истинска, почти физическа болка. Всеки път, когато се случваше да чуе откъс от някое поп парче, стомахът му се обръщаше. Творението, създадено от Запада, според него представляваше смъртоносен рак, който разпространяваше болестта из онова, което някога е било чисто и благородно тяло, образувайки все нови и нови метастази с отблъскващи форми. Един от най-живите и ценени негови спомени беше за деня, когато два пътнически самолета се блъснаха в кулите близнаци. Разбира се, той знаеше предварително за тази мисия, но тръпката да види разрушаването на тези символи на всичко, което ненавиждаше, беше несравнима и вероятно нямаше никога да се повтори.

Кариерата му беше започнала в началото на шейсетте години. Една от най-ранните му сделки беше за доставката на муниции за Виетконг. В онези дни се занимаваше и с продажбата на стратегическа информация, но тогава времената не бяха толкова сложни. С печалбите, които беше изкарал от ранните години на тази война, той финансира откриването на дневника на Козимо де Медичи в параклиса във Флоренция. Но въпреки всички усилия и помощта на цял екип от експерти, той изгуби наградата. Глупакът, който беше намерил

дневника в надигащите се води на Арно, беше строшил печата и скъпоценното съдържание се превърна в прах.

Западните сили никога не оставаха без врагове и в резултат Фурние не можеше да се оплаче от липса на работа. Изкара стотици милиони от борците срещу Контрите, от южноамериканските диктатори, от Хавана, Москва и напоследък от „новите“ терористични групи в Близкия Изток. И тогава, преди няколко години, научи за най-голямото съкровище, за което човек можеше да си мечтае. Една от многото му връзки му съобщи за безценен документ, написан от ръката не на някой друг, а на Николо Николи, близък приятел на Козимо де Медичи. Но щеше да има още открития, защото очевидно в документа се описваха най-невъобразимите неща, следите на велики мистерии и забележителни тайни. Скоро този документ щеше да е негов.

Остави чашата си на покритата със стъкло маса, вдигна дистанционното и натисна бутона. Миг по-късно голям плазмен екран се изпълни с изображения на документа на Николи. Страниците бяха орфани, няколко бяха скъсани, но оригиналът беше в необикновено добро състояние. Той беше наредил всяка страница да бъде грижливо заснета и качена на твърдия диск на компютър, за който само той имаше парола. Запрехвърля страниците, като се зачиташе в любимите си откъси.

След няколко минути Фурние се прехвърли на края на документа, частта, която винаги предизвикваше най-силната тръпка. Беше чел този откъс толкова много пъти, че го знаеше почти наизуст. И сега, когато започна да го чете за може би стотен път, той отново изпита същото странно усещане за прозрение, почти като дежавю. Но както винаги смисълът отново му се изплъзна.

14.

Флоренция, 9 май 1410

Беше настъпил третият час след залез, когато двамата мъже и техните слуги се срещнаха при портата Сан Миниато, в източната част на Флоренция. Козимо пристигна възседнал сив скопен кон, придружаван от трима ездаци, негови слуги, закачулени и увити срещу необичайния за сезона нощен студ. Николо Николи, яхнал бяла кобила, беше заменил обичайната си червена тога в името на дискретността и носеше зелено палто и незабележима черна шапка. От срещата в дома му бяха минали шест дена и през това време той и Козимо тайно бяха подготвили всичко необходимо за пътуването, което щяха да предприемат.

— Ще тръгнем към Фиезоле и там ще прекараме нощта — обясни Николи. — Дотам е само една левга, но искам да сме сигурни, че никой няма да ни види.

Николи ги поведе през портата и след това по пътя, който вървеше покрай градските стени. Оттам поеха на североизток по широкия път, заобиколен от гъста гора, простряла се докъдето окото можеше да види.

Пътят беше пуст, но пътуванията винаги бяха опасни. Джебчии и бандити преживяваха добре, дебнейки безгрижните граждани, дръзнали да останат извън градските стени. Тези хора нямаха задръжки, прерязваха гърла за няколко монети и често събличаха трупове голи, за да изкарат по още някоя пара.

Но групата им беше внушителна по големина, а Николи беше не само човек, който знаеше как да се държи в сражение, но и сякаш разполагаше с шесто чувство за близка опасност, притежаваше инстинктите на следотърсач и надушваше и най-лекия полъх на неприятности.

Отне им само час, за да стигнат до Фиезоле, малък древен град, който беше преминал във владение на Флоренция още преди векове. Беше станало още по-студено и мракът вече беше пълен, а и беше

започнало да вали. Когато стигнаха до портата, преживяха първата си изненада. Пазачът отказа да отвори решетката и разговаряше само с викове през дъбовата порта.

— Какво ви води насам в този час? — провикна се той.

— Тръгнахме от Флоренция по работа.

— Каква работа?

— Това засяга само нас — отсече Козимо.

— Не може да влезете в града тази нощ. Чухме за чума на по-малко от час езда отгук. Заповядано ми е да държа вратата залостена и да не пускам никого вътре.

— Ние сме търговци от града и сме здрави. Не представляваме опасност.

— Аз изпълнявам дадените ми заповеди — избоботи твърдо и решително гласът.

Козимо се обърна към Николи.

— И сега какво?

— Можем да продължим до Борго Сан Лоренцо. Ще стигнем там, преди да съмне. Началото е доста злокобно.

— Вратарят няма да отстъпи.

— И аз мисля така.

— Какво ще кажеш за стария амфитеатър? — внезапно се сети Козимо. — Спомням си, че под местата за зрителите имаше помещения. Там ще сме на сухо и в безопасност.

След още няколко минути езда те започнаха да различават острите очертания на амфитеатъра на фона на нощното небе. Заобиколиха източната му страна и навлязоха в приземната част, близо до мястото, откъдето някога изпълнителите са се качвали на сцената. Околността изглеждаше напълно пуста и беше тихо като в гроб. Измокрени от несекващия дъжд, те слязоха от конете и ги завързаха. Козимо поведе групата към елипсовидната част за зрителите.

Това беше древно и някога почитано място, построено преди повече от хиляда години, когато Рим се е наслаждавал на зенита на своята слава. Актьори и изпълнители от всички краища на империята бяха идвали тук да изнесат представления. Императори и благородници са подтиквали публиката да избухва във френетични ръкопляскания, ако боговете били благосклонни към изпълнението. Козимо беше посещавал останките като дете и бе проучвал подобните

на пещери помещения, които лежах под каменните пейки за зрителите. Тук актьорите са се преобличали и са се настанявали цирковите трупи със своите лъвове и маймуни. Тук са спели и робите, които осигурявали работата на амфитеатъра и управлявали огромните механически устройства, използвани за вдигане на сложните декори. Това беше лабиринт от помещения и коридори, сега голи и безжизнени, но с малко въображение човек все още можеше да чуе гласовете на отминалото хилядолетие, радостните викове на хилядите насядали по каменните пейки на амфитеатъра и стенанията на изтощените роби. С още малко въображение човек можеше да подуши животните и тежката миризма на кръв.

Козимо бутна вратата и те влязоха в един широк коридор. От двете му страни бяха наредени малки тъмни стаи. Той запали фенера, повесен в единия край на пръчка, и го подаде на Николи. Плъхове побягнаха от кръга светлина, облял пътниците.

— Е, тук няма удобствата, на които си свикнал, Николо — пошегува се Козимо, — но поне е сухо.

Слугите бяха изпратени обратно при конете, за да ги нахранят и да донесат постелките и завивките. Двама от тях поеха първата стража, докато останалата част от групата се опита да се настани толкова удобно, колкото твърдите камъни позволяваха. Намериха стар фенер, закачен на ръждясала скоба в стената, напълниха го с масло, сложиха за фитил парче плат и го запалиха.

Козимо нямаше никаква представа колко е часът, когато го събудиха писъците, носещи се от коридора. Близо до ухото си чу съсъка на стомана, когато Николо с едно-единствено ловко движение извади сабята си и скочи на крака. В сумрачната кафеникава светлина, заливаща помещението, той първо не можа нищо да различи, но след това чу тежко дишане. На прага се появи бяло като мрамор лице. Беше един от пазачите.

— Вълци — изхърка той и падна по лице. Козимо и Николи клекнаха до него. Гърбът на мъжа беше раздран и просмукан с кръв. През раздраната туника се виждаше разкъсаната плът.

Преди да успеят да стигнат до вратата, две черни сенки се появиха на прага. Козимо успя да зърне блестящите бели зъби и

червеното на повесения език. Николи реагира с бързината на светкавица. Чу се свистенето на закалената стомана, след това противно жвакане, когато Николо уцели гърлото на животното, преряза го, измъкна сабята и толкова силно я заби в устата на другия вълк, че тя излезе от тила на звяра.

Козимо беше извадил сабята си и се втурна подир Николи, който беше хукнал към вратата.

— Останете тук — кресна той на невъоръжените слуги, — и залостете вратата!

Николи измъкна факлата от халката на стената и тръгна по коридора. Пред тях той правеше завой и оттам започваше проходът, който водеше навън. Николи пое напред, стъпвайки тихо с гръб, притиснат към студената каменна стена. Надникна зад ъгъла и изведнъж се втурна напред.

Вторият пазач беше мъртъв и лежеше по гръб на пода с разперени крайници. Едната му ръка лежеше полуизядена на около метър от трупа. Един вълк се беше навел над лицето му и го гризеше. Когато Николи се появи, хищникът вдигна поглед. Очите му бяха жълти, а козината, изцапана с кръв, на муцуната имаше дълбок белег, който се спускаше от окото до долната челюст. Животното вдигна огромната си глава и издаде смразяващ кръвта вой. Иззад една колона от лявата им страна изскочиха още два вълка.

— Гръб до гръб! — изкрещя Николи. — Действай!

Козимо се подчини мигновено. Николи замахна с факлата в лявата си ръка и описа голям оранжев полукръг. Сабята в дясната му ръка проблесна на жълтеникавата светлина.

Животното, което поглъщаше слугата, реагира първо. То се хвърли право към гърлото на Николи. Задните му крака още не се бяха отделили от пода, когато сабята се стовари върху главата му, разсичайки черепа на две. Вълкът падна мъртъв, а огромните му лапи изплющяха върху каменния под.

Вторият вълк беше улучен от Козимо с кос удар. Острието срязва бузата на хищника, извади лявото му око и направи дълбок прорез в муцуната. Звярът се стовари на пода и се загърчи в агония, преди Козимо да пристъпи напред и да го обезглави.

Третият вълк, единият от двата, които бяха изскочили от една от стаите надолу по коридора, внезапно се нахвърли върху Козимо.

Николо се обърна точно навреме, за да види проблясването на белите кучешки зъби и едрото черно тяло, полетяло във въздуха. В същия миг чу ужасения вик на Козимо. Той замахна решително и със свършена точност разцепи главата на животното.

Козимо се отпусна на едното коляно, от ръката му струеше кръв, а по лицето му се стичаше пот. Николи разкъса останките от ръкава на приятеля си, след това откъсна дълго парче плат от туниката си и превърза раната.

— Извадил си късмет, защото не е много дълбока — рече той, докато помагаше на Козимо да стане. — Повикай слугите. Аз ще наблюдавам тунелите.

Няколко минути по-късно Козимо се върна с ужасените мъже и багажа и Николи поведе групата, размахвайки запалената факла пред себе си.

Два от конете бяха мъртви, други два бяха изчезнали, но след няколко минути успяха да намерят останалите животни и да ги успокоят. Взеха решение двама от оцелелите слуги да се върнат пеша във Флоренция. Ръката на Козимо беше престанала да кърви. Единодушно решиха, че няма смисъл да се опитват отново да убеждават вратаря на Фиезоле да ги пусне вътре. Щяха да продължат за Борго Сан Лоренцо, където Козимо можеше да получи медицинска помощ и да обсъдят подробно положението си.

Качиха се изтощени на конете и поеха обратно към главния път на север, потъвайки отново в пустошта.

Когато приближиха малкия градец Борго Сан Лоренцо, слънцето започна да изгрява. При градската порта нямаха неприятности и те се бавиха само толкова, колкото беше нужно да се почисти раната на Козимо и да се превърже както трябва. Междувременно изпратиха двама слуги с торба монети, за да намерят отпочинали коне. Преди още жителите на града да се заловят с ежедневните си занимания, ездачите бяха отново на седлата и поеха по пътя в североизточна посока.

Пътуваха, следвайки извиващия се покрай границите на Тоскана път, и навлязоха в Романя. Козимо се чувстваше необичайно въодушевен. Фактът, че с едно вдигане на рамене отхвърли

задълженията си и заряза ролята на покорен син, не го тревожеше. Чувстваше се възбуден от пътуването и развълнуван от вероятността за други приключения. Припомни си многото пъти, когато на лов с оръжия или соколи язدهа по цял ден с Николо и Амброджио Томазини в горите около Флоренция.

Беше ужасно горещо, слънцето жареше от ясното синьо небе. Една левга след Борго Сан Лоренцо пътят започна да се изкачва към хълмовете. От време на време ставаше опасен заради дълбоките урви, които се спускаха от двете му страни. Денят започна да избледнява и сенките да се удължават, когато за първи път успяха да зърнат Брисигела, градче, разпиляно по три високи върха. Острите кубета на покривите се издигаха над линията на дърветата подобно на почернелите кости на огромно мъртво чудовище, издъхнало преди векове.

Когато стигнаха до странноприемницата в края на града, вече бяха без сили. Настаниха ги в една стая с два сламеника за благородниците, а каменният под щеше да послужи за ложе на слугите. Козимо и Николи решиха да се поразтъпчат и да подишат планински въздух, преди да си легнат.

Брисигела беше малък, но преуспяващ град, замогнал се много по време на последните бурни времена. Едно столетие по-рано един благородник беше изградил кула на най-южния връх и градът постепенно започнал да се разраства около нея. На втория връх се издигаше крепост, докато върху най-източния имаше параклис на Светата Дева. Наоколо се мяркаха малко хора и когато двамата прекосиха главния площад и поеха по една пленителна павирана улица, известна като Виа дели Асини, се оказаха сами и само ехото от техните стъпки им правеше компания. Луната грееше ярко от безоблачното небе.

— Кози, как се чувстваш? — попита Николи, докато крачеха бавно по неравния път, а каменният покрив на галерията се спускаше ниско над главите им.

Козимо се обърна към него и се загледа внимателно в лицето му, огряно от лунната светлина.

— Защо питаш?

— Аз не оставих нищо, но ти...

— Николо, забрави ли, че идеята беше моя? — Той замълча и загледа една млада майка, която прибираше малкото си дете в къщата пред тях. — За баща ми парите и търговията са всичко на света. Но не и за мен. Обаче може би става дума за нещо по-дълбоко. Вероятно тази нужда е моят начин да отрека смъртта.

— Да добиваш знания е благороден стремеж, но никой не може да избяга от неизбежното.

— Вероятно не, но е като при любовта. Любовта ми към Контесина е моят начин да предизвикам смъртта. Зная, че един ден всички ще станем на прах, любовниците ни ще ни напускат и забравят и ще умрат точно както и ние. Но като обичаме някого, ние изразяваме позиция. Търсенето на познания и разкриването на една тайна е същото. Те ни позволяват да кажем: аз съм човек и имам някаква стойност на този свят.

— На мен това ми звучи богохулно.

— Може би е така, но това е положението.

Те решиха да се върнат по пътя през галерията обратно в странноприемницата, когато чуха шум зад гърбовете си. Като се обърнаха, видяха към тях да се приближава млад мъж. Той носеше кожен елек и ботуши за езда. На лявата страна на гърдите му се виждаше гербът на Медичите — пет червени топки върху златен щит и чифт кръстосани ключове като фон. Козимо въздъхна.

Младият мъж се поклони отсечено и му подаде стегнато навит свитък.

— Господарю Козимо, казвам се капитан Винсенте Ораторе от охраната на баща ви. Извинявам се, че ви безпокоя по това време. По заповед на баща ви яздих дълго и бързо от Флоренция. Моят господар ви праща това съобщение. Той би искал незабавен отговор.

Козимо счупи печата и започна да чете писмото.

Синко,

Дълбоко съм натъжен от твоите действия. Първо решавах да избягам, за да последвам своята муза, и нещо по-лошо, не си сметнал за нужно да разговарям с мен за своето решение. Майка ти и аз се безпокоим силно за

твоята безопасност. Ако се върнеш сега у дома, ще забравя, че си извършил тази простъпка. Моля те, в името на майка ти, не ни разочаровай!

Козимо се облегна на каменната стена на галерията и се загледа над върховете на хилядите маслинови дръвчета, които приличаха на сенки в мрака. Небето се беше покрило със звезди. Докато гледаше втренчено издигация се над него небосвод, той изведнъж се сети за нещо прочетено, еретически текст, със сигурност съчинен от някой луд. Авторът говореше за безкрайност, за пространство, което продължава все нататък и нататък, и за това, че звездите са слънца като нашето. Слънца, които са толкова далече, че ни изглеждат като глави на топлийки в безкрайната вселена. Странното беше, че на него тази идея му харесваше. Искаше да бъде малка рибка в голямо езеро, защото щеше да има място да порасне. После се обърна към капитан Ораторе, знаеше точно какъв отговор ще прати на баща си.

15.

Венеция, днес

Еди и Джеф си бяха приготвили късна закуска в апартамента му. Днес беше свободният ден на Мария, а Роуз цяла сутрин отказваше да излезе от стаята си. След като се върна от палацото на Роберто, Джеф почти не я беше виждал. Докато раздигаха остатъците от истинската английска закуска, звънна телефонът.

— Рано тази сутрин ми хрумна — започна без предисловие Роберто, — че трябва да разширим малко хоризонта си. Който и да стои зад убийството на Антонио и опита за отвлечането ни, следва същата следа като нас. Трябва да погледнем случващото се от друг ъгъл. Онзи човек, който дойде да разговаря с теб?

— Марио Спорани? Напълно го забравих, а му обещах да му се обадя в хотела. Отседнал е в „Бехер“.

Когато го чу да споменава името на Спорани, Еди вдигна очи и го изгледа въпросително.

— Искаш ли да се срещнем там?

— Не, Роберто, тази сутрин наистина не мога. Обещах на Роуз...

— Разбира се, Джеф. Не искам да заставам между баща и дъщеря. Еди стана ли?

— Да, ще ти я дам.

— Здравсти.

— Добро утро. Отпочина ли си добре?

Тя се засмя.

— Спах като покойниците на Сан Микеле.

— За малко наистина да свършим като тях — отговори Роберто. — Е, какво предпочиташ? Да обикаляш галерии и музеи с Джеф или да тръгнеш по следите с мен? Плюс обяд в „Грити“, когато ни писне да се правим на детективи?

— Трябва да си помисля — засмя се Еди и направи гримаса на Джеф, който въртеше очи.

Настроението на Роуз от вчерашния следобед не се беше подобрило. Когато пресичаха площад „Сан Марко“, Джеф усети направо физически бремето на мълчаливото ѝ негодувание, но нямаше ни най-малка идея как да я накара да говори. Първата им спирка беше в базиликата „Сан Марко“, на пет минути пеша от апартамента. Роуз беше идвала тук преди, но тогава бе прекалено малка, за да я оцени. Сега нещата стояха другояче. През изминалите две години сякаш беше узряла с десет и не за първи път Джеф изстена безмълвно при мисълта какви ли вреди е нанесло настървеното скъсване между него и майка ѝ. Докато я гледаше как зяпа нацупено гробовете и великолепия сводест таван, започна да му просветва на какво се дължи мрачното ѝ настроение. Всичко беше наред, докато не се появи Еди. Нима Роуз си въобразяваше, че... Беше му толкова лесно да си мисли, че всичко е наред с дъщеря му, че е успяла блестящо да се справи с травмата от последните години, но как би могъл да знае със сигурност? Всички търпяха по някоя скрита болка. Защо при Роуз да е различно?

При олтара започнаха да разглеждат богатата каменна украса и забележителните мозайки, изобразяващи как през девети век тялото на свети Марко било откраднато от венециански търговци и донесено в града.

— Базиликата е построена специално, за да подслони костите на светеца — заговори Джеф, в опит да събуди малко интерес.

Роуз вдигна рамене.

— Какво толкова специално има в куп стари кокали?

Джеф се усмихна.

— Да, схващам какво имаш предвид. На нас ни се струва глупаво, но преди хиляда години са отдавали голямо значение на подобни неща.

— Не разбирам как са могли да бъдат сигурни, че това наистина са костите на свети Марко?

— Фактически не са могли, но са искали да вярват, че не са сбъркали. Освен това не е имало начин да се докаже противното.

Тя отново вдигна рамене.

— Повечето реликви са били фалшификати, но търговията с костите на светци и други свети люде е процъфтявала. Във Византия дори се провеждали търгове. Нещо като ибей от първото хилядолетие.

Роуз пусна лека усмивка.

Джеф въздъхна.

— Ела, смятам, че трябва да поговорим.

Прекосяха базиликата, следвайки тълпата, завиха надясно и влязоха в хаоса от улички откъм северната част на „Сан Марко“, минаха покрай бутиците с дизайнерски дрехи и магазинчетата за сувенири и стъклените дрънкулки, произвеждани масово в Мурано. Оттам поеха обратно към Рива дели Шиавони, бреговата линия на лагуната, близо до двореца на дожите. Когато стигнаха до водата, седнаха на високата стена. Сега водата в канала се плискаше под краката им и те започнаха да зяпат гондолите, които се полюшваха върху вълните.

— Добре — подхвана нежно Джеф, — ще ми кажеш ли за какво е всичко това?

— Кое?

— Роуз, моля те.

Неочаквано тя вдигна очи.

— Тази жена.

Джеф я погледна неразбиращо.

— Гаджето ти, Еди.

— Гаджето? О, значи това е причината.

— О, татко, моля те, не ме подценявай. Зная всичко за теб и нея. Знам го от много отдавна.

Джеф поклати глава и се усмихна.

— Не се дръж покровителствено с мен! — избухна Роуз.

— Роуз, моля те, престани. Просто престани. Приела си нещата погрешно. — Той я сграбчи за рамото и тя се обърна към него с разкривено от ярост лице.

— Така ли?

— Да, така. С Еди сме приятели. И винаги сме били такива.

— Не това чух.

— От кого? О, разбирам...

— Тя ми разказа всичко.

— Виж, каквото и да ти е разказала майка ти, просто не е истина.

— Тя ми каза, че ти си разрушил брака ви, защото си имал връзка с Еди.

Джеф не знаеше какво да каже. Той загледа дъщеря си, без да каже и дума, а тя внезапно разбра напълно ясно, че е била лъгана.

— О, тате — протегна ръце към него Роуз. Джеф я придърпа плътно до себе си и за миг се върна обратно във времето, когато Роуз беше малка и плачеше на рамото му след падане от колелото или уплашена от кучето на съседа. Той се дръпна назад и погледна лицето ѝ, големите влажни очи, пълните ѝ устни. Испита невероятен гняв срещу лъжливата кучка, която му беше някога жена. Та тя нямаше никакви задръжки. Беше лъгала и мамила по време на брака им и сега... Трябваше да потисне горчилката, или поне за момента. Той прегърна Роуз и те останаха известно време така, потънали в мълчание, загледани в пътническите корабчета.

— Защо мама лъже така? — попита Роуз.

Това не беше въпрос, на който можеше да отговори. Джеф погледна дъщеря си и направи съзнателно усилие внимателно да подбере думите си.

— Е, предполагам, че майка ти не е могла да приеме вината, която е изпитвала. Роуз, всички сме хора. Майка ти и аз бяхме изложени на голям натиск. Беше болезнено както за нас, така и за теб. Може би е сметнала, че това е най-лесното. Наистина не знам... — думите му останаха да висят във въздуха.

— Защо изобщо се разделихте с мама?

Джеф си пое дълбоко дъх.

— Трябва да знаеш, че човек трудно приема изневярата. След подобно нещо връзката вече не може да е същата. — Той я погледна настойчиво. — Всичко наред ли е? Имам предвид у вас.

— С мама? О, да. Но не е както преди.

— Знаем. Съжалявам, скъпа.

Те отново потънаха в мълчание. След известно време Роуз попита:

— Липсва ли ти?

— И на мен ми липсват някои неща от миналото. Точно както на теб.

— Не харесвам твърде Каспиън.

— Така ли?

— Опитва се да ми казва какво да правя. Мисли се за мой баща — тя нарочно се вторачи във водата.

— Е, сега той ти е нещо като пастрок и съм сигурен, че ти иска само доброто.

— Тате, нали се забавлявахме от време на време? Обичах да идвам тук по време на по-дългите уикенди и през ваканциите. Ти, аз и мама. Двамата ме взимаште от училище и отивахме право на летището. През онези дни никога не успях да се съсредоточа върху домашните. Когато пристигахме тук, хващахме водно такси от летището „Марко Поло“. Първата гледка към „Сан Марко“, когато прекосявахме лагуната, винаги беше вълнуваща.

Тя не вдигна очи към него, а продължи да гледа втренчено във водата. Накрая промълви:

— Помниш ли скривалището?

— Разбира се.

Когато Роуз беше на пет, той и Имоджин смениха обзавеждането на апартамента на „Сан Марко“. Строителите направиха специално малко помещение за Роуз. Скрито в единия край на апартамента, в него се влизаше през тайна врата от най-малката спалня. Тя много го обичаше.

— Все още си е там — добави Джеф. — Ще го запазя завинаги.

Внезапно Роуз избухна в сълзи и го прегърна през врата. Той я остави да си поплаче, като я галеше нежно по косата.

Няколко мига по-късно тя се откъсна от него, изведнъж почувствала се неловко, но сълзите продължаваха да се стичат по лицето ѝ. Той повдигна леко брадичката ѝ с пръст и я целуна по челото. След това избърса сълзите от бузите ѝ с опакото на ръката си.

Тя се насили да се усмихне.

— Зная със сигурност от какво имаме нужда в момента — решително заяви той, докато дърпаше Роуз да се изправи на крака.

— От какво?

— От огромен троен сладолед с парченца шоколад плюс всички екстри. А най-хубавото е, че знам къде има.

Току-що бяха излезли от сладоледения салон, когато мобилният телефон на Джеф започна да звъни.

— Здравсти, Еди — каза той, когато разпозна телефонния ѝ номер на екрана.

— Джеф — тя звучеше развълнувана, — веднага щом можеш, трябва да дойдеш тук.

— Аз съм на разходка с Роуз, забрави ли?

— Знам.

— Всъщност, къде си?

— В хотелската стая на Марио Спорани. Моля те, ела веднага... сам.

Той погледна към Роуз, която закръгли устни в безмълвно съгласие.

— Добре — рече Джеф уморено в телефона. — Ще бъда там след петнайсет минути.

Джеф изпрати Роуз до апартамента и след това забърза към хотела на Спорани. „Бехер“, който се намираше на Кампо Сан Фантин, беше среден клас хотел с малко занемарена външност и доста клаустрофобичен. Входната врата беше открехната. Във фоайето имаше шестима униформени полицаи. Единият разговаряше със служителя зад рецепцията и си водеше подробни бележки в малко тефтерче с кожени корици. Други двама преглеждаха документите, струпани на лавиците по задната стена на рецепцията. Четвърти стоеше до вратата на асансьора, а останалите двама се въртяха около подножието на тясно стълбище. Джеф се приближи към единия от полицаите пред стълбището.

— Какво става?

— А вие кой сте?

— Джеф Мартин. Получих обаждане по телефона да се срещна с приятели тук.

— Съжалявам, господине, но никой не може да се качва.

Джеф точно се готвеше да възрази, когато от първата площадка се чу глас:

— Пусни го да се качи.

Джеф започна да взима стъпалата по две наведнъж. Алдо Кандоти го посрещна пред стая №6. Вратата се отваряше към тесен мрачен коридор, от който се влизаше в стаята.

— Какво се е случило? — попита той Кандоти.

— А аз се надявах, че вие и вашите приятели ще ме осветлите по въпроса, господин Мартин — отговори той и постави ръка на кръста на Джеф, побутвайки го лекичко да влезе.

От тесния прозорец с изглед към задния двор, застлан със сиви, мокри от водата плочи, която извираше от спукания канал, влизаше слаба светлина. Стаята беше препълнена. Близко до прозореца бяха застанали Еди и Роберто и разговаряха с двама униформени мъже. До тясното легло беше оставена носилка на колелца. Върху нея лежеше тяло, покрито с чаршаф, но Джеф зърна снопче бяла коса, което се показваше под него. След това забеляза парче разръфано въже, увиснало на голяма кука, забита високо на стената над вратата на банята. На пода, близо до леглото, беше изправен стол.

Джеф усети гадене и отстъпи назад, когато фелдшерите едва не минаха с количката по краката му. Мъжете ловко я завъртяха край острия ъгъл и поеха по тесния коридор, отвеждащ към стълбищната площадка, и бързо изчезнаха от погледа му.

Еди прекоси стаята, хвана Джеф за ръка и го поведе към другия край. Той успя за миг да зърне отражението си в огледалото на евтината тоалетна масичка, опряна в стената. Беше много блед. Подът бе осеян с дрехи и документи. Куфарът на Спорани стоеше изправен на тясната си страна, а всички неща от гардероба бяха разхвърляни по пода. В края на леглото лежеше калъп сапун, на пода се търкаляше строшена бутилка бренди, а стъклата бяха пръснати по износения шарен мокет. Стаята вонеше.

— Смятат, че Спорани е мъртъв от най-малко двацет и четири часа — тихо обясни Еди. — Роберто и аз дойдохме да се срещнем с него. Човекът на рецепцията ни каза, че не го е виждал от вчера сутринта. Той ни доведе тук. Когато никой не отвори, използва резервния ключ. Веднага извикахме полицията.

Роберто гледаше настойчиво Кандоти.

— Господин заместник-префект, имате ли някаква представа кой може да е извършил това?

Кандоти даде знак на двамата полицаи да излязат. Когато напуснаха стаята, той започна да крачи между леглото и стената с бавни стъпки и ръце, скръстени на гърба.

— Господин Арматовани, Роберто — отговори той, — започвам да се тревожа за теб и твоите приятели. Смъртта изглежда ви

преследва. От колеги във Флоренция научих, че доктор Грейнджър може да е свидетел на убийство в параклиса на Медичите.

— Аз не съм свидетел... — възкликна Еди, но Кандоти вдигна ръка.

— Моля, никого не обвинявам. Просто казвам, че където се появите, хората започват да умират.

— Убитият във Флоренция беше мой чичо.

— Зная това.

— Какво точно искаш да кажеш? — попита Роберто с необичайно твърд тон.

— Нямам достатъчно хора, за да разпитам теб и твоите приятели както трябва — продължи Кандоти. — Освен това нямам доказателства, които да свързват някого от вас с внезапните смъртни случаи, които сега запълват работното ми време. Роберто, познавам те от много години, познавах много добре и баща ти, но те моля да не злоупотребяваш с нашите взаимоотношения. Ако има нещо, което да свързва смъртта на професор Макензи, твоя шофьор Антонио Чатони и Марио Спорани, аз ще го науча. Смятам, че ще е по-добре за теб и твоите приятели — той стрелна очи към Джеф и Еди, — ако решите да ме посетите. Знаеш къде можеш да ме намериш. — Той се завъртя на пети и излезе от стаята.

Миг по-късно двамата униформени полицаи се върнаха, за да ги съпроводят надолу по стълбите.

Роберто седна между Джеф и Еди на дървената маса в задната част на бар „Венис“, малка тиха винарна близо до хотел „Бехер“. Той плъзна чаша червено към Еди и едната от двете пино гриджо към Джеф.

— Аз наистина не смятам за разумно да кажем всичко на Кандоти — заяви той.

— Не, разбира се — бързо кимна Еди. — Роберто, той може да е стар приятел на вашето семейство, но от него ме побиват тръпки.

— Подозирах, че Спорани знае много повече, отколкото ми съобщи — замислено рече Джеф и отпи глътка вино.

— И състоянието на стаята — подхвърли Роберто. — Защо някой ще потроши всичко, преди да се обеси? Вероятно

съдебномедицинският екип на Кандоти ще намери някои полезни следи, но ние няма да научим за тях. Това е сигурно, но все пак разполагаме с малко предимство пред полицията. — Роберто извади нещо от джоба си и го остави на масата. — Аз прибрах това, преди да пристигнат хората на Кандоти.

Беше моментална снимка, направена в хотелската стая. На нея Спорани държеше в лявата си ръка правоъгълна бяла картичка, приблизително с големината на снимка. В дясната ръка стискаше странен, приличащ на писалка предмет, с който сочеше към картичката.

Еди плесна с ръце.

— Кога успя?

— Когато излезе с мъжа от рецепцията и се обади на Джеф, останах за няколко минути сам. Сложих си ръкавиците и набързо прерових нещата му. Това беше в джоба на сакото. Който го е убил, е пропуснал да го пребърка.

— Какво е това в дясната му ръка? — Джеф взе снимката.

— Виждаш ли какво пише отстрани?

— Penna Ultra Violetto? Това е нещо като играчка. Помня, че преди години и Роуз имаше такава. Но какво...

— Казва ни да използваме ултравиолетова светлина. Тези моливи играчки карат невидимото мастило да се покаже, нали? — Еди се изправи.

Роберто пресуши чашата си и също стана.

— Сега се връщам.

Всъщност му бяха нужни двацет минути. Когато се върна във винарната, стовари на масата някакъв предмет в яркорозово и виолетово.

— Трябваше да обиколя четири магазина за играчки, докато намеря тази простотия!

Приличаше на дебел флумастер за десетгодишно момиченце, но когато Еди го взе и завъртя долния му край, на повърхността на масата се появи кръг розова светлина.

— Страхотно — усмихна се тя.

— Джеф, ще ми дадеш ли снимката? — попита Роберто.

Той я извади от джоба си и я сложи с лицето върху масата. След като доближи молива на няколко сантиметра от снимката, Роберто го

включи и в средата се показаха два ситно изписани реда:

msporani.com.it
Thethreeofus

На връщане към палацото на Роберто се отбиха да вземат Роуз. Не искаха да рискуват. Някой се беше опитал да ги убие. Беше очевидно, че Марио Спорани е убит, може би от същия човек. Роуз беше доволна, че може да гледа телевизия в гостната, докато тримата възрастни се събраха в библиотеката.

Еди и Джеф застанаха от двете страни на Роберто, който седна зад своя „Макинтош“ и набра интернет адреса, изписан на гърба на снимката. Миг по-късно изскочи искането за парола. Той набра „Thethreeofus“ и на екрана се появиха две папки, наименувани просто „1“ и „2“. Когато натисна върху папка 1, се появи файл, наречен „Бележки“. След като го отвори, се показа текст на италиански. Роберто започна да превежда на глас.

БЕЛЕЖКИ:

Козимо де Медичи: От дневника научих много малко. Знам, че Козимо е предприел пътуване на Изток през 1410 година; местоназначение: Гърция или Македония. Зная, че там е намерил нещо много важно, но остава загадка какво точно.

Контесина де Медичи: Съпругата на Козимо. Ходила е на Сан Микеле скоро след смъртта на мъжа си. Смятам, че е било, за да разговаря с учениците на отец Мауро и да им поръча да нарисуват карта.

Джордано Бруно: През 1592 великият мистик и окултист е прекарал известно време във Венеция и Падуа. Пътувал е из Европа и трябва да е чул нещо важно за Козимо де Медичи и неговия кръг. Мисля, че във Венеция е създал група, за да скрие тази информация, така наречената Тайна на Медичите. По някакъв начин групата на Бруно е свързана с ранните розенкройцери, по онова време много

известна в Европа окултна група. Почти съм сигурен, че Бруно е бърникал следата, оставена от Контесина, и е създал втора. Тя се намира в градските архиви и представлява интригуващо четиво.

Параклисът на Медичите: Центърът на всичко. Смятам, че там има нещо, но не зная какво е то. Тайните във Венеция водят до тайните във Флоренция, които водят до тайните... къде? Македония? Става дума за нещо много важно. Достатъчно важно, за да вършиш убийства.

— Джеф, ти излезе прав. Той е бил на няколко крачки преди нас — викна Еди. — Знаел е нещо за тайната, която оставените следи са пазели.

— В това има логика. Намирането на дневника на Козимо де Медичи преди повече от четирийсет години е променило живота на Спорани. Очевидно, намереното е много важно. Защо иначе някой ще праща двама биячи, които са го заплашили, че ще избият семейството му?

— Значи смяташ, че през цялото време се е опитвал да разкрие тайната?

— Защо не?

— Аз си мисля, че Спорани е следвал същата следа като нас — отбеляза Роберто. — Той не е разполагал с плочката, открита във Флоренция. Всъщност, той дори не е знаел за съществуването ѝ, но някак си е научил за картата на Мауро.

— Откъде?

Роберто вдигна рамене.

— Джеф, както сам каза, след като Спорани е намерил дневника на Козимо в криптата, животът му се е променил. Той очевидно се е заел с проучвания и е тръгнал по следа, която го е убедила, че жената на Козимо е идвала във Флоренция през 1464 и е повикала учениците на Мауро. От това трябва да е направил заключение, че е оставила в „Сан Микеле“ следа, за да опази скрито онова, което той нарича Тайната на Медичите.

Джеф кимна.

— Да, но я почакай малко. Козимо умира през 1464 година, а следата насочва към моста „Риалто“, който е завършен през 1591.

— Значи — обади се Еди — или сме разбрали следата напълно погрешно, или стихът, който прочетохме в библиотеката на „Сан Микеле“, не е оригинален.

— Не смятам, че сме разбрали погрешно следата — възрази Роберто. — Просто тази история не е недвусмислена, както изглежда на пръв поглед. Контесина може наистина да е посетила учениците на Мауро и да е оставила следа, но след години Джордано Бруно научава за тайната, обгърнала Козимо де Медичи. Той организира група, която да защитава тази тайна, независимо каква е. По някаква причина се заема да подмени следата, оставена от Контесина, поне според Спорани следата на Бруно води до друга, също нарочно създадена от него.

— Защо му е на Бруно да прави това? Защо ще я променя? — попита Еди.

— Това е типично за него. Джордано Бруно е бил изключително самовлюбено копеле. Смятал се за нещо като пророк и обичал да мисли за себе си като за създател на нова религия. Планирал да я разпространява, когато го хванали във Венеция. Изобщо не ме изненадва, че се е набъркал. Вероятно се е наслаждавал на мисълта, че е надцакал Медичите.

— Тогава какво всъщност ни казва Спорани? — попита Джеф.

— Съдържа се в частта за Бруно. Ако Спорани е знаел за следата от Сан Микеле, щеше да разполага със същия стих като нас. Той казва, че Джордано Бруно е бърникал следата и е оставил втора. Очевидно тази в „Сан Микеле“ е негова. Подказва ни го времето. Мостът „Риалто“ е завършен през 1591. Скоро преди Бруно да дойде във Венеция. Знаем, че това е така, защото през май 1592 е арестуван тук и съден от Инквизицията.

— Значи сме сбъркали, когато сме посетили моста — прекъсна го Джеф. — Следата се съдържа в градските архиви.

— Тя е „скрита там с линии отвъд водата, зад ръката на архитекта“ — цитира Еди. — Сигурно има предвид рисунките на архитекта. Колко хитро!

— А плочката в камъка на моста е зелен хайвер — Джеф погледна часовника си. — Дали архивът работи още?

— Не ни трябва — каза Роберто. — Мисля, че Марио Спорани е нашият ангел хранител и вече е свършил това вместо нас. — Той се върна към архива на Спорани и отвори папката, наименувана простичко „2“. Когато кликна върху нея, се показаха два нови документа. Това бяха сканирани пергаментови листове, покрити със ситно изписан текст. Под всеки имаше набрана разпечатка на италиански и английски. Първият документ започваше така:

Петък, 2 май, лето Господне 1592
Палацо Мочениго, Кампо Сан Самуеле.

Аз съм Джордано Бруно, наричан от мнозина Ноланеца. Това е предназначено за братята Последователи и съдържа моята история.

Сега се намирам в къщата на благородника Джовани Мочениго, един доста неприятен тип. Противно на здравия разум, се оставих на Мочениго да ме убеди да се върна в Италия. В продължение на години бях преследван от римската Инквизиция. Мочениго, моят покровител с благородна кръв, ми обеща защита, но аз знаех, че силите, надигнали се срещу мен, се готвят да нанесат смъртоносен удар и моите дни на свобода вече се броят на пръсти. Страхувам се, че няма да си тръгна жив от Венеция. Мочениго пожела да изучи тайните изкуства, в които съм вещ, както съм доказал в много от моите възторжено приемани трудове. Но сега този човек, който няма ум за херметичните изкуства и се оказа измамник, ме е затворил тук, в своя дворец, а градските порти са поставени под наблюдение. Враговете ми чакат да направя опит да избягам.

Това е послание до бъдещето, послание на надеждата.

Преди двайсет години попаднах на един смайващ документ. Подробностите за това как се сдобих с него няма да се отразят добре на името ми, но се налага да разкажа всичко. Спечелих това съкровище при игра на карти в задната стая на една кръчма във Верона. Моят противник беше изгубил всичките си пари и настояваше, че

пергаментът, който ми предлага, е истинска антика и че е писан от личност като Контесина де Медичи, съпругата на великия флорентински управник Козимо Старши. Първоначално сметнах, че пергаментът няма никаква стойност. Едва не го хвърлих в лицето му, но когато го разгледах по-внимателно, той ме заинтригува и аз го приех за залог.

По-късно успях да проуча документа много подробно. Той представляваше част от лично писмо, което наемваше за някакво голямо съкровище. В края имаше гатанка, дълга два реда. Първоначално следата изглеждаше безсмислена, но аз постепенно успях да разбера част от нейното значение и това откритие ме доведе във Венеция. По-точно в дома на монасите от „Сан Микеле“, на Острова на смъртта. Там намерих карта, която монасите много почитаха. И отново след значителни усилия и използвайки всичките си познания, открих още една следа. Оказа се стих, който ме отведе до следващия етап.

Но всичките ми усилия бяха напразни. Макар че беше истински, документът водеше само до сляпа улица. Следата в писмото и втората, която открих в „Сан Микеле“, ме отведоха до гробница в центъра на острова. Там с помощта на моя доверен слуга Албертус изкопах голяма кожена касетка. Вътре имаше едно-единствено нещо: метална плочка, на която бяха гравирани думите: **ВСИЧКИ ХОРА СА ПРЕДАТЕЛИ.**

В началото предположих, че това е някаква сложна измислица. Но с течение на времето и когато научих повече за онова, което дори сега не смея да спомена, разбрах, че макар да не съм успял в усилията си, Контесина де Медичи е скрила голяма тайна. Казано с други думи, не съм бил достатъчно мъдър, за да я откроя. Продължих издирванията още двацет дълги години. Научих много, но не и най-важното. Моят провал ми причинява такава болка, че направо не мога да понеса мисълта, че някой друг ще успее в търсенето. Затова ще скрия писмото на Контесина де Медичи. Само най-решителният ще успее да разкрие

скритата истина. Притежавам достатъчно смирение, за да призная, че който успее да открие същността на тайната на Медичите, е действително велик човек. Дано да се окаже също така честен и мъдър.

Вторият документ беше по-кратък. В него пишеше:

Четвъртък, 28 февруари, лето Господне 1593, Венеция

Казвам се Албертус Якоби. Моят господар, великият учен Джордано Бруно беше откаран в Рим, окован с вериги, и се страхувам, че скоро ще бъде убит. Господарят ми повери много документи и писма, включително ръкописа на последната си книга. Но най-ценният сред всички е документ, който откри преди двацетина години, горе-долу по времето, когато започнах работа при него. Само великият ще успее да го види и само той ще разбули тайните му.

*Близнаците, бащите основатели.
На улицата, където се отърват от
хора като мен,
пет прозореца над един балкон.
Точката, която докосва небето;
полушарие отгоре и полушарие отдолу.*

Тази вечер Еди, Джеф и Роуз останаха в двореца на Роберто. Роуз беше заспала пред телевизора. Джеф нежно я събуди и съпроводи до стаята на първия етаж, приготвена за нея. След това Винсънт отведе Джеф и Еди до техните стаи по-надолу по широкия, покрит с портрети коридор, започващ от голямата стълбищна площадка, до която водеше огромно мраморно стълбище. Роберто остана в библиотеката, за да се постарее да измисли нещо.

От прозорците на стаята си Еди имаше прекрасна гледка към Канале Гранде. Водата приличаше на сироп. Откъм лявата ѝ страна каналът завиваше в южна посока. Гондола, осветена с фенери, тихичко се плъзгаше в сенките. Наоколо бавно се спускаше мъгла. „Скоро Венеция щеше да потъне във влажна плащеница, разкривени сенки и забързани звуци“, помисли си тя.

Трудно ѝ беше да повярва, че все още има хора, които живеят толкова разточително. Леглото имаше четири колони, покривката беше копринена. В камината горяха дебели пънове, каменният под беше покрит със старинни килими. Всеки от тях беше разположен на мястото си с голяма грижа. От стените висяха стъклени абажури, които хвърляха мека светлина. Таванът беше висок и покрит с ръчно изработени корнизи и сводове.

Тя напълни ваната с гореща вода и дълго време остана да лежи в пяната, попивайки цялата романтика на мястото. След като се избърса, си сложи копринената нощница и кимоното, оставени на леглото. Седна на пода срещу камината и се загледа в пламъците, като остави мислите си да се реят свободно. През последните няколко дни ѝ се бяха случили толкова много неща, а беше разполагала с толкова малко време, за да ги осъзнае.

Преди по-малко от четири дни тя работеше в криптата в параклиса на Медичите, отдадена на изследванията, които ѝ доставяха такова удоволствие. И изведнъж всичко излезе извън контрол. Беше уплашена. Едва не ги убиха. Горкият старец Марио Спорани, горкият Антонио. А какво да мисли за Роберто? Той беше умен и красив, богат и обаятелен. Наистина, прекалено много хубавини на едно място, за да е вярно. Но беше и приятел на Джеф, а той му имаше доверие. Джеф ѝ беше по-близък от брат. Тя скочи на крака, пристегна колана на кимоното и тръгна към вратата.

На стълбищната площадка беше тъмно, но от библиотеката идваше слаба светлина. Тя чу звуците на соната за пиано. Роберто седеше на писалището, чийто плот беше тапициран с кожа, и преглеждаше огромна, древна на вид книга. Еди лекичко се изкашля и той се обърна.

— О, и ти ли си бухал като мен? — Изненаданото му изражение бързо се замени от топла усмивка.

— Обикновено не — усмихна се тя. — Какво четеш? — Тя надникна през рамото му в тома с кожена подвързия. Страниците бяха покрити със ситни букви в странен шрифт. Хартията беше суха и пожълтяла.

— Опитвам се да разбера с какво се е заловил Джордано Бруно. Няма да откажа малко помощ. Искаш ли да пийнем по едно бренди?

— Само ако е „Пуле Лалик“ — засмя се Еди.

Лицето на Роберто дори не трепна.

Няколко минути по-късно Винсънт остави върху кръглата масичка до бюрото две тумбести чаши и бутилка от един от най-скъпите коняци на света.

— Коя е книгата? — попита Еди, докато Роберто наливаше коняка.

— Това е един от седемте тома „Архив на венецианската инквизиция от 1500 до 1770 година“. Отдавна е притежание на моето семейство. Точно четях за Андреа ди Угони, писател и приятел на Тициан, съден за ерес през 1565, но успял да избегне наказанието. Тук е и случаят на Казанова, който бил арестуван почти двеста години по-късно и затворен заради „презрение към религията“. Сметнах, че можем да намерим нещо, което да ни помогне да разберем какво е искал да каже Бруно в оставената от него следа.

— Значи Бруно е съден от Венецианската инквизиция?

— Посланието трябва да е написано непосредствено преди да го арестуват. Със сигурност го е предал Мочениго. Посред нощ наемни биячи го измъкнали от стаята му в палацото и го хвърлили в затвора на дожите.

— Винаги съм смятала, че е бил затворен в Рим. Нали там са го екзекутирали?

— Но първо е бил разпитан във Венеция. Венецианската инквизиция била много по-либерална от римската си посестрима. Шефът на Римската инквизиция, дясна ръка на папата и много краен кардинал, се казвал Робер Белармин. Прякорът му бил Смъртта на еретиците...

— За Смъртта на еретиците. — Еди вдигна чашата си и отпи с наслада малка глътка от прочутия коняк. Беше прекрасен и стопли цялото й същество.

— Били ли са готови венецианците да пуснат Бруно?

— Не зная дали биха отишли толкова далеч. Не обичали папата да се бърка в по-либералното им общество. В течение на вековете градът е бил отлъчван няколко пъти от църквата. Венецианската инквизиция проявявала много по-голяма търпимост към окултисти като Бруно. Но за негово нещастие дождът се поддал на натиска на папата и след няколко месеца във венецианския затвор, властите го екстрадирани в Рим, където накрая бил изгорен на клада.

— Смяташ ли, че когато Бруно казва „На улицата, където се освобождават от хора като мен“, той има предвид мястото, където са екзекутирали осъдените?

Роберто внимателно прелисти няколко страници.

— Любопитното е, че през двата века на процеси срещу вещиците по-малко от двеста случаи са разгледани от тукашната Инквизиция. Съдени са само девет души и никой от тях не е бил екзекутиран. Имало е и други нарушители: шпиони, политически активисти, прелъстителни. От това, което разбрах от този архив, във Венеция е имало две места, където са се провеждали екзекуциите. Погледни.

Еди се наведе и Роберто ѝ показа подборка от записки. Между 1550 и 1750 година шестстотин и седем граждани, определени като „опасни“ от градската полиция, или Съветът на десетмината, били екзекутирани. Били са бесени далеч от очите на гражданите или на Кале дела Морте, „Улицата на смъртта“, или на Кале Санти.

Еди неволно потрепери.

— Май ти е студено — усмихна се Роберто и я прегърна през рамо. — Ела да седнем по-близо до огъня.

Те седнаха на старинния персийски килим един срещу друг с кръстосани крака. Покрай големия панорамен прозорец над Канале Гранде се носеха валма мъгла.

— Не мисля, че някой ти е казал какъв страхотен дом имаш — подхвърли Еди.

Роберто се засмя.

— Всичко се крие в гените — отвърна той. — Предполагам, че родителите ти са археолози.

— Добрият стар Джеф.

— На твое място не бих се сърдил. Той много ти се възхищава.

— Каза ли ти, че бяха убити по време на разкопки в Египет?

— Съжалявам.

— Беше много отдавна. — Тя отново отпи с наслада от брeндитo.
— Не ми е разказвал много за теб. Как се срещнахте?

— Преди около пет години. Той беше още в Кеймбридж. Беше дошъл сам за няколко седмици, за да направи проучвания за една книга. В „Киприани“ ме блъсна и аз си разсипах питието.

Еди се разсмя.

— Започнахме да си говорим, харесахме се и така... А ти?

— В университета. Джеф беше от една година преди мен в Кингс Колидж и вече доста известен. Бях на осемнайсет и изпитвах благоговение към него. И сега чувствам същото.

— А бяхте ли... — подхвана Роберто след малко.

Еди се ухили.

— Когато се запознахме, Джеф имаше гадже. А като скъсаха, аз пък имах приятел. След това Джеф се запозна с Имоджин. Не знам, никога не ми е минавало през ума. Все едно да се чукаш с брат си. Е, а при теб, Роберто? Сигурно жените стоят на опашка?

Той, изглежда, се притесни.

— Я — възкликна Еди, — ама ти наистина се изчерви! Е?

— Е, какво?

— Жените.

— Имал съм две връзки. И двата пъти свършиха със сълзи.

— Такъв е животът.

Роберто я помилва по бузата. Еди се наведе и го целуна леко по устните. Никой от тях не видя Роуз, която ги гледаше от прага, но чува как се блъсна входната врата.

Високият чернокос мъж запали цигарата си от фаса на предишната, след това го стъпка на мраморния под и погледна в бинокъла, монтиран на здрав триножник.

Гледката от прозореца беше изключително красива, от онези, които могат да се видят по цял свят на пощенските картички и кутиите шоколадови бонбони във витрините на туристическите бюра, но него не го интересуваше тя. Беше съсредоточил вниманието си върху сградата от другата страна на Канале Гранде, червеникавото палацо, дом на Роберто Арматовани. Беше видял как пристига баржа, за да

разтовари продукти. После дойде телефонен техник и скоро си тръгна. И толкова. Три часа минаха ужасно бавно. Започна да чувства умора и раздразнение. Предния ден на катера сякаш извади късмет, но след това насмалко да се прости с живота. Случилото се го научи на нещо много важно. Тези хора може да изглеждаха аматьори, но не биваше да ги подценява.

Внезапно входната врата на палацото се отвори и Роуз Мартин изскочи от сградата. Малко по-късно се показа Арматовани, но във Венеция човек може да изчезне, докато премигнеш. Роберто се прибра. Обаче чернокосият мъж беше видял накъде поема момичето и я проследи с бинокъла. Скоро тя стигна до Понте дела Академия и той направо не можа да повярва на късмета си, когато започна да пресича моста към неговата страна на канала.

— Роуз трябва да ни е видяла — каза Еди на Джеф. Тя се тръшна на креслото, разположено под огромното огледало в позлатена рамка и се вторачи в черния, мраморен под. — Целувахме се.

— Прекрасно. — Лицето на Джеф беше мрачно.

— Ще изпратя хора да я търсят. Винсънт също може да помогне. Смяташ ли, че е тръгнала към апартамента?

— Бог знае. Обади се на Мария, но така или иначе аз трябва да ида там.

Нощният въздух беше леден. Джеф се затича по тротоара край канала и след това зави наляво в плетеницата от пасажи около „Сан Самуеле“. Мъглата беше станала по-гъста и скриваше всичко, намиращо се на повече от няколко метра пред него. Фенерчето, което Роберто му даде, не вършеше кой знае каква работа. Когато излезе от един пасаж на Кампо Франческо Моросини, той знаеше, че вляво от него лежи Кампо Сан Анжело. Вдясно се намираще Понте дела Академия. Той се спря, за да си поеме няколко пъти дълбоко дъх, и се опита да овладее паниката, която постепенно го обземаше.

Чернокосият мъж видя как момичето се отдалечава от Канале Гранде и завива наляво покрай галерията. Беше напуснал наблюдателния си пост и я последва, но се държеше на разстояние, понеже знаеше, че всеки звук в мъглата се усилва многократно.

Видя я как завива в една алея. За миг намали крачка, защото не беше сигурна за пътя. После се спря, за да се ориентира. Той се вмъкна в един вход, когато тя плъзна поглед назад, за да огледа улицата, и след това едва не я изпусна, като хукна в сумрака надолу по тесен пасаж. Беше поела към върха на Дорсодуро, ивица земя, която беше така извита, че почти се опираше в района на „Сан Марко“, където най-южната част на Канале Гранде се разширяваше в Басино ди Сан Марко.

Тук мъглата беше по-гъста и той за малко пак да я изгуби, когато излязоха на Догана е ла Салуте, широка улица, която вървеше по протежение на южния край на Дорсодуро. От лявата им страна се редяха работилниците на майсторите на гондоли. Сега всички бяха затворени и наоколо беше пусто.

От дясната им страна водата се плискаше в камъните. Улукът, който се спускаше от ниския покрив на една от работилниците, се беше спукал и водата беше замръзнала в предателски тънък слой, покриващ целия тротоар. Момичето намали ход, внимателно премина препятствието и после ускори, изчезвайки зад завоя на самия връх на полуострова, край Догана ди Маре, старата митница, сграда с много колони, на чийто връх имаше две огромни статуи на Атласи, всеки вдигнал по едно голямо земно кълбо.

Той продължи бавно напред и я видя да намалява ход, когато зави откъм задната част на сградата. Тя внезапно спря и седна на края на тротоара, скръсти ръце и впери поглед към водната повърхност, стигаща до „Сан Марко“. Той беше толкова близо, че я чу как хълца. Направи една безшумна крачка към нея и почувства познатата прекрасна тръпка на очакването.

Джеф мина тичешком покрай малко безформения музей „Гугенхайм“ и започна да криволичи из уличките, без да обръща внимание на болката в гърдите си; опитваше се да намери най-късия път до вкъщи. Сега вече беше доста сигурен, че знае къде би могла да отиде Роуз. Тя обичаше това място и те винаги се връщаха там. Отляво на него от мъглата се издигаше дворецът „Дарио“ и той излезе на Кампо Салуте, чиято северна част беше последният бряг, преди Канале Гранде да се разшири в Басино. След още няколко десетки метра от

сивата мъгла изплуваха стъпалата на църквата „Санта Мария дела Салуте“. Носещата се на таласи мъгла обвиваше колоната на старата митница. Сърцето му заби по-бързо, когато видя Роуз да седи, кръстосала крака и вторачена към „Сан Марко“.

— Ей.

Тя рязко се завъртя, а очите ѝ бяха пълни с ужас. Но щом видя баща си, тялото ѝ се отпусна.

Джеф седна до нея. За момент не можа да продума, защото дишаше тежко и се опитваше да си поеме дъх. Тогава изведнъж почувства как Роуз го прегръща и заравя глава в гърдите му. После момичето заплака толкова горко, сякаш сърцето ѝ щеше да се пръсне.

— Роуз, всичко това не е заради Еди, нали? — попита Джеф след малко.

Тя се отдръпна, за да може да погледне баща си в лицето.

— Теб те е яд на Еди, но всъщност тя е само изкупителна жертва. Роуз поклати глава.

— Аз не...

— Ти правиш Еди да изглежда лоша, но в действителност те е яд на майка ти и на мен. Обвиняваш ни, че сме ти объркали живота и си права. Хората не трябва да имат деца, ако не са достатъчно зрели, за да не провалят брака си. Съжалявам, скъпа. Ужасно се издъних.

— О, татко... — Роуз отново заплака.

За секунда Джеф се загледа в загърнатото от мъглата великолепие. Венеция лежеше някъде там. Можеше да стигне до нея, както човек можеше да си спомни онова, което е било някога, но винаги ще вижда само през гъста мъгла.

— Хайде да се връщаме, искаш ли? — Джеф се изправи.

Чернокосият мъж извади пистолета от кобура и се дръпна встрани от колоната. На крачка от края на кея той по-скоро усети, отколкото видя, че някой се приближава по тротоара. Преглътна една ругатня и тихичко се дръпна назад, когато се показа Джеф. Наблюдаваше как поздрави дъщеря си и после седна до нея.

Яростта го изненада. Беше обучен да убива без колебание и да усеща кога да се оттегли хладнокръвно, щом обстоятелствата го

налагах. Затвори за секунда очи и си пое няколко пъти дълбоко дъх. Пръстът му притисна спусъка още по-здраво.

Изведнъж размазан лъч бяла светлина пробих сивата мъгла и от сумрака бавно изплува полицейски катер. Той се хвърли зад една от колоните и загледа с невярващи очи как катерът се опря в края на канала и двама полицаи изскочиха на брега.

Роберто чакаше на стъпалата на палацото. Джеф носеше завитата в одеяло Роуз и я отнесе право в нейната стая. Тя заспа още преди главата ѝ да докосне възглавницата. Когато слезе, той с благодарност прие тумбестата чаша с коняк от своя домакин.

— Джеф, съжалявам... — започна Еди.

Той вдигна ръка, за да я спре.

— Няма за какво да съжаляваш. Мисля, че вече всичко е наред — успокои я той.

— Боже, колко се радвам, че никога повече няма да бъда на четиринайсет.

— Аз също.

— Да сменим темата — намеси се Роберто. — Еди и аз стигнахме до едно откритие.

— Така ли му викат вече?

Роберто се направи, че не е чул закачката и се обърна към страницата от „Архив на Венецианската инквизиция от 1500 до 1770 година“.

— Радвам се, че Роуз е в безопасност. Тя ми е много скъпа, но ние, тримата, имаме несвършена работа. Смятам, че времето ни изтича.

— Добре де, Роберто. Слушам те.

— Имало е две главни места за екзекуции — започна да обяснява Роберто. — Кале Санти, която е тук наблизо, до Академията, и Кале дела Морте, Улицата на смъртта, която се намира източно от двореца на дожите, малко по-встрани от Кампо де ла Брагора.

— Мога ли да те прекъсна? — обади се Джеф. — Когато търсех Роуз, единствената ми мисъл беше да я намеря. Но си спомням, че видях как през мъглата се подава покривът на старата митница с двамата Атласа, вдигнали златни земни кълба.

— Какво общо има това? — попита Еди.

— Някои хора казват, че фигурите всъщност са близнаци. Как гласеше стихът на Бруно? „Близнаците, бащите основатели...“ Трябва да е имал предвид Кастор и Полукс, близнаците от гръцката митология, децата на Леда и върховния бог Юпитер.

— Защо? За бога, какво общо има това с Венеция? — гласът на Еди прозвуча гневно.

— Доста. Първите заселници край лагуната са бежанци от Рим, избягали от нахлуващите варвари. Те донасят със себе си много архаични римски религиозни ритуали заедно с традиционното почитане на Юпитер и неговите синове Кастор и Полукс. На някои от островите възниква силен култ към близнаците. Там се създават и едни от най-ранните селища през четвърти и пети век. Из целия град могат да се видят изображения на близнаци, включително близнаците Атласи.

— Смяташ, че стихът намеква за Кале Санти? Тя се намира на един хвърлей място от старата митница — погледна го Роберто.

— Не. Смятам, че има предвид другото място, Кале дела Морте. Това ми хрумна в катера. Преди години посетих една църква в района. Нарича се „Сан Джовани“ и се намира на Кампо де ла Брагора. А „брагора“ идва от думата „б’рагал“, която означава „двама мъже“.

— Блестящо — Роберто поклати глава. — Или пълна лудост!

Джеф вече пиеше второто си кафе, когато Еди влезе в стаята, където закусваха.

— Добре ли спа? — попита тя.

— Изненадващо добре. А ти?

Тя преглътна една прозявка.

— Едва мигнах.

— Заповядай, това ще те събуди — той й наля чаша силно кафе. — Виж, Еди... — започна Джеф и млъкна, когато Роберто влезе в стаята, предхождан от Винсънт, който носеше табла с две малки сребърни кани и чаша с чинийка.

— Точно се готвех да кажа на Еди — продължи Джеф, — че след снощната история, днес смятам да остана с Роуз.

— Разбира се.

— Не съм съгласна — възрази Еди. — Мисля, че ти трябва да тръгнеш по следата, а аз да остана с Роуз.

— Но...

— Никакво „но“, Джеф. Вече говорих с нея.

— Така ли?

— Не се чуди толкова. С нея бяхме приятелки, не помниш ли? Аз обичам да изяснявам нещата навреме.

Джеф вдигна рамене.

— Добре де, съгласен съм.

През нощта температурата беше паднала още и сега улицата бе заледена и пуста. В единия край на площада се издигаха няколко хилави дървета и един самотен гълъб, твърде различен от гладното ято на „Сан Марко“, крачеше несръчно по неравния паваж. Джеф и Роберто бяха застанали в средата на площада, облечени в зимните си палта и увити с шалове.

— Макар това наистина да е било лобно място, историята има и весела страна — подхвърли Роберто. — Вивалди е кръстен в черквата „Сан Джовани“. — Той посочи фасадата, на която ясно личеше, че е следствие на объркани ремонти и разширения. — А там — продължи той — се намира най-интересната сграда на площада, палацо Грити Бадоер, или както е известна днес хотел „Ла Резиденца“.

— Който има пет прозореца на балкона — отбеляза Джеф и повтори втората част от следата на Бруно: — „Пет прозореца на балкона. Точката, която докосва небето; полушарие отгоре и полушарие отдолу“. През 1590 това било ли е построено?

— Да, със сигурност. Тези сгради са от четиринайсети век. Можеш да го определиш по формата на прозорците и конструкцията на лоджиите. Така че идеята ти съвсем не излезе лудост.

Джеф гледаше нагоре към покрива.

— И за секунда не съм се съмнявал. Но тук няма „точка, която докосва небето“. Или поне аз не виждам.

— За съжаление си прав.

Те пресякоха площада по посока на палацото. На стената на тесния пасаж, видяха табелката, на която пишеше Кале дела Морте.

Входът на хотела отвеждаше право в огромно кънтящо фоайе. Вляво имаше голяма рецепция. Горният край на стените беше украсен с богати гипсови орнаменти, а по-ниско висяха картини от седемнайсети век в мрачни, тъмни цветове, пресъздаващи обезобразени фигури. Наоколо бяха подредени антикварни столове и масички. В далечния край на фоайето имаше група работници, които подреждаха украсата и окачваха осветлението. Един от мъжете се беше наклонил застрашително от дървената стълба. Той се протягаше към тавана, опитвайки се да закачи кабел с малки бели крушки.

Появи се мъж на средна възраст с тъмнозелената униформа на портиер. Косата му беше боядисана в блестящо черно и носеше пенсне.

— Мога ли да ви помогна? — попита той.

— Добро утро — поздрави Джеф. — Празненство ли ще има?

— Да, господине, така е. Всъщност, довечера. Мога ли да ви помогна с нещо?

— Просто минаваме. Моят приятел Роберто Арматовани отбеляза колко красива е фасадата на сградата и че никога не е влизал.

— Господин Арматовани? — Портиерът почти застана мирно. — Разбира се. Извинявам се за бъркотията. Мога ли да ви предложи кафе?

— Много мило, но не, благодаря — отговори Роберто. — Мога ли да попитам какво е празненството?

— Разбира се, господине. Гала карнавална вечер, организирана от Обществото на почитателите на Вивалди. Празненството е частно, но съм сигурен, че мога да говоря с президента.

— Това е много мило, въъ?

— Джанфранческо... Франческо.

— Франческо... Аз познавам президента Джовани Тафани доста добре. Ще накарам един от моите хора да му се обади.

Портиерът леко се поклони и Джеф и Роберто се приготвиха да си вървят.

Отвън двамата застанаха един до друг и се загледаха нагоре към красивата декоративна мазилка в стил рококо над входа.

— Ти май наистина познаваш всички във Венеция, а? — възкликна Джеф.

— Да, и както виждаш ни идва като по поръчка.

— И сега какво?

— Очевидно трябва някак си да стигнем до покрива и много се надявам, че обаятелният президент на Обществото на почитателите на Вивалди ще ни помогне.

Когато Джеф, Еди и Роберто пристигнаха пред палацо Грити Бадоер, то вече гъмжеше от маскирани хора в празнични дрехи. Струнен оркестър беше изсвирил почти половината от Шубертовия Струнен квартет №9 и облечени в ливреи келнери се носеха из залата с подноси, пълни с чаши шампанско.

Джеф се притесняваше да остави Роуз сама, но тя обеща да не излиза от дома на Арматовани при никакви обстоятелства. А Роберто го убеди, че Винсънт няма да прояви небрежност като телохранител.

Роберто носеше класически костюм, ушит на прочутата лондонска улица „Савил Роуд“, който беше наследил от баща си. Маската му беше на орел с черни пера и къс клюн. Джеф, който беше по-висок и едър, нае модерен смокинг от шивача на своя приятел на Виа XX Марцо и си беше избрал проста елегантна сребриста маска. С помощта на Роуз Еди беше изпробвала поне дузина рокли в някои от най-скъпите венециански магазини, преди да се спре на тъмнозелена тясна рокля без колан и богато украсена златиста маска.

Един прислужник ги посрещна, попита ги за имената и мигом ги поведе към домакина на вечерта, който стоеше с малка група хора близо до музикантите. Джовани Тафани се оказа висок мъж с широки рамене на не повече от петдесетина години. Носеше малка златиста маска, която не скриваше напълно лицето му. Той пое ръката на Роберто.

— Толкова се радвам, че можа да дойдеш — поздрави го той.

— Това са моите приятели. Джеф Мартин, известен историк от Англия, и Еди Грейнджър, прочут палеопатолог.

Тафани леко се поклони на Джеф, после взе ръката на Еди и галантно я целуна.

— Очарован съм — изправи се и добави: — А сега ми позволете да ви запозная с неколцина от моите приятели.

Мина почти цял час, преди Джеф и Еди да намерят възможност да се измъкнат, оставяйки Роберто да пази гърбовете им, както бяха планирали. След като излязоха от залата, където течеше приемът,

тръгнаха по къс коридор, който водеше към двора. От другата страна се намираше голяма, тъмна трапезария. Те прекосиха края му и незабелязано се вмъкнаха в друг коридор. Пред тях се показва стълбище.

Еди тръгна първа нагоре, но беше затруднена от тясната си рокля.

— По дяволите — изруга тя след известно време. Свали си обувките и вдигна роклята около талията си.

— Браво! — закачи я Джеф.

— Джеф, не ме зяпай, а мисли за задачата.

Стигнаха до последния етаж, без да срещнат жива душа. Беше странно тихо. Шумът от празненството заглъхна. В края на стълбището започваше коридор с три врати от всяка страна, най-вероятно на спални. В края му се виждаше авария изход.

Вратата не беше заключена и водеше към обикновено сиво стълбище. Металният парапет се виеше четири етажа надолу до сутерена. Далечното ехо на гласове и подрънкването на метал им подсказа, че се намират точно над кухнята. Когато погледнаха нагоре, видяха, че стълбището прави лек завой и завършва пред врата, през която вероятно се стигаше до покрива.

Студът направо им спря дъха. Джеф си свали сакото и наметна раменете на Еди.

— Май не предвидихме всичко? — отбеляза тя, когато поеха по тясната пътека между двете издигнати части на покрива. Пред тях пътеката се разширяваше в нещо като площадче, дълго десетина метра. В центъра се извисяваше стар ветропоказател.

Беше висок около пет метра и изработен от патиниран от времето бронз. Централният стълб крепеше ветропоказателя, който представляваше стрела, прикрепена за диск. В горния край на стълба се издигаше метално полукълбо с размерите на голям китайски тиган. Джеф се изправи на пръсти, за да огледа полукълбото. То също беше замърсено и покрито със зелен оксид и черни ивици.

Той бавно обиколи ветропоказателя. В далечния край забеляза белег в метала.

— Върху полукълбото има някакви букви — каза той, докато се опитваше с носна кърпичка да изчисти петната, но те бяха прекалено

здро̀во напластени. Внимателно се повдигна на една от подпорите на стълба, за да огледа по-отблизо.

— Откри ли нещо? — нетърпеливо попита Еди.

— Виждам едно голямо „В“, празно място, друго малко „в“ и после... не. Чакай малко. — Той се опита да изчегърта повърхността с нокът. — Буква „и“.

— Вивалди — подхвърли Еди, когато Джеф се спусна долу.

— Логично. В края на краищата това е било жилището му. Но защо?

Еди вдигна рамене.

— Освен това има само едно полушарие. Ако това е горното, къде е другото отдолу?

В северната част на небето луната се показва като леден къс, частично забулена от кълбести облаци.

— Освен — възкликна Джеф и внезапно се набра нагоре, — ако не е това, което търсим.

— Какво? — попита Еди, но Джеф вече се беше устремил обратно към вратата. — Къде отиваш?

— Последвай ме.

Той задържа вратата, за да мине Еди.

— Тази стълба води право до мазето. Смятам, че трябва да го проверим.

Щом приближиха сутерена, шумовете от кухнята се усилиха. Някой високо извикваше поръчките на гостите на приема. Като внимаваха да не ги видят, те тихо се промъкнаха до долната част на стълбището, и стигнаха до поредица тъмни складове. От едната страна двойна врата извеждаше на дървена товарна рампа, използвана за доставка на продукти и материали за хотела.

Джеф светкавично избута Еди в близката ниша, когато един от кухненските помощници излезе от някакъв склад с голямо парче сирене на поднос.

— Тук, долу, трябва да има още едно полукълбо — настоя той, когато мъжът изчезна.

— Ако има, трябва да е непосредствено под ветропоказателя. Къде ли е това място?

Джеф огледа коридора, продължаващ до вратите, които водеха към товарната рампа, а после в другата посока.

— Там долу, вдясно.

Последната врата в дъното на коридора не беше заключена. Те тихо я отвориха и Еди откри стар бакелитов ключ за осветлението. Оказаха се в голямо, влажно и смрадливо помещение. В далечната стена имаше малко мръсно прозорче на височината на главите им, което гледаше към влажна, обрасла с мъх стена. От площада над тях проникваше малко светлина. Вляво от двамата, по редиците метални лавици стояха сандъци и кутии. Вдясно се издигаха огромни кашони, по които имаше изображение на ролка тоалетна хартия и марката „Долче Вита“, изписана с червено, бяло и зелено.

Еди се отпусна на купа кашони и с ръце на коленете започна да оглежда помещението.

Джеф въздъхна.

— Трябва да е някъде тук.

До задния прозорец лежаха натрупани на купчина кутии. Той ги избута в средата на мръсния бетонен под и се покатери, за да стигне до голям четириъгълен пластмасов капак на тавана. Свали го и го подаде на Еди, която го захвърли на една от металните лавици. От мазилката на тавана малко встрани от фасунгата на крушката се подаваше долната част на метално полукълбо.

— Ура! — извика Джеф.

То също беше мръсно, но много по-чисто от неговия близък, изложен на природните стихии на покрива. В металната повърхност бяха гравирани две римски цифри: IV и V. Под тях едва се различаваше някаква мелодия, изписана с ноти на фино гравирано петолиние. Под него пишеше една-единствена дума: ЗАЛЕЗ.

По коридора заечаха стъпки. Джеф извади химикалка от джоба си и копира надписа върху дланта си, като внимаваше да включи всички музикални знаци.

— Бързо — изсъска Еди, дърпайки го за ръкава.

Вратата се отвори широко и скри Еди и Джеф от погледите на двамата влезли мъже. Старата врата беше пукната от горния край някъде до средата. През процепа Джеф и Еди можеха да виждат какво става. Единият от мъжете беше келнер, а другият, по-възрастен мъж, носеше мръсен син, работен комбинезон. Келнерът беше недоволен от нещо. Той пристъпи до центъра на помещението и забълва едва доловими заповеди, преди да излезе.

Работникът изпсува под нос, отвори един кашон, порови вътре, измъкна гумена вендуза за отпушване на мивки и след това пое към вратата.

— Преписа ли всичко от полукълбото? — попита след минута или две Еди.

— Да, но то е безсмислено.

— По-добре да се върнем поотделно — предложи тя, когато наближиха салона, където приемът беше в разгара си. Залп от смях заглуши музиката. Джеф погледна дланта си. До себе си видя служебна маса, върху която лежах папки с хартия за писма с логото на хотела. Той извади лист от една от кожените папки и бързо прехвърли на хартия онова, което беше записал на дланта си. После сгъна листа и го пъхна във вътрешния си джоб. Няколко минути по-късно вече се промъкваше между хората, оглеждайки се за Роберто и Еди.

Те излязоха навън веднага щом им се отдаде възможност да го направят, без да привличат внимание. Роберто изпрати есемес на новия си шофьор и те се насочиха към предварително уговореното място за среща. Наоколо беше много тихо. В студената нощ почти не се чуваха шумове.

— Успяхте ли? — дъхът на Роберто беше бял и топъл в ледения въздух.

— Може би — отговори Джеф.

Изведнъж зад тях се чу тътрене на крака. Обърнаха се рязко и успяха да видят една фигура да изчезва във вход на около четири метра от тях. Без да разменят и дума, тримата започнаха да тичат.

Пред тях лежеше тъмен покрит пасаж. Джеф хукна първи. В края му стигнаха до едно Т-образно кръстовище. Високо на стената имаше жълта табела и една стрелка, сочеща на запад, а под нея пишеше „Сан Марко“. Планът им беше да се срещнат с катера в един тесен канал, който се наричаше Рио Сан Мартин.

Когато завиха надясно, Еди хвърли поглед назад. Там се виждаше черната сянка на мъж с развяващо се зад него наметало. Носеше черна маска, която покриваше по-голямата част от лицето му. Дълги черни пера се поклащаха над главата му. В ръката си стискаше пистолет.

Тримата излязоха на малък, покрит с павеа площад. В центъра му се издигаше разкривено дърво. Еди изостана за секунда, за да

изрита обувките си от краката и да навие роклята си нагоре. Въоръженият мъж стигна до входа към площада в мига, когато тя настигна Джеф и Роберто от другата страна. Той вдигна пистолета и стреля.

Заглушителят притъпи звука от изстрела. Куршумът се сплеска в стената на няколко сантиметра над главата на Роберто. Той рикошира и изсвири надолу по пасажа.

— Хайде... Вече сме наблизо — извика Роберто.

Мъжът стреля повторно и парче мазилка удари Еди по рамото. Тя изпищя, но продължи да тича с наведена глава. Когато стигнаха тротоара, успореден на канала, друг куршум изсвири край ухото на Джеф.

На около петдесет метра пред тях една баржа плаваше на север. От другата страна на канала малка гребна лодка се насочваше към страничен ръкав. Гребецът седеше с гръб към тях.

Те хукнаха към Понте Арко, където трябваше да се срещнат с катера. Преследвачът им ги настигаше. Чу се още един приглушен изстрел и Роберто политна напред, сякаш се беше спънал в някое неравно паве. Кръв рукна от лявата му ръка. Втори изстрел го завъртя около оста му. Той се присви на две и политна в канала.

— Не! — изпищя Еди, спря се, но Джеф я сграбчи и бутна напред. Нямаше време за мислене. Той действаше импулсивно, оставил се на животинския страх да го тласка напред.

Те завиха наляво, после отново наляво... и попаднаха в затворена улица.

Джеф се опита да прикрие Еди зад гърба си, когато нападателят се показа и закрачи бавно към тях. Беше висок и добре сложен и макар да беше костюмиран, нямаше съмнение кой е. Със сигурност бе същият човек, който уби Антонио и ги заплаши с пистолет на катера. Той се спря и вдигна оръжието на равнището на очите, стискайки го здраво с две ръце.

— Дайте ми следата веднага или ще ви застрелям. Ако ми я дадете, може пак да ви застрелям.

Джеф бръкна в джоба си в опит да спечели време.

— Бавно.

Джеф точно се готвеше да извади листа хартия, когато видя в мрака на пасажа някакво движение.

После нещо тъмно се появи над главата на мъжа с пистолета. Той рухна със стон на земята, а оръжието падна от протегнатата му ръка и издрънча на камъните.

Една ниска набита фигура в окъсано палто и стари високи обувки, завързани с канап, клекна до стрелеца, за да види какво му е причинил.

— Дино — възкликна Джеф, напълно смаян.

16.

Северна Италия, май 1410

Пътуването от Брисигела до Венеция отне шест дни. Много години след това Козимо още си спомняше усещането за бъдещи беди, обхванало групата, докато яздеха на север. Струваше им се, че колкото повече се отдалечават от Флоренция, толкова повече навлизат в мрак, който ставаше все по-черен с всеки изминат километър. Носеха се слухове, че чумата е простряла смъртоносните си пипала из провинцията, както и за бандити, върлуващи по главните пътища.

Прекараха една нощ пред стените на Модена, където споделиха лагера си с група пътуващи артисти и музиканти. Те бяха много весели, но беше очевидно, че високият им дух се подхранва от медовината и от още нещо — някакъв странен бурен, даден им от друга група артисти, с които се срещнали по пътя, когато минавали през Венеция. Те твърдяха, че идвал от Китай. Водачът на групата, едър като мечка човек на име Троян, показва на Козимо и неговите другари как да свиват потъмнелите листа в дланите на ръцете си и след това да ги дъвчат. Имаха вкус на тамян, но причиняваха силна вълна на въодушевление в продължение на няколко минути.

Срещата с актьорите беше един от малкото весели мигове, които преживяха в тази част на пътуването. Когато си помахаха за сбогом на кръстопътя за Модена, черното було на лошите предчувствия отново ги обгърна.

Яздиха цяла нощ и най-сетне стигнаха до Копаро, малък град близо до Ферара. Слънцето вече се издигаше над ниските хълмове, осветявайки младите зелени стръкове на ечемика. До центъра на града водеше пращен път. След като направиха завой, попаднаха на църква. Пред нея се беше струпала тълпа, която завика одобрително, когато лумна кладата. Само след няколко секунди пламъците започнаха да облизват подгъва на расото, с което беше облечен вързаният за грубия кол свещеник. Одеждата беше сива, ръцете му бяха стегнати с въже, а очите изхвъркнали и черни от ужас.

Палачът нарочно беше използвал влажни дърва, за да му трябва на огъня дълго време да се разгори. Козимо и Николо Николи се извърнаха, когато свещеникът започна да вие. По-късно научиха, че осъденият бил признат за виновен, че три млади жени в малкото градче са забременели от него.

Групата остана само толкова, колкото беше нужно да поспят през деня в една гостилница в края на града. Въздухът беше натежал от миризмата на изгоряла плът. Един час след залез излязоха отново на пътя, нетърпеливи да се махнат от това място. Костите на свещеника бяха вече изпепелени и миряните бяха разхвърляли прахта му на една от пшеничните ниви.

Козимо и малката му група придружители не бяха чужди на смъртта, но тази близост не им помогна да потиснат нарастващия ужас, който всеки от тях изпитваше тази сутрин. Небето беше оловно, земята сива. Епидемиите шестваха по земята, но и хората с лекота причиняваха смърт. Едва когато влязоха във Венето, духът им се повдигна. След малко повече от двайсет и четири часа, малко преди залез-слънце, стигнаха до Местре.

Изпратиха един от слугите напред, за да предупреди дожа за предстоящото им влизане в града. Час по-късно, когато приближиха кея, малка групичка мъже се приближи към тях в галера. Един от групата слезе на сушата. Козимо скочи от коня и хукна напред, за да го прегърне.

— Амброджио, радвам се да те видя.

Амброджио Томазини леко се отдръпна от приятеля си и настойчиво заоглежда лицето на Козимо с дълбоките си кафяви очи.

— Трябва да сте имали трудно пътуване. — Той самият изглеждаше уморен и по-възрастен от трийсетте си години, но притежаваше заразителна енергия, която всички усетиха веднага. — Кози, радвам се да те видя — продължи той, — но наистина пристигаш в най-неподходящия момент.

В този момент към тях се приближи Николо Николи, прегърна Томазини и го целуна по двете бузи. Амброджио беше един от най-уважаваните членове на тяхната група. Той беше особено близък с Козимо, но и останалите членове на Лигата на хуманистите го обичаха и му се доверяваха. Макар да беше във Венеция малко повече от седмица, той играеше важна роля в двора като съветник на дожа,

застарелия Микеле Стено. Прочут като преписвач и реставратор на документи, Томазини беше работил за Курията в Рим. Само преди пет години се беше прочул и в научните среди на Европа, защото откри една кратка пиеса от Омир, която дотогава се смяташе от повечето учени изгубена завинаги за историята. Услугите му бяха скъпи и много търсени, затова можеше да избира между нуждаещите се от службата му клиенти.

— Амброджио, имаш много сериозен вид — отбеляза Николи.

— Точно се готвех да обясня на Кози. Чума. Пламна два дни, след като пристигнах тук, и положението е много по-лошо, отколкото може да си представите. Вече хиляда души умряха, стотици издъхват всеки ден. Никой не може да влиза в града. Корабите се държат в карантина при Сан Лоренцо Нуово. Вашият вестител беше спрял, преди да успее да влезе в града, и новината за вашето пристигане бе предадена на дожа. Вестносецът е на моя кораб.

— Но?

Томазини вдигна ръка.

— Не се тревожете. Уредих специално разрешение лично от дожа, за да може вие, двамата, да минете през карантината. Обаче слугите ви ще трябва да се върнат във Флоренция.

— Това наистина е лоша новина.

— Дожът ви покани да отседнете в двореца. Аз също имам малка стаичка там. Това е най-безопасното място. Каза още, че ако решите да обърнете и да поемете за вкъщи, той ще ви разбере. Всъщност, баща ти оказва натиск на Микеле Стено да ви откаже подслон.

Козимо поклати глава.

— Кози, сигурен съм, че той мисли само за...

— Амброджио, и аз съм сигурен — прекъсна го рязко Козимо и се загледа към зеленикавата лагуна. След това се обърна към Николи: — Аз трябва да вървя, защото нямам избор, но не очаквам да ме последваш.

— Козимо, не се дръж налудничаво — гневно отговори той и започна да сваля чантите от коня си.

След още два-три километра очертанятията на града започнаха да се издигат от водата. Венеция обаче изглеждаше като обхваната от пожар, защото светлината на завладяващото слънце се отразяваше от старите камъни и проблясваше по десетките шпилове и кръстове.

Козимо беше застанал на носа, потънал в мисли. Колко ужасно би било, ако се окаже, че е пропилял времето си и се е отчуждил от баща си заради споразумението със стария пътешественик. От онова, което научи, единствената им връзка, странният Луиджи, когото Франческо Валиани спомена, можеше вече да е мъртъв, отнесен от чумата. Ако това се бе случило, как щяха да намерят липсващата част от картата, за да стигнат до манастира в Голем кораб?

Слязоха на сушата близо до площад „Сан Марко“ на един спокоен участък от канала, който минаваше зад двореца на дожите. Багажът им беше понесен от слугите и тогава един мъж в дълго, украсено с кожа палто се приближи към кея. Придружаваха го четирима пазачи с лъскави метални шлемове на главите и пики в ръцете. Мъжът се представи като Серво Замболиди, личен помощник на дожа. Замболиди ги поведе по тесен каменен тротоар, който вървеше успоредно на канала и водеше в двора.

Дворецът излъчваше монотонна тъга. Щом влязоха през една врата, Замболиди кимна на пазачите и те застанаха мирно. Козимо и другарите му последваха личния помощник на дожа по извито мраморно стълбище и след това по широка галерия. Стените бяха покрити с изящни гоблени, а подът — инкрустиран с красиви плочки със сложни орнаменти. По протежение на стените бяха наредени прекрасни мраморни статуи и скулптури на митични чудовища. Това беше първото идване на Козимо във Венеция и макар че бе чувал за великолепието на града, сега направо се смая от разкоша в двореца.

Дождът Микеле Стено беше висок мускулест мъж, който бе подкарал осмото си десетилетие. Лицето му беше тясно и покрито с дълбоки бръчки, дългата му бяла коса се спускаше до раменете изпод синьото кадифено кепе. Носеше дълго, златисто-черно палто със златни копчета, закопчано догоре. Стено беше известен и многократно награждаван воин, превърнал се във влиятелен политик, който господстваше в управлението на Венеция повече от десетилетие. Седнал на каменен трон под червен балдахин с венецианския лъв, той наблюдаваше приближаването на посетителите и се изправи, за да ги поздрави в подножието на подиума на трона. Но не им подаде ръка, нито ги прегърна.

— Козимо де Медичи — заговори той, вторачвайки стоманеносивите си очи в младия мъж, — имаш осанката и

достойнството на твоя прочут баща. Това е чудесно.

Козимо се усмихна и се поклони, преди да представи своите приятели. Дожът се беше срещал вече няколко пъти с Николо Николи.

— Разбира се, аз знаех, че идвате — рече дожът.

— Вече научих — отговори Козимо и погледна към Амброджио.

— Очевидно нямаш намерение да изпълниш желанието на баща си. Пътуването ти трябва да е много важно.

— Така е — отвърна кратко Козимо. — И сме много благодарни за гостоприемството.

— Не се ласкай, млади човече — тихо отсече дожът.

— Може да искаме да ви предложим най-хубавото, но пристигнахте в много неподходящо време. — Лицето му беше мрачно. — Чумата е все толкова яростна, както я помня от младините си преди половин век. Тази вечер научих, че са загинали повече от хиляда души. Ние опитахме всичко възможно: ароматични масла, едновременния звън на камбаните в републиката и стрелба с всички оръдия на разположение в арсенала. Но съвсем напразно.

— Съжалявам да чуя това, господарю. Нашият престой тук ще бъде колкото може по-кратък. Искаме да заминем за Рагуза при първа възможност.

— Рагуза? — Дожът задържа погледа на Козимо почти цяла минута и едва след това отмести очи. — Ти и твоите другари сте добре дошли. В двореца са ви приготвени стаи. Ще ви помогна с всичко, от което имате нужда, за да бъде престоят ви тук колкото може по-удобен и ще накарам хората си да ви осигурят кораб. Но пак повтарям, че ни намирате в лош момент. Мисля, че не трябва да ви напомням да действате с крайна предпазливост. Моля да не напускате района на двореца без някой от личните ми помощници като водач. Желая ви приятна вечер.

След като тримата флорентинци бяха изведени от залата, дожът седна на трона си и повика с жест Замболиди да се приближи. Пазачите бяха разположени покрай стените на залата, така че не можеха да чуват какво си говорят.

— Искам да знам къде се намират във всеки момент — натърти Стено. — Включително и Томазини.

— Слушам, господарю. Но все още не разбирам защо поехте риска и позволихте на тези трима мъже да влязат в града.

— Хора като младия Медичи и неговите приятели не пътуват толкова далеч без особено важна причина. Най-вече до град, завладян от чумата. Той търси нещо тук и макар да му наредих да не излиза от двореца без водач, той, разбира се, ще направи точно обратното, и то при първа възможност.

Замболиди се съгласи с отсечено кимване.

— Но откъде можем да знаем дали не са заразени? Как можем да сме сигурни, че няма само да влошат положението ни?

— Не сме сигурни — усмихна се горчиво дожът, — но може ли нещата наистина да станат по-лоши? Не мисля. Понякога трябва да се поемат рискове.

— Но...

Стено погледна строго слугата си.

— Стига толкова. Сега се заеми с онова, което ти наредих. Ако някой от тримата пръдне, искам веднага да науча. Разбрано?

Замболиди кимна.

— Тогава върви.

— Кози, какъв е планът?

Козимо и Николо Николи седяха на масата в разкошния апартамент в едно отдалечено крило на двореца. Подът беше гол, ако не се смята красивият цветен килим в центъра на стаята. Късият коридор зад вратата водеше към спалнята.

Някой почука леко на вратата.

— Влез.

Амброджио Томазини прекрачи прага.

— Идваш точно на време. Николо току-що поиска да предложи план.

Томазини седна при тях на масата, отмести стола си назад и протегна дългите си крака встрани.

— Господа, смятам, сигурно ще се съгласите с мен, че трябва да свършим работата си тук, колкото може по-бързо.

— Добрият стар дож е разположил пазачи в края на коридора — съобщава Томазини.

— Естествено е да се тревожи, че можем да изложим на опасност затворените тук, в двореца — отговори Козимо.

— От другата страна... — подхвърли Николи.

Козимо се усмихна.

— Мисля, че ще е мъдро да предположим, че дождът е поне малко любопитен за нашите цели. Защо иначе ще рискува да не ни слага под карантина? Както и да е. Преди няколко минути се върна вестоносецът. Изглежда, нашата връзка Луиджи е добре и ме очаква.

— Очаква?

— Той настоява да се срещне сам с мен.

— Но Козимо... — възкликна Николи.

— Николо, уважавам твоята загриженост, но не можем да рискуваме. Ако не изпълня условията на Луиджи, той няма да ни отведе при останалата част от картата. Без нея ще сме пропилили времето си и рискували живота си за едното нищо. А сега слушайте. Задачата е много проста. Амброджио, зная, че си отскоро тук, но смятам, че след срещата с Валиани си се погрижил да разбереш къде се намира „Чинкуе Канали“.

Томазини кимна.

— Мога да ти нарисувам карта.

— Добра работа. Николо, ти трябва да отвлечеш вниманието на пазачите, така че да мога да се измъкна от двореца. Дай ми два часа, преди да се присъединя към теб на предварително уговорено място за среща. Трябва да ни намериш подходящ кораб и екипаж, готов да отплава за Рагуза още преди съмване. Плаването е кратко, но много опасно. Ако не дойда при теб до края на третия нощен час, трябва да се опиташ да ме намериш.

— И аз ще дойда в Рагуза — обади се Томазини, с което изненада другарите си.

— Но ти нямаш причина...

— Козимо, аз съм също толкова любопитен, колкото и ти. А освен това искам да се махна от това загубено място.

След като завърза шал, напоен със сок от хвойна около устата и носа си, Козимо излезе в нощта. Върху туниката си беше облякъл дълъг прост плащ, носеше бричове и здрави кожени ботуши. Под плаща скри прав меч. След това отпи глътка от малката порцеланова бутилка, която Амброджио тикна в ръката му.

— Това е триака — беше казал ученият. — Кехлибар и ориенталски подправки. Може да ти осигури малка защита срещу чумата.

Откритото пространство на „Сан Марко“ беше прекалено изложено на показ, дори сега в мрака на безлунната нощ, затова Козимо се запромъква по една дълга, тясна уличка, която го отведе до северния край на площада. „Чинкуе Канали“ се намираше близо до Кампо Сан Лука, разположена на равни разстояния от „Сан Марко“ и Канале Гранде. Той тръгна бавно по тротоара, който се точеше покрай ивицата сива вода.

Сградите бяха тъмни и създаваха впечатлението, че човешкият живот е изчезнал от тях. В много случаи това беше истина. На портите на доста къщи беше нарисуван груб бял кръст, а вратите бяха заковани с дъски, затваряйки хората вътре, за да гноясат и умрат.

Уличката завърши с малък площад, в средата на който стоеше мангал. Пъновете горяха с оранжеви и розови пламъци от тамяна и изпълваха въздуха с остър аромат. Огънят хвърляше скръбен воал върху тъмните сгради наоколо. В този миг Козимо чу шум зад гърба си. Изненадан, той се обърна и видя една фантастична фигура да излиза от уличката, по която току-що бе минал. Мъжът беше висок и носеше одежда, дълга до земята. На лицето си имаше цяла бяла маска, която скриваше чертите му. Носът на маската беше огромен, изработен като извит надолу клюн. На главата си носеше шапка с голяма периферия, обърната надолу над ушите и врата. Ръцете му бяха в ръкавици и в едната стискаше голяма кожена чанта. Това беше чумен лекар, рядка порода хора, принудени да останат по заповед на дожа и да лекуват болните. Забързан, мъжът мина мълчаливо покрай Козимо и се вмъкна в един пасаж в южния край на площада.

Амброджио беше казал на Козимо да излезе от площада в северния му край. Той закрачи бързо, като гледаше да се движи в сенките. Дишаше учестено и шалът на лицето му вече беше мокър от пот. Най-накрая се спря пред висока, тясна сграда. Камъните по фасадата бяха зацапани, а горните прозорци здраво затворени. На вратата стоеше легендарния знак на „Чинкуе Канали“.

Когато Козимо се приближи, чу звуци от музика и човешки гласове. Той бутна вратата и се озова в дълго тясно помещение. В далечния край имаше малък тезгях. На него стоеше редица от свещи в

метални паници, които хвърляха призрачна жълтеникава светлина. До тезгяха стояха двама мъже и пиеха, а трети седеше в ъгъла и свиреше на лютня. Когато непознатият влезе, те се обърнаха към него с бдителни изражения.

Козимо точно се готвеше да заговори, когато иззад тезгяха излезе един разчорлен човек.

— Сигурно търсиш мен. — Светлината от свещите чертаеше ъгловати светли петна по лицето му. Той беше дребен мъж с щръкнала бяла коса, висок не повече от метър и трийсет. Беше облечен в парцаливи дрехи, и стискаше възлеста дървена тояга. Козимо беше удивен, когато видя, че зениците му са побелели.

— Май се изненада — изкиска се Луиджи. — Мога да го определя по движенията на тялото ти и звука от краката ти, които пристъпват лекичко по пода. — Той погледна, без да вижда, към ботушите на Козимо.

— Познаваш ли човека, който ми даде твоето име?

— Познавам Франческо от много години — отговори Луиджи. — Пропътували сме не един километър заедно. Невинаги съм бил сляп. — Старецът се засмя, а лицето му се сбръчка като спаружена ябълка. Беззъбата му уста беше тъмночервена.

Козимо потърка челото си.

— Моите извинения — избъбри той. — Нашият общ приятел ми каза, че можеш да ми помогнеш.

— Това е истина — потвърди Луиджи и забърза покрай Козимо право към вратата на кръчмата. — Хайде да вървим — подкани го той.

За слепец Луиджи се движеше с изненадваща бързина и пъргавина. Той крачеше по пасажите и пресичаше площадите с увереността на зрящ човек на дневна светлина. Изглежда, имаше някакво шесто чувство или причината беше в това, че след загубата на едното сетиво, останалите се бяха засилили.

Козимо полагаше усилия да го следва. Те минаваха по тъмни алеи, засводени от издигащите се над тях и притиснати една в друга къщи. Беше тихо като в гроб. Внезапно в далечината се чу протяжен писък, дошъл сякаш от самия пъкъл.

Луиджи се обърна към него, без да намалява ход.

— Всички умираме един по един — рече той.

Пресякоха тесен дървен мост и излязоха на малък площад. Той също беше осветен от мангал. Пъновете горяха бавно и хвърляха неясна светлина. От огъня се носеше миризма на бук и лимони. Стотици комари и нощни пеперуди се въртяха около гаснещите пламъци. Точно пред тях се издигаше параклис.

— Онова, което търсиш, се намира в тази сграда — заговори Луиджи. — Ела.

Той завъртя тежката метална халка на вратата и я дръпна. След това се промъкна през отвора и вратата се затръшна зад тях. Вътрешността на малката църква беше ярко осветена от стотиците свещи, поставени в пясъчници около нефа, закрепени на плоски чинии или пъхнати в каменните ниши. Луиджи закрачи бавно надолу по пътеката и Козимо го последва. Шумът от подметките на ботушите му кънтеше в околните стени. Точно пред тях, на богато украсената преграда между нефа и олтара беше нарисувана смъртта на Христос върху кръста. Изображението беше ново и ярко. Кръвта, която капеше от дланите на Христос, изглеждаше като истинска.

Чуха леко движение зад преградата и оттам се показва един свещеник. Той беше висок и съсухрен човек. Расото, което носеше, очевидно му беше голямо. Лицето му бе изпито, а очите много уморени.

— Боже мили, Козимо де Медичи — възкликна свещеникът и неловко се поклони. — Аз съм отец Енрико. Нашият общ приятел Франческо Валиани е оставил наставления. — Той изобщо не обърна внимание на Луиджи. — Последвайте ме.

— Аз също имам своите наставления, отче — обади се Луиджи.

— Нямах намерение да...

— Аз ще придружа господаря Козимо.

— Наистина няма нужда — започна Козимо.

— Аз ще те придружа, господарю Козимо — повтори Луиджи и постави уверено ръката си върху тази на благородника.

Свещеникът се поколеба за миг и преди да успее да отговори, Луиджи му отправи беззъбата си усмивка.

— Значи се разбрахме.

Отец Енрико ги поведе през вратата от едната страна на нефа и след това надолу по тясно стълбище, което не беше по-широко от раменете на възрастен мъж. Когато слязоха, свещеникът отключи

тежка дървена врата и Козимо и Луиджи го последваха през прага. От другата страна се озоваха в дълъг коридор, осветен от една-единствена маслена лампа, закачена на тавана.

— Този коридор води до стария параклис — обясни отецът. — Бил е една от първите сгради, построени във Венеция преди хиляда години, и е осветен лично от великия църковен отец епископ Атеназий. Сегашната църква е построена върху него. Моите братя и аз използваме това място за специални служби.

Параклисът беше малък. Покривът, поредица каменни балдахини, се държеше на четири дебели колони. Сложна мозайка, широка около метър, покриваше пода по цялата му дължина. Светлината идваше от няколко свещи, поставени в каменни ниши по протежение на стените.

— Много е красива — отбеляза Козимо.

Свещеникът го погледна в очите.

— Радвам се, че оценяваш това простичко чудо, господарю мой. Погледът ти, разбира се, е привлечен от мозаечния под. Изображение от пети век от раждането на Христа. Но под нея се крият неочаквани тайни. Учителят Валиани ти е дал един ключ, нали така?

Козимо бръкна в туниката си.

— Ех — въздъхна отец Енрико и тръгна към една определена част от пода, — майсторите от пети век са били истински артисти в своя занаят. Тази мозайка не само е красива украса, но служи също така за съкровищница, където моят орден съхранява своите реликви. Ние сме ариани, една поставена извън закона християнска секта. Учителят Валиани е старши член на ордена. Той остави онова, което търсиш, тук. — И посочи надолу. — Ще ми дадеш ли ключа?

Козимо му го подаде. Отец Енрико пхна златното ключе в малък отвор в окото на една от фигурите, застанали в полукръг около светата ясла. Когато завъртя ключето, по краищата на мозайката се появиха линии, които преди бяха невидими. Козимо клекна и помогна на свещеника внимателно да вдигне капака.

Вътре, в дупката, имаше обикновена дървена кутия. Козимо се протегна и я извади. Тя се оказа изненадващо лека. След като я постави на пода, той вдигна капака. В кутията лежеше избеляла кост.

— Какво е това? — попита Луиджи. — Дай ми да го опипам. — Той внимателно докосна костта, като плъзгаше пръсти по цялата ѝ

дължина. — Франческо Валиани ми разказа за нея. Това е част от лакътната кост на свети Бенедикт. Купил я при едно пътуване на Изток.

— Не е онова, което очаквах. — Козимо запревърта костта из ръцете си. Едва тогава забеляза отвора в единия край и закрачи към най-близката ниша, където светлината беше по-силна. Когато пхна пръст в кухнята, усети вътре нещо, притиснато в зърнестата вътрешност на костта. Много внимателно той го измъкна.

Това беше липсващата част от картата на Валиани, кръг от пергамент с диаметър няколко сантиметра. Едва успя да различи някакъв текст и малки илюстрации с избеляло мастило. Козимо си позволи да се усмихне.

— Благодаря ти, Господи — прошепна той.

Откъм входа се чу шум от крака и той бързо се обърна. Но Луиджи вече го беше изпреварил.

— Козимо, стой настрана! — изкрещя той.

В стария параклис се втурнаха двама души. Бяха облечени в прости роби с качулки, привързани с въжета в кръста. В полумрака лицата им бяха невидими. И двамата стискаха мечове.

Луиджи беше принудил Козимо да отстъпи до стената и го прикриваше с тяло, докато измъкваше къс меч от вътрешността на омазненото си наметало. Отец Енрико внимателно направи крачка към другата страна. Той изглеждаше напълно спокоен.

— Още една крачка и ще умрете — изсъска Луиджи.

Една от закачулените фигури се изкиска весело.

С изненадваща пъргавина Луиджи се хвърли напред и замахна с меча си нагоре. Той улучи ръката на единия от нападателите и разпра рамото му. Мъжът залитна назад, качулката му се смъкна и отдолу се показва младо, красиво лице, оброчено с тъмни къдрици. Луиджи замахна втори път, но този път улучи само въздуха.

Козимо измъкна меча си и когато пристъпи напред, забеляза как свещеникът се промъкна към вратата и се изниза в коридора зад нея.

Луиджи размахваше меча в голяма дъга пред себе си и Козимо нанесе удар напред към втория нападател. Когато нанесе удара си, раненият мъж заби меча си дълбоко в гърдите на Луиджи. Старецът падна по гръб, а оръжието му издрънча на каменния под. Мъжът хладнокръвно заби меча си втори път в гърдите на Луиджи и той предаде богу дух, давейки се в собствената си кръв.

Вбесен, Козимо се хвърли в атака. Стомана звънна в стомана и двамата мъже отстъпиха, но само временно. Те се разделиха и започнаха да се приближават към Козимо отпред и отзад. С крайчеца на очите си той зърна една фигура в бяла роба, появила се ненадейно на вратата и едва успя да парира яростния удар, насочен към главата му. Единият от нападателите се обърна, за да се изправи срещу новодошлия, а другият отново го нападна. Чу се звън на стомана, след това мъжът, който беше убил Луиджи, изпищя, пусна меч си и се хвана за корема, а между треперещите му пръсти заблικά кръв.

Като падна, той се блъсна в своя другар. Сблъсъкът даде решително предимство на Козимо и той се хвърли напред. Но дори изгубил равновесие, неговият противник беше подвижен и решителен. Той избягна удара на Козимо и на свой ред нападна.

Козимо почувства остра болка в рамото си. Залитна назад и се блъсна в една от каменните колони. Изведнъж качулката на нападателя се смъкна и откри лицето му. Дълъг нос, брада и ярки тъмни очи. В същия момент Козимо видя как върхът на меч започва да се подава изпод наметалото му. Острието ставаше все по-дълго и внезапно потъмня от кръв. Мъжът погледна изненадано надолу към метала, щръкнал от гърдите му. След това рухна напред. Козимо нямаше време да се дръпне настрана и ръкохватката на меч на неговия противник се стовари върху главата му.

17.

Над Атлантическия океан, днес

Малкият частен „Гълфстрийм“ Г-500 проби дебелия слой облаци и се извиси в откритото синьо небе. Гледката беше като в преспание със зимна сцена точно преди да го разклатиш. Люк Фурние остави чашата с охладено шампанско „Кристал“ върху подлакътника на голямото кожено кресло и започна мрачно да размишлява върху скорошния си провал. Нещо, което рядко му се случваше. Преди два дни беше на прага да осигури голяма пратка части за ядрения реактор на неговите ирански приятели, когато МИ 5 провали операцията и залови партидата в международни води. Товарът съдържаше специално оборудване на стойност повече от десет милиона лири, които той беше платил в брой. Естествено, нищо не сочеше към него или организацията му, но подобни провали криеха в себе си опасността доброто му име да пострада, а то беше неговата най-голяма ценност.

Мобилният телефон на Фурние изписука. Това беше знак, че на частния му номер, известен само на малцина, е пристигнало съобщение. Той включи телефона и прочете съобщението: „Трябва да гледаш новините по телевизия Скай“. Той взе дистанционното и големият плазмен телевизор заработи. Фурние увеличи звука.

„Първите съобщения подсказват, че тази група е част от по-голяма операция. Офицери от отдела за борба с тероризма смятат, че цялото количество на заловения смъртоносен биохимически агент е повече от два килограма. Засега остава неясно какво е било предназначението му. Има много теории, но вероятно ще мине известно време, преди да може със сигурност да се каже как са възнамерявали да използват това оръжие и кои са вероятните цели. Обаче едно е сигурно, залавянето на групата става само два дни, след като МИ 5 пипна друга група, търгуваща с части за ядрени реактори. Това е втора важна победа в разузнавателната война срещу тероризма. Аз съм Виктория Мейнли от Лондон.“

Фурние заби пръст в дистанционното с трудно потискана ярост и след това го запрати към стената. После се загледа как отскочи от нея и падна на покрития с мокет под.

18.

Венеция, днес

Еди и Джеф оставиха Дино край проснатия на земята убиец и хукнаха обратно към канала. Катерът беше там и новият шофьор тъкмо измъкваше тялото на Роберто от водата в лодката.

— Жив ли е? — кресна Еди.

Шофьорът не отговори. Роберто лежеше по гръб. Ризата му беше оцветена в червено и Еди можа да види дълбоката рана на лявата му ръка. От нея капеше кръв. Лицето му беше посиняло, а устните побелели. Не даваше признаци на живот.

Еди започна да натиска рязко гръдния му кош и вдиша въздух през устата му. Нищо не се промени. Тя отново започна да помпа гръдния кош и вдъхна въздух за втори път. Тогава главата на Роберто трепна и от устата му рухна вода, която заля роклята на Еди. Очите му се отвориха.

— Бързо... в болницата — извика Еди.

Джеф скочи обратно на кея. Шофьорът се затича към руля, даде газ и завъртя катера.

За миг Джеф се загледа след отдалечаващата се лодка, но след това хукна към алеята. Той полетя по паважа и намери Дино, свлечен до стената.

— Дино... ти си ранен!

Приятелят му притискаше корема си, а дрехите му бяха напоени с кръв.

— Джеф... — гласът му едва се долавяше.

Джеф трескаво затърси мобилния си телефон и набра номера на „Бърза помощ“.

— Ти спаси живота ни, приятелю — промълви той. Очите на Дино се отвориха, а на устата му се появи лека усмивка. — Дръж се, скоро ще дойде „Бърза помощ“...

Дино започна да трепери. Джеф свали сакото си и го сложи върху му.

— Дръж се. Моля те, дръж се...

Той се наведе към него, когато видя, че Дино дърпа сребърната верижка около врата си.

— Джеф, трябва да вземеш това. Ти си единственият ми приятел. — Верижката се скъса и Дино пхна нея и медальона в дланта на Джеф. Медальонът се отвори и отвътре изпаднаха две малки снимки. На едната се виждаше жена с черна коса, а на другата малко момиче с кафяви очи. Беше на шест или седем години, а на лицето му грееше щастлива усмивка.

— Джеф, приятелю, аз вече нямам нужда от това. Скоро ще видя моите момичета. Много скоро...

Джеф изгуби представа колко време е седял до тялото на Дино. Внезапно силни ръце го вдигнаха и някой закрепя в ухото му. Двама полицаи извиха ръцете му зад гърба и щракнаха белезниците. Джеф започна да протестира, но те не му обърнаха внимание. Поведоха го към канала, където се полюшваха два полицейски катера и една водна линейка. Докато го водеха към първата моторна лодка, той зърна как бутата носилка на колелца към линейката.

Въпросите се сипеха в продължение на два часа. Какво е правил край мъртвеца? Откъде го познава? Къде е пистолетът? Сам ли е действал? Какъв е мотивът му? След това, точно когато се готвеха да изпратят Джеф в килия за временно задържани, го освободиха. Беше се намерил свидетел, живеещ в апартамент на малката уличка. Човекът видял всичко от мига, когато Джеф и Еди бяха притиснати в задънената улица до пристигането на полицията. Тайнственият убиец беше прострелял Дино почти от упор и побягнал точно когато Джеф се връщаше към алеята.

През цялото време, докато го разпитваха, Джеф се бе тревожил за Роуз. Полицията не му предложи защита. Полицаяте, които го бяха разпитвали, продължаваха да изглеждат убедени, че по някакъв начин е набъркан в случилото се, но нямаше за какво да се хванат, за да го оставят в участъка. Разрешиха му да проведе един телефонен разговор и той звънна у Роберто, но никой не вдигна. След това го накараха да изключи мобилния си телефон. Когато излезе от участъка, той го включи и опита отново. Този път Винсънт вдигна почти веднага и го увери, че Роуз е дълбоко заспала. Второто му обаждане беше за водно

такси и десет минути по-късно вече се носеше по Канале Гранде близо до Феровиа.

„Оспедале Чивиле“, главната болница, която обслужваше островите около „Риалто“, приличаше на останалите красиви и добре запазени сгради, наблъскани толкова елегантно в сърцето на Венеция. Осем века по-рано, по времето на дожа Рение Зено, сградата е издигната, за да подслони едно от шестте важни братства в града и става известна като Скуола Гранде ди Сан Марко. Под централната арка на триптих, ограден от реалистично изрисувани пана, изобразяващи сцени от живота на свети Марко, старейшините на района сновели напред-назад в изпълнение на гражданските си задължения. Близо хиляда години по-късно водни линейки спираха до сградата. Сега под същата арка санитарни бутача носилки на колела към отделението за спешна помощ и травматологията. Отвътре „Оспедале Чивиле“ приличаше на всяка друга западна болница в един сутринта по време на карнавал. Когато Джеф пристигна там, останал без дъх и със свит стомах, мястото му се стори страшно потискащо.

Откри Еди седнала в най-отдалечения ъгъл на чакалнята, в близост до машината за безалкохолни напитки. Модерен прозорец с метална дограма и алуминиеви щори я отделяха от древния площад отвън. Те се прегърнаха и той видя, че е плакала.

— Все още е в операционната — осведоми го тя, когато Джеф рухна на стола до нея.

— Какво казаха лекарите?

— Нищо.

— Дино е мъртъв.

— Дино?

— Мъжът, който ни спаси живота. Той беше бездомник и просяк. Познавам го от години.

— Съжалявам — тихо промълви Еди и сграбчи Джеф за ръката.

През летящата врата влетя носилка, а двамата фелдшери в зелени престилки се опитваха да успокоят мъж, който се мяташе и се опитваше да изтръгне тръбите от ръката си и да свали кислородната маска от лицето.

Джеф си пое дълбоко дъх, прекара пръсти през косата и се вторачи в пода; чувстваше се напълно съкрушен.

В този миг се чу дискретно покашляне и той вдигна очи.

— Господин Мартин, госпожице Грейнджър — Алдо Кандоти ги гледаше изпитателно, със скръстени зад гърба ръце, — трябва да говоря с вас.

Той ги поведе по коридора към една гола стая с маса, няколко неудобни стола, безлични бели стени, луминесцентна лампа на тавана и бетонен под. Кандоти с жест ги покани да седнат.

— Предполагам, разбирате, че трябва да си върша работата и се нуждая от отговори на няколко много объркващи въпроса. Господин Мартин, госпожице Грейнджър, последния път, когато се срещнахме в стаята на бедния Марио Спорани, казах, че се тревожа за вас, защото щом се появите някъде, започват да загиват хора. А сега имаме още един труп.

Еди въздъхна.

— Господин заместник-префект, да не би да мислите, че не искаме да ви помогнем? Бяхме на празненство в „Грити Бадоев“. Пийнахме няколко чашки и около единайсет си тръгнахме заедно. Както си вървахме, ни подгони човек в карнавален костюм с пистолет. Роберто беше прострелян.

— Да, да. Говорих с полицаите, които арестуваха господин Мартин. Някакъв смахнат ви е гонил из половин Венеция. Накрая ви спасява смел просяк, който съвсем случайно се оказва ваш приятел?

— Дадох подробни показания — отговори Джеф.

— И нямате представа кой е този стрелец?

Джеф издържа втренчения поглед на Кандоти.

— Не, нямам никаква представа.

Кандоти изпръхтя презрително.

— Заместник-префекте — обади се Еди, — трябва да ми вярвате, когато ви казвам, че през последните няколко дни бях въввлечена в истински кошмар. До миналата седмица водех тих живот във Флоренция, където си вършех работата. Единственият проблем, пред който бях изправена, бе да гледам инфрачервеният ми спектрометър да продължи да работи и изчисленията ми на концентрацията на течности да е вярна. Оттогава убиха чичо ми и повече от веднъж животът ми беше застрашен.

Кандоти се обърна към Джеф.

— А вие, господин Мартин? И вашият ли начин на живот беше спокоен?

Той вдигна рамене.

— Не са стреляли по мен, ако това искате да знаете.

Изведнъж Кандоти скочи на крака с разкривено от гняв и разочарование лице.

— Боже мили! — възкликна той. — Защо не взема да ви затворя в някоя килия, докато измислите нещо по-интересно да ми разкажете.

— Съжалявам — намеси се Джеф, — иска ми се да можем да помогнем.

Кандоти си пое дълбоко дъх и после се изправи на крака.

— Така да бъде. Не мога насила да изтръгвам информация от вас, макар че има моменти, в които ми се иска да можем. Но мисля, че трябва да припомня и на двамата ви, че сте само гости в тази страна. Вашето положение е как да кажа... деликатно? Вие криете информация, свързана с това разследване, а аз имам нужда от нея. Може тази вечер да не съм ви предложил морков, но повярвайте ми, следващия път, когато се видим, ще нося една много голяма тояга.

Кандоти тресна вратата зад гърба си, а Джеф и Еди се върнаха в хаоса на спешното отделение. Те почти не разговаряха и седяха всеки потънал в своите собствени мисли. Един час отмина бавно, преди млад лекар в безупречна престилка да дойде при тях с бележник в ръка.

— Вие сте приятелите на господин Арматовани, нали? — Той се настани на столовете срещу тях. — Господинът е щастливец. Един куршум е строшил лявата му раменна кост и се е забил в рамото. Отне ни известно време да го извадим. Нанесъл е доста поражения на нервите. Вторият куршум е минал право през него. Голям късмет е, че е пропуснал гръбнака и не е засегнал някой друг жизненоважен орган. Имаше малко вътрешни разкъсвания, но ги закърпихме. Очакваме да се възстанови напълно.

— Можем ли да го видим? — попита Еди.

— Все още е в безсъзнание и ще го оставим така поне за осем часа, за да помогнем на оздравителния процес. Ако бях на ваше място, щях да си ида вкъщи и да си почина. Посещенията започват след обед. Сигурен съм, че вашият приятел ще се зарадва да ви види утре следобед.

Площадът отвън беше призрачно тих. От лагуната отново беше пропълзляла мъгла, която обгръщаше всичко с тънък воал. Джеф погледна часовника си. Вече беше 2:15 сутринта.

— Ела до моето жилище, не е далеч.

В този район имаше само няколко улични лампи. Еди потрепери, а Джеф я прегърна през рамото и я притегли плътно до себе си.

Те свърнаха от главната улица в тесен пасаж, който водеше до едно кръстовище. Джеф не спираше да поглежда през рамо. Пред себе си можеха да видят бледите отблясъци на тесен канал и пешеходен мост. Над главите им бяха опънати въжета за пране. Встрани от тях се чу стържене и двамата подскочиха. Мършава котка изскочи от мъгливите сенки, погледна ги презрително и побягна.

— Мамка му! — Джеф изпуфтя дълбоко и се засмя.

След няколко минути стигнаха до двореца на дожите. Тук няколко нощни птици се разхождаха. Малка групичка добре подпийнали местни жители стояха под Торе дел Оролоджо и шумно спореха. Джеф и Еди минаха по тротоара откъм северната страна на „Сан Марко“, после свърнаха по тесен пасаж, който отвеждаше право до входа на кооперацията.

След като Джеф отключи и двамата влязоха в апартамента, Еди се тръшна на един от диваните и се прозя широко. Джеф се зае с чашите за кафе и машината за еспreso.

— Знаеш ли, мислех си... — започна Еди, — как е възможно Бруно, който е умрял през 1600 година да ни насочи към следа за Вивалди, който е роден повече от столетие по-късно?

— Точно така, Уотсън — отговори Джеф. Съсредоточаването върху тайнствената поредица следи беше добре дошло откъсване от ужасите, случили се тази вечер. — Единствената възможност е Вивалди или човек, свързан с него да е знаел за следата на Бруно и да я е променил. Точно както Бруно е променил следата на Контесина де Медичи на Сан Микеле.

— Но защо?

— Може и той да е бил един от Последователите.

— Предполагам, че е възможно — съгласи се Джеф.

— Роберто каза, че групата изчезнала... кога? В края на осемнайсети век?

— А кога е умрял Вивалди?

— Не съм сигурен. Или 1740 или 1750.

— И е прекарал по-голямата част от живота си тук, във Венеция?

— продължи Еди.

— Да не би да подсказваш нещо като родство? Че „Последователите“ са група, защитаваща тайната на Медичите, за която намеква Марио Спорани? Че всяко следващо поколение е изпитвало нужда да подобри следите, или по-точно да ги направи по-неясни?

— Може би. Независимо дали Вивалди е членувал в „Последователите“, някой свързан с него трябва да е разгадал следата на Бруно.

Джеф донесе кафетата и ги остави на ниската масичка до дивана. Еди се беше излегнала с глава, опряна на възглавницата и вторачени в тавана очи.

— Благодаря — измърмори тя.

Обгърнал чашата с две ръце, Джеф отиде до големите прозорци и се вторачи в близката празна пиаца. Богато украсените фасади на чайните и скъпите магазини за шоколад бяха тъмни. Камбанарията приличаше на някаква невероятна ракета, превърната в камък. Изведнъж Джеф почувства тревожно свиване в корема. Бяха стигнали толкова близо, толкова невероятно близо... и Дино. Горкият Дино.

Той се обърна към Еди. Тя беше заспала на дивана, а кафето ѝ стоеше недокоснато. Той се усмихна на себе си. Не я беше виждал така от студентските години, когато редовно заспиваше на някой диван, дори ако купонът около нея продължаваше. Той взе една завивка от спалнята, зави я и после нежно целуна челото ѝ.

Какво ставаше? Беше толкова трудно да стигнат донякъде. Първо изглеждаше така, сякаш Контесина е в центъра на вниманието, после Бруно, а след него Вивалди. Приличаше на списък с известни и добри люде, парад на исторически величия. А между тях сякаш нямаше връзка, като се изключи неясното споменаване на някакво тайно общество — „Последователите“. Възможно ли е това да е слабата връзка между свръхбогатата първа дама, побъркания еретик и композитора на „Четиригодишните времена“?

Вивалди. Трябваше да съсредоточи вниманието си върху него. Контесина де Медичи ги беше отвела при Джордано Бруно, а той ги

заведе до Вивалди. Сега композиторът беше новият ключ и следата, която той или някой друг беше свързал с него, щеше да ги отведе при следващото късче от пъзела. Но той не знаеше нищо за Вивалди.

Джеф отпи от кафето си и в този миг му хрумна една много по-добра идея.

— Разбира се — възкликна той на глас. — Разбира се.

19.

Венеция, май 1410

Той се носеше нанякъде. Всичко беше наред. Не изпитваше болка. Страхът вече го нямаше и най-важното — изпитваше страшно голямо облекчение. Натискът беше изчезнал и заедно с него всички очаквания, които му се възлагаха. В този рай никой не можеше да го докосне. Никой не можеше да го накара да продължи да се бори. Сега вече нямаше за какво да го прави, защото вече всичко беше без значение. Можеше да живее така до безкрай, като просто се рее. Сякаш се беше родил отново.

И тогава се появи едно лице. Това неговата майка ли беше? Тя стоеше изправена над него. Викаше го по име. Почувства нежната ѝ ръка върху бузата си, как милва лицето му и отмята косата от очите.

— Козимо — чу я той да казва. Но гласът отслабна и той отново се зарея в топлия океан на щастieto!

Томазини и Николи седяха в малка лодка на мястото на срещата, Сан Силвестро на Канале Гранде, в края на района Сан Поло. Нощта беше спокойна и тиха. В далечината виждаха светлините на големите къщи по края на канала.

Николо Николи първи забеляза жената. Увита в голям сив шал, който покриваше и главата, тя носеше малък фенер, хвърлящ съвсем малко светлина.

— Ти си Николо Николи — произнесе тя като заключение, а не като въпрос.

Той кимна.

— Нося спешно съобщение.

— От кого?

— Това не мога да разкрия. Съобщението гласи: „Вашият приятел Козимо намери онова, което търсите, но е ранен. Намира се в добри ръце. Корабът ви чака“ — тя стрелна поглед към другия мъж в лодката.

— Козимо е ранен? — попита Николи.

— Не е сериозно.

Николо си отдъхна.

— Коя си ти?

— Казвам се Катерина Галбаси. Трябва да ви заведе при онзи, който ме изпрати. Няма време за губене.

Амброджио се присъедини към тях на кея.

— Николо, това може да е капан — подхвърли той, без да изпуска жената от очи.

— Не е капан — отговори тя спокойно. — Тази нощ беше пролята кръв. На разсъмване вашият приятел Козимо ще бъде издирван заради убийство. Вие ще бъдете арестувани и съдени като съучастници. Дожът е притиснат, но е много ловък. Няма надежда, че ще оцелеете и всичко, което учителят Валиани направи за вас, ще се окаже безполезно.

— Валиани?

— Учителят е мой чичо.

С рязко движение Николи извади меча си и го опря в гърлото на жената.

— Докажи го — изсъска той.

Жената си пое дълбоко дъх и извади ръката си изпод шала. На китката носеше сребърна верижка с голям четириъгълен гранат.

Николи прибра оръжието в ножницата и се поклони дълбоко.

— Моля, госпожо, приеми моите дълбоки извинения.

Лодката наближи остров Гуидека, разположен от другата страна на широкия канал, южно от основните острови на републиката. Двамата мъже гребяха, докато Катерина ги насочваше по водния път, минаващ южно от Канале Гранде и свършващ в откритите води на лагуната. Водата беше черна и гладка като стъкло, далеч от границите на болния град въздухът сякаш бе по-свеж.

Зад високите стени се виждаха някои от най-величествените венециански дворци, сгушени сред тучни земи, родни домове на едни от най-благородните италиански семейства. Повечето венецианци рядко виждаха тези хора. При първата новина за чумата те бяха изчезнали, защото вярваха, че тук ще бъдат в безопасност.

Беше много тъмно, но щом минаха край един нос, пред тях заблещукаха светлилки и постепенно от мрака започна да изплува корабна мачта. С приближаването те започнаха да различават формата на корпуса. Пред тях лежеше около петдесеттонна каравела. Триъгълните платна бяха развити, но висяха отпуснати в потискащата неподвижност на въздуха.

Зад тях се появи голяма галера, задвижвана от две редици гребци. На носа стояха двама стрелци с лъкове, вдигнати на равнището на очите. Те носеха ливреите на венецианския военноморски флот, украсени със златисточервения лъв на свети Марко.

— По дяволите! — възкликна Николи, когато една стрела се заби във водата до него.

Разстоянието между двете лодки бързо намаляваше. Няколко стрели полетяха във въздуха. Едната се заби в борда на лодката, останалите профучаха над главите им. Тогава пет-шест стрели изсвириха от противоположната посока и паднаха на десетина метра от галерата. Преследвачите бяха попаднали под обстрела на каравелата.

Втори залп полетя над водата и един от стрелците на носа на противниковата лодка изпищя и падна по лице в студената лагуна. Беше изстрелян трети, още по-моцнен залп, а от галерата излетяха още няколко стрели. Отново се чуха викове, когато върховете им улучиха плът.

С последно отчаяно усилие флорентинците завъртяха лодката странично до каравелата. Николи повдигна Катерина до въжената стълба, която се полюшваше край борда на кораба. Същевременно цял облак стрели изтрополи по дъските на корпуса, докато тя бързо се качваше нагоре. Томазини я последва колкото можа по-бързо. Една стрела го пропусна само с няколко пръста. Преди последният от групата да се качи, каравелата вдигна котва и потегли.

— Щастливо избавление, приятели мои!

Николи стигна пръв до Козимо.

— Младата жена каза, че си ранен?

— Леко сътресение. Нищо страшно.

Николо забеляза дълбоката рана на челото му. Едното му око беше посиняло, ръкава на туниката го нямаше и отдолу на ръката се виждаше голяма превръзка.

— Май е нещо повече, така както гледам — отбеляза Николи и лекичко разчорли Козимо, — но, изглежда, са се погрижили добре за теб.

Козимо потупа приятеля си по гърба.

— Какво, за бога, се случи? — попита Томазини. Русите му къдрици бяха залепнали за лицето от пръските морска вода, а бузите му бяха още зачервени от напрежението, съпроводило измъкването им на косъм.

— Не знам повече от вас — започна Козимо. Той им разправи набързо какво се случи, откакто излезе от двореца на дожите и се качи на борда на кораба преди малко повече от половин час. — Преди да ме питате, ще ви кажа, че нямам никаква представа кой е моят спасител. Но му дължа своя...

Той изгуби нишката, когато видя как израженията на приятелите му се променят. Те се бяха вторачили покрай него. Той също се обърна и видя Катерина. Близко зад нея стоеше фигура, облечена в бяло, която държеше фенер на височината на рамото.

— Мисля, че искаше да кажеш, че дължиш на нея живота си, господарю Козимо — довърши Катерина.

Те гледаха как фигурата в бяло сваля качулката. Дълги черни къдрици се посипаха по белия плат.

Козимо прекоси палубата с три големи крачки.

— Контесина! — извика той. — Скъпа моя Контесина... — После се закова на място. — Не зная дали да се ощипя, или да потърся лекар. Да не си въобразявам разни неща? Може би от удара по главата?

— Любими — проговори Контесина, — аз не съм плод на въображението ти.

Лицето на Козимо пребледня.

— Господа, моля да ни извините, мисля, че аз и моята дама трябва да поговорим.

Те седнаха в каютата на капитана, която приличаше повече на клетка. В нея нямаше нищо друго, освен груба маса за карти, тясна койка и неудобна дъбова пейка.

— Тази нощ ти уби двама души — започна Козимо.

— Трима. Не можех да оставя свещеника да се измъкне.

— Тази Контесина, която оставих във Флоренция преди по-малко от две седмици, не би могла да убие и муха.

— Кози, съжалявам, че не бях откровена с теб.

— Вече не знам коя си.

— Все още съм същата жена, за която се сгоди, жената, която твърдиш, че обичаш.

— Контесина...

Тя се наведе и постави пръст на устните му.

— Любими, остави ме аз да ти разкажа цялата история. Знаеш, че Валиани е бил учител на Николо. Но той също така преподаваше на моя по-голям брат Марко. Един ден бях в библиотеката, докато се провеждаше урокът на Марко. Валиани го попита нещо от областта на математиката, но брат ми не знаеше отговора. Валиани опита с друг въпрос. Марко не можа да отговори и на него. Беше безнадеждно.

Накрая Валиани се ядоса. Разтревожих се, че брат ми може да отнесе боя. Тогава Валиани изведнъж се обърна към мен и заяви:

— Ти си глупаво момче. Дори малката ти сестра може да отговори на тези въпроси.

Не зная какво ме прихвана. Може би бях уплашена за брат си или за себе си. Просто избълвах... „шест и четири“. Изведнъж Валиани се усмихна и рече: „Много добре, а сега да опитаме нещо друго“. Трябва да съм отговорила правилно, защото отново се усмихна.

Учителят беше очарован от мен. Изпрати брат ми да пише някакво домашно и продължи да ме изпитва. Нали разбираш, Валиани е много неща. Разбира се, хуманист, но е и старейшина на еретическата секта, известна като ариани. Те отхвърлят идеята за Светата Троица. Впоследствие са анатемосани от Рим. Освен това Валиани е вещь в много източни изкуства, непознати в Италия. Шампион по фехтовка и човек, владеещ тайнствени знания. Той стана мой учител и съветник. Винаги беше внимателен и мил, но аз знаех, че не съм нещо повече от екземпляр за изследване. Той ме научи на латински и гръцки, математика, философия и история. Обучи ме да си служа с меч и лък. Научих се да яздя и да управлявам платна.

Това беше нашата тайна и както вече казах, бях просто един опит за учителя. И тогава, преди пет години, той ми каза, че ще потегли на пътешествие, което със сигурност ще бъде последно. Не се беше

женил и нямаше наследник. Шегуваше се, че ако бях родена момче, всичко щеше да е много по-лесно. Помоли ме никога да не пропилявам талантите си, защото вярваше, че един ден нещо ще се случи и тогава ще бъде важна за него, за каузата на хуманистите, важна за света на науката.

Преди две седмици Валиани отново се появи в живота ми. Разказа ми за своите открития и за тайната, скрита в картата. Обясни как се готви да предложи на теб и твоите приятели възможността да издирите съкровищата на Голем кораб, но също така пожела аз да бъда, както той го нарече, неговата „застраховка“.

Не, Кози, не ме разбирай погрешно — бързо добави Контесина и докосна ръката на младия мъж. — Причината не е, че учителят Валиани не ти се е доверявал или се е съмнявал в твоите способности, а защото винаги е вярвал, че две глави мислят по-добре от една. Знаеше, че не може да ти каже за мен и също така разбираше, че още не е дошло времето да ти разкажа тази история. Не и тогава, във Флоренция.

— Е?

— Кози, просто искам да разбереш това. Не съм изпратена да ти преча по някакъв начин. Учителят знаеше, че по пътя ще срещнеш много опасности. Знаеше, че новината за онова, което търсиш, ще стигне до сребролюбците и злодеите. Беше чул слухове за чума и войни. Благодарение на смелия и благороден Луиджи изпитваше подозрения към отец Енрико. Но научи това наскоро и от Флоренция не можеше да направи нищо, за да смени скривалището на парчето от картата.

— А какво ще каже семейството ти, Контесина? Не може просто ей така да си излязла от къщи.

— Валиани уреди това за мен. Моите родители смятат, че съм при семейството на брат ми в Падуа.

— Измамила си ги?

— Да, и двамата сме способни на това, Козимо.

— Как стигна до Венеция?

— Пътувах с Валиани до Равена. Този кораб, „Ла Бела Джизела“, е собственост на богат генуезки търговец, също ученик на Валиани и брат ариан. Местоназначението му е Рагуза и носи товар от фини тъкани, стипца и сол.

— Откъде знаеше, че ще ме нападнат?

— Нямах представа, но учителят Валиани знаеше, че дожът е нечестен и пресметлив човек. Твоите нападатели бяха членове на личната му охрана. Свещеникът също е получавал пари от дожа.

Между тях настъпи хладно мълчание.

— Излиза — проговори той след известно време, — че всички са ме правили на глупак.

През следващите два дни Козимо остана сам в каютата си. Той винаги така се справяше със затрудненията си. Откъсваше се от хората и разискваше случилото се сам със себе си. Приятелите му знаеха, че не трябва да се бъркат. Амброджио имаше други притеснения. Той прекара целия преход проснат на палубата, с ведро между краката. Николо беше опитен мореплавател, а в семейството му имаше много вещи моряци и за голяма мъка на Томазани се чувстваше напълно у дома си на борда.

Контесина никога не беше виждала Козимо така да се затваря в себе си. Това я измъчваше, но можеше да разбере как се чувства. Беше започнал да смята, че по някакъв начин го е предала, че е носила маска, по-измамна от всички венециански маскарадни одежди, че е бил подлъган да се влюби и обича съвсем различен човек.

„Ла Бела Джизела“ се придържаше близо до далматинското крайбрежие. Корабът беше голям, но бърз, и със съдействието на капитана Козимо следеше курса, докато плаваха на юг. Този регион беше под властта на Венеция, територия, която държаха напук на турците. След като пресякоха венецианския залив на около двайсет морски мили западно от Триест, наближиха полуостров Сан Бартоломео, северно от полуостров Савудрия. От южната част на Истрия, където полуостровът изведнъж прекъсваше, се понесоха към островите на Кварнерич, които лежаха западно от сушата. Тук множеството малки заливчета и закътани долини предлагаха сигурни убежища на безскрупулни пирати, съпернически групи, които отдавна си бяха разпределили водите от Триест до Сплит.

Беше рано сутринта, когато Козимо се събуди от дълбокия си сън заради силното люлеене и накланяне на съда. Пясъчният часовник, който беше оставил в единия край на масата, прелетя през стаята и за

малко не го удари по главата. Той се измъкна трудно от койката си, изгуби равновесие и рухна върху масата, а след това падна по гръб.

Палубата беше наводнена и екипажът отчаяно се опитваше да закове с летви всичко незакрепено. Козимо бавно се промъкна до мостика, където капитанът водеше неравна битка да контролира руля. Вятърът виеше и платната бяха готови да се пръснат. Козимо успяваше да стои прав само защото се държеше за въжетата, вързани успоредно на каютите.

Поредната вълна повдигна кораба нагоре, сякаш беше тресчица. Вълната се разби с трясък върху палубата и я заля, вдигайки пяна чак до платната.

От носа се чу отчаян вик. Козимо зърна как стихията отнесе един от моряците. Още една голяма вълна накара корабът силно да се наклони и го запрати през палубата. Нямаше за какво да се хване. Очите му пареха от солената вода и той едва различаваше предметите около себе си. Нещо се блъсна в главата му и го прониза остра болка. Кръв потече по очите му. Размахал отчаяно ръце във въздуха, той най-сетне успя да се вкопчи в някакво въже.

Всичко, което виждаше, беше червено. Точно в този миг чу ужасяващ пукот. Главната мачта се стовари на палубата и премаза двама моряци.

Той се опита да се издърпа нататък по палубата, но не можа да задържи въжето. Зина да си поеме въздух и точно в този миг беше залят от друг водопад. Капитанът беше изчезнал, а рулят разбит на късове. Сред рева на стихията Козимо чу женски писък. Контесина се беше вкопчила в кърмовия фалшборд, с ръце, обгърнали вертикалната подпора.

Той запълзя към нея. Тя го видя и изпищя името му. С неподозиран запас от сили той се хвърли напред и миг по-късно вече беше до нея. Тя беше ужасно изтощена и говореше с мъка. Кръв се стичаше от раната на челото ѝ.

От носа се чу рев и „Ла Бела Джизела“ се озова на върха на планина от вода. Черното бушуващо море се стовари надолу като първичната стихия, поглъщайки всичко. Контесина се вкопчи толкова силно в него, че имаше усещането, че се сливат и превръщат в едно цяло.

„Значи това е — помисли си Козимо. — Така се умира.“

Почувства се толкова малък и незначителен, толкова несъществен, някаква точица, късче, едно нищо. Когато корабът се преобърна назад като детска играчка, той почувства странно облекчение. Скоро всичко щеше да свърши.

20.

Венеция, днес

Офисът на Джовани Тафани се намираше на Виа XXII Марцо и беше само на хвърлей място от апартамента на Джеф. Зад скучната бетонна фасада Джеф и Еди изведнъж се оказаха пренесени три века назад и попаднаха сред барокова елегантност и класическо венецианско великолепие.

Джеф много неохотно беше оставил Роуз без надзор, но тя решително се възпротиви да дойде с тях и да слуша дрънканиците им с някакъв досаден старец, както тя се изрази, за отдавна умрял композитор. Оказа се, че предпочита да иде с Мария, която предложи да вземе Роуз и заедно да посетят семейството ѝ в Местре, където нейният по-малък брат имаше малко стопанство.

Тафани посрещна Джеф и Еди на рецепцията и ги поведе към огромния си офис на първия етаж. Очите му, които предишната вечер бяха скрити под нежна златна маска, сега бяха уморени.

— Страхувам се, че тазсутрешното ви обаждане ме изненада — рече той и им посочи две кожени кресла, разположени пред впечатляващото дъбово писалище. — Трябва да ме приемете такъв, какъвто съм в момента, малко поочукан от приема. С какво мога да ви помогна?

— Бихме искали да се възползваме от вашите познания — небрежно заяви Еди. — Роберто ни каза, че сте най-големият познавач на Вивалди.

— Така ли? Е, това е наистина чудесен комплимент. Как е маестрото?

— И той е малко поочукан — Джеф хвърли бърз поглед на Еди. — Чудим се дали Вивалди е проявявал интерес към езотериката? Бил ли е свързан по някакъв начин с окултното? Можете ли да ни кажете нещо по този въпрос?

— Той наистина е бил с малко странен характер — бързо отговори Тафани. — Бил е известен като Ил Прете Росо, Рижия поп,

заради огненочервената си коса и непостоянните си отношения с ръководството на Пио Оспедале дела Пиета, където е бил учител по цигулка.

— Пио Оспедале дела Пиета? Какво е това? — попита Еди.

— Благочестивият благотворителен дом на милостта. В края на седемнайсети век във Венеция е имало четири. Тяхното предназначение било да дават убежище на изоставени или осиротели деца. Доста напредничаво за онова време. Вивалди отговарял за преподаването на музика и бил нает да пише концерти за сираците, които те да изпълняват пред публика.

— Разкажете ни повече за нееднозначните му отношения с властите.

— Бил е практикуващ свещеник само в продължение на няколко месеца. Носели се грозни слухове, че прелъстявал непълнолетни момичета в сиропиталището, че бил затънал до уши в отвратителни сексуални и окултни практики, но за това няма никакви доказателства. Да ви кажа откровено, писнало ми е от така наречената ревизионистка историография. Изглежда, нито един от нашите герои не е застрахован, защото модерното общество иска да принизи нашите национални икони, за да ни накара да се почувстваме по-добре, въпреки недостига ни на морал. Мисля, че това говори повече за нашия век, отколкото за великите мъже и жени, създатели на културното ни наследство.

— Съгласна съм с вас — Еди се усмихна успокоително на Тафани.

— Вивалди до края на живота си ли остава във Венеция? — поинтересува се Джеф.

— Не, осъществява и няколко пътувания. Фактически на младини управата на сиропиталището го уволнява, но след година го приемат обратно.

— Какво е правил през тази година?

— Учил децата на благородническо семейство в Падуа. Смятам, че става дума за семейство Николи.

— Семейство Николи от Флоренция?

— Да. Мисля, че произхождат оттам. Но по времето на Вивалди са живели вече най-малко два века в града. Защо?

— Имате ли някаква информация за годината, която Вивалди прекарва там? — попита тя.

— Май извадихте късмет. — Тафани започна да се заразява от растящото вълнение на Еди. — Вивалди е оставил едно много подробно завещание. Той умира далече от дома, във Виена. Кандидатствал за работа в императорския двор, но император Карл V умира скоро след пристигането му и композиторът остава на сухо без пари и покровител. Няколко седмици по-късно е мъртъв. Част от документацията му остава във Виена. Друга попада у роднини в различни краища на Италия, известен брой документи стигат до най-близките му приятели тук, във Венеция. Има един много известен документ, така наречената „Изповед“, който дава на своя най-добър приятел, художника Габриел Фабачи.

— Какво представлява „Изповед“-та?

— Елате, ще ви покажа. — Тафани се изправи.

— Тук ли го държите? — попита невярващо Еди.

Тафани се усмихна.

— Не съвсем, но имаме електронен архив с почти всичко, свързано с Вивалди.

Той ги изведе от кабинета си и тръгнаха по един пасаж с колони. Малко по-късно се озоваха в библиотека с две редици компютри в средата на помещението.

Издърпаха столове, за да седнат, а Тафани защрака с мишката, докато говореше.

— Онова, което ще ви покажа, е един особено впечатляващ документ. Във Виена Вивалди се заразява със скарлатина и в продължение на няколко дни преди да почине, е в състояние на делириум. Повечето учени смятат, че е написал този документ на смъртния си одър, че в по-голямата си част представлява измислици и самозаблуди на един наистина богобоязлив човек, който се е страхувал за нетленната си душа. — На екрана се появиха думите „Ла Конфесионе“. — Доста е дълга, но за щастие я имаме на няколко езика. Много учени идват във Венеция само за да получат достъп до нашата база данни.

Тафани потърси английския превод и отвори файла. След това стана.

— Ще ви оставя да прегледате текста. Отбийте се при мен, преди да си тръгнете.

Пред тях на екрана имаше документ, озаглавен „Взимането и връщането“. Те започнаха да четат.

Аз умирам. Онова, което ще кажа сега, е абсолютната истина, такава, каквато я виждам. Истина, която искам да предам, преди да се срещна с моя Господ Бог, Всемогъщия Спасител на всички хора.

Моята изповед започва с баща ми Джовани Батиста. Когато бях малко момче, той работил за един архитект, нает да престрои някаква стара къща на Кале дела Морте. Особеност на старата къща била метална колона, която се издигала по цялата височина на сградата, от основите до покрива. До този ден никой не е знаел защо е сложена там. Моят баща беше работник, който се трудил в мазето на къщата. Един ден попаднал на здрава метална кутия, лежаща под едно пространство с формата на полушарие в основата на металната колона. Той прибрал тайно кутията и по-късно, когато бил сам, успял да насили ключалката.

Мисля си, че е бил малко разочарован, защото в кутията не е имало злато или бижута. Вместо това открил парче от писмо. Било написано на латински — език, който му бил напълно непознат, на толкова стар пергамент, че вече се трошал.

Баща ми почина няколко години по-късно и аз наследих както кутията, така и писмото. Но едва през 1709, когато станах на трийсет и шест, обърнах внимание на наследството си. Беше си лежало забравено в продължение на много години. Един ден изпразвах един шкаф, за да освободя място за нови ръкописи и партитури, когато го намерих.

Това беше част от писмо, написано от прочутата Контесина де Медичи, съпругата на Козимо Старши. Беше адресирано до човек на име Николо Николи. За съжаление по-голямата част от оригинала е изгубена, но останалото може да прочетете по-долу:

13 юни, лето Господне 1470

Благородни Николо,

Вече минаха почти шест години от смъртта на моя обичен Козимо и ние двамата с теб също остаряхме доста. За мен скоро ще стане време да изпълня обещанията, които някога дадохме, и да довърша задачата, започната преди толкова години...

... Скъпи приятелю, не ме разбирай погрешно. Аз се възхищавам на твоето трудолюбие и смятам, че разказът, който написа преди половин век, е на най-високо научно равнище и издържан като литература. Въпреки това се страхувам. Няма нужда да ти припомням колко е деликатно положението. Никой не бива да узнае истината за нашето велико откритие. Или поне не в нашата епоха. Вярвам в твоята почтеност и зная, че ще бъдеш предпазлив и няма да позволиш твоя разказ да попадне в погрешни ръце. Но нямам такова доверие в другите хора, а за съжаление се приближаваме към края на нашите дни...

... Възнамерявам много скоро да посетя картографите и чрез тях ще скрия съкровището...

Нося стъкленицата със себе си, докато пиша, готова да скрия от хорските погледи какво се случи на Голем кораб...

... Ще ми позволиш ли да добавя към съкровището и твоя труд?... За безопасно съхранение? Ето каква е следата:

... С картографите... Божествената тъкан...

Железният кръст... в самия център...

Твоята приятелка

Конте...

Веднага бях запленил и озадачен. Най-неприятното беше, че е повредена последната част и останената следа е непълна. Няма нужда да споменавам, че бях изпълнен с решимост да науча повече.

Случи се така, че няколко седмици по-късно бях безцеремонно уволнен от службата си като учител по цигулка в Пио Ospedale дела Пиета. Излезе, че някои членове на старото ръководство не ме обичаха. За щастие разполагах с малко наследство от баща си, а и сам бях успял да скътам малко пари. Прекарах известно време в издирването на семейство Николи, които излязоха с най-благороден и древен произход. Прекият наследник на Николо Николи сега живееше в двореца „Морити“, голямо имение близо до Падуа. След като убедих управителя на Пио Ospedale дела Пиета да ми напише препоръчително писмо, само седмица след като изгубих работата си във Венеция, намерих служба като учител по музика на най-младото поколение Николи.

В палацо Морити разполагах с предостатъчно свободно време, защото преподавах само по два часа на ден. Останалото време прекарвах в размишления и композиране. Но бях там по една-единствена причина: да науча колкото може повече за връзката между фамилията Медичи и Николи и да попълня празнините в писмото на Контесина. Какво е било това пътуване? И защо е тази маниакална тайнственост?

Намерих отговорите в голямата библиотека, паметник на наскоро починалия глава на фамилията Микеланджело Николи, който бил запален колекционер на езотерична литература и архивар на семейството.

Съдбоносният текст се съдържаше в три тома дневници, писани от Николо Николи. Не мога да разглася тяхното съдържание, защото там се говори за най-ужасяващи неща. Прочетох всяка дума, която той беше написал. Бях толкова увлечен в неговата история, че едва не ме заловиха в библиотеката, до която имаха достъп само членовете на семейството. Наистина бях така омаян от разказа, че откраднах трите тома, подадох си оставката, колкото беше възможно по-бързо, и се върнах обратно във Венеция.

Следващите шест месеца посвещавах свободното си време изцяло на преписването на дневниците на Николо Николи. Винаги съм имал намерение да върна оригиналите на семейството. Когато свърших с преписа, с помощта на дискретен посредник изпратих томовете анонимно до палацо Морити.

Забавих се в задачата си да разкрия тайните на Медичите, защото голяма част от по-късните дневници бяха написани с някакъв вид шифър. Разгадаването му ми отне години.

Сега мога да се гордея поне малко, че проявих достатъчно силна воля, за да спра. Вече стигнах в края на живота си и поверявам писмото и преписите на дневниците на моя най-близък приятел Габриел Фабачи. Бих ги унищожил и сам, но не се чувствам способен дори да ги погледна отново. Съветвам моя приятел да унищожи тази сбирка или да ги изпрати на онези, които имат най-голямо право върху тях — фамилията Николи.

Дано Господ се смили над мен!

Антонио Вивалди

26 юли 1741, Виена

Джеф бутна стола си назад.

— Значи този фрагмент от писмото на Контесина е „древният документ“, за който споменава Бруно. Той твърди, че е разполагал със следа, но нищо не открил. Албертус, неговият слуга, трябва да е поставил писмото в „Грити Бадоев“, където е намерено почти цял век по-късно от бащата на Вивалди.

— Става очевидно, че трябва да намерим дневниците на Николо Николи.

Джеф се готвеше да отговори, когато звънна мобилният му телефон.

— Татко, Роуз се обажда.

— Кажу ми, скъпа.

— Просто ти звъня от болницата. Роберто е буден и иска да те види.

— Наистина си прочел копието? Това е невероятно. — Тръбички излизаха от двете ръце на Роберто, а на поставка до леглото стояха оксиметър за пулса и монитор за сърдечната дейност, който тихичко писукаше. Лицето му беше натъртено, а покрит с марля шев чертаеше краищата на дълбоката рана на челото. Долната му устна още беше сцепена. Очевидно изпитваше болки, но полагаше усилия да не го показва. — Някакви новини за стрелеца?

— Изглежда Кандоти няма за какво да се хване, точно както след смъртта на Спорани.

— Няма съмнение, че ще дойде да ме разпита веднага щом лекарите му разрешат.

— Накарай мъжagата пред вратата да го спре. — Джеф и Еди за малко да не успеят да влязат благодарение на бдителността на личната му охрана, един сто и петдесет килограмов гигант в черен костюм.

Роберто направи гримаса, когато се засмя.

— О, Лу е направо котенце, когато го опознаеш.

— Не съм сигурен, че ми се иска — отговори Джеф, като показно потърка ръката си, където Лу го бе сграбчил, когато няколко минути по-рано се опита да влезе в стаята.

— Тафани беше много услужлив — намеси се Еди, — но със следата от „Грити Бадоев“ се озовахме в задънена улица.

— Не се тревожи, това е моя работа. Носите ли я?

Джеф му подаде бележката от хотела.

— Благодаря. Трябва да тръгнете по следата на Вивалди. Заминете за Падуа, колкото може по-скоро.

— По-лесно е да се каже, отколкото да се направи.

— Глупости. Просто звъннете на семейство Николи.

— Да бе, много е лесно — измърмори саркастично Джеф, но изведнъж се спря. — Я чакай! Да не искаш да кажеш, че ги познаваш?

— Честно казано...

Еди се засмя и се наведе, за да погали бузата на Роберто с длан.

— Ти си безценен.

— О, благодаря...

На вратата се почука лекичко и в рамката се появи Алдо Кандоти.

Роберто направи храбър опит да се усмихне.

— Господин заместник-префект, точно си говорехме за теб.

Джеф стана и тръгна към вратата, а Еди се наведе и целуна Роберто по бузата.

— Джеф — провикна се Роберто след тях, — вземи Роуз със себе си.

Навремето дворецът „Морити“ е бил част от обширно провинциално имение, разположено на около пет километра от центъра на Падуа. С течение на вековете били разпродавани парчета от земята и сега то беше само сянка от предишното си великолепие — величествена къща в скъпо, отдалечено предградие.

Еди, Джеф и Роуз бяха потеглили рано от Венеция с кола под наем. Роуз не беше особено въодушевена от идеята да дойде с тях, но Джеф настоя. През по-голямата част от пътуването тя се мусеше на задната седалка, заслушана в своя айпод.

Уговарянето на срещата наистина се оказа толкова лесно, както каза Роберто, и Джовани Рикардо Марко Николи заяви, че много ще се радва да се запознае с неговите приятели.

Палацото беше разположено встрани от главния път и до него се стигаше по засенчено от дървета, тихо шосе, излизащо от западната част на Падуа.

Широк, покрит с чакъл автомобилен път ги прекара през отворените врати от ковано желязо, горичка кипариси и накрая до красивото палацо Морити от петнайсети век. Смяташе се, че архитектът му е бил ученик на Брунелески. Елегантно облеченият иконом ги посрещна пред огромната парадна врата и ги съпроводи по един кънтящ от стъпките им коридор до приемната.

Барон Николи ги очакваше. Той беше висок мъж, облечен в скъп тъмносин костюм. Бялата му коса беше вълниста, а лешниковите очи топли и дружелюбни.

— Добре дошли — приветства ги той на английски със съвсем лек акцент. Стисна ръката на Джеф и целуна китката на Еди. — А ти трябва да си Роуз. Да, една истинска английска роза.

Роуз засия и на мига цялата ѝ сръдня се изпари.

— Предполагам — продължи баронът, — че не ти е било много приятно да те довлекат тук, защото татко ти има работа. Прав ли съм?

— Не ни обръщаше внимание през целия път — подхвърли Джеф.

— Татко!

Николи се засмя.

— Е, аз имам най-добрия лек против скуката. — При тези думи двама младежи влязоха в стаята. Бяха облечени с разпорени джинси и тениски, но чертите на лицата им бяха класически аристократични. Още по-впечатляващо беше, че поне в очите на чуждите хора, те си приличаха напълно.

— Роуз, представям ти моите синове Филипо и Франческо.

Момчетата се здрависаха с нея.

— Падаш ли си по кросови мотори?

— О... — намеси се Джеф.

— Никога не съм опитвала, но ми се ще — тя стрелна предизвикателен поглед към двамата възрастни.

— Джеф, напълно безопасно е. Карат с кори и каски — обясни Николи.

Няколко минути по-късно Еди и Джеф вече седяха срещу барона, а на масичката между тях стояха чашките с кафе.

— А сега ми разкажете повече за онова, което ви доведе тук. Между другото, как е Роберто? Малко се изненадах, че не ми се обади лично.

— Претърпя злополука. Нищо сериозно, но ще остане няколко дни на легло.

— Съжалявам да го чуя. Щеше да ми е приятно да се видим отново. Много обичах баща му.

— Ние правим проучване за документален сериал — започна Еди. Президентът на Обществото на почитателите на Вивалди във Венеция ни насочи към вас. Маестрото е прекарал тук няколко месеца през 1709 или 1710.

— Да, така е.

— И бил омаян от дневниците на един от вашите предци, Николо Николи, кондотиера, който бил близък приятел на Козимо Старши.

Баронът се протегна към чашата с еспreso и отпи глътка.

— Да, мога да разбера интереса на телевизията. Историята свързва много обаятелни исторически личности. Моят знаменит предшественик е първият, който издигна нашето семейство сред аристокрацията. Ние му дължим много.

— Дневниците са особено интересни — включи се и Джеф. — Епизодът с идването на Вивалди тук да преподава на членове на семейството е толкова необичаен. Ние сме заинтересувани от твърдението, че е откраднал дневниците, но ги е върнал по-късно в пристъп на угризения на съвестта.

Николи се засмя.

— Така е, но си мисля, че цялата история е твърде преувеличена. — Той въздъхна. — Добре, ще ви помогна, доколкото мога. Съвсем доскоро разполагахме с няколко копия на дневниците. През двайсетте години на миналия век известният британски историк Дж. П. Уитли прекара тук цяла година, за да преведе оригиналите и да ги сравни с преписа, направен от Вивалди, преди да върне оригинала на Николо Николи в пристъп, както вие го нарекохте, на угризения на съвестта. Но след това стана пожарът.

Джеф и Еди си размениха загрижени погледи.

— Не сте ли чули за това? Случи се преди повече от трийсет години. Някъде около 1977. По това време бях в „Оксфорд“. Баща ми боледуваше, а майки ми, баронесата, беше починала, което донякъде беше добре, защото обичаше библиотеката. Случилото се щеше да я съсипе.

— Палеж? — възкликна Еди.

— Да, оказа се дело на някакви отвратителни малки бандитчета от града. Полицията ги залови, но нищо не можа да върне изгубеното. Половината от библиотеката беше унищожена: няколко безценни библии, първото издание на „Звезден вестител“ на Галилей, също безценна. Изгубихме над две хиляди книги, включително редакцията на Вивалди на дневниците на моя праотец и почти всичко, преведено от професор Уитли. Бяха спасени само няколко страници от първия том.

— Но оригиналът е оцелял?

— Възможно е.

— Какво искате да кажете?

— Подпалвачите бяха и крадци. Преди да подпалят библиотеката, са свалили няколко тома от лавиците. Обаче се оказаха много несръчни. През следващата година бяха открити няколко изключително ценни издания. В края на краищата се оказа невъзможно да продадат откраднатото. Върнахме си един Петрарка, един Аристос, два Боярдо, няколко оригинални анатомични скици на Леонардо.

— Но дневниците не се появиха?

— За съжаление, не.

Джеф погледна към Еди. Разочарованието ѝ беше явно и не помалко от неговото.

— Съжалявам, че не мога да ви помогна повече.

— Споменахте за част от единия том, която била спасена. Притежавате ли я още?

— Да, но тя е малко повече от фрагмент.

— Може ли да я видим?

Баронът допи кафето си и остави чашката на чинийката.

— Последвайте ме.

Поеха по широк коридор и влязоха в просторна стая. От едната страна прозорците гледаха към тучни градини, езеро, светлосиня наколна лятна къща в единия край на водата. Противоположната стена беше покрита с ламперия и редица портрети. Семейният нос се повтаряше така, сякаш беше ксерокопиран от някакъв ренесансов Анди Уорхол.

Минаха през двойните врати и поеха надолу по скромно украсен пасаж. Спряха се под една арка и баронът ги покани да влязат в библиотеката, огромно помещение без прозорци. Нищо не показваше, че е построена наново в края на седемдесетте. В центъра на помещението стояха два антикварни дивана, опрели гръб в гръб. Всеки сантиметър от стените беше покрит с лавици, натъпкани с хиляди книги.

— Завиждам ви — призна си Джеф.

— Най-големите ни съкровища се пазят в тези стъклени шкафове — обясни Николи. — След случилото се през 1977 стана ясно, че трябва да сме по-внимателни.

Той отключи един от шкафовете, след като набра някаква комбинация на клавиатурата. Под три лавици с кожени гръбчета имаше две широки чекмеджета. Когато дръпна най-долното, Еди успя да

зърне прозрачна опаковъчна хартия и ламинирани страници. Баронът бавно извади кожената папка и внимателно я занесе до малка масичка.

Вътре имаше четири листа, професионално консервирани и ламинирани. Страниците бяха скъсани, а по краищата на две от тях отчетливо се виждаха следите от пламъците. Една от страниците беше скъсана на три и след това отново сглобена, за да може да се чете.

— И това е всичко, останало от превода на английски? — попита невярващо Джеф.

— За съжаление, само това оцеля от трите тома. Според експертизата на криминолозите, която получихме три месеца след пожара, има известни доказателства, че копието на Вивалди е унищожено в огъня. Около деветдесет и пет процента от превода на професор Уитли също е изгорял. Бяха открити малки парченца с водния печат като на тези страници. Но истинските оригинали, писани от ръката на моя праотец... Надявам се, че не са изхвърлени в някоя река и не са послужили за подпалки. Предпочитам да си представям, че някой някъде цени високо оригиналите, макар че няма право над тях.

— Може ли? — попита Еди.

— Разбира се. Моля, не бързайте. Прочетете тези тъжни останки. Аз трябва да свърша няколко досадни неща.

... спасение беше истинско чудо, но по това време Козимо не го оцени. Той научи много за годеницата си, но наученото беше прекалено жестоко, за да го приеме с готовност. Подробностите за приключението му във Венеция стигнаха до мен много по-късно — историята за необикновенния Луиджи, свещеника предател и битката в параклиса...

... капитанът и всички моряци, с изключение на шестима, загинаха в бурята. Не зная как стигнах до сушата. Единственото, което помня, е студената като лед вода и писъците. Намерих тялото на Катерина, удавена и подута. За мое несравнимо облекчение и радост Козимо и Контесина бяха оцелели, но бяха изпаднали в шок. Същото

важеше и за Амброджио, който се измъкна от това изпитание само с леки порязвания и натъртвания.

Бяхме изхвърлени на брега близо до едно рибарско селище. Неколцина старци ни намериха и ни взеха с тях. Всички бяха много мили. Малко след това някои от запасите на кораба бяха изхвърлени на брега. Взехме само онова, което ни трябваше за пътуването, и оставихме останалото на нашите спасители, за да си го поделят. Това беше най-малкото, което можехме да направим за хората, дали ни храна и подслон.

Оцелелите членове на екипажа останаха в Рагуза, за да изчакаят кораб, плаващ към Италия. Ние се бавихме в този чудесен и благороден град само толкова, колкото да се ориентираме и да подготвим нашето пътуване на югоизток в Македония. Част от ценностите, които успяхме да спасим от „Джизела“, разменихме за коне, запаси, карти и услугите на местни водачи...

... дива страна. Само преди десетина години това място е превзето от турците. Тукашните хора са бедни земеделци, живеят малко по-добре от роби. Султанът контролира с желязна ръка всекидневния живот в тази провинция, а населението е духовно поробено от Константинополската патриаршия...

... Бяхме в голяма опасност. От една страна сметнахме за мъдро да избягваме многото войници, които държаха селяните в подчинение, но от друга — бяхме уязвими за нападенията на хайдутите, членовете на местното съпротивително движение. На третия ден, след като успяхме да влезем безопасно в Македония, достигнахме подножието на Кораб планина, чийто най-висок връх Голем кораб...

... толкова негостоприемна страна. Естествено, Амброджио се оплакваше през цялото време. Контесина и Козимо бяха неразделни и действаха като едно цяло. Те не само бяха станали по-силни от онова, което преживяха заедно, но и бяха тласкани от една и съща изгаряща амбиция. Трябва да призная, че се чувствах изморен. Но

като най-опитния пътешественик в нашата група, моите спътници се осланях на мен...

... високо в небето, там, където в мрака се извисяваше Голем кораб, видях светлинка...

... планинският път ни поведе право на изток. Минахме край няколко изоставени къщи. По-нататък открихме селце, каменните колиби бяха съборени и опожарени. В една от тях лежах два почернели трупа, изгорели в пожара.

Майката, прегърнала детето си, беше най-тъжната гледка, която видях по време на всичките си пътешествия, и аз никога няма да я забравя. Миризмата на изгоряла плът още висеше тежко във въздуха. Някакъв ужас беше минал не много отдавна по тези места. Може би предната нощ.

На следващия ден рано сутринта стигнахме навръх планината и докато слънцето разпръскваше поруменялата от лъчите му мъгла, видяхме за пръв път манастира...

... Игуменът беше висок мускулест мъж. Дори в безформеното, грубо изтъкано расо той притежаваше едно вродено достойнство. Беше получил образованието си в Генуа и Париж и владееше четири езика. Разпитвах ни продължително и сурово, преди да ни пуснат да влезем в манастира, но щом игуменът ни прие за гости, се отнасяха много любезно към нас...

... първата вечер ядохме хляб с игумена в спартанските му покои, разположени в близост до килиите на монасите, и му разказахме за нашата мисия. Той ни обясни какви опасности крие тя. Някакъв местен военачалник на име Стасанор бил опустошил околните села и сега насочил алчния си поглед към тях...

... минаха три дни от нашето пристигане, преди да ни покажат библиотеката... много чудеса, които оправдаха всички наши усилия. Оттогава насетне Козимо и Амброджио Томазини рядко се показваха. Добрият игумен им беше дал достъп до библиотеката и разрешение да препишат всичко, което пожелаят...

... ужас беше обхванал манастира... страхът от Стасанор винаги присъстваше. Монасите го усещаха, изпитвахме го и ние.

... по чиста случайност... в нощта на нападението...

... след вечернята добрият игумен дойде при нас и каза, че иска да знаем нещо за неговия манастир. Нещо, в което никой външен не е бил посвещаван. Така научихме за чудото на свети Израил^[1] и видяхме неговото творение...

[1] Първа книга Мойсеева, Битие, 32:28 — Б.пр. ↑

21.

Летището на Торонто, днес

Люк Фурние слизаше по стълбичката на гълфстрийма, когато телефонът му звънна.

— Това е втори пореден провал. — Гласът със силен акцент не можеше да бъде сбъркан. — Трябва да разбереш, че моите хора са разтревожени.

Фурние не отговори.

— Разполагаш с двама и четири часа. Ако не изпълниш своите ангажименти, нашите отношения ще бъдат прекратени. Ясно ли е?

— Напълно — отговори хладно Фурние, — но те моля, никога повече да не ме заплашваш. В продължение на четирийсет и пет години винаги съм изпълнявал задълженията си. Няма да се проваля и сега, освен... ако не избира да го направя.

Лабораторията представляваше едноетажна бетонна сграда. Малка горичка я скриваше от главния път. Зад нея се простираше покрито със сняг поле. Най-близките къщи се намираха на най-малко километър и половина от сградата и дори те бяха собственост на житната компания „Канейдиън грейн“, една от многото анонимни фирми на Люк Фурние, които играеха ролята на параван за истинския му бизнес.

Лимузината спря пред главната сграда, шофьорът скочи да отвори задната врата и да разпъне чадъра, за да предпази Фурние от няколкото снежинки, които падаха от сивото небе. Беше минус пет градуса по Целзий и дъхът на мъжете се кълбеше в хладния свеж въздух.

На вратата Фурние беше посрещнат от шефа на лабораторния екип доктор Жером Фритус. След като поздрави своя работодател с едва доловимо кимване, той го поведе по коридора до централните помещения на лабораторния комплекс. Фритус не си падаше по

светските разговори и освен това знаеше, че Фурние не обича ненужните приказки.

Централната зала беше стерилна и облицована с бели плочки — обстановка, която съвършено точно отразяваше голата усамотеност на замръзналите полета и натежалото от сняг небе отвън. Фритус го поведе към широкия работен плот, върху който стоеше квадратен стъклен съд. Вътре лежеше плочката, открадната от параклиса на Медичите.

В този миг всички грижи и безпокойства на Фурние се изпариха. Нищо друго нямаше значение, включително афганистанските терористи. Той стоеше пред едно чудо извън времето, по-голямо от всички тях.

— Получих първоначалния ти доклад за надписа — започна направо Фурние, — но какво друго успя да откриеш?

Фритус беше застанал с ръце, скръстени на гърба и гледаше вторачено Фурние. За разлика от много други негови служители, той май не изпитваше страх от своя работодател. Фурние сметна това за освежително, но веднага щом Фритус престанеше да бъде полезен, щеше тихичко да го премахне.

— Това е един правоъгълник със съвършени пропорции 3.9 на 1.9 сантиметра — отговори Фритус. — Надписът трябва да се е появил на повърхността едва след като камъкът е бил овлажнен от водните изпарения във въздуха. Зеленият надпис е изработен от сярно съединение, което променя цвета си, когато в кристалната му структура бъдат включени молекули на водата.

— Успя ли да го датираш?

— Естествено за датиране с въглерод и дума не може да става, след като плочката е направена от неорганичен материал. Обаче успях да стигна до доста точна възраст, като използвах една нова технология за сравнителен анализ. Плочката е изработена от аманортозит, форма на онова, което се нарича интрузивна вулканична скала. Основната ѝ характеристика е присъствието на малки количества от минерала летоменит. Летоменитът променя химическата си структура, щом влезе в допир с въздуха. Това означава, че можем да сравним големината на промяната в това съединение по краищата на плочката с материал от вътрешността. Така ще разберем кога за пръв път това парче камък е сцепен и полиран до сегашната си форма.

Фурние беше впечатлен.

— Да разбирам ли, че цялото време, през което камъкът е бил вътре в тялото в криптата, до него не е стигал въздух.

— Точно така — кимна Фритус, сякаш разговаряше с въодушевен ученик. — Но когато са го погребали, в тялото е имало въздух и молекулите на кислорода биха могли да проникнат в трупа. Буквите на плочката са се появили едва когато е била изложена на въздуха, защото се нуждае от водни изпарения, които не са могли да стигнат през балсамиращата течност по обекта.

— Значи датите са точни? Плочката истинска ли е?

— По моите изчисления камъкът, от която е направена плочката, е сцепен и изложен на въздух преди петстотин или шестстотин години. Не мога да бъда по-точен от това.

— Няма нужда — отсече Фурние. — Достатъчно е да установим, че плочката не е съвременна. Какво друго откри?

— Господин Фурние, откъде знаете, че има и друго?

Фурние повдигна вежди.

Фритус не се нуждаеше от повече подканяне.

— Открих нещо много странно. Съвсем малки следи от химикал, наречен ропрактин.

— Което ще рече?

— Метапропил диметилфосфоноклорид, ако това ви говори нещо. Близък роднина на зарина, но много по-смъртоносен. При стайна температура е в течно състояние, наситенозелен на цвят и леко флуоресцентен. Той е около хиляда пъти по-отровен от зарина. Води до смърт при концентрация по-малко от милиграм на килограм телесна маса.

Фурние беше престанал да го слуша. Най-накрая, след всички тези години той разбра голямата загадка в писмения разказ на Николи за тяхното пътуване до Македония. Сега вече знаеше каква е тайната на Медичите.

22.

Падуа, днес

Чернокосият мъж ги наблюдаваше как влизат в имението с наетата кола и продължи нататък, за да паркира на няколкостотин метра по-надолу. Главата му още туптеше от удара, който отнесе предната вечер, а дълбоко у него кипеше отмъстителен гняв.

Когато успя да стигне до малка горичка срещу входа, тримата бяха изчезнали в къщата. Той я заобиколи и видя как двама юноши влязоха вътре през една от задните врати. Няколко минути по-късно момчетата излязоха отново, но вече в компанията на момиче.

Туптенето в главата замъгляваше преценките му. Мъжът затвори очи и изпълни няколко от психическите упражнения, на които го бяха научили в специалните части. Докато прочистваше съзнанието си, той си поемаше дълбоко дъх. Когато отново погледна, всичко изглеждаше много по-ясно.

Придвижи се тихо между дърветата и си намери нов наблюдателен пункт малко встрани от къщата. Районът беше обрасъл с избуяла трева и храсталаци. Тримата младежи разговарях оживено, застанали до два кросови мотоциклета.

Двете момчета си сложиха каските и се заловиха да показват на момичето как да мине по трасето. Потеглиха по затворен маршрут, който минаваше по малки могили и се извиваше в остри завои. Част от него вървеше по кална пътека, само на няколко метра от мястото, където стоеше, но той знаеше, че младежите няма да го забележат.

Мъжът нямаше абсолютно никакви скрупули. Прехранваше се с убиване. Нямаше нужда да мрази мишените си. Всъщност, не изпитваше нищо към която и да било от тях. Нарездането беше да се сдобие с всяко възможно късче информация. На всяка цена. Неговият работодател плащаше щедро. Затова той планираше да премахне момчетата и да размени момичето, живо или мъртво, за тази най-ценна стока — информацията.

Единият от братята влезе в най-близкия завой, разплисквайки калта. Той даде газ и с рев се устреми нагоре по хълмчето, прелетя няколко метра във въздуха и се приземи много умело. Убиецът вдигна пистолета си и подпря ръката си с другата за по-голяма устойчивост. Момчето се стрелна към него, машината поднесе и плисна калта високо във въздуха. Моторът се завъртя и водачът изгуби контрол, но успя някак си да го овладее и подкара обратно към другите. Моментът отмина.

Вторият близък потегли с впечатляващо свистене на гумите, преди да се втурне с рев напред. Точно когато стигна до подножието на първото хълмче, задното колело изгуби сцепление. Мотокросистът полетя през кормилото и се стовари тежко на гръб.

Застанал прав, с леко разкрячени и присвити в коленете крака, убиецът описа полукръг с пистолета и се прицели в главата на момчето, което се качваше отново на мотора. Започна бавно да обира свободния ход на спусъка.

— Момчета?

Той бързо свали оръжието и направи крачка назад сред дърветата в момента, когато една ниска, тромава жена с розова щръкнала коса се приближи към групичката.

Филипо се изправи на седалката, загаси двигателя и слезе, оставяйки мотора да падне на мократа земя.

— Съжалявам, че ви прекъсвам забавлението — чу я мъжът да казва, — но готвачът е приготвил чай и сладкиши.

Франческо направи физиономия.

— И какво? Та ние току-що започнахме.

— Е, момчета, ако искате. Обаче трябва да знаете, че шоколадовият сладкиш е страхотен.

— Това е Матилда, нашата учителка — обясни Франческо на Роуз. — Матилда е от Америка и тя приема храната много сериозно.

— Както добре се вижда — добави Филипо в ухото на Роуз и тримата се засмяха.

Стрелецът гледаше от сенките на дърветата как четиримата се обърнаха и закрачиха към къщата.

23.

Венеция, днес

Вече беше тъмно, когато стигнаха до Пиацале Рома и върнаха наетата кола. Кафенетата и баровете покрай канала бяха започнали да се събуждат за живот, а водните таксита се носеха по водите на Канале Гранде. Трябваша им повече от десет минути, за да стигнат до „Оспedale Чивиле“.

Стаята на Роберто беше тиха, а светлината приглушена. В единия ъгъл стоеше телевизор, който работеше с изключен звук. Роберто беше буден и седеше в леглото. Лицето му изглеждаше възпалено, а синините от натъртванията сякаш бяха по-зловещи от вчера.

— А, моите неустрашими изследователи — поздрави ги той. — И красивата Роуз. За мен е чест.

Роуз не можа да прикрие шока си, но пристъпи и го целуна нежно по бузата.

— Как се чувстваш?

— О, скъпа госпожице, доста добре. А ти?

— Прекарах страхотно.

Роберто погледна въпросително към Еди и Джеф.

— Барон Николи има двама синове. Франческо и Филипо. Еднояйчни близнаци. И наистина си приличат като две капки вода — въодушевено обясни Роуз.

— Аха — Роберто очевидно изпитваше болки, когато се усмихваше.

— А ти как се справяш? — попита Еди и го хвана за ръката.

— Не мога да се оплача. Хубави сестри, добра храна и много време за почивка.

Еди се смръщи.

— А, и освен това много забавни размисли с Кандоти. Вчера го пратих да си върви. Казах му, че не ми се говори. Тази сутрин се върна доста разкаян.

— Това не е присъщо за онзи Кандоти, когото познаваме и обичаме.

— Застраховах се, като си поприказвах с шефа на полицията, префекта Винченцо Пиати. Казах му, че ви тормози.

— Има ли някого, когото не познаваш?

— Всъщност, аз не го познавам, но, изглежда, той ме знае.

— Това няма ли още повече да настърви Кандоти?

— Може би, но откровено казано, не ми пука. Смятам, че никой от нас не бива да доверява на когото и да било онова, което знаем. Кандоти просто си върши работата, но точно сега полицията не може да ни защитава и си мисля, че най-добрият начин да скрием информацията от хора като него, е просто да ги избягваме. Както и да е, стига за това. Какво открихте?

Еди му разказа за случилото се в библиотеката на барон Николи и съдбата на дневниците.

— Четивото беше много интересно — заключи тя, — но за съжаление не успяхме да направим и крачка напред.

Роберто помълча известно време, потънал в мисли.

— А ти?

— За щастие, аз постигнах известен напредък. Следата от „Грити Бадоев“. Нямахме за какво друго да мисля.

— Ами сестрите? — попита Еди, усмихвайки се сладко-сладко.

Роберто повдигна едната си вежда, но после продължи:

— Този музикален пасаж е обаятелен. На пръв поглед всичко изглежда очевидно. Всяка нота трябва да отговаря на някаква буква и аз смятах, че в резултат ще се образува изречение.

— Не стана ли?

— Не. От буквите се получи някаква безсмислица. След това започнах да си мисля за римските цифри IV и V. Тогавата ми хрумна, че може би трябва да обърна нотите в някакъв друг ключ и че тези цифри ми сочат пътя.

— Какво искаш да кажеш?

— Можеш да изспириш всеки музикален откъс, в който си искаш ключ. Интервалите между нотите създават мелодията. Върху полукълбото имаше гравирано петолиние с ноти в някаква последователност. Групите ноти могат да бъдат перифразирани. Всички могат да бъдат преместени нагоре или надолу, за да се смени

ключът. Римските цифри подсказваха нещо. В следата имаше два музикални такта. Под първия стоеше цифрата IV, а под втория — V. Стана ми ясно, че трябва да преместя нотите от първия такт към минорния четвърти, а нотите от втория такт към мажорния пети.

— И така стигна до поредица ноти, които образуваха разбираемо изречение?

— Тъъ... не.

— Не? — Джеф почувства раздразнение, но осъзна, че трябва да види смешната страна в това, че приятелят им очевидно се наслаждаваше да ги дразни и да ги кара да изтръгват информацията парче по парче.

— Аз също се изненадах. Смятах, че съм решил загадката, но тогава ми светна. В това копие на гравюрата, в петолинието нямаше ключ.

— А ключът е?

Роуз се изкиска.

— О, тате!

— Съжалявам.

Роберто подкани с жест Роуз да обясни.

— Ключът е символ на началото на музикалното петолиние. Обикновено се използва ключът сол.

— Благодаря ти, Роуз. Обясни го като по учебник. Предположих, че фразата е написана с използването на ключа сол. След това започнах да се чудя. Следващият най-популярен ключ е така нареченият басов ключ, или ключът фа. И когато го използвах, се получи. — Той направи кратка пауза. — Може ли да ми дадете малко вода?

Еди му подаде чашата. Той отпи глътка и след това отпусна глава на възглавницата.

— Докъде бях стигнал? А, да, до ключа фа. Първият такт даде буквите Г, А и Б. След това имаше две паузи, а после Е, отново пауза и Ф.

— Г А Б — — Е — Ф?

— Точно така. От втория такт се получиха: А, пауза, второ А, още две паузи, едно Е, пауза и друго А. С други думи: — А — — Е — А.

— Малко като в бесенката — подсказа Роуз.

— Вярно — възкликна Еди. — Попълни празнините. Тафани спомена, че Вивалди е поверил фрагмента от писмото на Контесина де Медичи на един приятел, художника Габриел Фабачи. ГАБ — — Е — Ф?

Габриел Ф, Габриел Фабачи. Точно така!

— Добре де, а какво ще кажеш за: — А — — Е — А? — попита Еди.

— Това ми отне малко повече време. Но повърхностните познания по местна история не са само днешен патент. През 1741 година, когато е умрял Вивалди, Габриел Фабачи е нает да нарисува един стенопис в църква, наречена „Киеза ди Санта Мария дела Пиета“. В нея Вивалди свири почти всяка неделя и е диригент на хора в продължение на повече от трийсет години. Църквата е популярна като „Ла Пиета“. Включете липсващите Л, П, И и Т и ще се получи.

— Добре, дай да изясним нещата — обади се Джеф, опитвайки се да следва мисълта на своя приятел. — Следата в „Грити Бадоеер“ трябва да е оставена от приятеля на Вивалди Фабачи след неговата смърт и тя ни води към стенопис в „Ла Пиета“? Защо просто не е използвал информацията, която Вивалди му е дал, за да намери дневниците на Николи и да вземе така наречената тайна на Медичите за себе си?

— Можеш да попиташ същото за Вивалди — опонира му Роберто.

— В своята „Изповед“ — намеси се Еди, — той казва, че онова, което е научил, толкова го уплашило, че дори не можел да си помисли да продължи по-нататък.

— И аз първоначално сметнах, че Фабачи е разсъждавал по същия начин. Може би и той е бил богобоязлив човек. Обаче за неговата мудност има по-прозаично обяснение. Скоро след като завършва стенописа и само няколко седмици, след като наследява документите на своя приятел, Фабачи е убит. Удавил се в лагуната. Единственото, което е успял да направи, е да остави следата в „Грити Бадоеер“. Информацията за тайната на Медичите е умряла с него.

— Защо изобщо си е направил труда да остави следа? — попита Еди.

Роберто въздъхна и поклати глава.

— Кой знае? Може би не е успял напълно да се откаже. Може да е сметнал, че в някакво по-хубаво и светло бъдеще някой ще научи за тайната и ще я използва за добро.

— И какво ще правим сега?

— Е, вече имаме всичко. Нали така? Имаме следата на Франческо, която ни препраща при стенописа в „Ла Пиета“. Той дори ни казва кога неустрашимият изследовател трябва да я потърси: при залез.

Джеф кимна, но изглеждаше огорчен.

— Джеф? — попита Еди. — Какво има?

— Това е прекрасно, но не трябва ли да се запитаме кой още върви по тази следа? Дали и стрелецът не я търси, или той е просто наемен убиец? Ако е такъв, кой го е наел и защо?

В стаята настана тишина, а светлината от безмълвния телевизор играеше по стените и тавана.

— Джеф, не мисля, че някой от нас знае отговора на този въпрос. Или поне не сега. Но ако това ще те успокои, макар и малко, аз накарах някои хора да проверят кой е стрелял по мен. — Тогава за един кратък миг те успяха да зърнат в изражението на Роберто негова черта, която никой не беше виждал преди, една аристократична твърдост, която граничеше със заплаха. — Хайде да се съсредоточим върху решаването на основната загадка — добави той тихо.

Джеф точно се готвеше да отговори, когато Роуз посочи към телевизора.

— Гледайте, това не е ли параклисът на Медичите?

Всички се обърнаха и видяха Джек Картрайт да говори пред камерата, а студените камъни на криптата се извисяваха зад главата му. Еди грабна дистанционното и увеличи звука.

— Сигурен ли сте? — репортерът държеше микрофона близо до устата на Картрайт, който изглеждаше леко притеснен от прожекторите на камерите.

— Напълно. Потвърдихме нашите подозрения с помощта на ДНК анализ — обясни Картрайт. — Тялото, за което се предполагаше, че е на Козимо Старши, първия управител на Флоренция от фамилията Медичи, е самозванец.

— Тогава кой е?

— В момента нямаме никаква представа. Не знаем кога и от кого е сменено тялото, ако изобщо е имало такава смяна. Може би този непознат човек е погребан като Козимо де Медичи. Което, разбира се, повдига веднага въпроса: А къде е истинският Козимо? И защо е погребан на друго място?

— Мамка му, направо не мога да повярвам — измърмори възмутено Еди. — Това копеле. Трябва да се върна във Флоренция...
Още сега.

— Говориш глупости — намеси се Джеф.

— Нима наистина смяташ, че ще седя тук, докато този долен онанист краде шоуто ми? Теорията, че тялото във Флоренция не е на Козимо, е моя. Веднага щом си обърнах гърба и Картрайт ми я отмъкна.

— Обади му се по телефона. Наругай го, но не заминавай. Не сега.

Няколко минути по-късно излязоха от асансьора на крилото за частни пациенти и тръгнаха към вратите, които извеждаха на Кампо Сан Джовани е Паоло. Еди измъкна телефона от дамската си чанта и набра номера. Роуз изглеждаше притеснена, затова Джеф сложи успокоително ръка на рамото ѝ.

— Виж, преди да започнеш... — Джек Картрайт явно беше смутен от обаждането на Еди, — не е това, което си мислиш.

— А какво е, Джек?

— Видя ли целия репортаж?

— Ами... не.

— Още в началото съвсем ясно казах, че идеята е твоя.

— Но защо изобщо трябваше да споменаваш нещо?

— Нямах намерение — отговори Картрайт. — Нямах представа какво е положението тук, откакто замина. Полицейските криминолози идваха два пъти. Върнаха папки, взеха други. Нямам никакво спокойствие. Дори монтираха видеокамери за наблюдение.

— Какво общо има това със станалото?

— Нищичко не съм казвал на пресата. Някакъв тъп репортер дойде да души, някой му беше разказал за резултатите от нашите изследвания. Каза, че би искал да говоря за това в ефир. Когато му обясних, че не искам, ми заяви, че така или иначе ще пуснат новината. Помислих си, че...

— Сметнал си, че можеш да излезеш в националния ефир и да обявиш една недоказана хипотеза, която дори не е твоя?

— Да.

— Добре, Джек. Станалото станало. Тук имам да свърша една работа, но ще се върна не по-късно от вдругиден. И Джек, моля те, не казвай нито дума повече по телевизията или където и да е другаде.

След като оставиха Роуз в апартамента, Джеф и Еди пристигнаха в „Ла Пиета“ около пет и петнайсет. Западната част на небето се беше превърнала в магическа покривка от оранжево, червено и пурпурно. Залезът щеше да започне след малко повече от четвърт час.

Църквата се издигаше на Рива дели Шиавони и гледаше към лагуната Сан Джорджо Маджоре. От сградата от петнайсети век, в която е работил Вивалди, беше останало много малко. По-голямата част беше наново построена през средата на осемнайсети век. Автор на проекта беше Джорджо Масари.

— Странно — обади се Джеф, който оглеждаше къснобароковия интериор. — Макар да съм живял толкова време в този град, никога не съм стъпвал тук.

— Наистина не е за вярване и е дори малко прекалено.

Те тръгнаха по пътеката между банките, възхищавайки се на богато украсените кремаво златисти колони и поразителната фреска на тавана от Тиеполо. Двете стени отляво и отдясно бяха с прозорци, а между тях имаше малки стенописи, дело на различни художници.

Стенописът, който търсеха, беше първият на дясната стена. На него беше изобразена Мадоната с младенеца. Над тях се рееха ангели, цветовете още бяха ярки. Мадоната, която заемаше голяма част от лявата страна на фреската, държеше детето Христос на ръка. С другата сочеше към трима мъже на мулета, натоварени с ковчежета. В най-горния край, точно в средата на стенописа, имаше голяма звезда. Лъчите ѝ описваха полукръг от златисти кинжали. Долният край на картината беше в сянка и макар движението да беше почти недоловимо, тя бавно пълзеше нагоре по стенописа, защото светлината от залязващото слънце се пречупваше през задните прозорци на църквата.

Секундите отлитаха.

— Вече е пет и трийсет и една — отбеляза Еди. — Залез. И сега какво?

— Не знам. Какво очак...

— Там — високо възкликна Еди и една възрастна двойка се обърна, за да я изгледа гневно. — Гледай, ето там. Ръката на Мадоната.

Рязкото разграничение между най-тъмната част в средата на слънчевото петно минаваше точно по ръката на Мадоната и нейния сочещ пръст. То пресичаше картината и минаваше по стената към другия стенопис отдясно. Те се втурнаха към съседната фреска. Изображението сякаш бе срязано на две, защото само една трета беше осветена, а останалите две трети лежаха в сянка. Разделителната линия прорязваше синьото небе, пресичаше върха на планинска верига, отрязваше главата на един ангел и се плъзгаше през изобразената сграда.

— Боже мили! — ахна Еди.

Джеф се вторачи в стенописа.

— Наистина ли виждам...

Линията разсичаше малка сграда, която можеше да бъде само параклисът на Медичите във Флоренция. Под нея имаше някакъв надпис: ЮЖНО ОТ 400, 1000.

Когато излязоха от „Ла Пиета“ и се насочиха към „Сан Марко“, небето вече тъмнееше. По Рива дели Шиавони вече светеха уличните лампи. Вечерната тъла започваше да нараства, туристите от пристигащите пътнически корабчета от Лидо се блъскаха да слязат на сушата. Свеж вятър вдигаше вълнички по лагуната, карайки швартованите гондоли да танцуват и потракуват.

Пресякоха „Сан Марко“ и влязоха във фоайето на сградата. То беше странно пусто, но докато крачеха към стълбището за апартамента, чуха леко хъркане. Портиерът, който седеше зад гишето, се гърчеше в конвулсии, а в гърлото му зееше дупка от куршум, голяма поне три сантиметра. Лицето му и вътрешността на портиерната бяха подгизнали от кръв.

Джеф се опита да потисне надигащата се паника.

— Еди! — той я разтърси за раменете и тя се върна в действителността. — Повикай полицията!

После хукна нагоре към апартамента си, прескачайки стъпалата по две наведнъж. Когато изскочи на стълбищната площадка, видя, че вратата на жилището е открената. Един висок, блед мъж, облечен в черен костюм, стоеше до единия от диваните. Той държеше Мария здраво притисната към себе си. Заглушителят, навит в цевта на пистолета, беше опрян към дясното ѝ слепоочие. Тя хлипаше, а очите ѝ бяха изхвъркнали от ужас.

Джеф бързо се дръпна назад.

— Джеф, ще ѝ пръсна мозъка. — Гласът беше дрезгав и със силен акцент. — Бъди сигурен, че ще го направя. После ще убия момичето. Зная, че Роуз е някъде тук. И ще я намеря.

Джеф бавно пристъпи в стаята, а сърцето му щеше да изскочи от гърдите.

— Какво искаш?

— Тъп въпрос. Следата, човече.

— Каква следа?

Джеф отклони поглед надолу, когато изведнъж между краката на Мария с плисък потече нещо. Стрелецът също го видя. Той дръпна спусъка и половината от главата ѝ отлетя през стаята.

Джеф се хвърли обратно във фоайето и се сблъска с Еди, като едва не я събори.

Тя го сграбчи за ръката.

— Какво става, по дяволите?

— Роуз — изграчи той и хукна обратно в апартамента.

Големият хол приличаше на скотобойна. Кръвта беше оплискала тавана и стените. Убиецът не се виждаше.

— О, боже! — От ужас Еди вдигна ръце към лицето си.

— Трябва да я намерим — прошепна той.

Те се затичаха надолу по коридора.

Първата стая беше празна. Пред тях лежаха още две стаи — едната отдясно, а другата отляво. Тъкмо се готвеха да влязат във втората спалня, когато стрелецът отново се появи с насочено оръжие.

— Добра вечер, госпожице Грейнджър. Какво мислите за новата цветова гама? Много е елегантна, нали? — С две крачки мъжът се озова лице в лице с Джеф. — Дай ми следата — изсъска той. — Независимо дали ще убия теб, или младата госпожица, ще намеря

малката ти дъщеря и ще довърша освежаването на апартамента. Последна възможност, дами и господа...

Той долепи пистолета до челото на Еди.

От края на коридора се чу глас:

— Свали пистолета.

За секунда убиецът се поколеба, но после свали надолу оръжието.

— Хвърли го.

Изведнъж жилището се изпълни с униформени в бронезилетки. Единият сграбчи нападателя и му сложи белезници. Друг се хвърли напред и вдигна оръжието, за да го прибере в пликче за доказателства.

— Благодаря — прошепна Джеф и мина покрай Алдо Кандоти, който не направи опит да го спре.

В далечния край на коридора имаше малка спалня. Веднага, встрани от рамката на вратата, при напрегнато взирание можеха да се забележат едва доловимите очертания на врата и малка дръжка, потънала в стената. Тайното скривалище на Роуз. Джеф завъртя дръжката и дръпна вратата, молейки се дъщеря му да е добре. Запали лампата. Крушката беше изгоряла, но имаше достатъчно светлина, за да вижда вътрешността. Помещението беше дълго и тясно, обзаведено с малък диван, ниска масичка и квадратна етажерка, на чиито лавици имаше няколко книги.

— Роуз?

Никакъв отговор.

— Роуз? Татко е. Всичко е наред. Можеш да излезеш.

Еди и двама полицаи застанаха зад него.

— Джеф, какво...

— Помислих си... — Еди го прегърна и той зарови лице в косите й.

Изведнъж от хола се чу писък. Те хукнаха обратно по коридора и видяха Роуз с бледо като платно лице.

24.

Македония, юни 1410

Игуменът поведе Козимо и останалите през трапезарията, след това по мрачен коридор и надолу по стълбище, което водеше в криптата. Крачеха мълчаливо, а свещеникът осветяваше пътя с еднаедничка факла с трепкащ пламък, докато не стигнаха до кръгло помещение с нисък сводест таван. В центъра стоеше каменна колона, върху която беше разположена стъклена кутия с големината на мъжка длан. Вътре лежеше дълга няколко сантиметра, тясна цилиндрична стъкленница, запушена от двете страни с бронзови тапи. Странна, неприятно зелена течност заемаше три четвърти от съда.

Козимо направи крачка напред, но игуменът се пресегна да го спре.

— Приятелю, не пристъпвай по-близо — нареди той твърдо.

Козимо се подчини.

— Това е нашето най-свято място — заяви игуменът. — Ние съхраняваме този предмет повече от сто години. Той произхожда от село Адаполин в района на Сунун, далеч оттук. Местните села били засегнати от ужасна чума, която моряла наред, но Адаполин било пощадено. Там не заболял нито един човек.

Един човек на име Яков, най-обикновен земеделец, притежавал предмета, който виждате пред вас. Докато техните съседи измирали, Яков дал указания на старейшините на Адаполин да издигнат в средата на селото колона, а около нея заграждения. После той поставил стъкленницата върху този пиедестал и всички селяни, жени и деца, млади и стари, се струпали около ниските заграждения. Всички трябвало да коленичат и да кажат кратка молитва, а след това да се прекръстят.

През есента на същата година Адаполин се прочуло като „селото на чудото“. Болните и сакатите идвали на тълпи, за да дирят лек. Мнозина се връщали вкъщи с разкази за чудотворни изцеления и способността на шишенцето на Яков да защитава. Но сам той бил

много болен. Сякаш бил попил всички черни изпарения, защото си позволил да стане слуга на дявола. Кожата му се покрила с рани, очите му били почти затворени от струпеи, цялата му коса окапала.

Един ден селяните се пробудили и открили, че стъкленницата и Яков били изчезнали. Игуменът, живял пет поколения преди мен, прибрал болния странник. Яков умрял два дни след пристигането си тук и е погребан в манастирското гробище. Оттогава моите предшественици пазят стъкленницата на сигурно място.

Изведнъж над главите им се чу силен трясък и цялото помещение се разтrese. Последваха писъци и тропот на бягащи крака.

Игуменът сграбчи ръката на Козимо.

— Започна се — изхриптя той. — Нападнати сме.

Един млад монах влезе, залитайки; лицето му беше покрито с кръв.

— Отче — задъхано прошепна той. — Стасанор... — После рухна на каменния под и повече не мръдна.

— Бързо, вървете след мен. — Игуменът блъсна вратата да се затвори и я заключи, след това им махна да го последват нагоре по стълбището. Трапезарията беше пуста, но те можеха да чуят звъна на стоманата, виковете и стонове на съсечените. Носеше се миризма на изгоряло.

— Вече не може да ни помогнете.

Козимо хвана игумена за ръце.

— Отче...

— Вървете, приятели мои. Бог ще ви поведе. А сега трябва да ви оставя.

— Козимо, нашите оръжия са по стаите — ядосано напомни Николи. — Прекалено далеч. Ще трябва да се разделим.

В края на коридора се показаха трима мъже. Двамина стискаха широки мечове, а третият — боздуган.

Николи измъкна една факла от халката на стената и тръгна срещу тях. Когато излязоха в откритото пространство на двора, заобиколен от галерия в средата на манастира, те чуха виковете и пукането на горящото дърво и сламата. Въздухът беше пропит с миризмата на изгоряла плът и пролятата кръв.

— Трябва да се пръснем — ревно Томазини, за да надвика крясъците.

— Добре. Хайде да се махаме. Насочваме се към езерото. На отсрещния бряг има малка горичка.

Козимо се обърна и почувства как Контесина го сграбчва за ръката.

— Няма да те изпусна от поглед — заяви тя.

Почти останал без дъх, Томазини успя да влезе в стаята си, праметна през рамо една торба, извади меч си от ножницата и се втурна обратно в коридора, който вече беше започнал да се пълни с дим. Той започна да се задушава и изведнъж осъзна, че няма ни най-малка представа как да се измъкне. Някой се втурна към него и той отскочи назад, притискайки гръб в стената. Мъжът профуча край него в мрака. След това почувства ръка на рамото си. Томазини нададе вик, но един глас прошепна в ухото му:

— Господарю Амброджио.

Той едва разпозна чертите на един от монасите, беше отец Дарон, библиотекарят.

— Трябва да спасим свещената стъкленица — прошепна монахът. — Последвай ме.

Стълбището към криптата се намираше в далечния край на двора. Една стрела профуча край ухото на Томазини. Той разбра откъде дойде, затова просто продължи да тича по неравните плочи на настилката. Отец Дарон беше само на няколко крачки пред него и се беше превил на две. Когато стигнаха до стълбището, висока фигура върху кон изскочи от колонадата вляво от тях. Мъжът полетя насреща им в галоп с вдигнат меч.

Монахът отскочи назад, използвайки Томазини за щит, но флорентинецът беше подготвен, а сетивата му напрегнати. Преди ездачът да успее да нанесе удар, Томазини мушна с меч си напред и светкавично се дръпна настрани, за да не падне върху му сгърченото тяло. В бързината изпусна меч си, но запази достатъчно присъствие на духа, за да сграбчи оръжието на убития.

Когато слязоха долу, отец Дарон започна да рови за ключа и най-накрая успя да отключи вратата. После я хлопна зад гърбовете им и двамата се озоваха в пълния мрак на студеното подземие.

Поеха опипом покрай стената и се насочиха към едва забележима светлинка и няколко минути по-късно влязоха отново в кръглата стая.

Томазини гледаше как пръстите на монаха ловко боравят с кристалната кутия и плъзнаха горния капак назад. Отец Дарон бръкна вътре и решително сграбчи стъкленницата. Чуваха как отзад някой разбива вратата.

— Бързо! Вземи това — отец Дарон пхна стъкления цилиндър в ръцете на Томазини. Амброджио си позволи за секунда да огледа предмета на гаснещата светлина, за да се възхити отново на наситеността на цвета и тежестта на течността в съда. През главата му мина забравена картина от миналото: как ръцете на свети Израил, който по заповед на Бога сменя името си на Яков, държат същия този чудотворен предмет.

Зад тях се чу тропотът на ботуши по каменните плочи.

— Аз ще се остава в ръцете на Господ — викна отец Дарон. — Ти трябва да избягаш. — Свещеникът подаде една от стенните факли на Томазини и го забута към далечния край на помещението. Вдигна килима, който покриваше пода и под него, в камъка, се разкриха трудно забележимите очертания на таен изход. Монахът измъкна ключ от джоба си и го пхна в малка ключалка. Томазини му помогна да вдигне капака. Стълбата, която видя, изчезваше надолу в мрака. Амброджио стъпи на първото стъпало, когато трима мъже се втурнаха в помещението. Монахът бутна главата му надолу и флорентинецът едва не изгуби равновесие. Над главата му капакът се затвори с трясък.

Томазини се озова в тунел, в който едва можеше да се стои прав, не по-широк от раменете му. Стигна със залитане до разклонение, където тунелът се разделяше на две, и инстинктивно пое наляво. Задушаваше се от вонящия въздух, по тялото му се стичаше пот. Опитвайки се да успокои блъскащото си сърце, той се вслушваше дали не го гонят. Обаче не можеше да долови нищо заради бученето на пламъците, взривовете и падащите от зидарията камъни. Той забърза по друг тунел. Можеше да разчита само на интуицията си да го води. След като направи около трийсет крачки, зави зад един ъгъл и видя пред себе си дебела каменна стена. Беше попаднал на задънен проход.

Още един взрив, но този път точно над главата му, разтърси стените и част от тавана политна надолу. Каменни късове и тухли започнаха да падат около него, а един едър скален отломък едва не го

събори. Той успя да запази равновесие, но размаха ръце и неволно загаси факлата. С лявата си ръка бръкна под туниката си, за да се увери, че стъкленницата е още там, а после, стискайки по-здравио мечата си, бавно се запромъкна към бледата ивица светлина, която успя да различи пред себе си.

— Трябва да спася колкото може повече от книгите — прошепна Козимо. — Всъщност затова дойдохме. Не можем да оставим всичко да бъде напълно разрушено от този бандит Стасанор.

Контесина се вкопчи в ръката му.

— През двора — посочи Козимо към вратата в далечния край на стената.

От лявата им страна имаше кокошарник, а до него добре обработена зеленчукова градина, която се пресичаше от тясна пътека. Вляво от тях една отворена врата водеше в празната пералня. Контесина едва не падна, когато се препъна в тялото на мъж с черна кожена туника. Тя вдигна мечата му и се завъртя като вихрушка в мига, в който Николо Николи, вече въоръжен с широк меч, се показа и тръгна заднишком към тях, като се опитваше да отблъсва атаките на двама мъже.

Контесина се хвърли напред, за да му помогне. Единият от бандитите замахна към нея с боздугана си. Той профуча край главата ѝ на по-малко от два сантиметра. Мъжът, изглежда, не умееше добре да борава с това оръжие и не успя веднага да възстанови равновесието си. С мълниеносна бързина Контесина разсече нападателя от главата до кръста. След това вдигна боздугана от земята и го хвърли на Козимо. За миг противникът на Николи отклони вниманието си и флорентинецът заби мечата си в устата му. Острието се показа от врата на бандита точно под основата на черепа и го уби на място. Тримата хукнаха към вратата в далечния край на двора. Николи хвана дръжката и бавно я отвори. Къс, тесен проход водеше към поредното стълбище. Вдясно се намираше вратата към библиотеката. Беше заключена.

Козимо замахна силно с боздугана и ключалката се строши от силата на удара. В халката, точно до вратата, имаше незапалена факла. Николи извади от джоба си кутийка от абаносово дърво с малък кремък и чакмак. Удари ги един о друг, появи се искра и с нея запали

малко парче борина. След това поднесе напоената с масло факла до пламъчето и тя веднага лумна.

Много от лавиците в библиотеката вече бяха празни. Козимо се втурна към съседното помещение. Подът беше покрит с кошове, някои струпани по три един върху друг. Едва тази вечер игуменът беше започнал да подготвя някои от манастирските съкровища за изнасяне на безопасно място в лабиринта от катакомби под сградата. Почти всички кошове бяха вързани с въжета, а някои бяха затворени с тел и обвити в тежък насмолен плат. До кошовете стояха две кошници. Едната беше пълна с бокали и златни и сребърни прибори. В другата имаше икони, златни и сребърни кръстове, чаши за причастие и кадилници на вериги, които още ухаеха на тамян.

Козимо вдигна капака на най-близкия кош и внимателно извади най-горното томче. После отвори прашната корица и духна прахта от първата страница. Пред очите му се показаха гръцки букви. Това беше ръководство за строителството на акведукти от някой си Уменикъл. Той вдигна един разпарцаливен пергамент с петна от огън.

— Това е писано от ръката на Херодот — възкликна той, неспособен да повярва на очите си. Следващият том съдържаше страници с геометрични чертежи и математически формули. Пред очите им беше труд на гръцки ученик на Евклид.

— Сърцето ми кърви, като гледам тези чудеса — промълви Контесина. — Трябва да направим нещо?

— Предлагам да побързаме — измърмори Николи.

Но Козимо не беше на тоя свят. Той се чувстваше едновременно разгневен и въодушевен. Това направо не беше за вярване. Най-накрая успя само да попита:

— Какво можем да направим?

— За съжаление, не много.

— Николо, не можем да оставим тези книги!

Контесина се наведе и нежно сложи ръка върху рамото на клекналия Козимо, но вече беше твърде късно. Мародерите бяха наблизко. Виковете им започнаха да отекват по коридора.

— Бързо! — извика Контесина и дръпна Козимо.

— Трябва да спасим каквото можем. — Козимо пхна няколко скъпоценни тома в ръцете на Контесина и започна да тъпче каквото докопа в джобовете и под колана си. Николо грабна няколко свитъка и

дръпна Козимо зад най-високия куп кошове. Миг по-късно двама от бандитите на Стасанор се втурнаха в библиотеката.

Преди да успеят да се доближат, Контесина и Николи изскочиха от скривалищата си. В едната си ръка Николо държеше факлата, а в другата меч. Факлата описа огнена дъга във въздуха. Пламъкът опърли лицето на единия от мъжете и той нададе вой. В този миг Николи замахна и мечът улучи гърлото на нападателя. Кръвта изригна като фонтан, а бандитът рухна на колене, притискайки ръце към шията си. Контесина се втурна към другия мародер. Изненадата беше на нейна страна. Смаяният ѝ противник успя да отбие първия удар, но с втория тя го прониза в гърдите. Той умря, още преди да се стовари на земята.

Навън, в коридора, се чуваха още приближаващи гласове. Николи изгаси факлата си. Те се хвърлиха обратно в сенките и затаиха дъх. Двама нападатели притичаха край тях и нахлуха в склада. Няколко секунди по-късно те се показаха отново, но не забелязаха тримата флорентинци, натъпкани в тъмната ниша.

— Какво ще правим сега? — попита Контесина.

— Последвайте ме. — Николи огледа коридора и се измъкна.

След като минаха покрай склада и скромната трапезария, през друга врата се озоваха в параклиса. Запромъкнаха се покрай стените, като лъкатушеха между каменните колони, и стигнаха до олтара. Един млад монах, момче на не повече от тринайсет, изскочи изотзад с вдигнат в ръцете кръст. Лицето му беше преbledняло от ужас. Когато видя Николи, стиснал меч и с лице, изпръскано с кръв, то нададе писък, изпусна кръста и побягна като стрела. Николо пое по каменните стъпала в ъгъла на помещението, откъдето тясна врата извеждаше в широк коридор. През прозорците видяха група бандити да тичат към параклиса.

— Кулата трябва да е отдясно — прошепна Николи. — Мисля, че оттам има таен изход.

Бандитите не ги забелязаха, когато се промъкнаха вътре. В центъра на кулата стоеше самотна фигура, с килнат на една страна шлем. Юношата имаше вид на заек, застинал в кръг светлина. Беше на не повече от петнайсет и много приличаше на момчето монах, но очевидно бе живяло съвсем различен живот от неговия, защото

погледна към меча си, който лежеше на дървената скамейка близо до него. Николи наклони глава на една страна и вдигна вежди.

Само няколко секунди бяха нужни на Николо да върже ръцете на младежа и да му запуши устата, а през това време Контесина и Козимо огледаха помещението. В дървения сандък, облегат на извитата външна стена на кулата, намериха въже и две абордажни куки, останали от ремонта на манастира преди няколко години.

Една полуотворена врата водеше към рампа, която се спускаше до равнището на мецанина. Нямаха друг избор, освен да стиснат мечовете си и онова, което бяха успели да спасят от библиотеката, и да хукнат нагоре по рампата. На върха имаше парапет, а зад него се стелеше черната нощ. От лявата им страна се простираше пасаж, който водеше обратно в манастира. Контесина надникна предпазливо над стената и можа да види земята на десет метра под тях. Местността беше покрита с трева, която изчезваше в мрака.

Николи взе едната абордажна кука, а Козимо закрепил другата на парапета. После хвърлиха въжетата към земята. Николо първи прекрачи парапета и се спусна. Кози помогна на Контесина да спре да се люлее и тя започна ловко да се плъзга надолу. Скоро и Козимо се спусна на земята, ала при приземяването две книги изпаднаха от туниката му. Той се наведе да ги вдигне, но Контесина го изпревари.

— Остави ги — отсече тя, когато две стрели се забиха в земята до тях.

Те се втурнаха надолу по неравните ливади, като се стремяха да бягат на зигзаг. Козимо забеляза група ездачи, които пришпорваха бясно конете си към дървен мост близо до стената, за да пресекат пътя им. Той беше изтощен и почти спря, опитвайки се да си поеме дъх.

— Давай, Козимо — изкрещя Контесина и хукна обратно. Тя го прегърна. — Хайде, още малко. Ако успеем...

В този момент водачът на групата, изненадващо бързо прекосил разстоянието, изскочи из сенките, които хвърляше манастира. Той вдигна копието си и го запрати към тях. Контесина се хвърли напред и блъсна Козимо, за да не бъде улучен. Той залитна, ездачът дръпна юздите на коня си, а копитата на животното за малко не смазаха черепа му.

Върналият се Николи сграбчи Козимо за едната ръка, а Контесина го хвана за другата и те се запрепъваха, за да изминат

последните метри открита площ и да навлязат сред дърветата.

— Не спирайте — извика Николо и задърпа Козимо.

— Пуснете ме — ядно изсъска Кози и се опита да се освободи.
— Не съм дете.

С последен изблик на сили, които не знаеше, че притежава, той прибра меча си и хукна през шубраците. Още чуваха гласовете на преследвачите, но те започнаха постепенно да отслабват. В името на няколко скъпоценни произведения, които бяха спасили, той не можеше да си позволи да спре или поне не, докато още можеше да диша.

Когато Амброджио стигна до мястото на срещата, започна да вали като из ведро. Болеше го цялото тяло, а по ръцете и лицето му кървяха рани. Спря да си почине малко, извади стъкленицата и я вдигна към светлината. Сякаш зеленият блясък беше по-силен или така му се струваше? В своя стъклен затвор зелената течност приличаше на жива и Амброджио почувства скритата ѝ мощ. Той не можа да се въздържи и се усмихна. Неговият учител знаеше много повече от него за този чудодееен предмет. Но той беше онзи, който го държеше в момента. Прибра стъкленицата в туниката си и в този момент чу пукота на клон. Изтегли меча от ножницата и се запромъква предпазливо сред редките дървета.

Мъжът вече се беше надвесил над него, когато той успя да го види. Томазини потисна вика си и отскочи назад.

— Амброджио, аз съм.

— Николо! Слава богу!

Двамата се прегърнаха. Амброджио замръзна, когато от мрака се показаха още две фигури. После на лицето му се появи широка усмивка, щом разпозна упътилите се към тях Козимо и Контесина.

25.

Венеция, днес

Винсънт беше дръпнал тежките завеси и беше намалил светлината, оставяйки огънят да хвърля успокоителните си отблясъци из стаята. Еди и Джеф седяха на дивана. И двамата държаха по едно голямо бренди, а Роуз спеше неспокойно на коженото кресло под прозореца в другия край на библиотеката. Апартаментът на Джеф беше запечатан, защото екипите на „Съдебна медицина“ още не бяха свършили със събирането на доказателства. Кандоти им разказа, че са били следени от полицейска част и този ход им беше спасил живота. Роберто държеше да отседнат в палацото и престана да настоява да бъде пренесен там едва когато Еди заплаши, че ще си опакова нещата и ще замине сама с нощния влак за Флоренция, ако го направи.

Въпреки че полицията беше следила всички техни стъпки, откакто бяха оставили Роберто в болницата, Джеф и Еди бяха разпитани подробно от двама старши полицейски офицери. Трябваше да разкажат няколко пъти как са посетили „Ла Пиета“ просто като туристи, за да разгледат прочутите стенописи; как са си тръгнали оттам малко след пет и половина и са се върнали в апартамента. И двамата направиха подробни описания на убиеца и потвърдиха, че той е човекът, който ги е преследвал миналата вечер и беше ранил Роберто и убил Дино, а също така, че той е похитителят на катера на Роберто и убиецът на шофьора Антонио.

Психоложка разговаря насаме с Роуз и по-късно с Еди и Джеф. Но Роуз се успокои истински едва когато се озова в палацо Балиони. Тя, изглежда, се чувстваше привлечена от мястото и беше установила голяма близост с Роберто. Чувстваше се в безопасност зад древните стени на дома край канала. Преди да си легне, беше изпила една специална напитка за лека нощ, приготвена от Винсънт, който обяви, че рецептата е тайна и се предавала в неговото семейство от поколение на поколение. Роуз се унесе и заспа под мелодичните звуци на

Брамсовото Интермецо в А минор. Когато Джеф я целуна за лека нощ, последното нещо, което каза, беше:

— Татко, направо не мога да повярвам. А излязох само за няколко минути от апартамента.

Джеф погледна към спящата си дъщеря.

— Младите притежават учудващи възстановителни сили — тихичко го успокои Еди.

— Предполагам, че случилото се е събудило ужасни спомени у теб.

Тя се усмихна.

— Годишите психотерапия загладиха пукнатините. Аз бях само на осем, когато родителите ми бяха убити. Бях много малка, но не искам да кажа, че не го помня. Напротив. Спомням си всяка подробност, сякаш беше вчера. — Тя, изглежда, искаше да говори и Джеф я остави да продължи. — Толкова пъти съм го преживявала наново. Споменът никога няма да загуби силата си, но аз се примирих с факта, че това в действителност се е случило. Наистина влязох в онази импровизирана лаборатория в пустинята и намерих татко и мама буквално плуващи в собствената си кръв. Случайно убийство. Извършителят беше отмъкнал само няколко долара. Случи се преди три десетилетия. Часовниците не застинаха, светът не спря да се върти около оста си, дори ако човек си мисли, че трябва.

— А сега работиш с мъртъвци.

— О, да.

— По някакъв странен начин май ти помага.

— Не съм сигурна в това, но ти дава друга гледна точка към нещата.

Джеф я погледна въпросително.

— Виж Козимо де Медичи. Един от най-богатите хора, които някога са се раждали. В рамките на своето време е могъл да направи всичко, което поиска. Или почти всичко. За бога, та той полага началото на Ренесанса. А какво е днес? В най-добрия случай купчина ронещи се кости в някога красив жакет със златни копчета, където и да лежи истинското му тяло.

Джеф се сети за бедната Мария. Животът ѝ беше толкова ненужно и жестоко прекъснат! И на Дино също, който плати най-високата цена за това, че ги спаси. Това стана само преди две вечери, а

имаше чувството, сякаш е било преди векове. Къде ли беше Дино сега? Дали наистина някаква част от него е намерила любимите си съпруга и дъщеря? Дали най-накрая страданията им са свършили? Или всичко онова, което Дино някога е бил, сега е просто парче месо, което се разлага в някоя морга наблизко?

Джеф отпъди мислите си и погледна нагоре към тавана.

— Въпроси без отговори — въздъхна той. — Мисля, че само в мигове като този ние, хората, се спираме и започваме да размишляваме какво всъщност представлява животът. И до какво заключение стигаме?

— Всеки от нас си прави различни заключения — отговори Еди.

— Но има някои основни истини. Не е ли така?

— Вероятно не — поклати глава Еди.

— Всичко е вятър и мъгла, не мислиш ли? Независимо дали вярваш в задгробния живот, единственото, което има значение, е какво оставяш на хората. Без значение дали под формата на велики произведения на изкуството, или на хубава музика, която хората ще слушат векове след смъртта ти, или нещо толкова простичко като да те помнят като добър човек. Като някого, който е дал повече, отколкото е взел.

— Може би — Еди допи чашата и си наля втора. — Но каквото и да си направил, каквото и да си оставил подире си, то постепенно изгнива и най-накрая изчезва. Виждам това всеки работен ден. Накрая нищо не остава. Абсолютно нищо. Костите се превръщат в прах и вятърът я отнася. — Тя отпи голяма глътка от брндито си. — И онова, което правим, също изчезва. Нали така? — тя не изчака Джеф да отговори. — Един ден музиката на Моцарт ще бъде забравена, думите на Исус няма да означават нищо. Техният принос ще е избледнял в паметта на хората. Както е казал великият Джордж Харисън „Всичко трябва да отmine“.

— Точно така — кимна Джеф, вдигна чашата си в шеговита наздравица и двамата се засмяха.

— И какво ще правим сега? — попита Еди и потърка очите си.

— Първо, ще заминем за Флоренция. Всички заедно. — Джеф хвърли поглед към Роуз, защото изпита чувство на вина, задето е набъркал дъщеря си в този хаос. След това изведнъж го обзе гняв, че е толкова безсилен да я защити от ужасите, на които стана свидетел.

26.

Торонто, днес

Един от младшите помощници на Люк Фурние набра венецианския телефонен номер и прехвърли разговора в летящата към аерогарата лимузина.

— Добра вечер — рече Фурние. Чу как мъжът си пое дъх и разбра, че се готви да заговори.

— Няма нужда да казваш каквото и да било — Фурние беше кратък и точен. — Да го направим, колкото може по-просто. Искам лично да се намесиш. Разбра ли?... Добре. Това е всичко. И да не ме прецакаш!

27.

Венеция, днес

Двамата мъже носеха еднакви сиви костюми. Единият беше с авиаторски слънчеви очила на носа, макар че беше десет и половина вечерта и пред полицейския участък бе тъмно като в рог. Косата на повисокия мъж беше щръкнала и изрусена, но се виждаха тъмните ѝ корени. Дъвчеше дъвка. Те се доближиха до гишетото и дежурният полицай Габриели Рисо ги огледа и усети как страхът пропълзва надолу по гръбнака му.

— Да?

Мъжът със слънчевите очила мълчаливо огледа помещението. Другият извади портфейл от джоба си и го доближи до лицето на дежурния.

ОСР: Отдел за специални разследвания, елитна част на карабинерите за борба с тероризма.

— С какво мога да ви помогна? — попита Рисо.

Без да спира да дъвче, русият заяви:

— Тук сме, за да приберем затворника.

— Ако имате предвид заподозрения за убийство, когото тази вечер докараха от „Сан Марко“, още оправят документацията му.

— Извикай началника си да дойде тук... веднага.

Рисо се вгледа в очите на мъжа и реши, че е по-добре да не се разправя. Той вдигна слушалката и набра три цифри.

Няколко минути по-късно се появи мъж на средна възраст, облечен в униформата на заместник — областен началник на полицията.

— Началник Мантеси — представи се той със силен неаполитански акцент. — Дежурният ми каза, че се интересувате от убийството на „Сан Марко“.

— Има ли някакво по-уединено място, където да поговорим?

Мантеси посочи към стаята, която беше встрани от централното фойе. Помещението беше празно, като се изключи металната маса в

центъра. Малкото прозорче в стената срещу входната врата беше с решетки. Мъжът със слънчевите очила застана безмълвно в края на масата. Изрусеният седна.

— Изпратиха ни да превозим затворника.

Началникът се отпусна на стола срещу изрусения мъж, сложи ръце на масата и сплете пръсти.

— Не съм чул нищо за това.

— Тази вечер нашият шеф ви е изпратил имейл.

Офицерът от ОСР извади от вътрешния джоб на самото си някакви листове.

— Ето.

Мантеси ги погледна и стана, без да каже нищо.

— Чакайте тук.

След по-малко от минута се върна отново в стаята.

— Искането не е регистрирано. Няма имейл — обяви той.

— Очаквах това да се случи — кимна офицерът от ОСР. — Човек не може да разчита на новите технологии, затова си позволих да се обадя на вашия началник, заместник-префекта Алдо Кандоти. — И подаде мобилния си телефон на Мантеси. Той го взе, сякаш му подаваха умряла котка.

— Да, господин заместник-префект. Да, точно така. Но, господин заместник-префект, нямаме формално... — той хвърли поглед към офицера от ОСР, който зяпаше обувките си и се поклащаше небрежно. Другият полицаи сякаш гледаше право в него, но заради очилата беше трудно да се каже. — Точно така. Да, естествено. Разбирам... Много добре... Лека нощ. — Той разигра цяло представление, завършвайки разговора, макар че Кандоти вече беше затворил.

Микробусът на ОСР стоеше пред задния вход на полицейския участък. Затворникът беше с белезници на извитите зад гърба му ръце. Четирима полицаи го съпроводиха до вратата на буса. Той отправи презрителна гримаса към Мантеси, който наблюдаваше процесията от вратата. Двама униформени натиснаха главата на затворника надолу, за да не се удари в рамката на вратата и след това я блъснаха да се затвори. После почукаха по ламарината, за да сигнализират на шофьора, че може да потегля. Микробусът тръгна и веднага увеличи скоростта. Една черна алфа ромео, в която се возеха офицерите от антитерористичната част, полетя след него.

Двете машини пресякоха Понте дела Либерта и завиха в посока към Местре. Светлините на Венеция останаха зад тях. Главният път се виеше на север, прекосявайки полета, покрити с маслинови горички, преди да се стесни до двулентово платно, преминаващо през шпалир от скромни каменни къщи. Бусът и колата свърнаха по един междуселски път и спряха. Двамата мъже изскочиха от алфата и посрещнаха шофьора на буса на половината път между паркиралите превозни средства. Под краката им жвакаше кал. Суграшицата беше спряла само преди час. Дъхът им се сблъскваше със студения въздух и се кълбеше около лицата им. Те си размениха ключовете. Колата даде назад, направи обратен завой и замина. Двамата офицери от ОСР се качиха в кабината на буса, запалиха двигателя и продължиха по калния път. След около километър и половина в мрака видяха светлини от фарове. Шофьорът намали и спря под клоните на дървото, където беше спрял черен автомобил. Двамата изтичаха към задната част на буса и отвориха вратите.

— Боже, колко се радвам да ви видя — възкликна затворникът и залитна, докато слизаше в студената нощ.

Единият от служителите на ОСР го потупа по гърба.

— И аз се радвам да те видя, Джулио.

Другият бързо откопча белезниците и Джулио разтърка китките си. Предложиха му цигара, той я прие с благодарност, запали и ги последва към другата страна на микробуса.

Фаровете загаснаха и от черната кола излезе един плещест мъж — Алдо Кандоти, пъхнал ръце в джобовете на дългото си до глезените черно палто, което се ветрееше около краката му. Той приближи и се здрависа с тримата мъже.

— Отлична работа — рече той с безизразен глас. — А сега, господа — заместник-префектът се обърна към двамата офицери от ОСР, — ви моля да изчакате тук, защото аз искам да разменя няколко думи на четири очи с Джулио.

Кандоти прегърна с месестата си ръка затворника и го поведе надолу по покритата с листа пътека между дърветата.

— Наистина съм благодарен — Джулио се усмихна широко на Кандоти. — Скоро ще получа информацията, която ти трябва.

— Джулио, проблемът е — въздъхна полицейският началник, — че ти... как да го кажа? Създаде много черен пиар. Идеята ти да

отвлечеш момичето от апартамента беше толкова грубиянска, че трябваше лично да се намеся.

Джулио пхна цигарата между устните си. Дръпна си още веднъж, хвърли я на земята и я смачка с върха на обувката си. Когато вдигна очи, Кандоти беше насочил пистолет в челото му. Джулио трепна и отстъпи назад.

— Несполуката е извинима в много професии — уморено започна Кандоти. — Хората са склонни да приемат, че рок звездата има право да закъснее за предаване или че художникът се нуждае от малко повече време, за да довърши шедьовъра си. Но убийците? При тях това е недопустимо, нали? Сигурен съм, че разбираш това.

Джулио мислеше напрегнато. Нито едно положение не беше непоправимо. Той стрелна поглед към колите и видя, че двамата мъже гледат право към тях.

— Бих казал, че съжалявам, че трябва да направя това — продължи полицейският началник, — но мразя клишетата. Мисля, че и с теб е така. Дали да те накарам да застанеш на колене и да те прострелям в главата, или ще бъде по-спортсменско да те пусна да побегнеш и да те застрелям в гърба?

Пистолетът изгърмя и в челото на Джулио се появи голяма дупка.

— Или пък да го направя изненадващо? — довърши Кандоти. После прибра оръжието, обърна се и тръгна към колата, като внимаваше да не накаля обувките си. Вече палеше двигателя, когато двамата полицаи се приближиха. Кандоти натисна копчето, за да свали страничното стъкло.

— Заровете го в гората — нареди той, вторачвайки се в студените очи на офицера от ОСР. Без да обели и дума, той даде газ и полетя надолу по калния междуселски път, после излезе на главния и пое обратно към най-безоблачната република.

28.

Флоренция, днес

Беше късно вечерта, когато най-сетне стигнаха до параклиса на Медичите. Всички места във влаковете, заминаващи от Венеция, бяха разпродадени, включително за късните, затова наеха кола. Докато се отбият да видят още веднъж Роберто, после до апартамента на Джеф да вземат някои неща, а след това в полицейското управление, за да получат разрешение да заминат за Флоренция, и ето ти го станало четири след обяд, преди да тръгнат от Пиацале Рома.

Джек Картрайт ги посрещна при началото на стъпалата, водещи надолу към погребалната камера. Той стисна ръката на Джеф и стрелна към Еди разкаян поглед. Тя завъртя очи и влезе направо в някогашния кабинет на чичо си.

Полицията беше върнала всичко, което бяха отнесли за анализ, но само една от работещите в лабораторията, Соня Стефани, се бе върнала от отпуск. Компютрите бяха инсталирани наново, файловете проверени. Всичко беше така, както трябваше да бъде. Фактически, всичко бе по един зловещ начин същото, както една седмица по-рано, сякаш нищо не се бе случило.

Джек посочи към тавана.

— Видеонаблюдение — поясни той. — Полицията го препоръча и застрахователите настояха. Ако ме питате, това си е чисто нахлуване в частна територия.

Еди вдигна рамене.

— Добре си направила, че си се върнала толкова рано — обърна се тя към Соня. — Ние с Джек го оценяваме много високо.

— Честно казано, ми стана ужасно скучно. Била си във Венеция?

— Да, имах нужда от малка почивка — излъга Еди. — Това е моят приятел Джеф, а това е неговата дъщеря Роуз.

Те се здрависаха.

— Е, какво става? — попита Еди. — Чух за този телевизионен репортаж. — Тя хвърли поглед към седналия на въртящия се стол пред

старото писалище на Карлин Макензи, Джек Картрайт.

— Виждаш ли тези — обади се Джек и посочи към изображението на компютърния екран. Цветните чертички приличаха на офицерските нагръдни лентички. — Преди два дни се сдобих с чисто нов софтуер, който ни позволява да установим последователността на ДНК и от най-малкия източник. Това означава, че можах да получа много по-точен ключ за природата на ДНК-то, което извлякохме от тялото, смятано за Козимо. За сравнение тук има проби от четирима други членове на фамилията Медичи. — Той натисна няколко клавиша и под първата група цветни чертички се появиха още няколко.

— Трябва да има съвпадение в тази област — той прекара курсора по ивица цветни чертички, — но няма нищо. — Джек погледна към Еди. — Тялото, което изследвахме, не може да е било на член на фамилията Медичи.

— И кой, по дяволите, е той?

— Това не мога да кажа, но открих някои интересни неща. Сравних пробата с международната карта на човешкия геном, която всъщност е каталог с ЕНП-та.

— Които са какво?

— Единични нуклеотидни полиморфизми — набързо обясни Еди. — Малки количества човешко ДНК, което обикновено е различно във всеки човек. Частиците от генома, които са причина човекът да има, да речем, сини очи. Или космат гръб.

— Или нос като на майка — включи се и Роуз.

Джеф я прегърна през рамото.

— Както и да е — продължи Картрайт. — Важното е, че можах да сравня ДНК-то от това тяло с повече от три милиона ЕНП-та в каталога и открих, че тялото трябва да е принадлежало на човек, роден в Скандинавия. Доколкото знаем, Козимо де Медичи никога не се е приближавал на по-малко от хиляда и шестстотин километра от Скандинавия, което значи, че тялото определено не е на Козимо. Предполагам, че вероятно е на някой прислужник или роб.

— А жената? — попита Джеф.

Джек изведнъж скочи на крака.

— Вие, двамата, няма ли най-сетне да ми кажете какво става?

Еди преглътна.

— Какво те кара да...

— Еди, за какво се върнахте толкова бързо тук? Как така Джеф изведнъж се интересува живо от всичко това? — Той си пое дълбоко дъх. — Освен това, не знам дали си наясно, но чета вестници. Четирима убити само за няколко дни. Един прочут барон прострелян, и то човек, който по случайност е твой приятел, Джеф.

— Съжалявам, Джек — въздъхна Еди. — Нямах намерение да те държа на тъмно. — Тя забеляза как очите на Роуз се ококорваха все повече и повече.

— Нито пък аз теб — обърна се Джеф към дъщеря си.

Еди разказа набързо станалото на Картрайт, но пропусна важната информация, която бяха извлекли от следите.

— Очевидно сте открили нещо в „Ла Пиета“ и то ви е накарало да се върнете тук. Така ли е?

Еди кимна.

— Май не сте чули последните новини.

— Какво искаш да кажеш?

Картрайт замълча за миг, сякаш се наслаждаваше на драматичната реакция, която забележката му предизвика.

— Заподозреният убиец е избягал.

— Какво? — попитаха едновременно Джеф и Еди.

— Съобщиха го тази вечер малко преди да пристигнете. Няма и следа от него.

— Татко? — възкликна кисело Роуз.

— Миличка, почакай малко — отвърна Джеф. — Всичко е наред.

— Какво точно открихте в „Ла Пиета“? — попита с мрачно изражение Джек Картрайт.

— Там има стенопис.

— Знам. Мястото е пълно с тъпи стенописи.

— Имаше изображение на този параклис. И нещо написано: SOTTO 400, 1000.

— Какво значи това?

— Под на латински — отговори Еди.

— Зная това — измърмори Джек.

— Нямам представа какво означава останалото.

Картрайт се обърна към Джеф.

— А ти?

— Помислих, че може да е комбинация за някакъв цифров код, но...

— Очевидно се занимавате с това прекалено дълго. Не можете да видите гората от дърветата — изсумтя Джек.

— Защо смесвате латинския с модерните числа? 400, 1000? Това трябва да ви говори нещо. Обърнете 400 и 1000 в римски цифри и какво ще получите? КД и М.

— КД и М...

— К-о-з-и-м-о д-е М-е-д-и-ч-и?

Джеф и Еди се вторачиха в Картрайт, сякаш току-що им беше съобщил смисъла на живота.

— Джек, това беше блестящо — на лицето на Еди се появи плаха усмивка.

— Значи „Под Козимо де Медичи“ — обобщи Джеф.

— Не ми се иска да ви развалям настроението, но май току-що описахме пълен кръг. Артефактът, който открихте вечерта, когато професор Макензи беше убит. Това е било „под“ Козимо де Медичи.

— Като изключим това, че не е Козимо — включи се Джек.

— За бога! — изригна Еди. — Та това е смешно!

— Не, не... я чакайте — Джеф се повдигна и седна в края на бюрото и се вторачи в пода. — Другото тяло, на жената. Вие сте предполагали, че е на Контесина де Медичи. Нали така? Но артефактът беше под тялото, което би трябвало да е Козимо. Може би, към каквото и да ни сочи следата от „Ла Пиета“, то се намира под другото тяло.

— Кое те кара да мислиш така?

— Е — започна Джеф, — КД и М може да значат Козимо де Медичи, но също така и Контесина де Медичи. Прав ли съм?

Отне им половин час да извадят трупа от нишата. Процедурата направо им късаше нервите, защото изискваше търпение и голям опит, за да не се превърне тялото в прах. Еди и Джек преместиха мумията на жената от гробното ѝ място и я сложиха на количка, която Роуз помогна на Соня да приготви. Тя вече не искаше да бъде изключвана от събитията. Джеф реши, че така е по-добре, отколкото да я зарязва всеки път, когато се налага. Беше се изправила срещу най-ужасния враг и се показва като смела и жилава млада жена. Той се улови, че я гледа и ѝ се възхищава как работи. Определено изпитваше гордост.

Двамата палеопатолози си бяха сложили престилките и гумените ръкавици и се подготвиха да започнат изследването. Еди постави една силна лампа близо до количката, докато Джек наместваше лупата пред лявото си око. Никой не говореше. За пръв път Джеф забеляза премигващата червена светлина на видеокамерата и си помисли колко странен запис ще направи.

— Тялото е в почти същото състояние както мъжкото — започна да говори Еди в диктофона, докато оглеждаше дрехите и няколкото кичура посивели коси около слепоочията на трупа. — Твърде е възможно да е била погребана по същото време. — Тя отрязва няколко косъма и ги постави в тубичка за анализи, която залепи и надписа. Картрайт измъкна няколко нишки от роклята на жената и ги сложи в друга тубичка.

Голяма част от дрехите се бяха разпаднали, особено откъм гърба, оставяйки по тялото слой подобно на чаршаф, проснат отгоре й. Двамата с Еди започнаха внимателно да отделят тъканта, като слагаха парчетата на близката, покрита с найлон масичка. След като свършиха, покриха късовете плат с друг найлон.

Кожата на трупа беше кафява, а на места под мишниците и около таза имаше цвета на старо тиково дърво. В някои области беше напълно разложена, оголвайки жълтеникавокафяви кости.

— Добре — обади се Еди. — Хайде да хвърлим един поглед „под“ тялото.

Повтаряйки съвсем точно същото, което екипът беше направил една седмица по-рано, Джек завъртя тялото настрана. Можеха да видят очертанията на гръбнака и костите, много от прешлените се бяха оголили, след като плътта и кожата се бяха стопили. Тогава Еди забеляза нещо между шестото и седмото ребро, на мястото, където някога са били междуребрениите мускули и тъкани. Някакъв сребрист предмет.

— Да я сложим по гръб — нареди Еди и помогна на Джек да завъртят лекото като перце тяло.

— Има ли нещо? — попита Джеф и се наведе да види по-добре.

— Така мисля. Джеф, би ли се...

— Извинявай — той отстъпи смутено назад.

Повтаряйки процедурата, която беше следвал Карлин Макензи, Еди срязва останките от гръдния кош. Сега вече виждаше част от

сгушения между изсъхналата плът предмет. Той приличаше на метален съд. Няколко от ребрата на жената се бяха превърнали в прах. Еди внимателно отмести парче кост, след това с мека четка махна прахта от кухнята, преди да пъхне пръсти в отвора.

В лабораторията цареше тишина. И четиримата се бяха втренчили в предмета, който Еди извади. Беше някаква метална кутия не по-голяма от пет квадратни сантиметра. От едната страна имаше малка закопчалка. Еди отиде до една масичка и внимателно постави предмета върху найлоновата покривка.

Кутиятата беше съвсем обикновена, изработена от сребро или някаква сплав на основата на сребро. Изглеждаше така, сякаш я бяха направили вчера. Джек се наведе и нагласи лупата си, но след това я свали и придърпа друга лупа от масичката с инструментите.

— Няма знаци по нея — обяви той.

— Можем ли да я отворим? — попита Джеф.

Еди вдигна закопчалката с пинсета и отвори капачето. То се вдигна леко. Вътре, върху тапицерия от избеляло пурпурно кадифе, лежеше малък сребърен ключ. По повърхността на ключа се различаваха думите: ГОЛЕМ КОРАБ. Еди го извади от кутията и го стисна между палеца и показалеца си. Точно се готвеше да го обърне, за да види дали не пише нещо и от другата страна, когато чуха странен глас:

— Браво!

Висок мъж с руса щръкнала коса стоеше по средата на стълбището, водещо към погребалната камера. Те бяха толкова погълнати от заниманията си, че никой не го бе чул да идва. Той ръкопляскаше бавно, като шумът се заглушаваше от черните кожени ръкавици на ръцете му. Мъжът се спря, пъхна ръка в джоба си и измъкна голям револвер.

— Изглежда съм пристигнал точно на време. А сега... — Той погледна право към Еди, — моля сложете ключа на място и се дръпнете от масата.

Еди не помръдна.

— Добре — каза мъжът и вдигна пистолета.

— Еди! — изкрещя Джеф.

Мъжът се усмихна, но не отмести оръжието.

— Много разумно. — С три крачки стигна до масата и извади ключа от кутията. — Красив е, нали? — усмихна се доволно и го пъкна в джоба. — Много съжалявам, но ще трябва да ви убия. Моят работодател не иска посещението ми тук да стане известно, а и аз също. Застанете на колене.

Никой от тях не помръдна. Тогава мъжът стовари оръжието странично в лицето на Джеф и той политна назад.

— Татко! — изпищя Роуз и се втурна да застане до него.

— На колене — изкрещя стрелецът.

Джек и Еди се подчиниха.

— Обърнете се към стената. Ти също.

Треперещата Соня ги последва.

— Е, кой иска да си отиде пръв? Аз мисля, че това подхожда на най-младите. Съгласни ли сте?

Джеф инстинктивно се хвърли напред към ръката на стрелеца. С неподозирана сила той стовари челото си върху носа на русокосия и чу как костите изхрущяха. Пистолетът се плъзна по пода. Нападателят залитна назад, ала успя да се хване за края на масата, за да не се просне възник. Но Джеф беше набрал инерция от яростта и отчаянието и стовари мощен удар в слънчевия възел на бандита. Мъжът изстена и се сгъна на две.

Джек и Еди вече също се бяха изправили, а Соня се протегна към револвера. Макар да беше в малцинство, русокосият не беше обикновен кръчмарски побойник. Кръвта се стичаше от строшения му нос, но той успя да се хване за количката с тялото и я засили срещу тях. Тя профуча през стаята, блъсна се в един компютър на подвижна масичка, а след това в ъгъла на лабораторията, където се събираха две работни маси. Мумифицираният труп се плъзна диагонално от количката и продължи по повърхността от неръждаема стомана на работната маса, помитайки мензури и стойки с епруветки. Накрая кацна с главата напред, като по чудо цяло, в гнездо от кабели и папки. Убиецът блъсна Роуз настрани и хукна нагоре по стълбището, взимайки по три стъпала наведнъж.

Джеф се втурна към Роуз и я притисна към себе си.

— Добре ли си, скъпа?

— Добре съм, татко. Ти кървиш.

Джеф вдигна ръка към главата, където го беше уцелила цевта на револвера.

Соня донесе парче марля и внимателно почисти раната. Не беше дълбока, но кожата около нея вече беше започнала да посинява.

— Не трябва ли да извикаме полицията? — попита тя.

— Не е ли по-добре да проверим дали копелето не е още тук? — възрази Еди.

Джеф взе оръжието от Соня и хукна нагоре по стълбите, но от стрелеца нямаше и следа. В края на краищата беше получил онова, за което беше дошъл.

— Е, това ми прилича на край на нашето приключение — подхвърли Джек.

— Може и да си прав — тъжно кимна Джеф.

— Аз видях какво пишеше на ключа — обади се Еди. — ГОЛЕМ КОРАБ.

Роуз беше единствената, която се засмя, но след това и нейното изражение стана сериозно.

— Почакай, Еди — заговори тя внезапно. — Видяла си какво пише от едната страна на ключа. Ами от другата?

— За съжаление, не успях да погледна. Нашият приятел с изрусената коса ни прекъсна точно когато се готвех да го обърна.

Всички замълчаха, но след малко Соня развали магията.

— Камерите за видеонаблюдение — подсети ги тя с пламтящи от вълнение бузи.

Другите я загледаха неразбиращо.

— Ти може и да не си успяла да видиш другата страна на ключа, но те са го направили.

— Соня, ти си гений — извика радостно Еди.

След като извади паметта на видеокамерата в лабораторията, Соня я вкара в мултимедийния четец на единия от компютрите.

— Знаеш ли как работи това? — попита Еди, когато Соня започна да набира нещо на клавиатурата.

— Научих малко от брат си. Той работи за една охранителна фирма в Милано. Тези камери не са много сложни. Записват на картата и след двайсет и четири часа автоматично изтриват записите, ако си ги

прехвърлил на твърд диск. Така че единственото, което трябва да направим, е да върнем записа двайсет минути назад — обясни Соня.

На по-голямата част от него се виждаше празната лаборатория. След това видяха Соня да влиза и малко по-късно да излиза. После Джек Картрайт се появи и работи час или малко повече на единия от компютрите. Като пусна записа назад, Соня попадна на кадри как Еди и Джек изследват тялото на количката. Видяха как Еди изважда някакъв предмет от трупа, оставя го на масата, отваря го и измъква ключа.

— Това е — обади се Еди. — Дай малко напред.

Соня набра някаква команда на клавиатурата и записът се превъртя. Тя намали бързината на превъртане, докато на екрана не започнаха да се сменят кадър след кадър.

— Ето — възкликна тя.

На дисплея се виждаха показалецът и палецът на Еди, стиснали ключа.

— Това е невъзможно — обади се обезверен Джеф. — Нищо няма да се види.

— Почакайте малко — каза Соня, а пръстите ѝ затанцуваха по клавишите. Изображението на екрана започна да се уголемява и се премести надясно. След това спря и започна отново да расте. Ключът запълни целия екран, но изображението беше неясно.

— Само да усиля малко това...

Няколко секунди по-късно Соня се облегна доволно на стола.

— Заповядайте!

Те можаха да различат едва забележими следи от гравирание в горния край на ключа. Там беше изобразена едноетажна сграда и една-единствена дума: АНГЯ. В центъра на постройката се мъдреха две малки букви „м“ и „д“.

В седем сутринта летището на Пиза беше почти празно и приличаше повече на голяма автогара, отколкото на международно летище. Увитата в зимното си палто Роуз отпиваше от пластмасовата чашка със слаб чай, която Джеф току-що ѝ беше подал.

— Тате, наистина няма нужда да ме отправяш у дома — промълви тя и плъзна облечената си в ръкавица ръка по неговата, а

после стисна дланта му.

— Роуз, страхувам се, че трябва да го направя. Съжалявам, но имахме прекалено много премеждия. — Беше го яд на самия него, че изложи живота на дъщеря си на толкова опасности, развали престоя ѝ в Италия и стана причина да види толкова ужасии. — Аз съм... — започна той.

— Тате, няма нужда. Вината не е твоя. Погледни на нещата от друг ъгъл. Колко момичета на моите години са ставали свидетели на подобен екшън? — тя се засмя. — Помисли си само какви истории мога да разказвам... Шегувам се — добави бързо, когато видя как лицето на баща ѝ се смръщва. Той успя да се засмее примирено и я прегърна.

— Обещай ми — помоли я той, като я държеше на ръка разстояние, — обеща ми, че думичка няма да кажеш на никого. Дори и на майка си... особено на нея.

— Честна скаутска.

Двамата се обърнаха, когато чуха Еди да се приближава.

— Всичко наред ли е?

— Да. Паспортът, билетите, парите — израпортува тя с крива усмивка на Джеф. — Или поне трите неща бяха у мен, когато преди две минути бях помолена да проверя.

Еди се засмя и целуна Роуз по челото.

— Скоро ще се видим.

Роуз се вдигна на пръсти и целуна баща си по бузата.

— Ох!

— О, боже, тате, извинявай.

— Няма нищо — той внимателно докосна наранената си буза.

Когато стигнаха в района, където се правеха проверките, той напомни:

— Щом си стигнеш вкъщи, ми се обади. Разбрано?

— Да, татко, ще ти звънна. Да се пазиш. Не разбирам какво в действителност става с вас, но може би вече е време да идете в полицията?

— Да, Роуз, може би. Но не се тревожи. Ще се оправим. А ти ще дойдеш отново само след няколко месеца. Обещавах ли?

— Опитай се да ме спреш.

С тези думи тя мина през охраната. От другата страна си взе сака и се обърна за последен път да помахна на Джеф и Еди, преди да поеме по широкия коридор, който отвеждаше към чакалнята на заминаващите.

Роуз седеше и четеше списание, когато един глас обяви на италиански, а после и на английски, че пътниците от бизнес класата могат вече да се качват за полета на „Бритиш еървейс“ до летище „Гетуик“. Тя сгъна списанието, пхна го в страничния джоб на сака и се изправи.

— Роуз — обади се някой зад нея.

Тя се обърна, смая се, а после се усмихна.

— Какво правиш тук?

29.

Рагуза, юни 1410

Когато слънцето започна да наднича откъм изток, Козимо и неговите хора бяха оставили манастира далеч назад. Три дена по-късно стигнаха в крайбрежния град Рагуза.

Беше приятно да се върнеш в цивилизацията, но те не се впуснаха в хвалби за трудностите, които бяха преживели. Когато стигнаха до една странноприемница, разположена в средата на оживеното пристанище, слънцето започна да залязва, озарявайки проблясващите води на залива с топло златисто сияние. Моряците лъскаха палубите на лодките, а продавачите гледаха да разпродадат евтино рибата и зеленчуците, струпани по сергиите им. Заливащи се от смях деца играеха край въжетата, с които лодките бяха привързани за кея, и се гонеха около мрежите и кошовете, докато възрастните разговаряха и си пийваха.

Козимо беше във весело настроение. Приключението се оказва крайно рисковано, но си заслужаваше. Придобивките от манастира бяха наистина удивителни. Сред тях имаше колекция от есета на Марциал, коментар върху Омир и един смайващ текст, който, изглежда, беше ранен препис на Платонова лекция. Беше успял да спаси и част от оригинален текст на Аристотел, който ценеше най-много, както и едно оригинално произведение на великия Херодот, наречено „История“. Тази нощ и тримата спаха като заклани, защото това бяха първите истински легла от нощта на нападението срещу манастира.

Козимо почука на вратата. Той потропа отново, този път по-силно. Пак нямаше отговор.

— Амброджио... Амброджио — провикна се той.

Контесина и Николи чакаха в коридора зад гърба му. Те се обърнаха, когато гостилничарят се появи, размахал голяма връзка ключове.

— Притеснявате се за вашия приятел? Може би снощи е пийнал малко повече. — Мъжът се изкиска и потърка четината по брадичката

си.

Той отключи вратата и я бутна да се отвори.

Амброджио лежеше с разперени крайници на леглото.

— А сега ще ви оставя да лекувате махмурлука му — весело подхвърли гостилничарят.

Контесина хвана ръката на Томазини.

— Амброджио — прошепна тя. Той трепна, когато тя го повика отново и очите му се отвориха.

— Изглеждаш ужасно — обади се Козимо. — Мислех, че можеш да контролираш пиенето си.

Той се спря рязко до ъгъла на леглото на Томазини. Подът беше омазан с кръв и гнусна на вид жълта течност. Голям кафяв плъх с разперени лапи лежеше по гръб до повърнатото. Огромен тумор, почти с големината на черепа му, беше изскочил от главата му. По козината се виждаха ивици съсирена кръв, а очите му бяха още отворени.

— Амброджио, болен ли си? — изписка Контесина.

Томазини се опита да седне в леглото и със стенание стисна челото си. Около очите му имаше черни кръгове, устните му бяха сухи и напукани, а кожата смъртнобледа.

— Аз... не можах да спя — гласът му беше слаб и пресеклив.

— Какво, за бога, е това? — попита Козимо и посочи към пода.

Томазини погледна надолу и бързо извърна лице.

— Боже мили! Отрова? — дрезгаво попита той.

— Дано да е само това... наистина.

Сребърни звезди пронизваха черната нощ, когато Козимо се облегна на релинга и се загледа в мастиленото спокойствие на водата. Търговският кораб „Задар“, на който се качиха в Рагуза, беше бърз, но за него нямаше достатъчно бърз плавателен съд. Единственото, което искаше, бе да си е у дома, да крачи по улиците на Флоренция и да има време да изучи великите съкровища, които бяха спасили от варварите на Стасанор.

Пътуването им щеше да продължи седем дни. Първо щяха да плават на запад покрай брега, а после на юг и щяха да стигнат до Анкона. Маршрутът им щеше да ги преведе близо покрай брега, но също така означаваше, че щяха да опишат голяма дъга около Венеция.

После щяха да са им нужни два дни езда, преди да си стигнат вкъщи. Изведнъж му стана студено и Козимо се зави още по-плътно в грубото вълнено одеяло, което беше наметнал на раменете си.

Събуди го остър писък. Докато навличаше бричовете си в мрака, едва не падна. Щом излезе на палубата, видя Николи и Контесина да се появяват откъм кърмата. Те гледаха със замаяни очи в тази ранна сива и студена утрин. Млад моряк тичаше към тях с почернели от ужас очи. Козимо точно се готвеше да го сграбчи, когато чу гласа на капитана.

Капитан Давоник беше едър мъж с дълга прошарена брада, тъмнокафяви очи и обветрено лице. Той беше плавал по този маршрут за Анкона поне хиляда пъти, а хората говореха, че във вените си вместо кръв има морска вода.

— Кулин, какво става? Имаш вид, сякаш си видял призрак.

Младежът трепереше и му беше трудно да говори членоразделно. Капитанът го хвана за ръката.

— Успокой се.

Момчето посочи безмълвно към релинга на левия борд.

Докъдето човек можеше да види, около кораба водата беше покрита с мъртва риба от всички видове, размери и форми. Полюшваха се на водата и стотици хиляди очи гледаха празно в оловното небе.

Скоро слънцето щеше да изгрее и Козимо седеше сам в трюма върху обърнатия кош, който служеше за маса. В главата му мислите се надбягваха, всяка следваща по-шантава от предишната. Беше тъмно, като се изключи трепкащият жълт кръг светлина, идващ от една-единствена свещ, сложена на обърнатия кош. Около него бяха струпани кошове, пълни с подправки и екзотични хранителни продукти от Турция, Персия и още по-далечни страни, кошници, пълни с тъкани с най-разнообразни основи и разноцветни като дъгата. Скоро щяха да бъдат разкромени, ушити по последната мода и разпродадени в богатите Неапол, Генуа, Венеция и Флоренция. В този товар можеше да се намира и коприната за сватбената рокля на неговата любима, размишляваше той.

Пред него лежеше разтворена книга, том, който би се смятал за най-голямата скъпоценност във всяка библиотека в който и да е град на света. Това беше трактат от гръцки историк на име Тукидид, който преди почти хиляда години беше съчинил погребална реч за известния гръцки политик Перикъл. Козимо прочете думите на глас: „Ние със сигурност няма да останем без почитатели. Оставяме могъщи знаци за нашата власт, които ще ни направят чудото на този и на идващите векове“.

На вратата се появи Контесина. Тя носеше кана вино и голяма купа с хляб и плодове.

— Хайде, Кози — усмихна се нежно неговата любима, — кълна се, че откакто се качихме на борда, не съм те виждала да ядеш.

— Мислиш, че трябва да напълнея?

— Определено.

Контесина подреди виното и храната върху импровизираната маса и седна до Козимо.

— Изобщо не съм гладен.

— Нито пък аз, но трябва да ядем.

Козимо наля малко вино. Рубинената течност, остра и силна, идваше от лозя близо до Рагуза.

— Капитан Давоник даде ли някакво обяснение на случилото се тази сутрин? — попита той уморено.

Контесина поклати глава.

— Не. Разказа ми, че повече от трийсет години плава в Адриатика. Бил по-малък от Кулин, когато направил първото си плаване, и никога не е виждал, нито чувал за подобно нещо. Напълно е объркан.

— Ако позволя на разума си да се разколебае, щях да кажа, че това е дело на дявола.

В помещението влезе и Николи.

— Трябва да говоря с вас за Амброджио — започна той.

Контесина му предложи малко вино. Той отказа, но седна на масата.

— Трябва да е било два часа, преди да съмне. Не можех да спя и продължавах да мисля за този плъх в стаята на Амброджио. Накрая станах и се качих на палубата. Нощта беше необичайно тиха. Виждах остров Ластово откъм десния борд. Тогава забелязах, че край страната

на кораба има спуснат кош. В него беше Амброджио, легнал по корем, а ръцете му бяха във водата. Видях да проблясва нещо зелено. Стана толкова бързо, че не съм сигурен.

— Стъкленницата — обади се Контесина.

— Защо не ни е казал?

От палубата се чуха силни викове.

Козимо стигна първи до стълбата, качи се горе и протегна ръка, за да помогне на Контесина.

Амброджио Томазини беше почти гол. Мокрото му тяло беше облечено в мръсна жилетка и скъсано белъо. Той се свиваше като диво животно, а лицето и ръцете му бяха покрити с големи рани и подутини, от които изтичаше жълта течност. Очите му горяха диво. Косата му, някога красив рус перчем, сега беше опадала цялата, като се изключат няколко мокри кичура, залепени за окървавения му скалп.

Капитанът и помощникът му стояха на около метър от него и се бяха вторачили ужасено в ставащото.

— Отдръпнете се! — изкрещя Томазини. — Отдръпнете се! Не ме докосвайте. Аз съм прокълнат — тогава забеляза Козимо и останалите. — Кози... Кози — сълзи се затъркаляха по бузите му, смесвайки се с кръвта.

Започна да вали.

— Амброджио, какво направи?

На лицето на Томазини се изписа учудване.

— Защо скри стъкленницата от нас? Защо не...

Томазини залитна две крачки към тях. На зловецко разкривеното му лице се изписа налудничава усмивка.

— Козимо, о, благородни, добродетелни Козимо. Я се чуй, може би тогава ще разбереш защо на толкова хора им се повръща от теб.

Вече валеше силно.

— Какво се надяваше да постигнеш, Амброджио?

— Козимо, аз имах своите нареждания.

— Какво искаш да кажеш?

— Сигурно не смяташ, че само ти и Лигата на хуманистите се интересувате от откритията на хора като Валиани, а? — Той се закашля и повърна. Кръв изпръска палубата. Когато вдигна отново глава, приличаше на вампир от ада. — А Валиани — той дишаше с мъка, —

не беше много потаен за пътуванията си. Нали така? Светият отец знаеше за Голем кораб много преди нас.

— Светият отец? Какви ги говориш?

— Козимо, имаш много къса памет. Започнал си да забравяш. Моят баща беше главен теолог на кардинал Балтасаре Коса, както Негово светейшество беше известен по-рано. Аз израснах в дома на бъдещия папа. — Томазини се опита да се усмихне, но резултатът беше смразяващ. Лицето му заприлича на чудовищата по улиците на черквите.

— Искаш да ми кажеш, че папа Йоан е знаел за тази стъкленница?

— Знаеше, че в стария манастир има скрити тайни. Един пратеник от Македония спомена това място още преди години и после... — Томазини погледна към небето, а лицето му се изкриви от болка. — Светият отец научи, че Валиани и други хора са по следите на тези тайни. Бях повикан в Рим, за да разговарям с Негово светейшество. Той знаеше за моето приятелство с теб. Щях да имам възможност да му съобщя всяка информация, на която можехме да попаднем. — Той отново направи гримаса и притисна едната си страна. — И когато изведнъж се появи Валиани, изпитах чувството, че съм получил всичко на тепсия. Трябва да призная, че не се радвах на изгледа да пътуваме по македонските чукари, но все пак ставаше дума за една много благородна кауза.

— Така ли?

— Да, Козимо, може и да не знаеш, но другите хора имат различни идеали. Моят господар, папа Йоан има врагове, които го нападат от всички страни. Той е както военен, така и духовен водач... Той... той... — Краката на Томазини започнаха да поддават и той падна на колене. — Папата... се надяваше да има нещо... много ценно в библиотеката на Голем кораб...

Очите на Томазини горяха от омраза към самия себе си.

— О, господи, Козимо, мой верни приятелю... толкова съжалявам... аз, аз... отворих стъкленницата.

Устните му продължиха да мърдат, но повече нищо не се чу. С дълбок стон той падна напред като полупразен чувал с брашно.

Всички се бяха събрали на палубата на „Задар“. Капитанът, екипажът, Козимо, Контесина и Николо Николи. Тялото на Амброджио Томазини лежеше завито в импровизиран саван върху дъската, по която щеше да се плъзне във водите на Адриатика. Капките дъжд барабаняха по палубата, оставяйки тъмнокафяви петна с големината на златен дукат.

Козимо не можеше да спре да мисли за онези, които бяха умрели. Изгубили живота си в замяна на какво? Идеи, няколко къса хартия, думи, казани от отдавна умрели хора. Болката беше почти непоносима. Той погледна нагоре към небето и остави капките да плющят по лицето му, да се стичат надолу по бузите като заместители на сълзите, които още не можеше да пролее.

Нима папата е знаел през цялото време за стъкленицата? Козимо можеше да си мисли само най-лошото и трябваше да действа според това. Стъкленицата трябва да бъде скрита, за да не попадне никога в неподходящи ръце. Той вдигна глава и каза:

— Мили Боже, вземи моя приятел Амброджио, покосен толкова жестоко и толкова млад. Амброджио се поддаде на изкушението и то го унищожи. Той страда ужасно за своите грехове. Аз ще се моля душата му да почива във вечен мир, защото беше добър човек, истински и верен приятел. Човек, слаб като всички нас. Прощавам му и се моля, ти, Отче, в своята безкрайна мъдрост също да му простиш.

Той кимна на капитана и увитото в саван тяло на Амброджио Томазини потъна в морето.

30.

Македония, днес

Наетият самолет започна да се снишава над Скопие и Джеф се залепи за илюминатора, за да огледа града под тях — море от ниски бели сгради, заобиколени от планини, покрити със зелени петна. Час по-късно вече бяха минали през паспортната и митническата проверка и прекосяваха града в черна тойота „Ленд круизър Сахара“. Техният шофьор и водач излезе от града и пое по магистрала, която водеше на запад. Когато околността започна да става по-планинска, пътят тръгна нагоре. Стана късен следобед, докато стигнат подножието на Голем кораб, най-високата планина в Македония, приютила древния манастир, който търсеха. Руините бяха разположени край воден басейн, езерото Ангя. След като използваха софтуер, известен като „Гугъл ърт“, даващ възможност да се приближават на няколко метра от всяка точка по повърхността на планетата, те провериха мястото и можаха да определят местоположението на голям каменен куб — безлична сграда на островче, разположено почти в центъра на езерото. В интернет нямаше информация за постройката, но от леко размазаните изображения на „Гугъл ърт“ тя приличаше на мраморен мавзолей. Най-важното беше, че имаше същата форма като очертанията на сградата, гравирани на ключа. Главният път постепенно изчезна и тойотата пое по един стръмен черен път. След около трийсет минути друсане стигнаха до туристически заслон, наречен хижа „Караджак“. Водачът им беше казал, че оттук след лесно изкачване ще стигнат до руините.

Джеф и Еди поеха сами нагоре в планината. И двамата носеха раници, фенерчета, храна и портативни радиостанции, защото тук телефоните им нямаша покритие, запалки, сигнални ракети и по един кат дрехи за смяна. Джеф носеше и надуваем каяк, направен от свръхлеки карбонови нишки.

Беше ужасно студено, но невероятно красиво. Една сурова и преходна красота, подобна на картина на Пикасо от кубистичния му

период, или на жена, преминала вече зенита на своята красота, но все още блестяща с изсечените като от лед скули. Тукашният пейзаж напомни на Еди за ваканциите от детството ѝ в Шотландия, когато се разхождаха из Грампианските планини. Тогава не беше оценила удивителните небостъргачи от скали и дългите тесни езера, потънали в забвение в притискащите ги отвсякъде древни камъни. Но сега вече можеше да оцени подобна красота.

Манастирът се издигна пред тях като останките от вкаменено дърво. Високи каменни колони се извисяваха във въздуха, нащърбени и неравни. Като ги гледаше днес, Джеф можеше да си представи как някога, преди много години той се е възправял в цялото си великолепие. Паметник на човешката гениалност, ала и на вярата. Защото това е било място както за молитви, така и убежище за смели души, заклели се да посветят живота си на техния Господ. И ето там, веднага зад манастира, може би на около трийсет метра надолу по хълма, в сенките на планината лежеше езерото Ангя. Слънчевите лъчи бяха пробили облаците и хвърляха кръгове бляскава светлина по някои от хълмовете близо до водата. Езерото приличаше на черно стъкло, страшно, тихо и заплашително, почти неземно.

— Мога ли да видя разпечатката? — помоли Джеф. Беше започнало да духа и двамата си бяха сложили подплатените с кожа качулки. Джеф свери копието от „Гугъл“ със схематичните очертания на сградата върху ключа, които бяха свалили от записа на видеокамерата.

— Островът трябва да е зад този нос — той посочи неопределено на североизток.

Минаха покрай останките от кулите и намериха тясна пътека между скалите, която ги заведе до брега на езерото. На около сто метра навътре, в неподвижната черна вода се виждаше малък остров. Дървета закриваха по-голямата част от крайбрежната му ивица, но те можаха да различат очертанията на ниска сграда. Стените ѝ бяха равни и без украса.

Двамата свалиха раниците си и Джеф се зае да маха калъфа на каяка и го разгъна върху дребния чакъл. Той зави маркуча на помпата за вентила и завъртя ръчката, която освободи сгъстения въздух в малката бутилка, и каякът започна да се надува. После избутаха заедно лодката във водата и се прехвърлиха в нея.

Нямаше вълнение, така че лесно прекосиха езерото. Когато стъпиха на каменистия бряг на острова, бяха поразени от покоя на почти пълната тишина, която ги заобикаляше. Постройката господстваше над острова, един огромен мраморен блок, безличен и заплашителен. Стените бяха гладки, обработени безупречно, оставяйки само текстурата на камъка да нарушава еднообразието. Напомни им нещо, което Алберт Шпеер е сънувал и сътворил за фантазиите на Адолф Хитлер за столицата на Третия райх.

Те обиколиха два пъти сградата, преди да открият вратата. Тя представляваше тесен мраморен четириъгълник, изработен от същия камък като стената. Текстурата преминаваше от вратата през процепите, които я маркираха, и продължаваше по стената. Щеше да е почти невидима, ако беше затворена, но сега стоеше леко откритата. Ключалката бе пипана наскоро, защото все още се виждаха петната от някаква смазка. Джеф почувства как от вълнение по гръбнака му ползват тръпки.

— Еди, ти няма защо да идваш по-нататък — настоя той, докато вадеше фенерчето от чантата си.

— Не ставай смешен.

— Може би няма да е зле един от нас да остане тук за всеки случай.

— О, Джеф, я се разкарай. В случай на какво? Не смяташ ли, че е малко късно за подобни мисли?

— Добре де — съгласи се той, запали фенерчето и се наведе, за да мине под трегера. Стъпките им започнаха да отекват по мраморния под на тесния коридор. Фенерчетата им пронизваха мрака с призрачни жълтеникави лъчи и те едва можеха да различат далечната стена, която просто беше поредната безлична каменна преграда. Но щом очите им привикнаха с празнотата и тъмнината наоколо, забелязаха слаба ивица светлина и мракът в празното пространство отстъпи място на някаква форма — оказа се правоъгълен отвор, зад който започваше коридор.

Далечната светлина беше достатъчна, за да могат да виждат, затова загасиха фенерчетата. Каменните стени бяха също толкова гладки и безлични, както останалата част от мавзолея. Студен, бездушен мрамор, който проблясваше съвсем слабо. Започнаха да се приближават към чупката на коридора и инстинктивно забавиха крачки, прилепвайки се към стените. Когато стигнаха до края на

коридора, видяха друг правоъгълен отвор в камъка. Голяма метална врата водеше към нов коридор и после през отвора се влизаше в помещение с висок таван. Стените бяха оцветени от оранжева светлина, която танцуваше и караше камъка да проблясва. Еди се промъкна през отвора и внимателно надникна в помещението.

То представляваше кръгла зала с висок сводест таван, заострен в центъра като куполите на черквата „Свети Василий Блаженный“ на Червения площад. Стените и подът бяха направени от най-чистия бял камък. В центъра беше разположен тежък блок черен мрамор.

В началото Еди не можа да разбере как се осветява помещението. По стените нямаше факли, но в пода имаше прокопан канал, широк може би шейсет сантиметра, който обикаляше периметъра на помещението. От него се издигаха пламъци, захранвани от гъста черна течност. Очевидно някой беше идвал тук съвсем наскоро.

„Май това не е най-подходящият момент“, помисли си Джеф, но вече нямаше връщане назад.

Оставиха раниците си на входа и се приближиха към черния обект, разположен точно под най-високата част на тавана. В основата имаше три дълбоки стъпала. Те се изкачиха внимателно по тях. Когато стигна върха, Еди зяпна и едва не изгуби равновесие.

— Боже мили! — възкликна тя.

Два ковчега лежаха един до друг под стъклен балдахин. В единия лежеше жена, облечена в дреха, която приличаше на сватбена рокля, с тази разлика, че беше кремава и обточена с бледосини ширити. Лицето ѝ бе покрито с тънък като паяжина воал. Мъжът в другия ковчег носеше дълга дреха от тъмносиньо кадифе, обточена със златен бродат. Лицата им се бяха разпаднали, а кожата по брадичките и бузите стоеше по парцала. Ръцете им бяха отпуснати върху кремава коприна, а плътта по тях се беше стопила, което правеше еднаквите им пръстени от бяло злато с аметисти да изглеждат твърде големи. До най-близкия ковчег се издигаха две мраморни колони. Върху левия капител беше положена обикновена правоъгълна дървена кутия, дълга около трийсетина сантиметра. Върху десния капител лежеше златна плочка с гравирани думи на латински: Козимо и Контесина де Медичи.

— Смайващо, нали? — чу се глас откъм входа.

И двамата се завъртяха стремително.

— Чудите се къде се бяхме скрили? Повярвайте ми, това място е като заешка хралупа.

Високият слаб мъж в черен костюм излезе на светло. Боядисаната му черна коса беше сресана назад. До него крачеше Алдо Кандоти, който равнодушно стискаше пистолет. А зад тях се появи Джек Картрайт. Той водеше със себе си млада жена — Роуз. Джек държеше дясната ѝ ръка извита зад гърба, а устата на момичето беше запушена с черен парцал.

Джеф се втурна надолу по стъпалата с нечовешки рев, извиращ някъде от дълбините. Кандоти грабна Роуз от Картрайт и притисна цевта на пистолета в челото ѝ.

— Хайде да се опитаме да запазим спокойствие — подкани го високият мъж в черни дрехи, а на устата му се появи слаба усмивка.

— Кой си ти, по дяволите? — озъби се Джеф. — И какво правите с дъщеря ми? — Той пристъпи към Кандоти, който притисна още по-силно оръжието в челото на Роуз и я накара да изстене.

— Казвам се Люк Фурние — рече мъжът и направи знак на Кандоти да отпусне хватката си.

— А ти? — Еди се изплю на земята. — Ти пък какво правиш тук?

Картрайт не отговори.

— От известно време господин Картрайт получава пари от мен — обясни Фурние. — Госпожице, струва ми се, че изглеждате изненадана.

Еди се развика на Картрайт със святкащи очи.

— Значи ти си бил! Уби собствения си пастрок.

Лицето на Джек изразяваше отказ, който приличаше на маска.

— Бедният Джек — намеси се Фурние. — Бедният Джек винаги е свирил втора цигулка, непрестанно засенчван от великия Карлин Макензи. За мен беше лесно да го спечеля за съюзник. Той веднага се възползва от възможността да ми съобщава всичко, което се случва. През 1966 година аз придобих дневника на Медичи. Изглеждаше твърде вероятно в криптата да са заровени още съкровища. Не исках някой да попадне на тях. Разбираемо, нали?

— Значи си научил за артефакта веднага след като беше открит и си убил чичо ми, за да го откраднеш?

— За жалост.

Еди загледа яростно Картрайт.

— Ах, ти, гаден боклук — изръмжа тя.

— Не сме тук, за да оправяме семейни дразги — Фурние очевидно се наслаждаваше на ролята на церемониалмайстор. — Има много по-належащи неща. Тази зала е конструирана от Контесина де Медичи и е построена само няколко години преди нейната смърт. Мавзолей, в който тя и нейният любим съпруг да лежат вечно един до друг. Наистина много трогателно, но целият ми интерес е свързан със съдържанието на онази малка, скромна дървена кутия ей там — той посочи към капителя, който се издигаше до ковчезите.

— Както без съмнение вече сте научили, преди почти шестстотин години Козимо де Медичи и неговата бъдеща съпруга Контесина са идвали на това място. При пътуването си са били придружавани от двама мъже: Николо Николи и Амброджио Томазини. Те потеглили от Флоренция, подбудени от един пътуващ мистик и философ на име Франческо Валиани, който ги упътил до манастирската библиотека, където се предполагало, че се пазят важни древни документи. Но те, или по-точно Амброджио, откриват много повече. Намират едно странно вещество, което може да предпазва хората от болести, но също така и да убива. Или с други думи, биохимическо вещество.

— Какво общо имат тези неща с нас? — озъби се Джеф. — За бога, пуснете дъщеря ми! — Кандоти не му обърна внимание.

— Съдържанието на кутията има много общо с теб, господин Мартин — обясни Фурние, — а Роуз е моята малка застрахователна полица. Ти и госпожица Грейнджър сте забележителна двойка. Знаех, че след всичко, което преживяхте, ще намерите начин да стигнете тук. Всъщност, разчитах на това. Защото вие притежавате жизненоважна информация, от която имам нужда.

— Така ли?

— Имам нужда от четири числа — продължи Фурние. — По-точно четири римски цифри. А аз разполагам само с две. Онези, които са гравирани на ключа, който намерихте в параклиса на Медичите. Цифрите D и M. Това ми създава затруднения.

Джеф вдигна рамене.

— Но това създава затруднение и на теб, господин Мартин. — Фурние му отправи заплашителната си усмивка. — По време на

вашиите пътувания, попаднахте на още две римски цифри, които моите хора са пропуснали. Можехме да си спестим много неприятности този следобед, ако моите хора бяха проявили повече наблюдателност. А сега, моля да ми кажете тези две цифри.

— Защо да го правя?

— Защото, господин Мартин, ако не го направиш, прекрасната Роуз много бързо ще премине в състоянието на Козимо и Контесина.

— IV и V — избъбри бързо Джеф.

— Много благодаря. Видя ли колко е лесно. — Фурние се изкачи по мраморните стъпала до заключената кутия. Ключалката представляваше барабан от четири отделни метални цилиндъра. Той се вторачи в тях за няколко секунди и после започна да ги завърта по местата им. — За разлика от монасите в Голем кораб — говореше той, — Амброджио Томазини е бил един от малцината, видели какво съдържа тази кутия. Той е докосвал неща, които не разбирал, нито би могъл да разбере и затова е платил с живота си. След неговата смърт Медичите скрили кутията. Но нашият приятел Николо Николи написал отчет за тяхното приключение, в който оставя поредица закодирани следи. Както изглежда тайната би могла да се разкрие, като се използват числата и думите: да бъде Бог. Като се разположат в правилната последователност, цифрите IV, V, M и D образуват DIVVM, или... Бог.

Ключалката се отвори с щракване и Фурние вдигна капака. Бръкна в кутията и внимателно вдигна стъкленицата на равнището на очите си.

— Удивително! — измърмори той.

— А сега те моля да пуснеш Роуз. Нали получи каквото искаше.

Фурние кимна на Кандоти, който неохотно извади парцала от устата на момичето и бутна Роуз настрана. Тя се спъна и щеше да падне, ако Джеф не бе пристъпил бързо напред, за да я хване.

От входа се чу едно дискретно покашляне и Кандоти се завъртя като вихрушка, насочвайки пистолета.

— Господин заместник-префект, няма защо да правите това — спря го гласът на Роберто, който направи няколко крачки в стаята. Той накуцваше леко, лявата му ръка беше превързана от рамото до лакътя и висеше в клуп. Лицето му още беше моравосиньо.

— Барон Арматовани — Фурние се поклони едва забележимо, — на какво дължим това удоволствие?

— Господин Фурние, как бих могъл да устоя? Тревожех се за своите приятели. Освен това в болницата разполагах принудително със свободно време, което използвах за мислене. И макар често да си го повтарям, аз се убедих, че наистина притежавам една много добра библиотека. Благодарение на добрия случай копия от някои части на разказа на Николи са попаднали в ръцете на моите предци. Научих някои забележителни неща за това... — и той кимна към искрящото стъкло в ръцете на Фурние.

Люк Фурние вдигна вежди.

— Така ли?

— Това е голямата тайна, която Медичите осъзнали, че трябва да скрият от хората. За тях това вещество било свръхестествено. Макар че причинило мъчителната смърт на техен приятел, веществото е могло да защити хората от чумата. Но Козимо и Контесина лично видели как желанието да го притежаваш може да покварява. Хората биха били готови да пожертват дори душите си, за да се сдобият с нещо подобно. Сигурен съм, че господин Фурние с удоволствие ще ни разкаже повече.

Очите на канадеца засияха победоносно.

— Стъкленицата съдържа един много рядък биохимически агент, известен като ропрактин. Всички сте чували за рицин и зарин, много гадни вещества. Дори малки количества от тях могат да убият хиляди хора. Ропрактинът идва от една плесен, наречена *tirininylum posterinicum*, която се среща в страни с влажен климат. След рафиниране и пречистване се получава флуоресцентна течност със зеленикав оттенък. В много малки количества ропрактинът убива бактериите подобно на някакъв свръхпеницилин. Обаче над определена концентрация той предизвиква светкавично няколко много неприятни болести, за които не са известни лекарства.

Медичите стигат до тези заключения по трудния начин. Те не са имали представа откъде произхожда това шишенце и вероятно ние също никога няма да разберем. Сигурно става дума за откритието на неизвестен алхимик. Кой може да каже?

— Основното е — прекъсна го Роберто, — че не си си дал целия този труд, за да помогнеш в борбата с болестите или да подпомогнеш

медицинската наука...

— Люк, трябва ли да слушаме всичко това? — избухна Кандоти.
— Не можеш да имаш доверие на този човек...

Фурние се обърна бавно към заместник-шефа на венецианската полиция.

— Алдо, много си смешен.

Кандоти го загледа учудено.

— Човек като теб да говори за доверие. Ти продаде кариерата си и доверието на добрите италианци. И за какво? За няколкото сребърника, които ти подхвърлих. — Той неодобрително поклати глава. — А ти, господин Картрайт — продължи той, — няма ли да добавиш някои бисери на мъдростта? Няколко предупредителни слова за това на кого можем и не можем да имаме доверие?

Картрайт запази мълчание.

Фурние извади от джоба на самото си револвер с къса цев. Вдигна го и простреля Кандоти и Картрайт право между очите.

Джеф се хвърли на пода, прикривайки Роуз с тяло. Фурние беше насочил револвера си към Еди, но не стреля.

Роберто стискаше в здравата си ръка една берета М9, сочеща в главата на канадеца.

— Еди, Джеф, Роуз, махайте се.

Те се скриха зад постаментите на ковчезите.

— Ти и аз няма за какво да спорим — тихо заговори Фурние. После започна бавно да отстъпва към вратата. — Освен това няма да посмееш да стреляш. Ако изпусна стъкленията...

Роберто задържа беретата няколко секунди насочена, но после я свали. Фурние се метна встрани. После, както беше приклепнал, стреля, но пропусна с много малко целта. След това хукна към изхода и изчезна от погледите им.

Еди, Джеф и Роуз излязоха иззад саркофазите на Медичите, отмествайки очи от касапницата само на метри от тях.

— Не можем да оставим този психопат да се измъкне — настоя Еди.

— Какво предлагаш? — попита Роберто. — Ние да не сме полицията? Въпреки че — очите му се стрелнаха към трупа на Кандоти — не ни помогнаха кой знае колко.

— Еди, Роберто е прав — обади се Джеф. — Помниш ли защо изобщо се захванахме с това? За да открием кой е убил чичо ти. Вече знаем отговора.

— О, страхотно — изръмжа тя. Изкачи се по мраморните стъпала и с ръце на кръста се вторачи в празната кутия. Постоя така и най-неочаквано нададе вик, като едновременно ритна колоната.

От пода под краката ѝ се чу силен пукот, след това пронизително скърцане, последвано от шума на триенето на камък в камък. Капителът се наклони на една страна и празната кутия се търкулна, потраквайки надолу по стълбите. От една точка над входа към залата масивен каменен блок започна да се отделя от трегера. Той се стовари на пода и накара помещението да потрепери.

Никой не помръдна. Единственото, което се чуваше, беше екотът от продължаващите да падат от тавана малки камъни и отломки, които подскачаха по мраморния под.

Очите на Роуз се изпълниха със сълзи.

— В капан сме, нали?

— Винаги има изход, скъпа — увери Джеф дъщеря си и я прегърна през раменете.

Сега на мястото на колоната се виждаше съвършен квадратен отвор. Вътре лежаха редици къси дървени тръби. Джеф бръкна в дупката, издърпа една навън, сложи я внимателно на пода и се зае да вади следващата.

— Свитъци подобни на онзи, който Спорани намери в параклиса на Медичите — обясни Роберто.

Джеф извади още няколко, после надникна в кухнята и забеляза нещо.

— Има още една дървена кутия.

— Можеш ли да я извадиш?

— Не, закрепена е на мястото си. Има ключалка, подобна на предишната. — Джеф завъртя цилиндрите, за да нагласи правилната комбинация. Чу се очакваното щракване и той вдигна капака.

Върху тапицерията от кадифе лежеше същата стъкленица. От вътрешната страна на капака със златни букви беше написано едно изречение на латински. Роберто го преведе: „Всички хора са склонни към предателство“.

Джеф извади шишенцето и го вдигна към светлината. То беше леко като перце и проблясваше в светлозелено на светлината на горящия петрол.

— Знам, че ще прозвучи тъпо, но ми се струва, че е живо.

— За бога, Джеф, бъди внимателен — промърмори Еди.

— Изглежда доста здраво — отговори Джеф. — Дебело стъкло или кристал. За да умре Томазини, трябва да го е отворил. Вижте, запечатано е много професионално. — Той посочи края на гърлото на стъкленницата, която беше запушена с масивна бронзова запушалка и след това запечатана с восък.

— Добре, но въпреки това...

— Значи — измърмори Джеф, докато подаваше шишенцето на Роберто, — две стъкленици. Едната фалшива, а другата истинска?

Еди изведнъж се изкикоти, гласът ѝ прозвуча доста истерично.

— Страхотно! Притежаваме стъкленницата, но сме затворени тук, без надежда да се измъкнем...

— По дяволите! — Джеф отиде при вратата. Тънките очертания по краищата на блока бяха единствената следа, че някога там е имало отвор. — Това е смешно! Как можа да се случи? Как е възможно инженери от петнайсети век да конструират подобно нещо?

— Те не са били първите — поясни Роберто. — Преди четири хиляди и петстотин години Голямата пирамида била запечатана веднага след погребението на фараона. Това ставало автоматично чрез използването на гениална система от въжета и скрипци. Не забравяй с кого си имаме работа. Медичите не са средностатистически граждани. Имали са на разположение удивителни ресурси, а Козимо и неговите другари са били вещи в древните познания.

— И хуманистичния идеал — презрително добави Еди. — За нас не се очертава нищо хубаво.

— Какво каза? — рязко попита Роберто.

— Хуманистичният идеал...

— Разбира се!

Роберто вдигна шишенцето до равнището на очите си.

— Хуманистичният идеал.

— Какво искаш да кажеш, Роберто? — Еди го загледа сърдито.

— Козимо и приятелите му са били подтиквани от силата на познанието, но същевременно са били и много благородни. Смятали

са, че почитеността е най-важното нещо. Обърнете внимание на надписа — той посочи капака на кутиятата. — Осъзнавали са силата на шишенцето. Знаели са, че е могло да разруши техния свят. Затова са го скрили тук.

— И какво се опитваш да ни кажеш? — попита Роуз с треперещ глас.

Роберто клекна, постави шишенцето обратно в кутията и затвори капака.

Няколко минути минаха, без нищо да се случи. Роберто отстъпи назад, залепил очи върху отвора в пода.

— Нали не смяташ... — започна Джеф и изведнъж млъкна. Под краката им се чу глухо трополене и кутията потъна в каменните стъпала. Наблюдаваха я как се спуска метър, метър и двайсет, метър и половина. После спря и един каменен блок се плъзна напред, запечатвайки кутията дълбоко под гробницата. Тогава откъм другата страна на помещението се чу нов шум, пронизителното стържене на камък о камък. Скърцането започна да става все по-силно. Те хукнаха надолу по стъпалата и слязоха точно в момента, когато блокът пред изхода започна да се вдига. Четиримата се хвърлиха напред и пропълзяха под камъка, падайки един върху друг в тъмния коридор.

Тъкмо се надигаха в мрака, когато каменният блок без предупреждение спря. Настъпи тишина, но след известно време се чу шум, подобен на рева на някакъв чудовищен звяр, който ставаше все по-силен и по-силен. От вътрешността на залата се чу страховит трясък и под полувдигнатия блок те можаха да видят как огромни скални късове падат от тавана и се разбиват в пода.

— Бързо! Таванът ще рухне — изрева Роберто. Джеф сграбчи Роуз и те побягнаха колкото можеха по-бързо към изхода. Роберто накуцваше на около метър-два след останалите. Стените се клатеха и подът започна да се пропуква и троши. Когато приближиха края на коридора, почувстваха силен тласък, сякаш имаше сеизмичен трясък. Роуз изпищя. В сивкавия сумрак съзряха как една широка цял метър пукнатина се плъзва по пода и поема нагоре по стената. Еди помогна на Роберто да прескочи бездната. Той се подхлъзна, стъпи несръчно и се сгърчи от болка.

— Хайде... входът е ето там — изпищя Еди с все сили, за да надвика грохота.

Плувнали в пот, те излязоха на открито. Студът се стовари върху им като боен чук, но въпреки това изпитаха облекчение. Нощта се беше спуснала и им костваше доста усилия да намерят пътя обратно към чакълестия бряг. Изведнъж силен лъч светлина проряза мрака и освети мавзолея, а над главите им изрева хеликоптер, преди да завие на север.

Откъм манастира се чуваха гласове. Още един ярък лъч прониза нощта. Малък моторен катер запърпори и започна да се приближава към брега. От него скочи македонски полицай, нагази във водата и закрачи към тях. Роберто тръгна напред, а Джеф стискаше здраво ръката на Роуз, когато пресичаха неравния терен след полицаия.

Хеликоптерът се върна и увисна ниско над водата, докато те изминаха малкото разстояние до брега на езерото. Стигнаха до сушата и щом ги видя, друг полицай се затича и заговори бързо нещо в микрофона на радиостанцията.

Гледката пред стария манастир напомняше на бойно поле след сражение. Близо до кулите група хора изграждаха голяма надуваема палатка за детоксикация. Хеликоптерът се премести над кулите, а друг стоеше на тясно каменисто плато на няколко десетки метра от входа към руините. Един полицай им нареди да го последват. Вътре в хеликоптера седяха трима мъже, облечени в костюми за биологическа защита и автомати на коленете. На пода зад пилота лежеше Люк Фурние окован в белезници, с ръце на гърба. Лицето му беше натъртено, а костюмът скъсан.

— Това ли е мъжът? — попита полицаят Джеф.

Фурние дори не вдигна очи.

След това полицаят даде сигнал на пилота да излита.

Когато се наведоха, за да се предпазят от роторите, Роберто реши, че е време да обясни какво става.

— Добре де, погрижих се за подкрепление.

Джеф не можа да се сдържи да не се засмее, а Роберто се ухили и се наведе, за да разчорли косата на Роуз.

— Вие, двамата, вървете да се стоплите — нареди той, — мисля, че ще трябва да минем през детоксикация.

Двама фелдшери се приближиха на бегом и поведоха Джеф и Роуз към медицинския хеликоптер.

— Роберто, ти май наистина знаеш как да организираш шоу — засмя се Еди с блеснали очи.

— Оплакваш ли се?

— Не! — тя отново се засмя и обърна глава.

— Искам да ти покажа нещо, преди да ни проверят.

Тя го хвана под здравата ръка.

— Ти си най-необикновеният мъж, когото съм срещала. Как, по дяволите, успя да намериш пътя до тук?

— Звъннах в параклиса на Медичите, надявайки се да говоря с теб, но вместо това попаднах на Соня. Тя ми разказа за ключа и Кандоти. „Гугъл“ и библиотеката ми свършиха останалото.

— О, да. Твоята библиотека. Не мога да си представя Винсънт да завлече всички тези томове в болницата.

— Разнообразието му дойде добре.

Те минаха край останките от западната кула и завиха покрай външната стена на манастира. Една пътека водеше право към кръгла каменна платформа, която им предложи толкова красива гледка, че им спря дъхът. Пред тях лежеше езерото Ангя, проблясващо на лунната светлина подобно на черно-бяла фотография, направена със специален филтър. Виждаха мавзолея, сплескан куб от тъмни камъни, издигащ се на островчето западно от тях. Той изглеждаше неразгадаем и сега вече знаеха, че наистина крие тайни зад своите стени.

Роберто прегърна Еди през раменете, докато гледаха към водата.

— Нали не е трудно човек да си представи Козимо и Контесина, застанали тук, на това място, преди шест столетия? — попита той.

— Позволява на човек да погледне на света от друг ъгъл.

— Трябва много да са се обичали.

Изненадана, тя се обърна да го погледне.

— Контесина не е създала цялото това великолепие само за да скрие стъкленницата — промълви Роберто, впил поглед в невероятната гледка. — Очевидно това място е означавало много за тях. Било е „тяхното“ място и тя е искала да останат тук заедно до края на вечността.

— Не бях разбрала, че виконтът е такъв отчаян романтик.

— Може би — отговори той с усмивка, — но си мислех и за жертвата, която са направили.

— Какво имаш предвид?

— През петнайсети век хората са вярвали, че тялото е неприкосновено. Само си спомни за тяхната мания по свещени реликви. А те позволиха красивият им мавзолей да бъде разрушен само за да не попадне стъкленницата в недостойни ръце.

— Успяха ли?

— Разбира се. Мисля, че тайната на Медичите е в безопасност или поне за известно време. Нямам намерение да казвам на никого за нея. Освен това имам чувството, че нашият приятел Люк Фурние ще бъде затворен задълго. Разбира се, винаги ще има хора като него. Но ще има и такива като Козимо и Контесина...

— Това, че разбрахме как мислят, ни спаси.

— Наистина, хрумването беше блестящо.

Еди го погледна със съмнение и те замълчаха за миг, наслаждавайки се на несравнимата атмосфера на мястото.

— В последния момент, преди покривът да се срути, сигурно са изглеждали много спокойни — подхвърли Роберто.

— Роберто, но те всъщност не бяха там, нали?

— Може би, но ние бяхме и тяхното послание продължава да живее. Може би след още шестстотин години някой друг ще научи за тайната на Медичите. И кой знае? Той може да живее в още по-просветени времена. На човек му е приятно да си мисли, че някой ден няма да има място за хора като Фурние, защото няма да може да се спечели нищо от опита да продадеш смъртта на даващия най-висока цена.

— Какво? Да не би да намекваш за хуманистичния идеал?

— Нещо такова — прошепна той и я притегли към себе си, приближавайки устните си към нейните. — Да, наистина нещо подобно.

ФАКТИ И ИЗМИСЛИЦИ

Естествено „Тайната на Медичите“ е плод на измислица, но както и в първия ми роман „Равноденствие“ голяма част от разказа се основава на действителни факти. Това, което ви предлагам, е едно обобщение на тези елементи и истината, която се крие зад тях.

ДРЕВНИ РЪКОПИСИ

Гърците и римляните са велики хронисти. За огромно съжаление на цивилизованите народи голяма част от написаното през античността е изгубено. Когато великолепно хранилище на познания, Александрийската библиотека, е подпалено, човечеството претърпява неизмерима загуба. Обаче има и много текстове, които изчезват по други и не толкова драматични начини.

Част от огромното литературно наследство на гръцката и римската цивилизация е съхранено в манастирските и кралските библиотеки в Европа и Мала Азия. Благодарение на това много документи оцеляват по време на Средновековието, известно и като Тъмните векове. Европейците откриват наново тези познания до голяма степен с помощта на флорентинците и ги използват за ускоряване на разцвета на епохата, която наричаме Ренесанс.

Великият италиански философ от четиринайсети век Петрарка събира около себе си група ученици и съмишленици, запалени по класическите традиции. Те смятат, че съществуват може би хиляди оригинални ръкописи на гръцки и латински, скрити в отдалечени манастири. Мнозина от тези хора превръщат това свое убеждение в задача на живота си и се отдават на търсене на подобни съкровища.

Само едно поколение след Петрарка се откриват някои от най-значимите находки в областта на античните научни изследвания. Една от най-важните фигури в тези търсения е Николо Николи. През второто десетилетие на петнайсети век Николи открива *Astronomica* на римския писател Манилий, заедно с *De Rerum Natura* на Лукреций, както и няколко книги за минното дело и селското стопанство, включително *Silvae* на Стаций и *De Re Rustica* от Колумела. Няколко години по-късно Брачолини открива труда на Касио Фронтиний „За акведуктите“, който е крайъгълният камък на римската архитектурна техника. И освен това Цицероновия *Veritas*, която скоро предизвиква спорове, защото рисува достойнствата на монархическата форма на управление.

Важното в тези находки е, че са написани на оригиналния си латински и в по-голямата си част не са изменени. Това означава, че за първи път флорентинският елит от края на четиринайсети и началото на петнайсети век е могъл да чете словата на великите мислители от класическия период точно както са били написали.

Случилото се представлява невероятен напредък. Обаче може би по-важен е фактът, че когато тези произведения са преведени и изтълкувани, става ясно колко много научното мислене на римските учени се основава на един по-древен източник: идеите на гърците и особено на такива значителни личности като Архимед, Аристотел, Питагор и Платон от златната епоха на гръцката наука между 500 и 250 г. пр. Хр.

Неизбежният резултат е подновено и още по-усилно търсене на оригинални гръцки източници на научни познания. Вдъхновени от вече намереното, много от най-богатите хора във Флоренция започват да изпращат емисари в чужбина, за да купят от тяхно име всичко, което могат да открият на гръцки.

До този момент единствените оригинални гръцки ръкописи в Западна Европа се състоят от няколко фрагмента от Аристотел, откъси от Платон, заедно с някои трактати на Евклид, ревниво пазени от монаси или намиращи се в ръцете на малцина ентусиасти. За Петрарка се говори, че е притежавал оригинален ръкопис от Омир, но не можел да прочете и думичка. Според авторитетното мнение на римските писатели, на което се осланял, Омир е велик поет, затова всяка вечер преди лягане целувал книгата.

През първите три десетилетия на петнайсети век няколкостотин оригинални ръкописи попадат във Флоренция. В голямата си част те пристигат от Изтока. Там, където някога кръстоносците се сражават за християнската вяра, сега западни пратеници разменят или изкупуват интелектуалния капитал от турците. През 1423 година един-единствен флорентински агент Джовани Ауриспа след едно особено плодотворно пътуване се завръща с 238 непокътнати ръкописа.

По този начин интелектуалната общност на Флоренция се сдобива с пълни версии на Аристотеловата „Политика“, „История“-та на Херодот, диалозите на Платон, „Илиада“ и „Одисея“, пиесите на Софокъл, както и медицинските съчинения на Хипократ и Гален.

С точните преводи на все по-нарастващата сбирка от гръцки текстове флорентинците остават смаяни, когато осъзнават, че всичко, което са постигнали досега в културната област, е надминато още преди две хиляди години от гърците. Но това откритие не започва да действа като разрушителна сила. То ги вдъхновява не само да им подражават ревностно, но да се осмелят да пристъпят към подобряване на достиженията на древните.

През 1428 година се създава комитет, който да предложи промени в образователната система на Флоренция. Един от членовете на управителния съвет на университета, разположен в културното сърце на града, е Козимо де Медичи, по това време млад banker, живеещ в Рим. Той убеждава клерикалните институции във Флоренция да предоставят годишно по 1500 флорина, за да се добавят две нови катедри към образователната програма. Съществуващата учебна програма включвала медицина, астрология, логика, граматика и право. Към тях прибавят етика и катедра по реторика и поезия. Така студентите във Флоренция се сдобиват с нова учебна програма, която ляга в основата на образователната система, приета в Европа, и е действаща до осемнайсети век в университетите в Англия, Франция и Италия.

БИОХИМИЧЕСКИ ОРЪЖИЯ

Биохимическото вещество, което играе централна роля в романа „Тайната на Медичите“, е ропрактин. Той е измислен, но неговият строеж и свойства са много близки до тези на един истински нервнопаралитичен агент, наречен зарин. Този биохимически агент е известен и със своето натовско обозначение GB. Заринът е силно отровно вещество и се прилага като средство за въздействие върху централната нервна система. Според класификацията на ООН заринът е оръжие за масово поразяване и неговото производство и съхранение са забранени от Договора за химическите оръжия от 1993 година.

Заринът придоби световна известност, когато през 1994 японската религиозна секта „Аум Шинрикьо“ и фанатизираните ѝ привърженици използваха непречистена форма на веществото и го пуснаха на няколко места в токийското метро, причинявайки смъртта на дванайсет пътници и обгазяването на над пет хиляди души.

Биохимическите и биологичните оръжия са известни от векове. Най-ранният пример за биологично оръжие идва от времена преди епохата на Козимо и неговите другари от „Тайната на Медичите“. През 1346 година трупове на войници татари, умрели от чума, са хвърлени през стените на обсадения град Кафа (днес Федосия в Крим), за да се заразят защитниците. Четири века по-късно, през 1760 година по време на войната между французите и индианците в Северна Америка, англичаните раздават на местните жители одеяла, заразени с вируса на едра шарка.

По време на Първата световна война на няколко пъти се използват химически оръжия, а съвсем наскоро бившият диктатор на Ирак Саддам Хюсеин изби хиляди кюрди с отровен газ и използва биохимически оръжия по време на продължилата осем години война с Иран, която започна през 1980.

Днес големият страх на човечеството е, че терористи може да използват биохимически и биологични оръжия. Големи средства и ресурси се влагат в усилията да се попречи тези вещества да попаднат в ръцете на фанатици, но мнозина смятат, че е въпрос само на време,

преди някой нихилистично настроен индивид или група радикали да се сдобият с достатъчно количество от някое смъртоносно вещество, с което да се изтреби цял западен град. Много е отрезвяващо, когато човек си представи, че има хора като Люк Фурние, които може би точно в момента участват в кроежите на подобен план.

Допълнителна информация по темата може да намерите в *Biochemical Weapons: Limiting the Threat*, Joshua Lederberg, MIT Press, Boston, 1999.

ДЖОРДАНО БРУНО

Джордано Бруно е мистик и философ, който захвърля монашеството и отрича ортодоксалната религия. Това го превръща в омразен за Инквизицията човек. Роден е през 1548 година в Нола, близо до Неапол. Той влиза в Доминиканския орден, но след като придобива по-широка философска гледна точка с помощта на трудовете на Николай Коперник и други разкрепостени мислители, обръща гръб на религиозната догма. Пише много книги, пълни с радикална философия, като най-прочутата е „Пир върху пепел“.

Известно време Бруно живее в Лондон и се смята, че е работил като шпионин за кралица Елизабет I. Той дружи с много от съвременните му мистици, включително Джон Дий. Може да се е срещал и с Уилям Шекспир, за когото е известно, че се е интересувал от идеите му.

В началото на 1592 години Бруно се връща в Италия по покана на благородника Джовани Мочениго. Привидно причината е да стане учител на своя богат покровител. Докато е във Венеция, преподава в Падуа и се запознава с Галилео Галилей и други мислители от онова време. Обаче поканата на Мочениго се оказва капан и през май 1592 Бруно е арестуван във Венеция и изправен на съд пред Венецианската инквизиция. По-късно е прехвърлен в Рим. Там прекарва седем години затворен в килия и изтърпява ужасяващи мъчения от дясната ръка на папата Робер Белармин. На 17 февруари 1600 година е изгорен на кладата на Кампо де Фиори в Рим.

Макар Джордано да е убит от Инквизицията, днес той се счита за първия мъченик на науката и философията, човек, който отказва да отстъпи от мнението си за природата на вселената. Галилео много добре вижда какво е отношението на Римската курия към Бруно и не иска да сподели неговата съдба. Наследството на Бруно расте, докато католическата църква се свива, но въпреки това той си остава анатемосан за правоверността. Дори и сега, повече от четири столетия след неговата смърт, той не е помилван за така наречените си еретически убеждения.

Допълнително четиво: The Pope and the Heretic, Michael White,
Abacus, London, 2002.

КОЗИМО И МЕДИЧИТЕ

Опитах се да представя колкото се може по-точно образа, характера и ранната биография на Козимо де Медичи, които описвам в „Тайната на Медичите“. Роден е през 1389 година във Флоренция. Семейството му живее в къща на Пиаца дел Дуомо. Баща му Джовани ди Бичи де Медичи основава банка, която през 1410 година вече е сред най-големите.

В действителност Козимо има двама по-малки братя — Лоренцо и Пиерфранческо. През 1410 Лоренцо е на шестнайсет, а доведеният брат на Козимо Пиерфранческо се ражда едва към 1431 година или двайсет и една години след събитията, описани в книгата. Основният факт, по който измисленият Козимо се различава от действителния, е, че той никога не предприема откривателско пътуване до Македония или някакво друго място. Интересното обаче е, че едва не го прави. Неговият близък приятел Николо Николи се опитва да го убеди да дойде с него за едно пътуване на изток, но бащата на Козимо не разрешава и той се подчинява на бащината воля.

Козимо е хуманист и силно се интересува от културата и науката. До голяма степен той е причината за началото на Ренесанса. Макар сам да не предприема далечни пътешествия, плаща на други да откриват каквото могат в далечни земи, включително Македония.

Подобно на баща си, Козимо е голям бизнесмен и прави много, за да разшири още хоризонта пред семейната банка. Най-важното е, че ръководи финансите на папата. Това е от съществено значение за развитието на династията на Медичите и го превръща в най-богатия мъж на своето време.

Естествено, че Медичите са имали и неприятели и между тях и останалите известни италиански фамилии има съперничество. Семейство Томазини обаче не е сред тях. Една от тези фамилии дори се опитва да го убие, опитът се проваля, но през 1433 година успяват да уредят да бъде затворен. Ала само след година Козимо се връща във Флоренция и се сдобива с още по-голяма власт и влияние. През

следващите трийсет години той е фактическият управник на Флоренция.

През 1416 Козимо се жени за Контесина де Барди. Тя му ражда две деца — Пиеро и Джовани. До смъртта си през 1464 година Козимо действително е титулуван Баща на отечеството. Тогава неговият най-голям син Пиеро става управител на Флоренция. Известен като Пиеро Подаграта, той е болнав и умира само пет години след прочутия си баща, през 1469 година. След Козимо неговият син Лоренцо става най-почитаният и преуспял Медичи. Известен е като Лоренцо Великолепни и по подобие на своя дядо и баща е първият гражданин на Флоренция. В продължение на двайсет и три години е политическият ръководител на града държава. Управлението му осигурява на Флоренция невиджана стабилност и икономически растеж.

Образът на Контесина, както е представен в романа, няма почти нищо общо с действителната съпруга на Козимо де Медичи. Според официалната историография тя не притежава специални физически сили и не е била образована от маг като Валиани. Но със сигурност е била много интелигентна и вярна жена, изцяло отдадена на Козимо и неговите начинания.

Допълнително четиво: *The Rise and Fall of the House of the Medici*, Christopher Hibbert, Allen Lane, London, 1974.

ДА ПОНТЕ

Антонио да Понте е архитектът на моста „Риалто“ във Венеция, чийто строеж е завършен през 1591 година. Историята за дявола и съпругата на Да Понте е преработена стара венецианска легенда, според която началникът на строежа Себастиано Бартолони е човекът, посетен от Луцифер.

НАВОДНЕНИЕТО ВЪВ ФЛОРЕНЦИЯ

През нощта на 3 ноември 1966 година Флоренция претърпява най-голямото природно бедствие в своята дълга история. Около 4 часа сутринта голяма вълна къса бентовете във Валдарно и предизвиква рязко покачване на водите на река Арно, която излиза от бреговете си. Водата отнася автомобили и дървета, влиза в черкви и древни дворци, включително в трезори с железни врати. Доставките на газ, електричество и вода са прекъснати и електрическите часовници спират на 7:26 сутринта. В района на Санта Кроче водата стига до шест и половина метра височина.

Загиват поне 30 човека и 50 000 семейства остават без покрив. В добавка по улиците се търкалят 15 000 разбити автомобили, а 6000 магазина са унищожени. Според оценките на експерти в разстояние на шест часа са повредени 14 000 произведения на изкуството заедно с три до четири милиона книги и ръкописи.

ГОЛЕМ КОРАБ

Това не е индийски пудинг, а най-високата планина в Македония, издигаща се на почти три хиляди и двеста метра над морското равнище. Районът гъмжи от езера, но Ангя не съществува, както няма и манастир на върха. Ако някога е имало някакъв дворец или замък по тези места, той е напълно изчезнал.

ХУМАНИЗЪМ

Когато Европа започва да се измъква от мрака на Тъмните векове, съзнанието, че може да се постигне повече, и вярата, че човечеството може да се справи по-добре, отколкото до момента, дават огромен тласък на предприемчивостта в словото и делата. Така се стига до века на великите географски открития и се слага началото на модерното научно мислене. Тази готовност да се действа подготвя почвата за плодотворните артистични прояви, които са толкова емблематични за Ренесанса.

Важността в тази промяна във възприятието на света не може да бъде достатъчно високо оценено. С малки изключения, като Роджър Бейкър например, след падането на Римската империя хората са парализирани от дълбоко вкорененото усещане за своята незначителност. Централно място в тяхното мислене заема идеята, окуражавана от християнската догма, че хората са само Божии създания, пионки в един свят, където природните стихии и волята Господна са всичко. Това е свят, в който индивидуалното няма никакво значение. Подобно мислене може да доведе единствено до застой на общественото развитие и макар повсеместно да се вярва, че Бог управлява всички страни на човешкото съществуване, която вяра продължава чак до появата на Дарвиновата теория, има ренесансови личности, които не мислят по този начин.

Някои от най-големите ренесансови умове от все сърце вярват в идеята, че човешкият интелект трябва да се цени и подхранва. В тази промяна на ценностната ориентация можем да съзрем въздействието на платоновата философия, която се развива в онова, което се нарича човешка добродетел и е основната ценност в действията хуманизъм. В основата на платоновата философия лежи идеята, че човечеството може да открие Бог чрез разкриването на тайните на природата. За Платон това е основата на „вдъхновението“ и се превръща в съществен елемент в мисленето на много от най-добрите умове по време на Ренесанса. Голям брой велики и влиятелни личности като Леонардо да

Винчи, Джордано Бруно, Макиавели и Козимо де Медичи разбират този платонов идеал.

Много хуманисти се придържа към гледището, че добродетелта е встрани от конвенционалната религия и я разглеждат като чисто човешко качество, което може да доближи индивида до същността на Природата. Ранният учен хуманист Леон Батиста Алберти пише, че онези, които притежават добродетел, са „способни да се изкачат на всеки висок и предизвикателен връх“.

Този начин на мислене представлява революционно възприятие на света, предизвикано от великото преоткриване на ценността на човека и намиране на нова роля за човечеството в Божията вселена. Това е един от най-съществените елементи на Ренесанса.

I SEGUICAMME (ПОСЛЕДОВАТЕЛИТЕ)

Това е измислено тайно общество, но венецианската история е осеяна със странни секти и тайни общества. Джордано Бруно участва в различни отцепнически групички на европейските розенкройцери в републиката, а Венеция в продължение на векове е притегателен център за магове и окултисти.

Венецианските власти са известни с това, че гледат снизходително на онези, които католическата църква смята за еретици, и дълго време остава убежище за хората с крайни гледища. Във Венеция са разрешени и процъфтяват много алтернативни философии, а венецианските издатели често прекрачват границите на онова, което е разрешено в Европа на господстващата католическа догма.

MAPPAMUNDI (КАРТАТА НА СВЕТА) НА МАУРО

Отец Мауро е картограф, живял и работил в манастира на Сан Микеле в Изола, гробището на Венеция. В „Тайната на Медичите“ подробностите от неговия живот са доразвити, но тази част от романа се основава на действителни факти. Между 1457 и 1459 година по поръчка на краля на Португалия Алфонсо V отец Мауро изработва с помощта на своя помощник Андреа Бианко, моряк и картограф, една много красива карта на света. Те я завършват през април 1459, само няколко месеца преди смъртта на Мауро. Изпратена е в Португалия, но не е оцеляла до наши дни. Копие на тази карта е изложено в Националната библиотека „Марчиана“ във Венеция.

НИКОЛО НИКОЛИ

Описанието на Николо Николи в „Тайната на Медичите“ се покрива почти напълно с онова, което знаем за действителния човек. През 1410 година, когато тази история се случва, той е на четирийсет и четири години. Николи е флорентински благородник, който на младини е славен кондотиере. Той е корав, вещ в битките и добър познавач на военното дело. Но Николо Николи е много повече от войник. Той се прочува в Италия като човек с висока култура, с големи заслуги за подпомагането на образованието и откритията. Самият той е голям пътешественик и притежава най-голямата и ценна библиотека във Флоренция. Неговият най-голям принос е в областта на класическата литература като преписвач и колекционер на древни ръкописи. Сред тях има произведения на светила като Лукреций и Плавт. Той се прочува и като изобретател на курсивния шрифт. Обаче аз промених някои подробности. Николо умира през 1437 година, така че не би могъл да си кореспондира с Контесина през 1460.

ПАЛЕОПАТОЛОГИЯ

Това е науката, която изучава заболяванията в древността, а клонът от тази наука, известен като човешка палеопатология, става все по-търсен като важен инструмент в криминалните разследвания.

Най-очевидното доказателство по едно тяло е някакво тежко нараняване като строген череп или отрязани крайници. Но има и едва доловими деформации, които могат да са резултат от остеоартрит или подагра. С помощта на относително прости химически анализи по оцелелите кости могат да бъдат открити различни заболявания, включително туберкулоза и сифилис.

С цел да научат повече за това как един човек е живял и починал, палеопатолозите използват генетиката. ДНК може да бъде извлечена от почти напълно разложени тела, а модерните техники за анализ позволяват постигането на резултати с помощта на много малки проби. Освен това с напредъка на генетиката като наука палеопатолозите получават все по-модерни инструменти за изучаването на хора, починали преди стотици и дори хиляди години.

Наистина съществува проект „Медичи“, в него участва и екип палеопатолози, които в момента изучават телата на членовете на фамилията, погребани в параклиса на Медичите в центъра на Флоренция. В действителност вдъхновението за „Тайната на Медичите“ дойде от статия в интернет страницата на новинарските емисии на Би Би Си, където се описваше работата на този изследователски екип.

ВЕНЕЦИАНСКИТЕ СГРАДИ

Много от местата, които се споменават в „Тайната на Медичите“ като „Барът на Хари“, „Грити Бадоев“ и „Оспedale Чивиле“ са действителни и се намират на описаните от мен места. Историческите подробности за тях също са верни. Понякога обаче съм си позволявал свободата да променям вътрешната топография на някои сгради, а в случая с „Ла Пиета“ — произведенията на изкуството, които се съхраняват вътре. Доколкото зная Габриел Фабачи не е съществувал, но има стенопис от Джовани Батиста Тиеполо.

Оригиналната „Ла Пиета“ е построена през петнайсети век. Съвременната църква е проектирана през 1755 година от Джорджо Мазари, но фасадата е довършена едва през миналия век. Вивалди наистина изпълнява някои от своите най-известни композиции в „Ла Пиета“ и в продължение на дълги години е диригент на хора.

Допълнително четиво: най-прекрасната книга, писана някога за Венеция (и една от най-забавните, които съм чел) е *A History of Venice*, John Julius Norwich, London, 1982.

ВЕНЕЦИЯ И ЧУМАТА

Подобно на много други европейски градове и Венеция е опустошавана много пъти от чумата. Всъщност, градът може да се счита като средище на много болести, защото лежи на кръстопътя между Изтока и Запада и още от най-ранните си дни е търговски център.

Най-тежката епидемия е през 1347 — 1348 година. Преживеният ужас става известен като Черната смърт, епидемия, за която се смята, че е унищожила една трета от европейското население. Дожът Стено има предвид тази чумна епидемия, когато за пръв път се среща с Козимо и неговите приятели.

Чумни лекари наистина е имало. Повечето от тях били карани насила, под страх от екзекуция, да останат в града, когато има чума. Костюмът, описан от мен, е точен. Смятало се, че характерната маска с клюн, която лекарите носели, ще ги предпази от инфекцията. Днеска подобни маски са много популярни по време на карнавала.

През четиринайсети и петнайсети век хората са се опитвали да се предпазват от чумата със средства, които ние бихме сметнали за нерационални. Те включват оръдейна стрелба, биене на камбани, заливане с парфюми и билкови отвари, както и паленето на мангали с дърва и ароматни растения.

ВИВАЛДИ

Антонио Лучио Вивалди е роден през 1678 година във Венеция и днес е един от най-популярните композитори от епохата на барока. Освен това той е и един от най-плодовитите: на него се приписват повече от 450 композиции. Най-известната сред тях е, разбира се, „Годишните времена“. Концертите за цигулка са композирани във Венеция и описват с музикални форми смяната на настроенията на града през различните сезони.

Макар да няма доказателства, че той или някой негов близък е оставил следи в „Грити Бадоев“, наистина е роден съвсем наблизо. Семейството му е от скромен произход; той учи за свещеник и получава прякора Рижия абат заради огненочервената си коса. Наистина преподава на сираците в „Оспedale дела Пиета“ и много от композициите му са написани за представленията пред публика на младите музиканти аматьори, които обучава. Управата на сиропиталището уволнява композитора заради неизвестни негови простъпки, но на следваща година го назначава отново.

Вивалди прекарва по-голямата част от живота си във Венеция, но когато остарява, пътува доста из Европа и както съм описал, умира скоро след пристигането си във Виена, където е трябвало да получи друг пост. Той не отсяда в дома на семейство Николи, нито написва обстойна и богобоязлива изповед, каквато откриват Джеф и Еди.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.